

VOLDA KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtestad: Voldsfjorden, Volda rådhus
Dato: 16.01.2018
Tid: 12:00

Forfall skal snarast meldast til servicekontoret/utvalsekretær på telefon 70 05 87 00 eller postmottak@volda.kommune.no, som kallar inn vara. Varamedlemer møter difor berre etter eiga innkalling.

Folkevalde, både medlemer og varamedlemer, plikter å møte jf. kommunelova § 40 nr. 1, med mindre det ligg føre gyldig forfall.

Den som ønskjer å stille spørsmål om sin habilitet i ei sak, jf. forvaltningslova § 6 og kommunelova § 40 nr. 3, skal melde dette til utvalsekretær i god tid før møtet. Dette også grunna eventuell innkalling av varamedlem, jf. forvaltningslova § 8, 3. ledd.

Møtet er ope for publikum, men kan verte lukka ved handsaming av saker som inneheld informasjon som er unnateke offentlegheit.

Saksdokumenta er lagt ut til offentlig ettersyn på Volda kommune si heimeside <https://innsyn.ssikt.no/volda/dmb> og på servicekontoret.

Fride Sortehaug
varaordfører

VOLDA KOMMUNE

SAKLISTE

Saksnr.	Sak
PS 1/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 2/18	Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte
PS 3/18	Bustadbehovsanalyse og prinsipp for fortetting - Arealdelen - Planid 2016005
PS 4/18	Framlegg til vedtak av bustadsosial handlingsplan 2017 – 2020
PS 5/18	Volda skisenter AS - kommunal garanti til nytt idrettsbygg
PS 6/18	Innovasjonsprosjektet Kimen Sosial Entreprenør - drift av gartneri på Folkestad
PS 7/18	Rapportering på oppfølging av vedtak pr. 31.12.2017
PS 8/18	Orienteringssaker
OS 1/18	Orientering om anleggsprosjektet Sambindingsveg Håmyra/Urbakkfoten
OS 2/18	Eksporpriasjon - Areal Øvre Rotset
OS 3/18	Forskrift om samanslåing av Hornindal kommune og Volda kommuner til Volda kommune er fastsett
OS 4/18	Statlege verksemder - endring av fylkesgrenser
OS 5/18	Løyve - Vartdalsfjorden - Statens vegvesen - etablering og utplassering av bølgemålere
OS 6/18	Protokoll frå fylkesstyremøtet i KS Møre og Romsdal, den 30. november 2017
OS 7/18	Brev frå Vanylven kommune sendt til Møre og Romsdal Fylkeskommune - Takstendring ferjesamband 01.01.2018
OS 8/18	NAV - Pressemelding arbeidsmarkedet desember 2017

VOLDA KOMMUNE

- OS 9/18 **Valg til KLPs generalforsamling 2018**
- OS 10/18 **Orientering om EPC-prosjektet**
- PS 9/18 **Referatsaker**
- RS 1/18 **Nye takstar for buss, hurtigbåt og ferje frå 1. januar**
- RS 2/18 **Drosjeløyva i Volda kommune - Tildeling av ledig løyve
tilknytt Volda Taxisentral - Endeleg vedtak**

PS 1/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 2/18 Godkjenning av møteprotokoll frå forrige møte

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Heidi Istad

Arkivsak nr.: 2016/963

Arkivkode: 2016005

Utvalsaksnr

Utval

Møtedato

3/18

Formannskapet

16.01.2018

BUSTADBEHOVSANALYSE OG PRINSIPP FOR FORTETTING - AREALDELEN - PLANID 2016005

Administrasjonen si tilråding:

Formannskapet tek grunnlagsdokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum», datert 05.01.2018 til vitande, og ber om at dokumentet vert lagt til grunn for arbeidet med Kommuneplanen sin arealdel 2018 – 2030.

Vedleggsliste:

Grunnlagsdokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum»

Uprenta saksvedlegg:

Planprogram – Arealdelen 2018 – 2030

Samfunnsdelen 2016 - 2028

Samandrag av saka:

Saka gjeld Formannskapet si tilslutning til dokumentet «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda». Det blir foreslått at dokumentet blir lagt til grunn for det vidare arbeidet med kommuneplanen sin arealdel 2018 – 2030.

Saksopplysningar/fakta:

Busetting er eit av sju hovudtema i kommuneplanen sin arealdelen 2018 – 2030. I planprogrammet vart det sett krav om analyse av bustadbehov og arealbehov.

Grunnlagsdokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum» er ei analyse av bustadbehov for heile kommunen, ein gjennomgang av kva som potensielt kan byggast ut i medhald av gjeldande planar, forslag til korleis ein kan møte framtidig bustadbehov og eit forslag til prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum. Det har vore to arbeidsmøte med formannskapet der bustadbehov og prinsipp for bustadfortetting har vore tema. Innspel og signal frå Formannskapet er forsøkt innarbeid siste i versjon av dokumentet

datert 05.01.2018. Grunnlagsdokumentet vil vere førande for forslag til nye bustadareal i arealdelen i tillegg til føresegner og retningslinjer.

Helse og miljøkonsekvensar:

Folkehelse er overordna og førande prinsipp for kommuneplanen i Volda kommune. Fleire av forslaga i dokumentet vil vere med på å danne grunnlag for redusert transport- og arealbehov.

Økonomiske konsekvensar:

Kommunal tilrettelegging for realisering av foreslått fortettings-, utbyggings- og transformasjonsområde kan medføre kostnader til innløyasing av tomtegrunn.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Det er krav om ROS-analyse for foreslått ny/endra arealbruk i arealdelen.

Vurdering og konklusjon:

Dokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum» gir ein gjennomgang av behovet for ulike typar bustadtilbod, oversikt over tomtereservar og utbyggingspotensiale i gjeldande arealplaner og kjem med forslag til prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum. I samsvar med arealstrategiane for busetting konkretiserer ein gjennom dokumentet kva grep som må gjerast i arealdelen for å nå målsettingane i samfunnsdelen når det kjem til å legge til rette for ein positiv befolkningsvekst, korleis kommunen kan tilby nok og varierte bustadtomter og bustader, auka busetting i Volda sentrum og korleis ein gjennom arealdelen kan legge til rette for fråflytting frå bygdene.

Gjennom bustadbehovsanalysen er det konkludert med ein folketalsauke på om lag 1300 personar i planperioden. På grunn av intern sentralisering vil ein likevel måtte planlegge for ein auke på 1500 – 1600 personar i Volda sentrum. Volda har fleire åleinebuande enn andre kommunar i Møre og Romsdal og det må derfor leggest til grunn eit behov på om lag 750 små bustader/leilegheiter og 200 einebustader i Volda sentrum i planperioden.

Totalt for heile kommune er det tomtereservar for å dekke det behovet for nye bustader i planperioden. Ein stor del av tomtereservane ligg i ulike bygder med nedgang i folketalet. Her vil det vere behov for å revurdere størrelse og lokalisering av bustadareal. I Volda sentrum har det av ulike grunnar vist seg vanskeleg å realiserer ein del av tomtereservane og det kan derfor vere behov for å tilføre noko nytt bustadareal i arealdelen.

Det er berre i lokalsentra det er aktuelt med bustadfelt og det er berre i Mork/Furene det er behov for tilrettelegging av nye bustadfelt. For Mork/Furene er det foreslått to alternativ. Eit nøkternt alternativ utan større kostnader for etablering av ny samfunnsinfrastruktur, der ein legg til rette for ein auke i folketalet på opp mot 300 personar i planperioden. Eit meir ekspansivt alternativ der ein legg til rette for ein auke av folketalet i området med om lag 600 personar, med påfølgande større kostnader til både teknisk og samfunnsinfrastruktur. I Volda sentrum er det vist grep for å kunne legge til rette for etablering av om lag 200 nye leilegheiter i indre sentrumssone, 600-700 nye bueiningar i midtre sentrumssone og om lag 500 nye bueinigar i ytre sentrumssone. I indre og midtre sentrumssone vil dette hovudsakeleg måtte løysast gjennom fortetting, fornying og auka grad av bustadtettleik. I midtre sentrumssone er det i tillegg foreslått to område som kan vere aktuelle som nytt areal for bustader. I ytre sentrumssone er det framleis tomtereservar som ikkje er utbygd og her er det foreslått å utvide eksisterande bustadareal framfor nye bustadareal sør for Vikebygdvegen.

Eg rår derfor til at Formannskapet tek grunnlagsdokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda», datert 05.01.2018 til vitande, og at dokumentet vert lagt til grunn for arbeidet med Kommuneplanen sin arealdel 2018 – 2030.

Rune Sjurgard
Rådmann

Jørgen Vestgarden
utviklingssjef

Utskrift av endeleg vedtak:
Sektor for Utvikling

Klageinstans:
Ikkje klagerett

BUSTADBEHOVSANALYSE OG PRINSIPP FOR BUSTADFORTETTING

I VOLDA SENTRUM

Arealdel 2018 - 2030

Dato: 05.01. 2018

Innhold

Bustadbehovsanalyse	3
Folketalsutvikling og framskriving til 2030	3
Bustadtettleik i Volda tettstad	4
Endringar i buformer og bustadtyper	5
Bustadtilvekst	6
Bustadmarknaden i Volda	7
Konklusjon bustadbehov	7
Bustadpotensiale i dei ulike delane av kommunen	8
Volda tettstad	8
Øvre Vikebygd	10
Morkabygda	10
Lid og Yksnøy	10
Austefjordområdet	10
Folkestadområdet	10
Dalsfjorden	10
Korleis møte framtidig bustadbehov?	11
Arealstrategiar og bustadbehov fram mot 2030	11
Overordna prinsipp for bustadfortetting i Volda tettstad	13
Bustadfortetting i indre sentrumssone	14
Bustadfortetting i midtre sentrumssone	14
Bustadfortetting i ytre sentrumssone	15
Oppsummering	16

Dokumentet inngår som eit grunnlagsdokument til kommuneplanen sin arealdel 2018 - 2030. Grunnlagsdokument «Bustadbehovsanalyse og prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum» er ei analyse av bustadbehov for heile kommunen, ein gjennomgang av kva som potensielt kan byggast ut i medhald av gjeldande planar, forslag til korleis ein kan møte framtidig bustadbehov og eit forslag til prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum.

Dokumentet er utarbeidd av Sektor for Utvikling i Volda kommune v/Heidi Istad.

Bustadbehovsanalyse

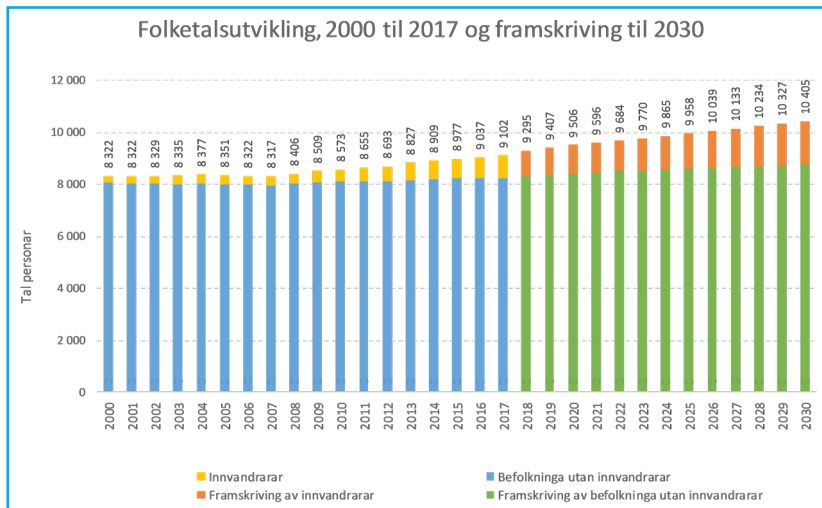
Det er behov for eit oppdatert kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere behov for nye bustadareal i Arealdel 2018 – 2030. I tillegg til ein analyse av bustadbehovet ut frå demografi er det også gjort ei vurdering av potensiale i dagens regulerings- og kommunedelplanar samt med forslag til prinsipp for bustadfortetting i Volda tettstad.

Folketalutvikling og framskriving til 2030

Pr. 1. januar 2017 hadde Volda kommune 9102 innbyggjarar. I tillegg er det busett om lag 1500-2000 studentar i Volda. I følge SSB vil folketalet i 2030 auke til 10405 dersom ein legg til grunn prognose om middels nasjonal vekst av folketalet. Dette gir ein folketilvekst på 1303 personar i planperioden.

Folketalet er aukande i kommunen og dei fleste vel å busette seg i tettstaden, Volda sentrum. Her har talet på busette auka frå 5406 personar i 2006 til 6311 i 2016. Dette er ein auke på 905 personar, noko som tilsvarar om lag 200 personar meir enn samla folketalsauke for heile kommunen i perioden 2006 - 2016.

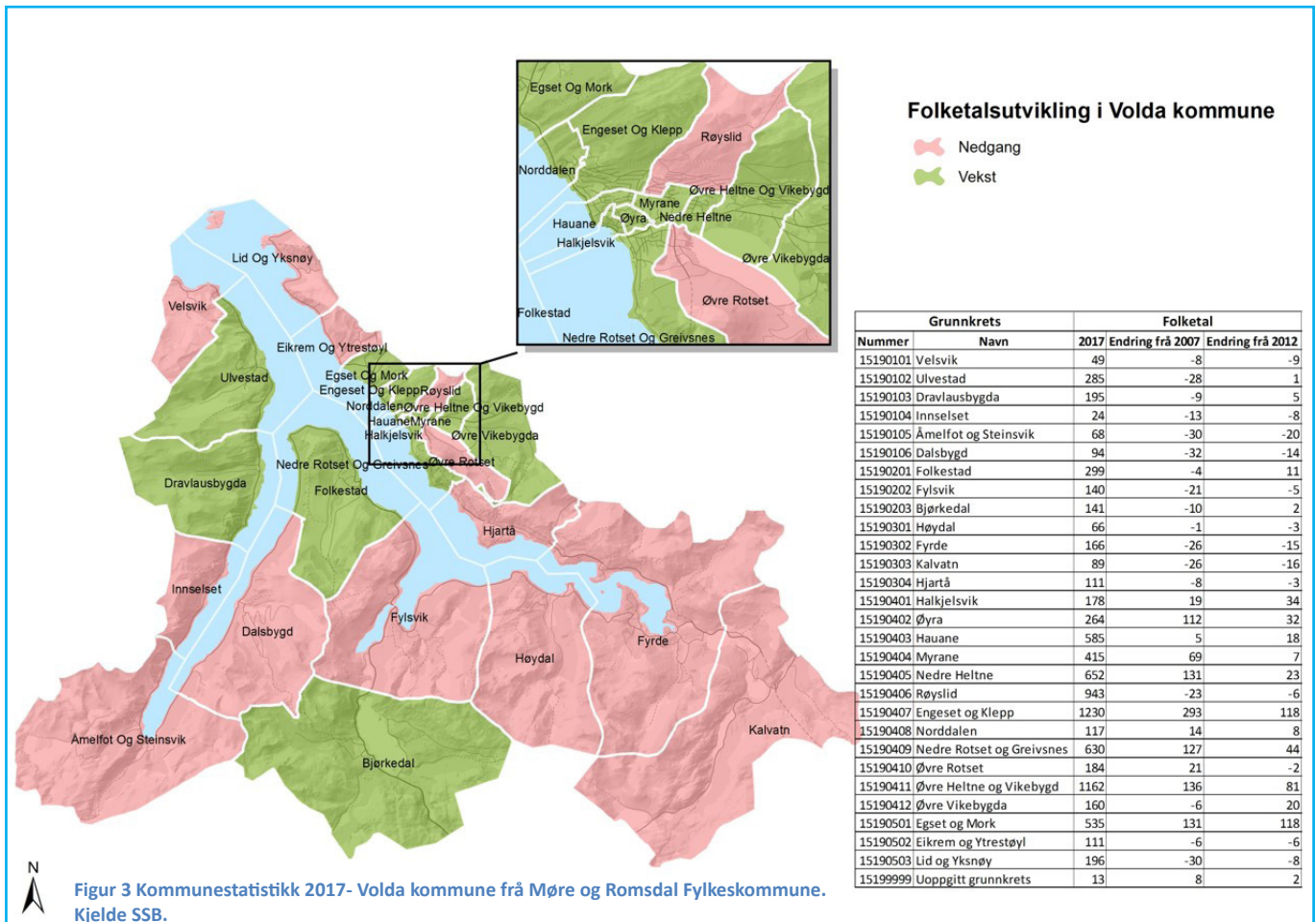
Om tendensen til sentralisering internt i kommunen held fram, må ein kunne rekne med at heile folketilveksten for kommunen kjem i Volda sentrum, med tillegg av tilflytting frå bygdene. Ein må derfor planlegge for ein folketilvekst med 1500 – 1600 personar i Volda sentrum i planperioden.

Figur 1 Kommunestatistikk 2017- Volda kommune frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB.

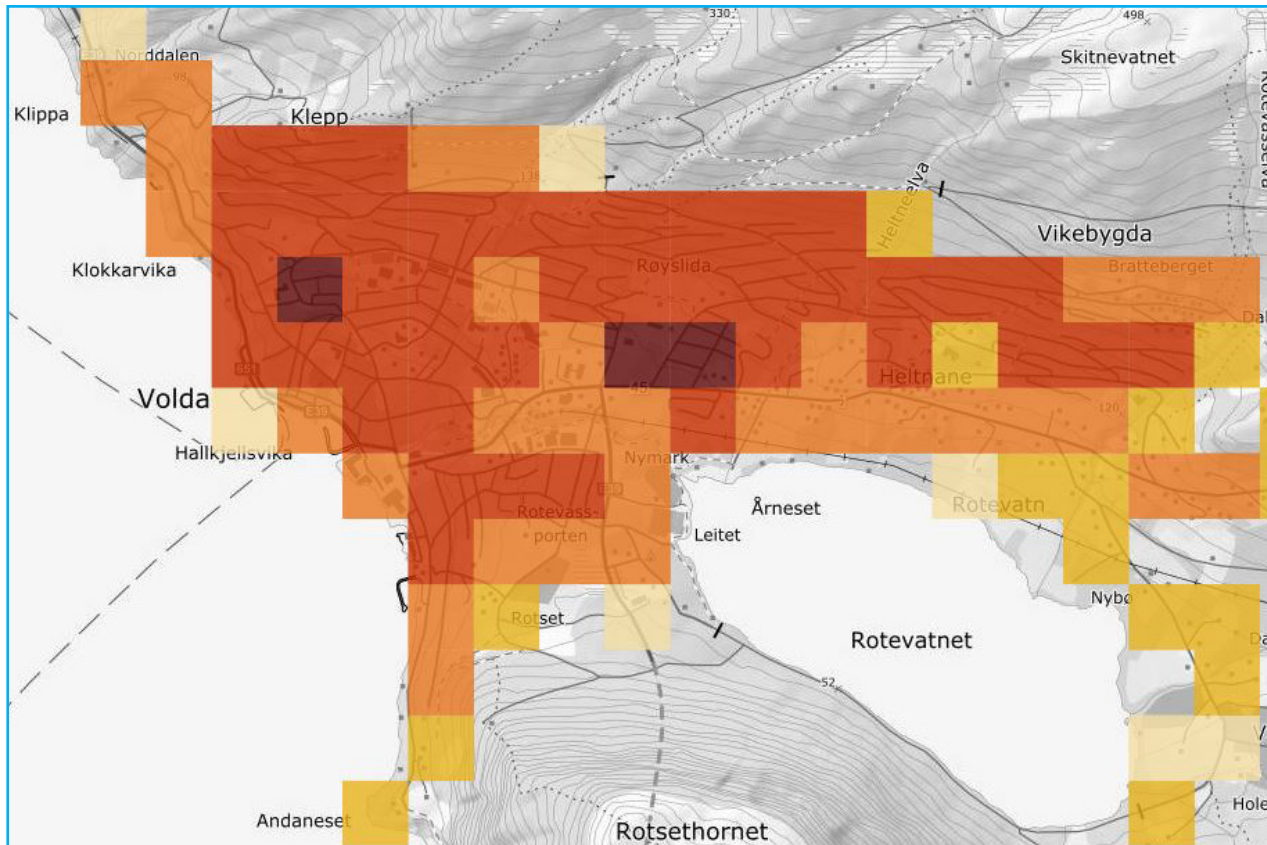
Figur 2 Utvikling av folketalet i Volda tettstad. Kjelde SSB.

Figur 3 Kommunestatistikk 2017- Volda kommune frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB.

Bustadtettleik i Volda tettstad

Den største tettleik av bustadbygg finn ein sjølvsagt i Volda sentrum. I følgje SSB er den gjennomsnittlege tettleiken i norske tettstader på 1947 personar pr. km². I Volda tettstad er den gjennomsnittlege tettleiken på 1597 personar pr. km². Dette er om lag 1,6 personar pr. daa. Kartet under viser dei tettast befolka områda i Volda tettstad. Dei tettast befolka områda er dei med mørkast farge og i Volda er dette område med bustadblokker (Volda omsorgssenter og studentheimane på Heltne).

Figur 4 Bustadtettleik Volda tettstad. Kjelde SSB.

I typiske sentrumsområde er det anbefalt å kunne legge til grunn følgjande kriterier for å estimere fortettingspotensialet:

Avstand	Bosatte pr daa – middels	Bosatte pr daa - høy	Ansatte pr daa
0 - 300 m	11	30	50
300 - 600 m	8	30	50
600 - 1200 m	6	30	50

Figur 5 Utklipp frå Veileder for fortettingsanalyser for knutepunktsområder.

Utan at det er gjort noko fullverdig analyse av fortettingspotensialet kan ein anta at det er rom for eit vesentleg auka tal på busette i og nær sentrumskjernen.

I ein avstand på 300 m frå busshaldeplassen bur det i dag 388 personar(1,3 busette pr. daa.). Innanfor dette området er det eit heilt klart fortettingspotensiale når det gjeld å få til auka busetting. Utvalde leilegheitsbygg i området har ein bustadtettleik på 8-11 busette pr. daa(Hamnekvartalet og Skjellebreida). Her er fleire areal med potensiale for transformasjon og nyoppføring av bygg som bør kunne ha ein stor grad av leilegheit i tillegg til andre funksjonar. Sjølv om ein berre legg til grunn middels fortetting vil fleire bygg med 11 busette pr. daa. gi eit bra bidrag til å kunne utvikle eit urbant sentrum med berekraftige kvalitetar.

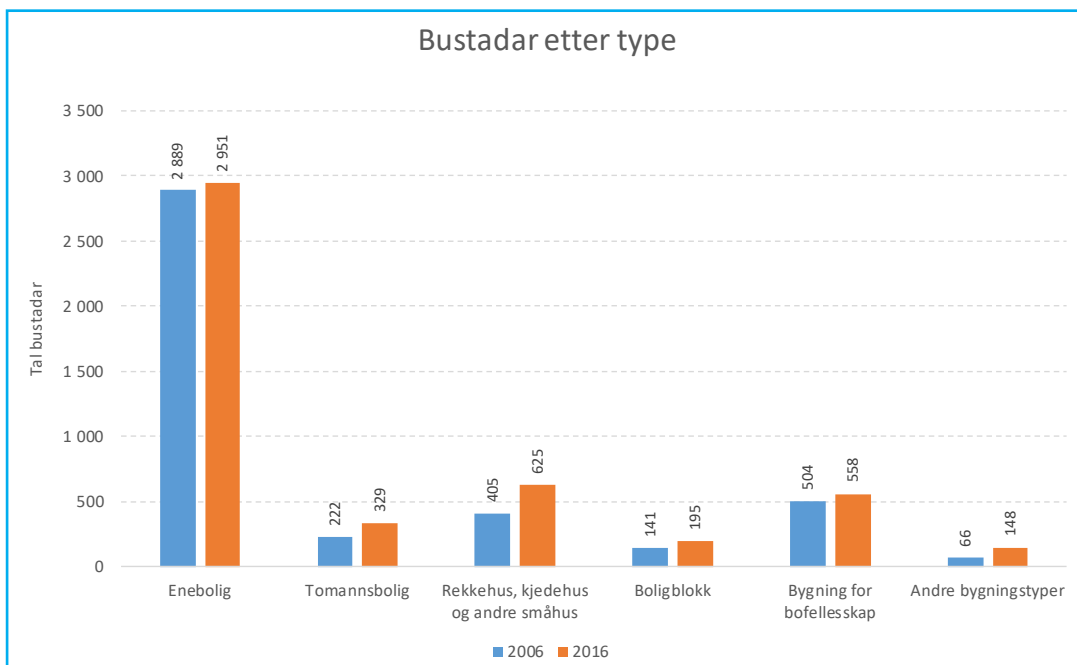
Endringar i buformer og bustadtyper

Det er totalt 4882 bustader i kommunen. Dei fleste bur framleis i ein einbustad, men den delen av befolkninga som bur i einbustad går ned. I 2006 budde nær 70 % i ein einbustad, medan det er om lag 60% som bur i ein slik bustad i 2016. Samtidig viser utviklinga at det er stadige fleire som bur i tomannsbustader, eller rekkehus, kjedehus og andre bygg med fleire enn 3 bustader eller meir (inkl. typiske firemannsbustader). Av nye bustader i perioden 2006 – 2016 vart det ført opp 29% frittliggande einbustader og tomannsbustader, medan meir konsentrerte bustader sto for resten av auken.

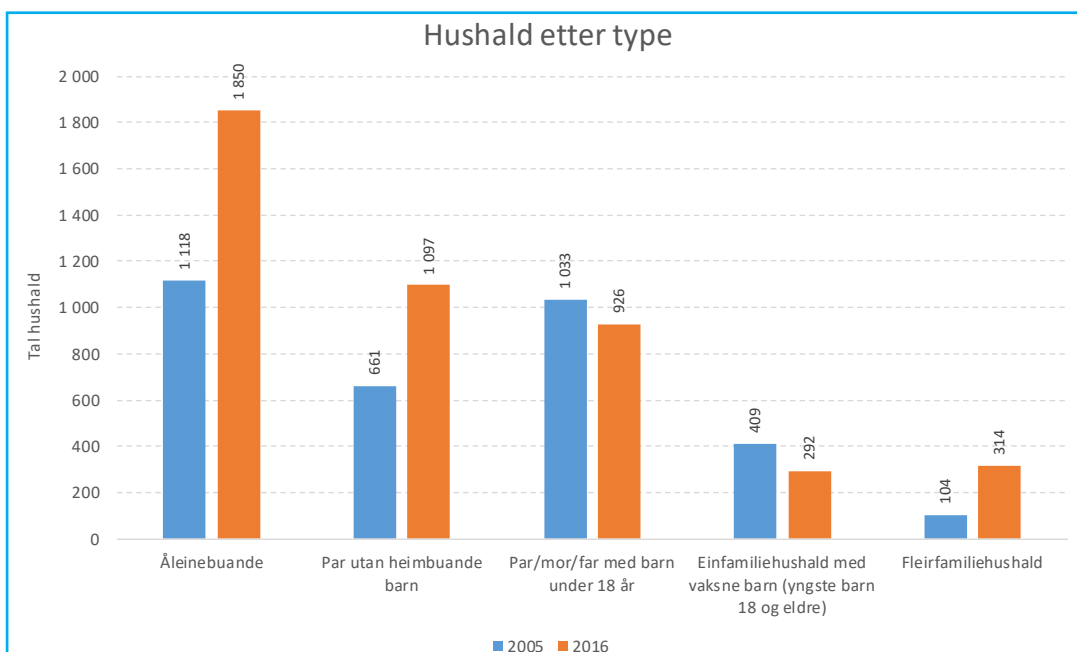
Denne utviklinga må sjåast i samanheng med endring av hushaldssamansetninga. Oversikta over hushaldstypar viser stor auke i talet på åleinebuande og par utan barn. Hushald med barn under 18 eller vaksne barn er redusert i perioden frå 2005 – 2016. I 2016 består i overkant av 65 % av alle hushald av åleinebuande, eller små hushald utan heimebuande barn.

I følgje Fylkesstatistikk for 2017 hadde Volda 20,5 % åleinebuande i 2016. Dette er meir enn i nokon anna kommune i Møre og Romsdal og meir enn gjennomsnittet på landsbasis som er på 17,1%. Dette er viktig å ta med seg i vurdering av bustadbehovet i kommunen.

Om ein reknar med at 65 % av folketalsauken (på 1600 personar i Volda sentrum) vil medføre at om lag 1000 personar vil bu i små husholdningar på 1-2 personar, vil ein kunne anslå eit behov for om lag 750 små bustader/leilegheiter i planperioden, noko som tilsei 62 – 63 leilegheiter årleg. Små bustader for 1-2 kan i denne samanhengen vere alt frå studenthybel, tilrettelagt bustad, leilegheit i 4-mannsbustad, eksklusiv leilegheit i sentralt leilegheitsbygg m.v. Det vil samtidig vere slik at 600 personar vil bu i større husholdningar og vil kunne ha behov for større bustad. Om ein tek utgangspunkt i 3 personar pr. større husholdning bør vi legge til rette for oppføring av 16-17 nye bustader årleg, totalt om lag 200 i planperioden. Dette kan vere i form av tomter til einbustad/tomannsbustad.

Figur 6 Kommunestatistikk 2017- Volda kommune frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB.

Figur 7 Kommunestatistikk 2017- Volda kommune frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB

Bustadtilvekst

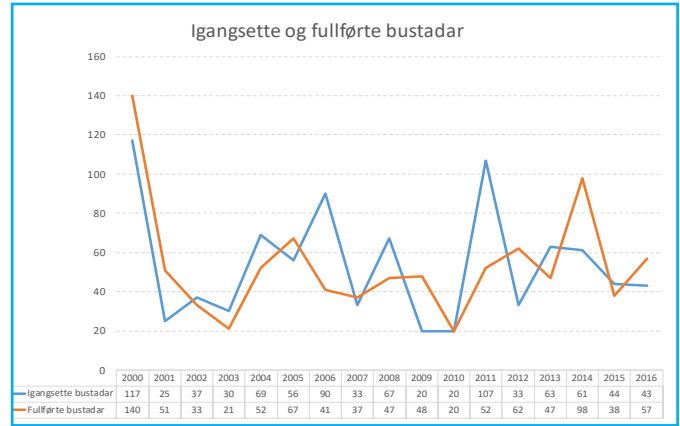
Det er fullført om lag 50 bustader i året dei siste 10 åra. Om denne trenden held seg stabil, og utan å ta omsyn til prognose for framskriving av folketalet, vil det vere behov for om lag 600 nye bustader i planperioden.

Frå 2012 er talet på igangsette einebustader blitt redusert i forhold til fleirmannsbustader og leilegheitsbygg. Dersom ein skal ta utgangspunkt i at det skal kunne settast i gong oppføring av like mange einebustader framover som i perioden 2006 – 2016, må det leggjast til rette for at det kan førast opp 13 einebustader årleg i kommunen. Fram mot 2030 vil dette i seg sjølv utgjere eit behov på 156 einebustadtomter.

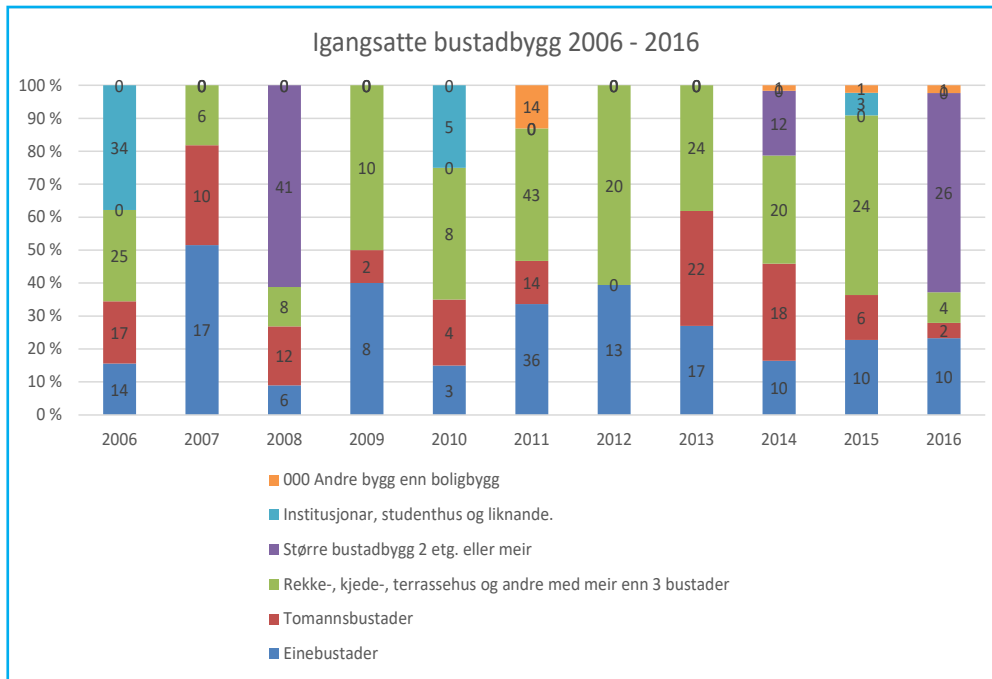
I Volda er over 70% av fullførte bustader i perioden 2012 – 2016 rekkehus og blokker/leilegheitsbygg, medan slike bustader utgjir 60 % av tilførselen av nye bustader i Ørsta i same periode.

Fullførte bustader 2012-2016					
	Eine- bustader	Rekkehus m.v.	Blokker m.v.	Andre bustader	Sum 2012-2016
Volda	70	201	12	19	302
Ørsta	106	184	14	24	328

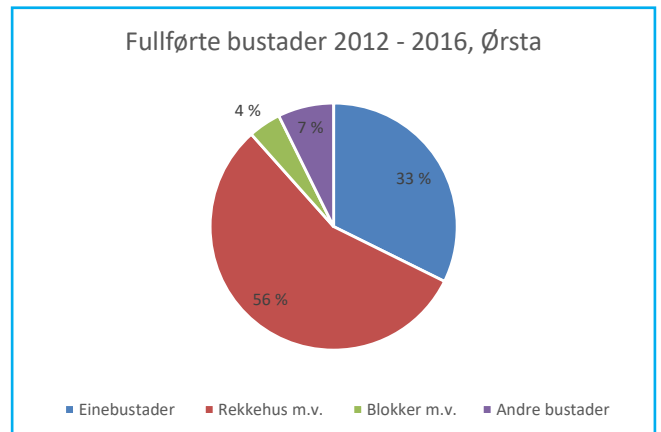
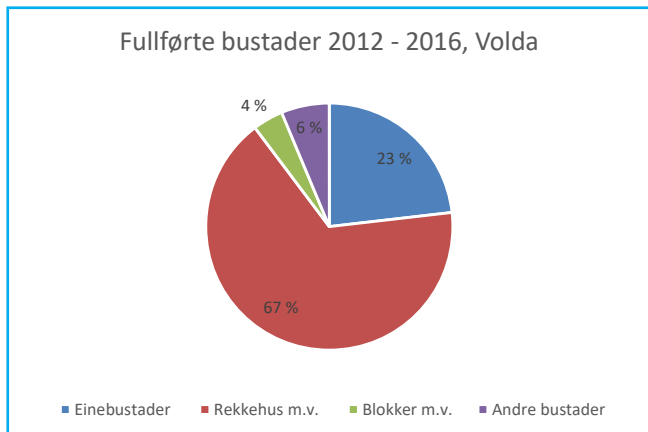
Figur 9 Kommunestatistikk 2017 - frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB

Figur 8 Kommunestatistikk 2017 - Volda kommune frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB

Figur 10 Igangsette bustadbygg i Volda 2006 – 2016. Kjelde SSB.

Figur 11 Kommunestatistikk 2017 - frå Møre og Romsdal Fylkeskommune. Kjelde SSB

Bustadmarknaden i Volda

Volda og Ørsta har felles bu- og arbeidsmarknad. Reisetida mellom tettstadane er på om lag 12 minutt, og mellom tettstadane ligg Hovdebygda og Morkabygda. Det ligg til rette for at dei to tettstadane kan komplettere kvarandre i ein felles bustadmarknad. Pr. nov 2017 er det 8 ledige kommunale einebustadtomter i tettstaden Volda. I ein situasjon der det er betre tilgang på einebustader i tettstaden Ørsta enn i tettstaden Volda vil fleire kunne velje å etablere seg med einebustad i Ørsta framfor Volda. I tettstaden Volda har det vore eit avgrensa tilbod av einebustader dei siste åra.

Prisnivået for brukte sjølveigarbustader kan seie noko om marknadssituasjonen. Med utgangspunkt i SSB sin prisindeks for brukte bustader ser det ut til at prisutviklinga er ganske lik for Ørsta og Volda når det gjeld einebustader. Ein brukt einebustad i Volda er ikkje vesentleg dyrare enn i Ørsta og ligg like under gjennomsnittleg kvadratmeterpris for brukte einebustader i Møre og Romsdal som er på kr 17 273 i 2016 (kr 29 729 for nye einebustader). Derimot ser det ut til at prisane for brukte småhus og blokkleilegheiter aukar meir i Volda enn i Ørsta. Når det er lite tilgang på einebustader kan det vere med på å gi auka press på småhus og leilegheiter, sjølv om tilgangen er ganske stor.

Sjølv om det er ført opp over 70 % småhus og leilegheiter dei siste åra kan prisutviklinga tyde på at det er behov for fleire slike bustader. Dette samsvarer med trenden for resten av landet der ein ser ein stadig auka etterspurnad etter tomannsbustader og rekkehus. Auka tilgang på byggeklare einebustadtomter vil truleg kunne demme opp for noko av etterspørselen etter småhus og leilegheiter og vil kunne vere med på å påverke prisutviklinga på slike bustader. I ein situasjon med lite tilgang på nye einebustadtomter vil det vere viktig å legge til rette for tilstrekkeleg tilgang til småhus og leilegheiter, slik at fleire brukte einebustader kan kome i omløp. Vi veit også at det er vesentleg fleire åleinebuande i Volda(20,5 %) enn i Ørsta(14,7 %) og om denne tendensen fortsett framover vil det stadig vere behov for fleire leilegheiter i Volda framfor einebustader.

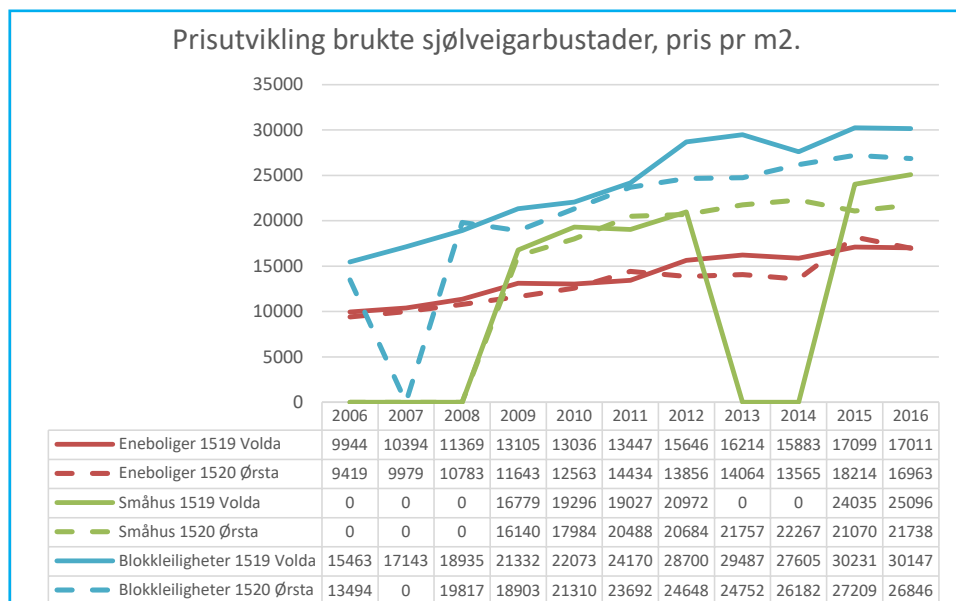
Konklusjon bustadbehov

Framskrivning av folketalet mot 2030 viser ein forventa folketalsauke på om lag 1300 personar i planperioden. Folketalutvikling i perioden 2006 – 2016 viser at folketalet i bygdene går ned, medan folketalet i Volda sentrum aukar meir enn den samla folketilveksten i kommunen. Ein må derfor planlegge for ein folketilvekst på om lag 1500 – 1600 personar i Volda sentrum i planperioden.

I Volda bur i overkant 65 % i små hushald på 1-2 personar. Volda har fleire åleinebuande enn dei andre kommunane i Møre og Romsdal. Ut frå størrelsen på hushald og framskiving av folketilvekst, som i hovudsak vil komme i Volda sentrum, vil det i planperioden vere behov for om lag 750 små bustader/leilegheiter og 200 einebustader/tomannsbustader i Volda sentrum.

Ut frå bustadtilveksten dei siste 10 åra blir det årleg fullført om lag 50 bustader. Skal bustader bli oppført i same omfang som før, vil det vere behov for 600 nye bustader i planperioden, sett vekk frå prognose for folketilvekst. Oppføring av einebustader i same takt vil utgjere 158 nye einebustader i planperioden.

Prisutviklinga på brukte sjølveigarbustader viser at det er marknad for auka tilgang på småhus og leilegheiter i Volda. Både utviklinga av stadig fleire små hushald, mange åleinebuande, marknadssituasjonen for leilegheiter og målsettingar om eit meir urbant sentrum tilsei at minst 70% av nye beiningar bør vere små bustader og leilegheiter.

Figur 12 Kjelde SSB. Prisindeks brukte sjølveigarbustader.

Bustadpotensiale i dei ulike delane av kommunen

For å finne ut om det er muleg å bygge ut meir innanfor eksisterande bustadområde, er det foretatt ein gjennomgang av alle eksisterande reguleringsplanar og kommunedelplanar for arealbruk. Innanfor reguleringsplanane har ein summert alle tomter der det enno ikkje er ført opp bustadbygg, innan bustadareal avsett i reguleringsplanen. Det er også gjort eit anslag av fortettingspotensiale der ein ser det er store tomter som kan delast, eller eksisterande bygg som kan utvidast, for å få plass til fleire bueiningar innanfor ramma til gjeldande reguleringsplan. Alle anslag er basert på ein stor del skjønn og vil derfor vere omtrentlege.

I mange område med kombinert arealbruk med høve til etablering av bueiningar, ser ein og at potensialet ikkje er fullt utnyttat. Det er derfor rekna med eit unytta potensiale for auka tal på bueingar innanfor slike område. Kombinert arealbruk er gjerne ulike typar nærings-/sentrumsformål med kombinasjon av forretning, kontor og bustadformål.

I dei fleste av kommunedelplanane i kommunen er det og unytta areal sett av til bustadføremål. Desse er vist i oversikta med storleik på potensielt areal til bustadareal.

Ein slik gjennomgang vil berre vise eit teoretisk potensiale for auka tal på bueiningar i eit område. Nokre tomter har blitt liggande unytta fordi dei er svært vanskeleg å utnytte til bustadformål. Her er og bustadareal der grunneigaren ikkje ønskjer utbygging til bustadformål. Det same gjeld eksisterande bygningsmasse i område der det ut frå reguleringsplanen er muleg å utvide bygget, medan eigaren ikkje ønskjer eller har ressursar til ei slik utvikling. Mykje av potensialet vil heller ikkje kunne utnyttast før det inngår i ein reguleringsplan for eit større område, der kanskje nokre aktørar ikkje ønskjer å ta del i ei slik utvikling av eit område. For å realisere mykje av fortettingspotensialet handlar det både om private initiativ, men og om at kommunen må legge til rette og ta i bruk dei verkemidla som eksisterer gjennom planverk og plan- og bygningslova.

Gjennom føresegner og retningslinjer til arealdelen har kommunen mulegheit til å skaffe seg fleire verkemiddel for å nå ønska utvikling i eit område.

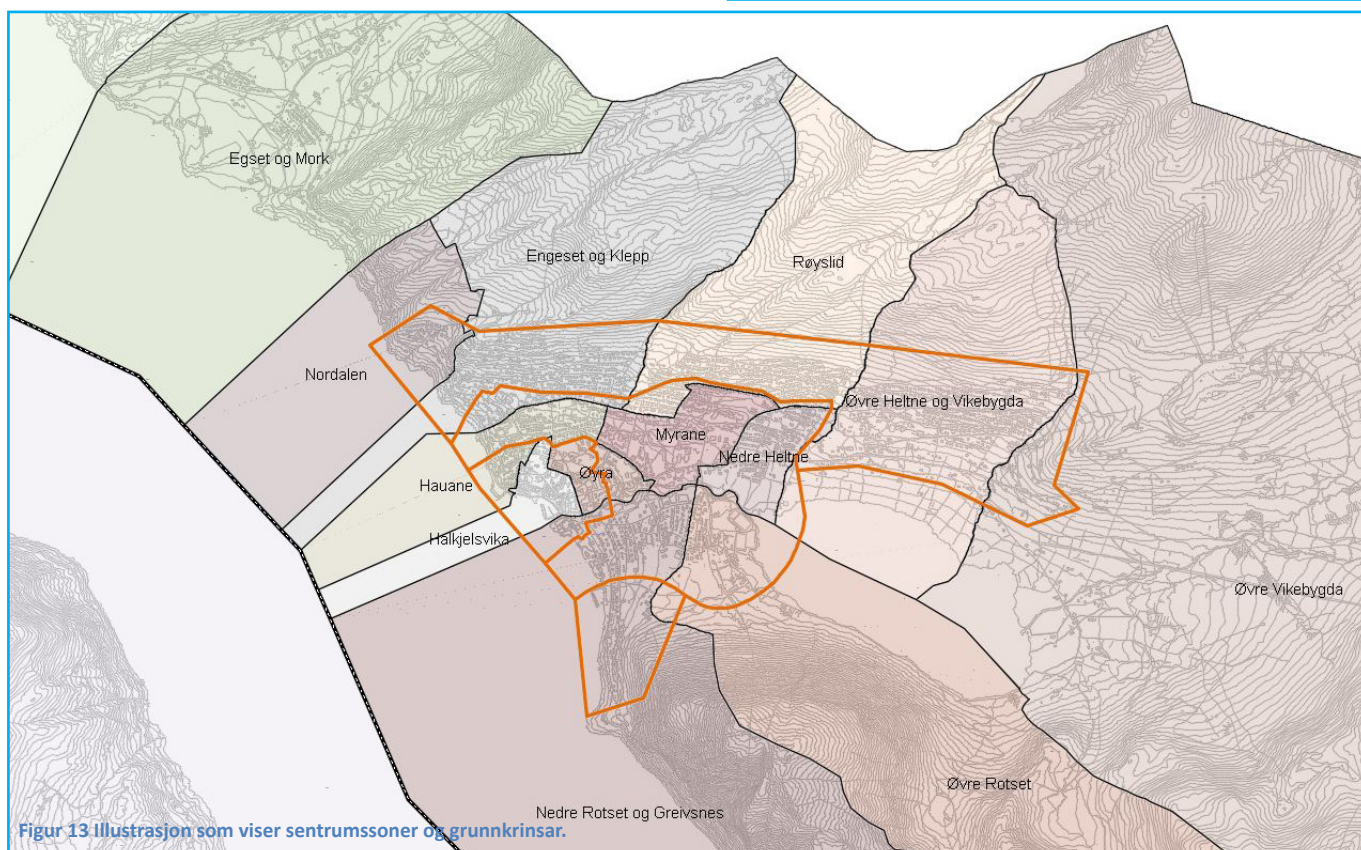
I kapittelet om overordna prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum er det vist grep som kan gjere det muleg å realisere ein stor del av bustadpotensialet i Volda sentrum. På denne måten kan ein nå målsettingar og strategiar om eit meir urbant berekraftig sentrum og fleire vil kunne gå og sykle til dei fleste kvardagsfunksjonar.

Volda tettstad

I denne gjennomgangen er det tatt utgangspunkt i tettstaden Volda og dei grunnkrinsane som høyrer til tettstaden.

Oversikta viser eit anslått unytta potensiale på i overkant av 580 bueiningar innanfor tettstaden. Det er ikkje skilt mellom bustadtypar og det vil derfor vere både tomter for einestader og areal for konsentrert bustadbygg blant dei potensielle bueiningane. Dei fleste areala med potensiale for oppføring av nye bueiningar er i privat eige og det vil i stor grad vere opp til privat initiativ om og når potensialet vert realisert. I oversikta er det og tatt med areal sett av til bustadføremål i gjeldande kommunedelplan for Volda sentrum, som enno ikkje er realisert. Dette gir eit unytta potensiale på om lag 270 daa. til bustadutvikling. Ein del av dette bustadarealet er under planlegging, nokre areal er til no ikkje ønska utnyttat av grunneigarar, medan andre areal er avhengig av større investeringar i infrastruktur og flaum-sikring før dei kan realiserast.

Område	Potensiale bueiningar	Potensiale daa.
Nordalen	34	
Engeset Klepp	62	
Hauane	22	
Øyra og Halkjelsvik	25	2,3
Røyslid	168	47,7
Nedre Heltne og Myrane	133	47,6
Øvre Heltne og Vikebygda	70	152,8
Nedre Rotset	70	18,6
Samla potensiale	584	269

Figur 13 Illustrasjon som viser sentrumssoner og grunnkrinsar.

Nordalen

Nordalen ligg lengst vest i Volda tettstad. Området har tilkomst frå E39 og gangsamband til sentrumskjernen og skular via Gamlevegen. Her er regulert to bustadfelt med til saman 34 nye einingar derav 11 tomter for einebustader. Det er starta prosess for realisering av utbygging i samsvar med reguleringsplanen for "Strandeigedomen" (muleg oppstart av utbygging i 2018) med 32 bueiningar. Einebustadfeltet har vist seg vanskeleg å realisere på grunn av store kostnader til infrastruktur.

Engeset og Klepp

I dette området har det vore ei sterk utbygging dei siste åra. Det er nokre ledige enkelttomter rundt om i området. Urbakkfoten er eit kommunalt felt under planlegging. Her er det potensiale for om lag 33 nye bueiningar, med i stor grad einebustadtomter. I Kapteinsvegen er det eit fortettingsprosjekt på gong der ein ønskjer å legge til rette for 4 leilegheiter i eit nytt terrassebygg.

Hauane

Ein stor del av grunnkrinsen Hauane er eit av dei eldste bustadområda i Volda sentrum, og strekk seg frå Vikeneset og opp til Ottarmarka, som vart bygd ut på 1990-talet. På Vikeneset er det, i følgje gjeldande reguleringsplan, rom for utbygging av bustader i kombinasjon med forretnings- og kontorverksemd. Innanfor planområdet for Ottarmarka er det framleis areal der utbyggingspotensialet ikkje er realisert. Innanfor området finn vi fleire institusjonar og tilrettelagde bustader, her kan det også vere potensiale for auka utbygging. Samla sett kan det vere rom for 10-15 nye bueiningar i området i tillegg til fleire institusjonsplassar. Truleg vil det vere behov for nye reguleringsplanar før potensialet kan realiserast.

Halkjelsvik og Øyra

Ein stor del av området ligg i indre sentrumssone. Med utgangspunkt i gjeldande planar kan det vere rom for fleire nye bustader. I store delar av området er det opna for kombinasjon av forretnings-, kontor og bustadformål med bustader i 2 og 3 etasje. Her er ein del unytta potensiale og i alle fall kring 50 nye sentrumbustader vil kunne bli etablert ved nybygg, ombygging og påbygging av eksisterande bustadmasse innanfor ramma i gjeldande reguleringsplanar. Det kan likevel vere behov for ny reguleringsplan som grunnlag for realisering av potensialet.

Nedre og Øvre Rotset

I dette området som ligg i midtre sentrumssone er det m.a. eit område mellom E39 og Prestegata som ikkje er utbygd. Her er starta opp arbeid med detaljregulering for å kunne realisere utbygging av bustader i området. På "Mega-området" er det i følgje gjeldande kommunedelplan høve til kombinasjon av forretnings-, kontor og bustadformål. Potensialet for bustader er ikkje fullt ut realisert. På bakgrunn av gjeldande planar er det anslått eit potensiale for om lag 30 nye bustader i området nedre og Øvre Rotset. Det vil vere behov for nye reguleringsplanar. I Rotsetfjóra er det varsla oppstart av eit reguleringsprosjekt med opp mot 40 nye bueiningar. Dersom ein tek med desse, vil det vere potensiale for om lag 70 nye bueiningar i dette sentrumsnære området. I tillegg er det sett av areal i gjeldande kommunedelplan på om lag 18 daa til bustadføremål som ikkje er realisert. Her vil det og vere behov for reguleringsplan.

Myrane og Nedre Heltne

Dette er eit område med ein stor del av offentlege bygningar og konsentrert busetnad. Her finn vi m.a. sjukehus, høgskule, barneskule, barnehagar, studentbustader og stor grad konsentrert busetnad. Her er nokre bustadtomter som ikkje er utbygd, og her er areal sett av til bustadføremål som ikkje er realisert. For heile området kan det vere potensiale for i overkant av 130 nye bueiningar inklusive planar for nye studentbustader. Det vil vere behov for nye reguleringsplanar som grunnlag for gjennomføring. I tillegg er det sett av areal i gjeldande kommunedelplan på om lag 47 daa der det m.a. kan etablerast omsorgsbustader i kombinasjon med andre formål. Her vil det og vere behov for reguleringsplan.

Røyslid

Området er i stor grad utbygd, men der er framleis nokre einskilde tomter som enno ikkje er utbygd. Håmyra er eit større bustadfelt under utbygging og i gjeldande kommunedelplan er det i tillegg opna for eit nytt bustadområde på om lag 37 daa. Her vil det vere krav om reguleringsplan. Samla sett vil her truleg vere potensiale for om lag 200 nye bustadeiningar i området.

Øvre Heltne og Vikebygda

Dette er området mellom Heltneelva og Rotevasselva. Frå Vikebygdivegen er store område bygd ut, men her er framleis nokre enkelte tomter som ikkje er utbygd. Saman med område som vart satt av til bustadområde i gjeldande kommunedelplan kan ein anslå eit unytta potensiale på om lag 150 nye bustader. Realisering av store delar av potensialet er avhengig av flaumførebygging, skredfareavklaring og ny reguleringsplan.

Øvre Vikebygd

Her er eit regulert bustadareal med 5 tomter og eit større areal på om lag 29 daa sett av til bustader i gjeldande kommunedelplan. Truleg er det eit urealisert potensiale på 15-20 bustadeiningar i området. Det vil vere krav om reguleringsplan før utbygging.

Morkabygda

Dette området består av Mork, Egset, Eikrem og Ytrestøl.

I dette området har det vore relativt stor utbygging dei siste åra og det er ikkje fleire ledige bustadtomter i byggefelta. Også i områda med høve til spreidd bustadbygging er det lite potensiale att for fleire nye bustader.

Lid og Yksnøy

I denne krinsen er det to regulerte område der det framleis er ledige bustadtomter. Her er totalt eit potensiale på 13 nye bustader i regulerte område. I gjeldande kommunedelplan er det 88,5 daa urealisert bustadareal. For nokre av tomtene er det behov for avklaring av skredfare og eventuell etablering av sikringstiltak før realisering.

Austefjordområdet

I Austefjorden har vi krinsane Hjartå, Fyrde, Kalvatn og Høydal. Fyrde har funksjon som lokalsenter og der er det potensiale for 8 nye bustader innanfor regulerte område. I tillegg er det om lag 96 daa bustadareal sett av i gjeldande kommunedelplanar, som er avhengig av reguleringsplan for gjennomføring. I dei andre krinsane er det ikkje sett av areal til bustadføremål. Her er det derimot sett av større område for spreidde bustader.

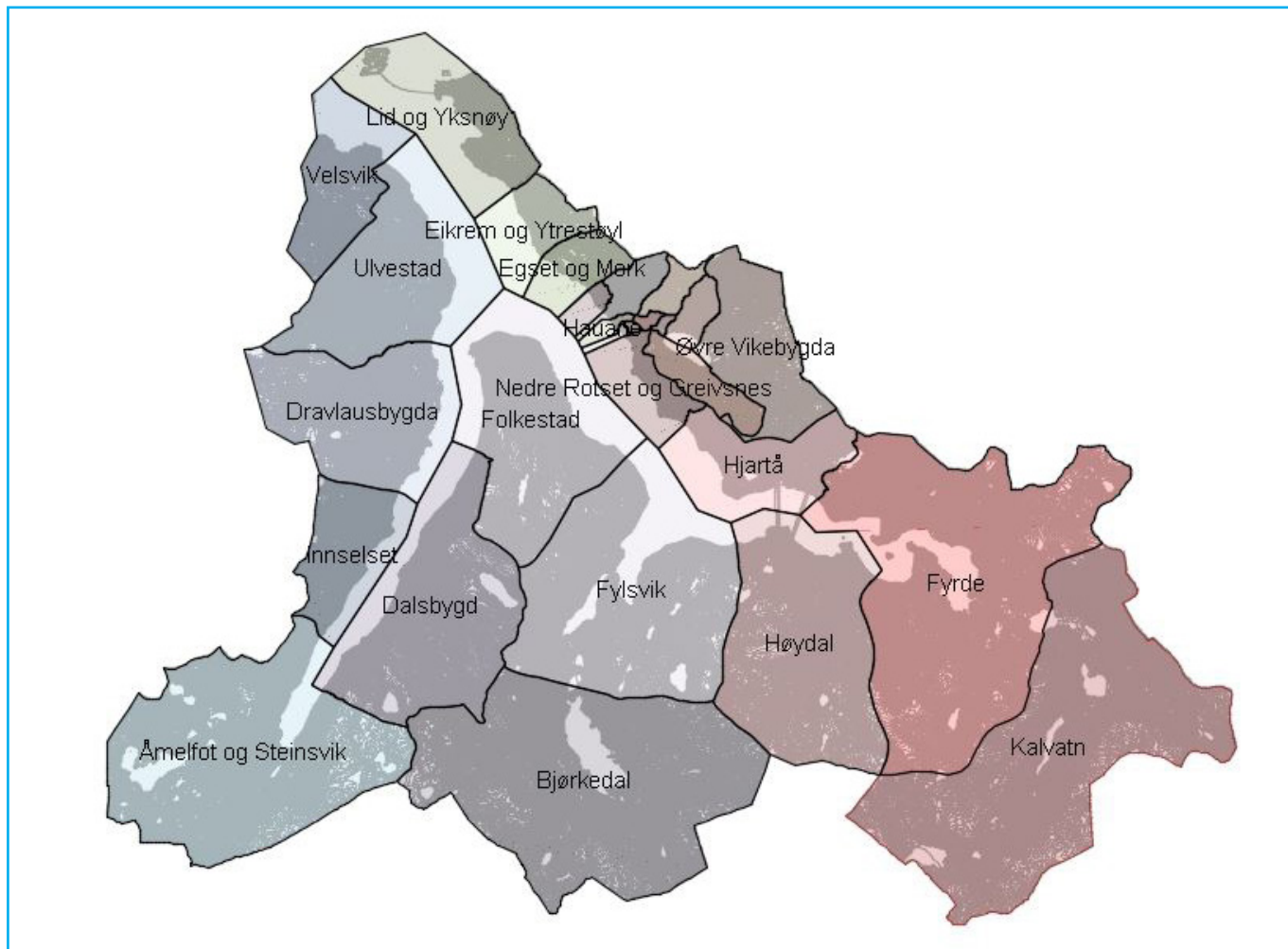
Folkestadområdet

Bjørkedal, Straumshamn/Fylsvik, Dalsbygda og Steinsvik/Åmelfot har Folkestad som sitt lokalsenter. I dette området er det samla sett potensiale for 37 nye bustader innanfor eksisterande regulerte bustadområde. Det er i tillegg sett av om lag 134 daa til bustadformål i gjeldande kommunedelplanar som ikkje er realisert.

I Bjørkedalen er det berre 1 ledig tomt igjen i det regulerte bustadfeltet. I dei andre krinsane ser det ut til å vere tilstrekkeleg med tomteareal i planperioden.

Dalsfjorden

I krinsane Velsvik, Ulvestad, Dravlausbygda og Innselset er det for heile området eit potensiale på 17 nye bustader innanfor regulerte område. I gjeldande kommunedelplanar er det sett av om lag 108 daa til bustadformål. Her vil det vere behov for reguleringsplan og truleg avklaringar med omsyn til naturfare og investeringar i nødvendig infrastruktur før gjennomføring.

Korleis møte framtidig bustadbehov?

Framtidig bustadbehov kan i prinsippet dekkast ved å sette av nye areal til bustader, realisering av bustadareal sett av i tidlegare planar, eller fortetting i eksisterande bustadområde. Arealstrategiane fastsett i planprogrammet gir klare føringar for korleis ein skal møte framtidig bustadbehov.

Arealstrategiar og bustadbehov fram mot 2030

I planprogrammet er det fastsett arealstrategiar som skal ligge til grunn for prioritering av nye bustadområder i planperioden. Gjennom arealdelen må det derfor fastsettast føresegnar og retningslinjer som gir mulegheit for å styre utviklinga av nye bustader i kommunen.

Volda kommune skal ha eit variert bustadtilbod og ledige tomter både i sentrum og i bygdesentra.

Denne strategien legg vekt på at vi skal ha eit variert bustadtilbod. Med dette må ein forstå at ein i kommunen skal kunne ha mulegheit til å finne, eller føre opp eit variert utval av bustader. Både den arkitektheitna einebustaden, ei rimeleg leilegheit for førstegongskjøparen, leilegheit for dei vaksne i små hushaldningar og ein bustad for dei med behov for spesiell tilrettelegging. Det betyr at det alltid skal vere eit utval av ledige tomter både i sentrum, men også i bygdesentra(lokalsentra).

Med bakgrunn i folketalsutviklinga må vi legge til rette for at fleire enn 1300 personar kan busette seg i kommunen. Dei fleste av desse vil truleg ønskje å busette seg i Volda tettstad og med den tendensen til intern sentralisering i kommunen bør ein truleg ta høgde for eit behov for nye bustader til 1500 – 1600 personar Volda tettstad. Dersom ein skal sikre eit variert bustadtilbod med ledige tomter i Volda sentrum, må det truleg leggast til rette for meir enn 750 leilegheiter og 200 einebustader i planperioden.

Område	Bueiningar	daa. i KDP
Totalt i kommunen	652	724,2
Samla Volda tettstad	584	269
Furene/Mork (knutepunkt-senter)	0	0
Folkestad (lokalsenter)	14	39
Fyrde (lokalsenter)	8	96
Lauvstad (lokalsenter)	8	33
Dravlaus (lokalsenter)	9	74,8

Figur 14 Oversikt over urealisert bustadpotensiale i gjeldande regulerings- og kommunedelplanar.

Det er gjort eit anslag over bustadpotensiale som viser at det i Volda tettstad truleg er eit unytta potensiale på i overkant av 580 bueiningar i område med reguleringsplan, og eit unytta potensiale på om lag 270 daa. til bustadutvikling i gjeldande kommunedelplanar.

Gjennomgangen viser at mykje av potensielt bustadareal vil kunne bli realisert dei næraste åra med grunnlag i gjeldande planar, medan ein stor del av potensialet er avhengig av nye reguleringsplanar og store investeringar i infrastruktur for å kunne realiserast. I tillegg til å realisere det unytta potensialet i gjeldande planar, kan ein legge til rette for transformasjon av bebygde område med lav bustadtettleik og lite aktivitet, tillate høgare utnyttingsgrad og høgare maksimal byggehøgde i indre sentrumssone.

For å sikre eit variert bustadtilbod i bygdesentra må ein ha tilstrekkeleg areal til bustadformål i Morkabygda og i lokalsentra Lauvstad, Dravlaus, Folkestad og Fyrde. Behovet for bustadtomter i lokalsentra er vanskeleg å anslå. Arealstrategien er delvis utleda frå målsettinga i Samfunnsdelen om å redusere den negative folketalsutviklinga på bygdene.

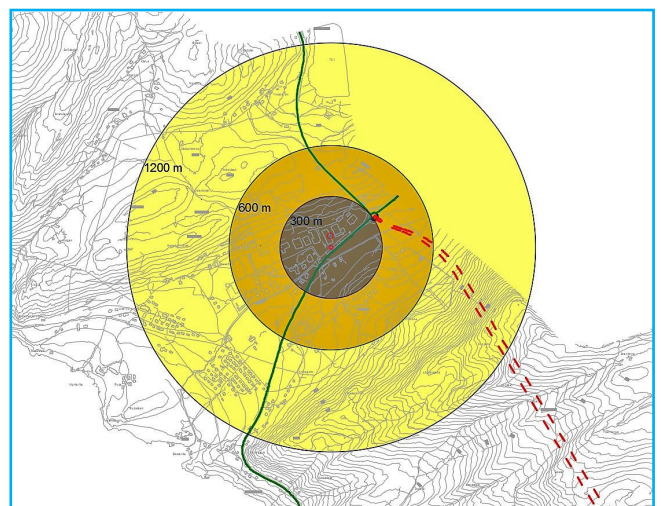
Skal her vere eit variert bustadtilbod og ledige tomter i bygdesentra(lokalsentra) så bør det vere mulegheit for etablering av meir enn ein ny bustad årleg i planperioden i eit bustadfelt. Samtidig veit vi at det ikkje er kvart år det vert oppført eit nytt bustadhus i bygdesentra. Areal for 10 – 15 nye einebustader i planperioden bør ein likevel ta høgde for i lokalsentra Lauvstad, Dravlaus, Folkestad og Fyrde.

I tillegg kan det vere aktuelt og sette av eigna område til spreidd bustadbygging i LNF-område i lokalsentra. Det bør og vere mulegheit for etablering av konsentrerte småhus i lokalsentra. Nye kommunikasjonsløysingar som bru over Voldsfjorden og betre kollektivtilbod mot Grodås kan endre bustadattraktiviteten for Folkestad og Fyrde.

Folkestad har ein kommunedelplan frå 2008 og det ser ut til at det ikkje er behov for nye areal til bustadbygging her. Det er også bustadareal i dei andre lokalsentra som ikkje er utbygd enno. Her har vi eldre kommunedelplanar og det kan vere behov for endringar. Kanskje bør ein ta ut noko bustadareal og kanskje er andre areal betre eigna og meir attraktive for bustadbygging.

Morkabygda ligg i kort avstand frå Volda sentrum og har hatt ei positiv folketalsutvikling dei siste åra, som følgje av realisering av to bustadfelt i området. Mork/Furene er definert som knutepunktsenter og har ein anna funksjon enn dei andre lokalsentra. Det sentrale knutepunktet er busshaldeplassen i Furene, og i gangavstand frå dette punktet, bør ein legge til rette for auka grad av busetting og bustadtettleik. Illustrasjonen under viser avstandar i luftlinje frå busshaldeplassen i Furene. Området som er illustrert har eit lite utvikla internt vegnett og den reelle gangavstanden frå knutepunktet vil derfor kunne vere lengre. Før vidare utbygging vil det derfor vere behov for ny veginfrastruktur.

I utgangspunktet vil område som ligg 0-300m frå knutepunktet vere eigna for arealintensive næringar og innpendling. 300 - 600m frå knutepunktet vil kunne vere eigna for funksjonsblanding av bustad- og næringsformål. 600-1200 m frå knutepunktet vil det kunne vere akseptabel gangavstand frå knutepunktet for bustadformål og utpendling.

Figur 15 Avstand frå knutepunkt i Furene.

I Morkabygda er det ikkje potensiale for utbygging av fleire bustader innanfor eksisterande bustadfelt, og det er uansett nødvendig å sikre nytt areal til bustadbygging i dette området.

Omfanget av nytt bustadareal i Mork/Furene området er i stor grad avhengig av kva utvikling ein ønskjer for området. Som knutepunktsenter, som også ligg i sykkelavstand frå Volda sentrum, ligg areala kring knutepunktet godt til rette for fortetting av både bustader og næringar. I Morkabygda finn ein derimot nokre av dei beste jordbruksområda i kommunen, som det er viktig å ta omsyn til.

Området har tradisjonelt stor grad av frittliggande småhus, sjølv om ein dei siste åra er blitt bygd stadig fleire konsentrerte småhus. Området bør framleis kunne tilby tomter for frittliggande småhus, men opp mot 40% av nye bueiningar bør likevel vere konsentrerte småhus. Konsentrerte småhus bør prioriterast nærast knutepunktet.

Dersom ein tek utgangspunkt i ein nøktern strategi med tilgang på 5 – 10 nye bustader årleg vil det vere behov for tilrettelegging for etablering av 60 – 120 nye bueiningar i Mork/Furene i planperioden. Samla sett vil ein då legge til rette for ein auke i folketalet på rundt 300 personar i bygda. Dette kan truleg gjennomførast utan behov for utviding av skule- og barnehagekapasiteten. Med utgangspunkt i den befolkningstettleiken som er i Olaskogen- feltet på 3 personar pr. daa, vil det vere behov for om lag 100 daa. til nytt bustadareal i området. I vanskelegare terreng enn Olaskogen og med høgare del einebustader vil det vere behov for noko meir areal. I Olaskogen bur nær 55 % i einebustad.

Ein meir ekspansiv strategi, med tilrettelegging for oppføring av opp mot 20 nye bustader årleg vil samla sett gi 240 nye bueiningar i planperioden. Ein vil då legge til rette for ein auke i folketalet på omlag 600 personar. I enkelt terreng med andel einebustader som i dag vil det medføre behov for omlag 200 daa til nytt bustadareal i tillegg til areal for veginfrastruktur. Ei meir ekspansiv auke i bustadetablering i Morkabygda vil og truleg medføre behov for større investeringar til skule, barnehage og VA-infrastruktur.

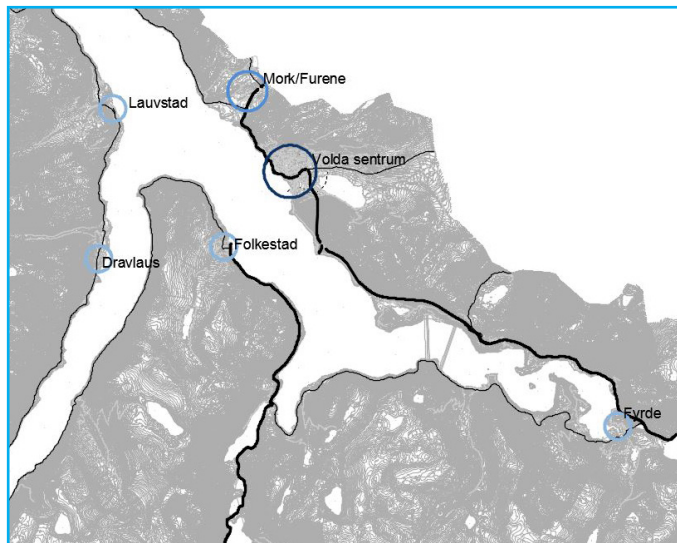
Totalt sett for kommunen viser framskriving av folketalet ei auke på 1300 personar. Dersom det er ønskeleg at ein forholdsvis større del av denne auka skal vere busett i Morkabygda bør ein vurdere å planlegge for noko mindre auke i busetting i Volda tettstad.

Nye bustadfelt skal lokaliserast i tilknytning til eksisterande busetnad, infrastruktur og handels- og tenestetilbod, og planleggast med gode løysingar for kollektivtransport, sykkel og gange.

Dette legg klare føringar for lokalisering av eventuelle nye bustadfelt i planen. Område utan tilbod om kollektivtransport, der det heller ikkje er mulegheit for sykkel eller gange til handels- og tenestetilbod, er dermed ikkje aktuelle som nye bustadfelt.

Nye bustadfelt er dermed berre aktuelt i Volda tettstad, i Morkabygda(Mork/Furene) og i lokalsentra, der teknisk infrastruktur ligg til rette, eller med rimelegheit kan etablerast. Bustadfeltet skal og ha gang-/sykkelavstand til skule, barnehage, nærbutikk og andre tenestetilbod i tillegg til at det skal vere muleg å nytte seg av kollektivtransport til slike kvardagsfunksjonar.

I andre bygder skal det ikkje leggst til rette med nye bustadfelt. Eit godt alternativ kan vere å sette av eigna område for spreidd bustadbygging i LNF-område.

Figur 16 Illustrasjon med avmerka hovudsenter, lokalsenter og knutepunktsenter.

Spreidd utbygging skal skje som utfylling eller forlenging av eksisterande busetting i skred- og flaumsikre område, og slik at ein ikkje punkterer samanhengande grøntområde, kjerneområde landbruk, eller restriksjonsområde med omsyn til kulturminne.

Volda er ein kommune med stor grad av spreidd busetnad og i samfunnsdelen er det fastsett eit mål om å redusere den negative folketalsutviklinga på bygdene. Ein av strategiane for å nå dette målet er å legge til rette for spreidd busetnad i LNF-område. I arealdelen bør ein derfor sette av eigna område for slik spreidd bustadbygging. Dei spreidde bustadområda skal i følge arealstrategien vere tilknytt eksisterande busetnad og må lokaliserast der det ikkje er naturfare, viktige landbruksområde, samanhengande grøntområde eller restriksjonsområde kring kulturminne. Dette betyr også at dei til dels store område til spreidd bustadbygging i dei eksisterande kommunedelplanane må reduserast i omfang i samsvar med arealstrategien. Det bør settast av eigna areal for spreidde bustader i alle bygder, for å gi mulegheit for bustadetablering i heile kommunen. Der det er ledige tomter i eksisterande bustadfelt vil det ikkje vere behov for nye areal for spreidd bustadbygging.

Legge til rette for fortetting og transformasjon i og nær sentrumskjernen, som støttar opp om utvikling av eit sentrum med urbane og berekraftige kvalitetar.

Fortetting er eit prinsipp for å bygge tettare og høgare innanfor eit avgrensa område. Vekst i folketalet medfører fleire bustader. Ein kan velje å la tettstaden spreie seg utover i form av nye einebustadareal høgare oppe i sidene, ta i bruk dyrka mark langs Rotevatnet og i Vikebygda, opne for utbygging langs Egsetstranda osv. I Samfunnsdelen har ein målsetting om at fleire skal bu og opphalde seg i Volda sentrum og kommunestyret har fastsett arealstrategien om at vi skal legge til rette for fortetting og transformasjon i og nær sentrumskjernen, som støttar opp om utvikling av eit sentrum med urbane og berekraftige kvalitetar.

Skal ein nå målsettinga om å utvikle eit sentrum i kommunen med urbane og berekraftige kvalitetar må ein legge til rette for at fleire kan bu i og nær sentrumskjernen.

Vi kan få til dette ved å legge til rette for fortetting og transformasjon og krav om meir arealeffektive utbyggingsformer. Fortetting i bustadområde kan t.d. gjerast ved å tillate auka bruksareal og/eller auka tal bueiningar på enkelttomter, ein kan også tillate og oppmode til å bygge høgare. I sentrumskjernen kan ein endre arealbruken frå reine næringsareal til formål som også gir mulegheit for etablering av bustader i kombinasjon med næringsformål.

Mykje av potensialet i indre og midtre sentrumssone kan vere vanskeleg å realisere utan at kommunen tek ei meir aktiv og styrande rolle. For å få til ei slik utvikling må ein nytte dei styringsverktøy ein har gjennom gjeldande reguleringsplanar og ein kan i tillegg legge føringar for omfang av fortetting og utbygging gjennom føresegner og retningslinjer i arealdelen. Kommunen kan og vere ein meir aktiv pådrivar ved å få på plass områdereguleringar, som legg betre til rette for og gir betre styring av framtidige utbyggingsprosjekt. I eige kapittel om prinsipp for bustadfortetting i Volda tettstad, vert det foreslått nokre grep som kan vere med på å auke busettinga i og nær sentrumskjernen.

På bakgrunn av at 65 % av alle hushald er åleinebuande eller i små hushald utan heimebuande barn og eit anslått behov for bustader til 1500 – 1600 personar i Volda sentrum, vil det kunne vere behov for i alle fall 750 leilegheiter for mindre hushald i planperioden. For å nå dette målet må det byggast fleire leilegheiter tilpassa små hushald på 1-2 personar. Ein stor del av desse leilegheitene bør lokaliserast i og nær sentrumskjernen. I indre sentrumssone bør det derfor settast krav om at nye bustader hovudsakleg bør vere leilegheiter tilpassa små hushald i ulike livsfasar og med ulike behov for tilrettelegging.

Gjennomgangen av bustadpotensialet i kommunen viser at det innanfor regulerte område er eit potensiale for vesentleg fleire bustader i og nær sentrumskjernen. I Volda tettstad er det anslått eit samla potensiale på over 580 nye bueiningar som ligg innanfor regulerte bustadareal. I tillegg er det sett av om lag 270 daa til bustadføremål i kommunedelplanen for Volda sentrum. I kapittelet om overordna prinsipp for bustadfortetting i Volda sentrum er det stipulert eit potensiale på 50 – 100 nye bustader i indre sentrumssone og om lag 400 i midtre sentrumssone som kan realiserast ved fortetting, transformasjon og nye utbyggingar. Ut frå anslått behov for mindre bustader bør det leggjast til rette for ei vesentleg auka utbygging av leilegheiter i indre sentrumssone.

Overordna prinsipp for bustadfortetting i Volda tettstad

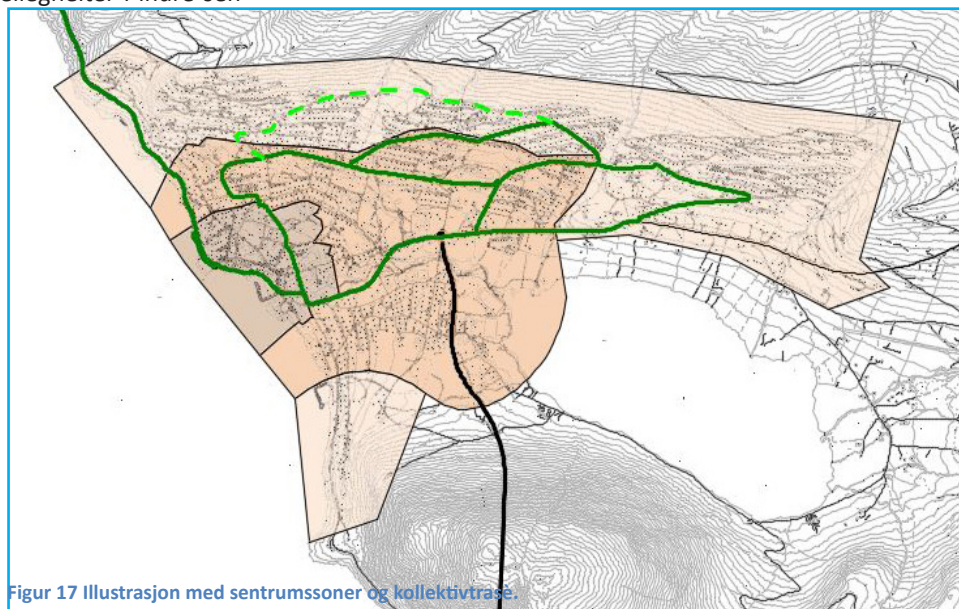
Korleis skal vi styre fortettinga i Volda? Arealstrategiane gir føringar om at vi skal fortette i sentrumskjernen for å oppnå eit urbant sentrum og at nye bustadfelt skal lokaliserast m.a. med gode løysingar for kollektivtransport og nærleik til handels- og tenestetilbod. Ut frå dette må vi prioritere fortetting i sentrumskjernen, rundt kollektivknutepunkt, langs kollektivakser og i gangavstand til handels- og tenestetilbod. Prinsipp for bustadfortetting i Volda tettstad blir med utgangspunkt i dette knytt opp mot senterstruktur og dei ulike sentrumssonene i tettstaden; indre, midtre og ytre sentrumssone.

Fortetting kan skje ved påbygg og tilbygg som kan gi fleire bueiningar, ved at store tomter vert delt slik at det vert muleg med oppføring av nye bustadbygg, ved at større bustadbygg vert bygd på areal som ligg unytta og ved å tillate rivning/ombygging av eksisterande bygg til fleifunksjonsbygg med både bustad og andre sentrumsfunksjonar.

Det er viktig at fortetting i etablerte bustadstrøk skjer på ein slik måte at ein ivaretek bumiljø, byggeskikk og eigenart i området. I indre sentrumssone bør ein tilstrebe ein meir kompakt utbyggingsform med busetnad ut mot gateløp som likevel kan sikre mulegheit for meir skjerma uteopphaldsareal, plassar og grønne korridorar. I midtre sentrumssone bør det først og fremst leggjast til rette for høg arealutnytting langs kollektivkorridorar og i gangavstand frå kollektivknutepunktet.

- Indre sentrumssone: Effektiv arealutnytting med fornying og transformasjon, hovudsakleg funksjonsblanding med leilegheiter oppover i etasjane.
- Midtre sentrumssone: Effektiv arealutnytting, fortetting i etablerte bustadområde, hovudsakleg konsentrerte småhus og blokkbusetnad.
- Ytre sentrumssone: Meir effektiv arealbruk i nye utbyggingsområde, noko fortetting i etablerte bustadområde.
- Mork/Furene: Nye utbyggingsområde med effektiv arealbruk nær kollektivknutepunktet (sjå s.11 og 12)

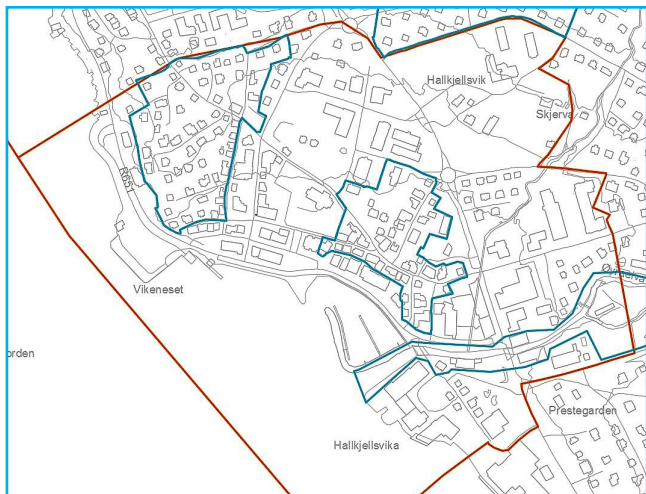
Viktige prinsipp, forklaringar og føringar for føresegner og retningslinjer i arealdelen er utheva med blå farge.

Figur 17 Illustrasjon med sentrumssoner og kollektivtrase.

Bustadfortetting i indre sentrumssone

Indre sentrumssone har i stor grad forretnings-/ kontorbygg og industribygg som handels-, service- og kulturtilbod, torg, parkar og plassar. I indre sentrumssone finn vi både eldre småhusmiljø og sentrumsbusetnad med leilegheitsbygg og/ eller leilegheiter i forretningsbygg. For dei historiske bygningsmiljøa Hauane og Halkjelsvika gjeld eigne retningslinjer for fortetting jf. Bygningsmiljø og estetisk rettleiar. På Hauane kan det vere rom for noko fortetting. Det er derimot behov for ein ny områderuleringsplan for å kunne sjå området i ein heilskap før ein kan tillate meir fortetting her.

Figur 18 Illustrasjon som viser område med spesielle bygningsmiljø.

Med auka fortetting og arealutnytting er det viktig at bebuarane i indre sentrumssone vert sikra gode private og felles uteopphaldsareal i tillegg til offentleg grønstuktur som park, torg, plassar m.v. Uppheimsparken, Skjervamarka, Gjølelva, Elvadalen, Hamna med tilgang til fjorden er dei berande grønsturkelementa i indre sentrumssone som må vidareutviklast til gode uteopphaldsareal.

Det må vere høg grad av arealutnytting i indre sentrumssone. Eksakt utnyttingsgrad må fastsettast i eigen reguleringsplan. Bortsett frå i bygningsmiljøområda er det ikkje ønskeleg med nye einbustader i dette området, og nye bueiningar skal hovudsakeleg vere leilegheiter i eigne leilegheitsbygg eller i fleifunksjonsbygg med utadretta funksjonar på gateplan og med bustader oppover i etasjane.

Utviklingsplanen for Volda har peika på fleire aktuelle fortettingsområde og på kva måte fortetting bør gjennomførast.

Figur 19 Aktuelle fortettingsområde vist i Utviklingsplanen.

Der er og fleire andre område med potensiale for ombygging/transformasjon som gjer at her kan vere realistisk med 50-100 nye bueiningar i indre sentrumssone. Ut frå behovet for leilegheiter bør her derimot etablerast vesentleg fleire bueiningar. M.a. heile området aust for Industrigata og opp langs Røysbakken, «Moritzmarka», «Mega»-området og nedre del av Storgata er eit potensielt område for fornying og fortetting. «Langeteigen» er og eit område som kan vurderast som muleg sentrums/kombinert formål med høve til fleire bueiningar. Totalt bør ein ha eit mål om 200 nye bueiningar innanfor indre sentrumssone i planperioden.

I nokre av desse områda kan det vere aktuelt å tillate høgare bygg, noko som kan vere med på å frigjere gode uteopphaldsareal, fjordgløtt og grønne soner.

Med auka fortetting og arealutnytting er det viktig at bebuarane i indre sentrumssone vert sikra gode private og felles uteopphaldsareal i tillegg til offentleg grønstuktur som park, torg, plassar m.v. Uppheimsparken, Skjervamarka, Gjølelva, Elvadalen, Hamna med tilgang til fjorden er dei berande grønsturkelementa i indre sentrumssone som må vidareutviklast til gode uteopphaldsareal.

Bustadfortetting i midtre sentrumssone

I denne delen av Volda sentrum finn vi pleie- og omsorgsinstitusjonar, barnehagar, barne- og ungdomsskule, vidaregåande skule, høgskule, sjukehus, Tingrett, daglegvarebutikkar, samt anna privat og offentleg tenesteyting.

Her finn vi store etablerte bustadområde med stor grad av einbustader, men og områder med meir konsentrert busetnad i form av rekkehus, fleirmannsbustader, terrassebygg og blokk. I Rotsetfjora, langs Gamlevegen og langs Storgata, Vevendelvegen og Porsemyrvegen finn vi verdifulle bygningsmiljø med eigne retningslinjer for vidare utvikling jf. Bygningsmiljø og estetisk rettleiar.

Midtre sentrumssone ligg i gangavstand frå sentrumskjernen og ein kan ein tak i alle kvardagsfunksjonar utan bruk av bil. Av bustadareal i eksisterande planar er det lite areal som ikkje allereie er utbygd. I samsvar med mål i Samfunnsdelen og arealstrategiar, bør vi legge til rette for høg arealutnytting og fortetting i denne sona. Nye bustader i denne sona vil derfor i hovudsak måtte komme som fortetting og i nye utbyggingsområde må det vere høg grad av konsentrert busetnad.

I nye bustadområde bør opp mot 80% av nye bustader i midtre sentrumssone vere konsentrerte småhus eller blokk. Berre 20% av nye bustader i nye bustadområde bør vere frittliggande småhus, fortrinnsvis med to bueiningar.

Når ein ser på varsla utbyggingsprosjekt, der det er starta reguleringsarbeid, kan det vere eit potensiale på om lag 200 nye bustader i sona. I tillegg er det rundt 50 daa. potensielt utbyggingsareal i gjeldande kommunedelplan, som enno ikkje er realisert. Her bør nye bygg kunne ha fleire funksjonar som og inkluderer bustader, noko som bør kunne gi 100-150 nye bustader.

Dersom ein i tillegg gir mulegheit for auka fortetting i etablerte bustadstrøk, vil ein samla sett kunne ha eit potensiale på opp mot 400 nye bustader innanfor midtre sentrumssone. Ein stor del av desse inkluderer studentbustader og ulike typar omsorgsbustader.

Med behov for omlag 750 nye bustader for små hushald i og nær sentrumskjernen bør ein i tillegg til meir intensiv arealutnytting og fortetting, legge til rette for etablering av omlag 200-300 nye bueiningar i nye utbyggingsområde. Aktuelt areal for nye bustadområde innanfor midtre sentrumssone vil kunne vere på Rotset og/eller nedre Heltne/Årneset.

Fortetting kan skje ved påbygg og tilbygg som kan gi fleire bueiningar, ved at store tomter vert delt slik at det vert muleg med oppføring av nye bustadbygg, ved at større bustadbygg vert bygd på areal som ligg unytta og ved å tillate at eksisterande bygg får endra bruk frå t.d. næring til bustad eller i kombinasjon.

Fortetting i område med frittliggende småhus

Det er viktig at fortetting i etablerte bustadstrøk skjer på ein slik måte at ein ivaretek bumiljø, byggeskikk og eigenart i området. I eksisterande bustadområde med frittliggende småhus med einebustader og tomannsbustader, skal det derfor framleis hovudsakleg vere slik busetnad. Konsentrerte småhus kan berre etablerast i slike område om det inngår i reguleringsplan og det ikkje har særleg negative konsekvensar for bumiljø og eigenarten i eit område.

I typiske frittliggende småhusområde med hovudsakleg einebustader og tomannsbustader bør ein kunne tillate fortetting slik at ein kan oppnå to bueiningar pr. tomt innanfor 30% BYA. Byggehøgda må vere innanfor i samsvar med gjeldande reguleringsplan eller innanfor generelle krav i plan- og bygningslova. Nye tomter for frittliggende småhus bør ha ein størrelse på 600-800 m².

Typiske frittliggende småhusområde kan fortettast med fleire enn to bueiningar pr. tomt dersom dette lar seg gjere utan å forringe bumiljø, eller eigenarten i området. Slik fortetting skal berre skje gjennom reguleringsplan for området og %BYA bør ikkje overskride 35% BYA. Gjennom reguleringsplan må det fastsettast minste uteopphaldsareal og krav til leikeareal jf. Leikeklassnormen.

Fortetting i område med konsentrerte småhus

I midtre sentrumssone finn vi og typiske konsentrerte småhusområde med fleire enn 2 bueiningar i form av rekkehus og fleirmannsbustader som kan fortettast for å oppnå fleire bueiningar. Typiske konsentrerte småhusområde skal framleis hovudsakleg ha slik busetnad, blokk og større leilegheitsbygg kan berre etablerast i samsvar med reguleringsplan, nær kollektivknutepunkt/kollektivtrasè og der det ikkje har særleg negative konsekvensar for bumiljøet i området.

Fortetting i eksisterande område med konsentrerte småhus og utbygging av slike småhus på udisponert bustadareal bør kunne gjennomførast innanfor ei utnytting av tomte på 40% BYA, dersom bumiljø, byggeskikk og eigenart i området kan ivaretakast på ein god måte. Bueiningar med bruksareal over 40 m² bør ha MUA=100m² og bueiningar med bruksareal under 40 m² bør sikrast MUA=20 m². Krav til leikeareal jf. Leikeklassnorm må oppfyllest i tillegg til MUA.

Gjennom reguleringsplan kan fortetting i eksisterande område med konsentrerte småhus og utbygging av område sett av til konsentrert bustadbygging gjennomførast innanfor ei utnytting av tomte på 45% BYA. Gjennom reguleringsplan en må det fastsettast minste uteopphaldsareal og krav til leikeareal jf. Leikeklassnormen.

Fortetting i område med blokk og større bustad-/forretningsbygg

I typiske konsentrerte bustadområde med blokk og større leilegheit-/forretningsbygg bør fortetting og nyoppføring av nye bustadbygg berre gjennomførast med grunnlag i reguleringsplan. Gjennom reguleringsplan må det fastsettast minste uteopphaldsareal og krav til leikeareal jf. Leikeklassnormen. Slike utbyggingsprosjekt bør tilstrebe høg utnyttingsgrad og 3 - 5 etasjar der det etter ei «områdevurdering» ligg til rette for det.

Gjennom grep som skissert her vil ein kunne få realisert opp mot 600-700 nye bustader i midtre sentrumssone. Dette vil støtte opp om utvikling av eit sentrum med urbane og be- rekraftige kvalitetar og samtidig gi eit variert bustadtilbod i og nær sentrumskjernen.

Bustadfortetting i ytre sentrumssone

Dette er i stor grad ei bustadsone, men der er også barneha- gar, forsamlingshus og skular. Denne sona bør framleis ho- vudsakleg vere eit område med stor grad av einebustader.

60 % av nye bustader i den ytre sentrumssona bør vere fritt- liggande småhus.

Ein stor del av potensialet for ny bustadetablering i Volda sentrum ligg i denne sona. Her er fleire større areal for bu- stadbygging som ikkje er realisert. Det er utarbeidd regule- ringsplanar for over 300 nye bueiningar. I tillegg til om lag 190 daa. bustadareal sett av i gjeldande kommunedelplan, som vil kunne gi opp mot 150 ny bueiningar om ein tek ut- gangspunkt i at det bør etablerast større grad av einebusta- der i denne ytre sentrumssona. Her er til dels utfordrande terreng med køyretilkomst som går gjennom etablerte bu- stadstrøk. Ny øvre samleveg over Håmyra er under oppar- beiding og det er lagt til rette for buss langs denne samle- vegen. Sjølv om det hovudsakeleg er einebustadfelt i denne ytre sentrumssona, så er det og ein del område med stor grad av konsentrerte småhus.

Nye område for konsentrerte småhus i ytre sentrumssone- bør berre etablerast nær busstrasè. Blokk og større leileg- heitsbygg er ikkje ønskjeleg i denne sona.

Fortetting i område med frittliggende småhus

I typisk frittliggende småhusområde med hovudsakleg ei- nebustader bør ein kunne tillate fortetting slik at ein kan oppnå to bueiningar pr. tomt innanfor 30% BYA. Byggehøgda må vere innanfor i samsvar med gjeldande reguleringsplan. Tomter for småhus kan ha ein størrelse på 600-1000 m². Fortetting som medfører etablering av konsentrerte småhus med meir enn 2 bueiningar er ikkje ønskjeleg i frittliggende småhusområde.

Fortetting i område med konsentrerte småhus

Fortetting i eksisterande område med konsentrerte småhus og utbygging av slike småhus på udisponert bustadareal kan gjennomførast innanfor ei utnytting av tomte på 40% BYA dersom bumiljø, byggeskikk og eigenart i området kan ivare- takast på ein god måte. Slik fortetting kan berre gjennomfø- rast med grunnlag i reguleringsplan. Gjennom regulerings- plan må det fastsettast minste uteopphaldsareal og krav til leikeareal jf. Leikeklassnormen.

Ut frå eksisterande reguleringsplanar og avsett bustadareal i gjeldande kommunedelplan som ikkje er realisert og muleg- heiter for noko fortetting er det eit potensiale for opp mot 500 nye bustader i ytre sentrumssone. For å sikre tilstrekke- leg tilgang på ledige tomter i Volda sentrum kan det likevel vere eit behov for å legge til rette for noko meir bustadareal i ytre sentrumssone. Dette bør fortrinnsvis kome som utvi- ding av avsette bustadareal i gjeldande kommunedelplan framfor nye bustadareal sør for Vikebygdvegen. Utviding av eksisterande bustadareal vil kunne gi betre føresetnader for realisering av utbygging i desse områda.

Oppsummering

Gjennom bustadbehovsanalysen kan ein konkluderer med ein folketalsauke på om lag 1300 personar i planperioden. På grunn av intern tendens til sentralisering vil ein likevel måtte planlegge for ein auke på 1500 – 1600 personar i Volda sentrum. Volda har fleire åleinebuande enn andre kommunar i Møre og Romsdal og det må derfor leggast til grunn eit behov på om lag 750 små bustader/leilegheiter og 200 einbustader i Volda sentrum. for å sikre eit variert bustadtilbod med ledige tomter bør det leggast til rette for noko større omfang av nye bustader i planperioden.

Totalt for heile kommune er det i utgangspunktet tomtereservar for å dekke behovet for nye bustader i planperioden. Ein stor del av tomtereservane ligg derimot i ulike bygder med nedgang i folketalet. Her vil det vere behov for å revurdere størrelse og lokalisering av bustadareal. Det er berre i lokalsentra det er aktuelt med bustadfelt og det er berre i Mork/Furene det er behov for tilrettelegging av nye bustadfelt. For Mork/Furene er det foreslått to alternativ. Eit nøkternt alternativ utan større kostnader for etablering av ny samfunnsinfrastruktur, der ein legg til rette for ein auke i folketalet på opp mot 300 personar i planperioden. Eit meir ekspansivt alternativ der ein legg til rette for auke av folketalet i området med om lag 600 personar, med påfølgande større kostnader til både teknisk infrastruktur og samfunnsinfrastruktur.

I Volda sentrum er det vist grep for å kunne legge til rette for etablering av om lag 200 nye leilegheiter i indre sentrumssone, 600-700 nye bueiningar i midtre sentrumssone og om lag 500 nye bueinigar i ytre sentrumssone. I Indre og midtre sentrumssone vil dette hovudsakeleg måtte løysast gjennom fortetting, fornying og auka grad av bustadtettleik. I midtre sentrumssone er det foreslått to område som kan vere aktuelle som nytt areal for bustader. I Ytre sentrumssone er det framleis tomtereservar som ikkje er utbygd og her er det foreslått å utvide eksisterande urealiserte bustadareal framfor nye bustadareal sør for Vikebygdvegen.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Elin Høydal Vatne	Arkivsak nr.:	2017/719
		Arkivkode:	144

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
3/18	Tenestutval for helse og omsorg	11.01.2018
4/18	Formannskapet Kommunestyret	16.01.2018

FRAMLEGG TIL VEDTAK AV BUSTADSOSIAL HANDLINGSPLAN 2017 - 2020

Administrasjonen si tilråding:

1. Bustadsosial handlingsplan 2017 – 2020 blir vedteken og er retningsgivande for vidare arbeid med det bustadsosiale arbeidet i Volda kommune.

Vedleggsliste:

1. Bustadsosial plan 2017 – 2020
2. Høyringsuttaler

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Arbeidet med revisjon av bustadsosial plan kom i gong tidleg i 2015. Ei tverrsektoriell gruppe har arbeidd med revisjonen. Alle i arbeidsgruppa har bidrege med innspel til bustadsosial handlingsplan og det er undervegs i arbeidet også henta inn innspel frå andre tenesteområde Formannskapet vedtok 16.05.17 i sak PS 78/17 å sende planen ut på høyring og den vart sendt ut på høyring til aktuelle samarbeidande instansar og interesseorganisasjonar. Planen har vore presentert i Eldrerådet til Volda kommune og Tenestutval for helse og omsorg i 2017.

Saksopplysningar:

Bustadsosial plan må sjåast i samanheng med kommuneplanen sin samfunnsdel, og han skal vere ein felles plattform som på tvers av ulikt lovverk knyter tenestene saman. Planen skal bidra til heilskapleg og samordna innsats på tvers av ulike fagområde.

Planen skal vere med på å gje alle tilsette ei god oversikt over operative mål og tiltak, og såleis vere eit godt styringsdokument i det daglege arbeidet. Planen føreset at tilsette gjer seg kjende med og sluttar opp om bustadsosial plan.

Arbeidet med revisjon av bustadsosial plan kom i gong etter at rådmannen tidleg i 2015 delegerte arbeidet til sektor helse og omsorg med å koordinere planarbeidet. Det vart sett ned ei tverrsektoriell gruppe som skulle arbeide med revisjonen. Gruppen har vore samansett av representantar frå aktuelle fagavdelingar; NAV, opplæring og oppvekst, teknisk, innvandring og integrering, økonomi, utvikling og sektor helse og omsorg. Arbeidsgruppa hadde fyste møte 03.03.2015. Alle i arbeidsgruppa har bidrege med innspel til bustadsosial handlingsplan og det er undervegs i arbeidet også henta inn innspel frå andre tenesteområde.

Formannskapet vedtok 16.05.17 i sak PS 78/17 å sende leggjast ut til offentleg ettersyn med heimel i plan- og bygningslova §11-14 jf, §5-2. Planen vart sendt ut på høyring til aktuelle samarbeidande instansar og interesseorganisasjonar. Det kom inn to høyringsuttalar til planen og planen er drøfta i Volda kommune sitt Eldreråd og i tenesteutval for helse og omsorg i Volda kommune.

Eldrerådet handsama planforslaget den 25.09.17 i sak 10/17

«Eldrerådet meiner det er særdeles viktig å opprette butilbod for personar med demens/psykiske lidingar. Eldrerådet vil samstundes uttrykke uro for at vidare utbetring av Mork-bustader er teke ut av planen»

Kommentar:

Det ligg i økonomiplanen til Volda kommune å byggje nye omsorgsbustader for eldre med særskilde behov, psykogeriatriske og demens, jf. punkt 5.9. Ein støttar eldrerådet si bekymring dersom talet omsorgsbustader som skal byggjast ikkje erstattar talet på omsorgsbustader som er på Mork i dag. Dette vil føre med seg kapasitetsproblem. Det er ynskjeleg å sentralisere for å yte mest mogleg effektive tenester og mest mogleg ansikt til ansikt tid.

Minoritetshelseteamet har kommentar til bustadsosial handlingsplan

Tilrettelagte buområde for barnefamiljar.

«Vi ser med særleg bekymring på situasjonen til barnefamiljar i kommunale bustader i Volda. I bustadsosial handlingsplan står det under punkt 5.1. ei oversikt over nasjonale mål. Her står det at det m.a. ei målsetting: særleg innsats overfor barnefamiljar og unge. Vi merkar seg at regjeringa vil forsterke innsatsen overfor barn og unge som ikkje bur bra. Som resultatmål 1 står det at utleigebustader til barnefamiljar skal vere av god kvalitet og i eit trygt bumiljø. Vi ser i punkt 5.2.1. i handlingsplanen at m.a. Smalebakken/ Røyslidvegen blir trekt fram som eit sentrumsnært buområde, men kort veg til skule, barnehage, fritidsaktivitetar og butikkar. Det blir her og peikt på om det kan søkjast på midlar for å utvikle område. Minoritetshelseteamet ønskjer at vi set fokus på barnets beste også i bustadsosial handlingsplan. Vi håper derfor at område som t.d. Smalebakken/Røyslidvegen og Monsvegen kan prioriterast til barnefamiljar og søkjast om midlar for utvikling til eit trygt bumiljø for barnefamiljar.

Under handlingsplan 2017-2020 ønskjer Minoritetshelseteamet at det blir lagt til eit punkt: Vi ønskjer det blir utarbeidd ein plan for å betre bumiljøet til barnefamiljar i kommunale bustader. Vi ønskjer at det blir utarbeidd kriterier for dei ulike buområda. Vi ber om at det vert teke omsyn til at barnefamiljar og personar med rusproblematikk ikkje vert plassert i same husvære og bumiljø»

Kommentar:

Røyslidvegen/Smalebakken er under omfattande renovering der ein tek bygg for bygg for å betre bumiljøet for alle som bur der. Minoritetshelsetemet ber om at kommunen utarbeider kriterier for dei ulike bområda og at rusmisbrukarar og barnefamiliar ikkje vert plassert i same husvære og bumiljø. Kommunen har ikkje lovmessig rom for ei slik segregering av brukargruppe. I NOU 2011:15 « Rom for alle – en sosial boligpolitikk for fremtiden» understrekar ein at kommunal bustadpolitikk bør ha som mål å legge til rette for sosial inkludering og gode levekår. Dette betyr også at kommunale bustader for spesifikke målgrupper i så stor grad som mogleg vert integrert i ordinære bumiljø, samtidig som det kan vere behov for ei meir skjerma tilbod til utagerande personar. Det blir likevel understreka at «omsorgsgettoer» bør unngås.

Det er utarbeida kriterier som gjeld alle vanskelegstilte som søker kommunal bustad. Så langt det let seg gjere prøver ein i tildeling av kommunale gjennomgangsbustader å ta omsyn til det beste for alle målgrupper. I nokre tilfelle heng bustad- og tenestetilbodet nært saman og kommunen har valt å etablere samlokaliserte omsorgsbustader for føremålet.

Frå leige til eige

*«Minoritetshelseteamet vil og oppmode til at ordninga med **leige til eige** blir satsa på i større grad. Der leigd bustad kan kjøpast. Kommunen kan dermed kjøpe nye bustader til leige i første omgang og etter kvart kan dei kjøpast. Bustadane bør ligge i ordinere bustadområde og ikkje samlast på same plass, slik dei i hovudsak gjer i dag»*

Kommentar:

Viser til kapittel 5. Mål, strategiar og tiltak, punkt 5.2.2 «frå leige til eige» i bustadsosial plan. Kommunen er einig i dette og har starta på arbeidet.

Vurdering og konklusjon:

Bustadsosial plan 2017 – 2020 gjev både retning og kastar lys over dei utfordringane kommune står over for. Planen må vere med ved utarbeiding av budsjett og økonomiplan kvart år.

Helse og miljøkonsekvensar:

Det er ikkje gjort ei samla vurdering av helse og miljømessige konsekvensar av bustadsosial handlingsplan, då dette femner om alle sektorar og nærast alle fagområde.

Økonomiske konsekvensar:

Planen er ikkje bindande og er eit grunnlag for framtidige økonomiplanar og budsjett.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ikkje vurdert

Utskrift av endeleg vedtak:

Minoritetshelseteamet

Eldrerådet

Tenesteutval for helse og omsorg

Sektor helse og omsorg

Rune Sjurgard

Rådmann

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar:	Kari Mette Sundgot	Arkivsak nr.:	2017/2185
		Arkivkode:	256

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
5/18	Formannskapet Kommunestyret	16.01.2018

VOLDA SKISENTER AS - KOMMUNAL GARANTI TIL NYTT IDRETTSBYGG

Administrasjonen si tilråding:

Med atterhald om Fylkesmannen si godkjenning, gjev Volda kommune garanti til Volda skisenter AS for eit lån pålydande kr. 4 000 000,- i Sparebank 1 Søre Sunnmøre, i samsvar med lånetilsegn datert 25.10.17.

Garantien vert gitt på slike vilkår:

1. Garantien er ein simpel kausjon
2. Garantien gjeld for inntil 20 år
3. Garantien skal avkortast i samsvar med nedbetaling av lånet
4. Utbetalte spelemidlar og eventuell kompensasjon av mva skal i heilskap gå til avkorting av lånebeløpet i samsvar med finansieringsplan

Vedleggsliste:

Søknad frå Volda skisenter AS om kommunal garanti
Finansieringsbevis frå Sparebank 1 Søre Sunnmøre
Perspektivskisse
Økonomisk oppsett og kostnadsoverslag
Årsrekneskapen 2016/2017 Volda skisenter AS

Uprenta saksvedlegg:

Samandrag av saka:

Volda skisenter AS søker om kommunal garanti knytt til eit banklån på 4 million kroner. Lånet skal nyttast til bygging av nytt idrettsbygg som skal innehalde plass til ski utleige, billettering, smørjebod, møterom og lager for vedlikehald og driftsmateriell. I tillegg skal huset nyttast av Volda Røde Kors til aktivitetar som kurs og lagring av utstyr. Sparebank1 Søre Sunnmøre har gjeve tilsegn gjennom finansieringsbevis. Volda skisenter AS er eigd av Volda kommune (25 %), Volda Turn- og Idrettslag AL (26,4 %) og 48,52 % av private personar.

Saksopplysningar/fakta:

Volda skisenter AS er eit anlegg som er drifta og tufta på frivillig arbeid, der alpin aktivitet er hovudformålet. I synergien av anlegget er det stor langrennsaktivitet og eit startbruk til bruk av fjell og turløyper. Skisenteret har eit godt samarbeid med Volda Røde Kors, der begge dreg nytte av kvarandre sin aktivitet.

Dei seinare åra har aktiviteten auka og ein ser behovet for å ha eit hus med fleire naudsynnte funksjonar og sambruk. I drettshuset som er planlagt skal innehalde opphaldsrom og rom for kursaktivitetar, lagringsplass til scooter og vedlikehaldsutstyr, ski utleige og billettering.

Helse og miljøkonsekvensar:

Skisenteret fremjar fysisk aktivitet og er eit viktig bidrag til ytterlegare aktivitet for innbyggjarane i Volda og om egn.

Økonomiske konsekvensar:

Idrettshuset skal byggjast av Volda Skisenter AS, og det er selskapet der som står som lånetakar og dermed ansvarleg for å dekke kapitalkostnader.

Økonomisk resultat til skisenteret vert påverka av vêrforhold. Sesongar med lite snø gir mindre inntekter og dermed dårlegare resultat.

Med nytt idrettshus ser ein moglegheita for meir leigeinntekter, noko som kan vere med på å betre resultat i sesongar med mindre snø mengder. Vedlagt til saka ligg rekneskapan for 2016/2017. Dette året gjekk selskapet med underskot. Ser vi på året før (2015/2016) hadde selskapet eit overskot.

Samla investeringsbehov er om lag 4 million kr. Det vert søkt spelemidlar og desse reduserer lånebehovet, slik at lånet vert 3 million kroner etter at spelemidlane vert utbetalt:

Finansieringsplan

Kontant inntekter

Spille midler	1 000 000,00 kr
Egenkapital	- kr
Kommunale tilskudd	- kr
Fylkeskommunale tilskudd	- kr
Private tilskudd	- kr
Andre tilskudd	
Lån	2 667 500,00 kr
Sum Kontantinntekter	3 667 500,00 kr
Gaver rabatter	
Dugnad	300 000,00 kr
Sum samlet finansiering	3 967 500,00 kr

Lån	2 667 500,00 kr
Avdrag 15 år	177 833,33 kr
Rente	133 375,00 kr
Årskost	311 208,33 kr
Leige	50 000,00 kr
Auka kapasitet	75 000,00 kr
Skiutleige	20 000,00 kr
Eigne driftskost	96 208,33 kr
Sponsor	70 000,00 kr
Sum drift res	311 208,33 kr
rest	- kr

Tabellen over viser korleis skisenteret har tenkt å finansiere kapitalkostnadane til lånet. I skissa over er det nytta 15 år i nedbetalingsplanen. I finansieringsbeviset ligg 20 år.

For Volda kommune ligg der en risiko i å stille kommunal garanti. Om Volda Skisenter AS ikkje klarer å halde sinnte plikter som ligg til renter og avdrag, vil Volda kommune vere ansvarleg for at dette vert betalt.

Beredskapsmessige konsekvensar:

Ingen

Vurdering og konklusjon:

Volda skisenter AS med sitt anlegg er eit viktig tilbod for innbyggjarane i kommunen og i nabokommunane. Eit nytt idrettshus vil legge til rette for den auka aktiviteten og gjere det enklare å administrere drift og sikring av anlegget.

Ein kommunal garanti vil påføre kommunen ein risiko. Risikoen må vurderast opp i mot verdien som vert resultatet. I denne samanhengen meiner vi at synergiane av eit nytt idrettshus for Volda skisenter vil vere meir verdt enn risikoen kommunen dreg på seg. Vi rår difor kommunestyre til å godkjenne kommunal garanti til Volda skisenter AS.

I og med at beløpet er over 500 000 kr skal kommunestyret si godkjenning til Fylkesmannen for endeleg godkjenning.

Rune Sjurgard
Rådmann

Kari Mette Sundgot
Økonomisjef

Utskrift av endeleg vedtak:

Fylkesmannen
Volda Skisenter AS
Sparebank1 Søre Sunnmøre

Klageinstans:

Fra: Ivar Otto Kristiansen[ivar.otto.kristiansen@orsta.kommune.no] Sendt: 15.11.2017 14:32:08 Til: V-Postmottak

Tittel: Søknad om kommunal garanti - Volda skisenter AS

Volda Skisenter As ynskjer å be kommunestyret om garanti på eit lån stort, 4 mill til bygging av nytt idrottsbygg – bygget skal innehalde Ski utleige, billetering, smørjebod, møterom, lager for vedlikehald og driftsmateriell samt raudekrinshus – sjå vedlagt teikning og rekneskap.

Volda skisenter AS vil være gjeldfri i 2018, og ser moglegheita til å vidareutvikle anlegget.

Sparebank 1 Søre Sunnmøre har gjeve tilsagn gjennom finansieringsbevis

Generealforsamlinga har gjeve tilsagn på at vi kan søke kommunen om garanti pålydande 4 mill. (Generalforsamlingsprotokoll vert å ettersende)

Volda skisenter As er eit anlegg som er drifta og tufta på frivillig arbeid, der alpin aktivitet er hovudformålet. I synergiane av anlegget er det stor langrennsaktivitet og eit startpunkt til bruk av fjellet og turløyper.

Skisenteret har hatt og har eit godt samarbeid med Volda Raudekrins, der begge dreg nytte av kvarandre si aktivitet. Raudekrinsen bidreg med å etablere sikkerheit i anlegget med si aktivitet og tilbod når trekket er ope. Anlegget er ein god treningsarena for Raudekrinsen og er eit av utspringa til redningsgruppa som er kjent for alpine redningstilhøve og skred erfaringar.

Det ligg også i føringane til Volda skisenter som er eig av folket, kommunen og idrotten at det skal være eit tilbod til innbyggjarane i regionen. Volda skisenter har arbeid mykje med å legge til rette for at det er eit tilbod til ulike grupper i samfunnet og at det er eit låg terskeltilbod der ein kan låne eller leige utstyr og instruktørar.

Alpingruppa har også tilhøve til anlegget og treng lagring av naudsynt utstyr.

Idrottshuset som er planlagt skal innehalde opphald og kursmoglegheiter for raudekrins sine aktivitetar, samt lagring av deira utstyr, det skal være lagring av scooter og vedlikehaldsutstyr for anlegget, det skal være mogleg å leige ut ski, billetering, halde møter og kurs samt ein plass der ein kan preparere ski.

Anlegget har vakse dei seinare åra og det har vakse fram eit behov for å ha eit hus med fleire naudsynte funksjonar og sambruk. Huset vil også kunne nyttast til konkurranse formål, sjølv om låg terskel og familievenleg er hovudformålet til anlegget og det som løyser ut behovet for bygget.

Helsing

Ivar Otto Kristiansen
Styrets leiar Volda skisenter

Volda Skisenter As
Postboks 108

6101 VOLDA

Volda, 25. oktober 2017

FINANSIERINGSBEVIS NYTT BYGG I HENHALD TIL SKISSER OG BUDSJETT

Vi viser til søknaden Dykkar og har gleda av å stadfeste at De har fått:

Byggjelån 4.000.000,-

Som trygd for byggelånet får SSS tinglyst pant i varelager, driftstilbehør, kundefordringar, Pant i motorvogn, flåtepant og tinglyst pant i fast eigedom Gnr 22, bnr 2 Fnr 1, 2 og 3 med obligasjon pålydande 4 million i kvar.

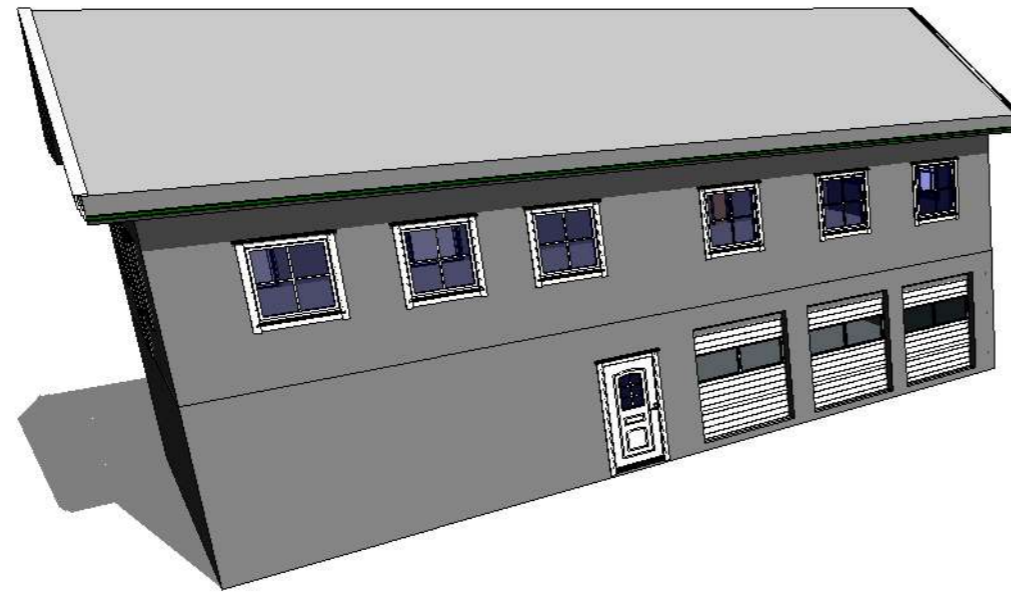
Andre vilkår

- Volda kommune må stille kommunal garanti for heile lånet på kr 4.000.000,- fram til lånet er innfridd.
- Kommunal garanti må vere godkjent av fylkesmannen.
- Alle avtaler mellom grunneigarar, Volda kommune og Volda Skisenter AS må være signerte og godkjende av alle partar.
- Avtale om leige av grunn mellom Volda Kommune og grunneigarane må tinglysast.
- Kopi av byggeløyve må oversendast banken.
- Refundert MVA i tilknytning til prosjektet skal gå til nedbetaling av lånet.
- Volda Skisenter AS må ha ei avtale som kvalifiserer til spelemidlar.
- Det er ein føresetnad at utbetaling ikkje vert sett i verk før tilsegn om spelemidlar ligg føre.
- Alle gåver, spelemidlar i henhold til oppsett skal gå til nedkvikting av gjeld i Sparebank 1 Søre Sunnmøre.
- Utbetaling frå byggelån i henhold til framdrift og framlagde faktura i banken.
- Byggelånet skal konverterast til eit nedbetalingslån når prosjektet er ferdigstillt, seinast innan 31.10.2018. Nedbetalingstid inntil 20 år.
- Volda Skisenter AS må legge fram, styrevedtak på gjennomføring og opplåning av prosjektet.
- Alle negative hendingar skal straks informerast skriftleg til banken.
- Pris og vilkår i henhold til lån med kommunal garanti vert først sett når lånet vert etablert.

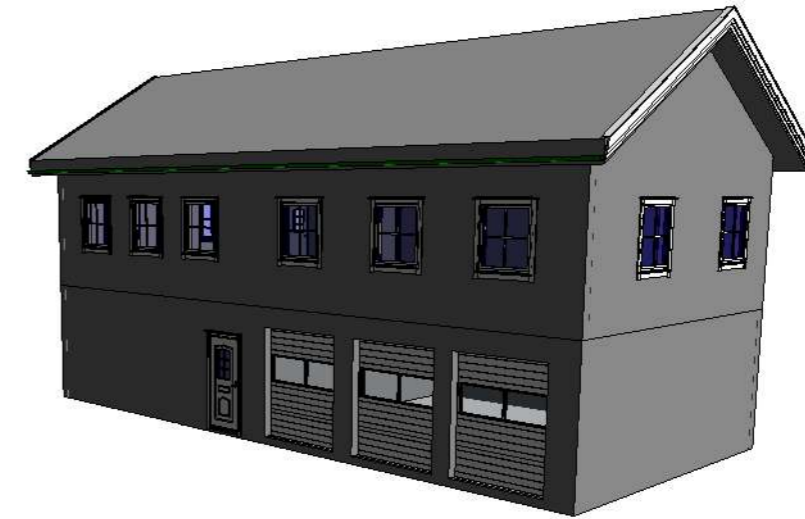
Med vennleg helsing
SpareBank 1 Søre Sunnmøre

Elias Mårstøl
Senior Bedriftsrådgjevar

1 Perspektivskisse #1

2 Perspektivskisse #2

3 Perspektivskisse #3

<ul style="list-style-type: none"> ▶ Dokumentasjon ▶ Arbeidsteikning ▶ Anbudsteikning ▶ Søknausteikning ▶ Planframlegg ▶ Skisse 															
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Revisjon</th> <th>Revisjonstekst</th> <th>Sign.</th> <th>Rev.dato</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Revisjon	Revisjonstekst	Sign.	Rev.dato											
Revisjon	Revisjonstekst	Sign.	Rev.dato												
<p>Prosjektnavn: Smørebud Volda Skisenter</p> <p>Oppdragsgiver: Volda Skisenter</p> <p>Prosjekterende:</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Per Mulvik AS Heimeside: Direkt 700 74 993 Holmen 7 www.mulvik.no e: 915 898 79 6100 VOLDA Org.nr: 941 987 516 Mob: idar@mulvik.no Sentral: 70 07 49 90 E-post:</p> <table border="1"> <tr> <td>Tittel:</td> <td>Ansv:</td> <td>RIB</td> </tr> <tr> <td>Perspektivskisser</td> <td>Teikna</td> <td>IH</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>Dato:</td> <td>28.10.2016</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>Konfr.a</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>Dato:</td> <td>-</td> </tr> </table>	Tittel:	Ansv:	RIB	Perspektivskisser	Teikna	IH	-	Dato:	28.10.2016	-	Konfr.a	-	-	Dato:	-
Tittel:	Ansv:	RIB													
Perspektivskisser	Teikna	IH													
-	Dato:	28.10.2016													
-	Konfr.a	-													
-	Dato:	-													
<table border="1"> <tr> <td>Prosjektnr:</td> <td>Teikn.nr:</td> <td>Målestokk:</td> <td>Rev</td> </tr> <tr> <td>1950</td> <td>105</td> <td></td> <td>-</td> </tr> </table>	Prosjektnr:	Teikn.nr:	Målestokk:	Rev	1950	105		-							
Prosjektnr:	Teikn.nr:	Målestokk:	Rev												
1950	105		-												

Anleggsnavn Smørebod/ bilettdod og røde Kors

Arbeidskostnader		Sum kjøp E=A+C	Sum mva. F=Ex0,25	kostnad (inkl.mva.) G=E+F+B+D
Av dette kjøp C	Dugnad D			
		50 000	12 500	62 500
	40 000	0	0	40 000
		120 000	30 000	150 000
		15 000	3 750	18 750
		17 000	4 250	21 250
		16 000	4 000	20 000
		50 000	12 500	62 500
		87 500	21 875	109 375
		19 000	4 750	23 750
		30 000	7 500	37 500
		110 500	27 625	138 125
		60 000	15 000	75 000
		20 000	5 000	25 000
		52 000	13 000	65 000
		107 000	26 750	133 750
		105 000	26 250	131 250
		200 000	50 000	250 000
	75 000	600 000	150 000	825 000
		315 000	78 750	393 750
		290 000	72 500	362 500
	85 000	200 000	50 000	335 000
100 000	100 000	100 000	25 000	225 000
		100 000	25 000	125 000
		270 000	67 500	337 500
		0	0	0
100 000	300 000	2 934 000	Sum I:	3 967 500

Arbeidskostnader		Sum kjøp E=A+C	Sum mva. F=Ex0,25	kostnad (inkl.mva.) G=E+F+B+D
Av dette kjøp C	Dugnad D			
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
		0	0	0
	0		Sum II:	0

(Sum I + Sum II)

kr 3 967 500

ÅRSREKNESKAP FOR 2016 / 2017

**VOLDA SKISENTER AS
6100 VOLDA**

Resultatregnskap

Volda Skisenter AS

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2016/2017	2015/2016
Salsinntekter		862 553	1 484 957
Sponsorinntekter, tilskot og andre inntekter		580 054	828 415
Leigeinntekter		52 223	55 087
Sum driftsinntekter	1	<u>1 494 830</u>	<u>2 368 459</u>
Varekostnad	6	96 140	161 312
Løn, f.tr.avgift o.a. personalomk.	3	142 804	159 762
Avskrivningar	2	671 766	656 749
Andre driftskostnader	5	952 266	944 004
Sum driftskostnader		<u>1 862 975</u>	<u>1 921 827</u>
Driftsresultat		<u>-368 145</u>	<u>446 632</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		1 774	1 456
Annen finansinntekt		148	2
Rentekostnader		61 196	97 187
Annen finanskostnad		1	137
Resultat av finansposter		<u>-59 275</u>	<u>-95 865</u>
Ordinært resultat før skattekostnad		<u>-427 420</u>	<u>350 767</u>
Ordinært resultat		<u>-427 420</u>	<u>350 767</u>
Årsoverskot		<u>-427 420</u>	<u>350 767</u>
Overføringer			
Avsett til annen egenkapital		0	350 767
Overført fra annen egenkapital		427 420	0
Sum overføringer		<u>-427 420</u>	<u>350 767</u>

Balanse pr 31.08.

Volda Skisenter AS

Eigedelar	Note	2016/2017	2015/2016
Anleggsmiddel			
Varige driftsmiddel			
Bygninger	2, 7	691 783	772 622
Maskiner, utstyr, anlegg, løyper m.m.	2, 7, 8	3 692 254	4 082 084
Parkeringsplass, veg	2	307 008	307 008
Sum varige driftsmiddel		<u>4 691 045</u>	<u>5 161 714</u>
Sum anleggsmiddel		<u>4 691 045</u>	<u>5 161 714</u>
Omløpsmiddel			
Fordringar			
Kundefordringar	9	87 212	86 587
Andre fordringar	9	80 136	52 538
Sum fordringar		<u>167 348</u>	<u>139 125</u>
Bankinnskott, kontantar o.l. (herav bunde kr 22)		274 756	885 210
Sum omløpsmiddel		<u>442 104</u>	<u>1 024 335</u>
Sum eigedelar		<u>5 133 149</u>	<u>6 186 049</u>

VOLDA SKISENTER AS

Driftsrapport for sesongen 2016/2017

Driftsleiar:

Øyvind Flåskjer

Ass. Driftsleiarar Kristian Woldseth og Jon Olav Nedreklepp.

Generell informasjon:

Sesongen som var vinteren 2016/2017 var prega av lite snø. Første nyttårsdag kom snøfallet og allereie ved 2 januar var vi i gang med å preparere langrennsløyper og familiebakken. Første opningsdag var tysdag 3 januar, og det var kun familietrekket som var ope denne dagen. Familietrekket var ope fram til måndag 9 januar då det var dameskikveld. Skiftande veir gjorde at anlegget vart stengt fram til laurdag 14 januar då vi opna heile anlegget. Denne helga var det mykje folk i anlegget og det gjekk med 5772 turar på storetrekket.

Vi hadde i alt 14 opningsdagar der kun 4 av desse var med heile anlegget i drift.

Årleg kontroll:

Det vart ingen kontroll i 2016/2017.

Kurs:

Volda Skisenter hadde for sesongen 2016/2017, som tidligare år, planlagt førstehjelpkurs for dei tilsette ved skisenteret. Dato for førstehjelpkurs i skibakken med pulktrening vart også fastsett, men grunna lite snø vart dette kurset utsatt. Frå Volda Skisenter vart det sendt 4 stk til Tromsø for å ta eit parkbyggarkurs i høve den nye skiparken vi har utforma.

Vedlikehald:

Skiheisene:

Årleg service er i gang etter vedlikehaldsplan, men noko arbeid står fortsatt att. Dette arbeidet inneheld smøring, justering, kontroll av master og konstruksjonar.

VOLDA SKISENTER AS

17-19 november satt vi i gang med å bytte vendehjulslagera på storetrekket. Då kom første snøfall for sesongen og gjorde det utfordrande å kome seg til toppen med ATV. Å bytte vendehjulslager er eit større vedlikehaldsarbeid og skal gjerast kvart tiande år. Kristian Woldseth, Daniel Aklestad og Øyvind Flåskjer tok seg fri frå arbeid og saman med Stian Amundsen frå Alpinsidevice og Hugo Hjelle frå Hjelle maskinlag demonterte vi og heisa ned vendehjulet, og fekk bytta dei to lagera. Stian Brautaset, Alf-Henning Ervik og Vegard Flåskjer var også med på jobben, og vi trengde alle hender for å få på plass alle delane.

Bygningar:

Det har i sesongen 2016/2017 ikkje vore gjort noko betydelig vedlikehaldsarbeid. Taket på varmestova og drens må ein til våren undersøke nærare og evt. utbetre.

Løyper og trasear:

Seinsommar/haust gjekk Hjelle Maskinlag saman med Shapecrew i gang med å utforme ein skipark/big jump i området ovanfor Røde Kors-hytta. Denne er enda ikkje fullført grunna mangel på masse. Noko dreneringsarbeid og ferdigstilling av "kular" må til før vi kan nytte denne som tenkt og få prosjektet ferdigstillt.

Prepareringsmaskiner:

Vi har fram til i fjor hatt serviceavtale på maskinene. No når denne har gått ut har Per Olav Myhre teke seg av årleg service. Ellers er desse i god forfatning då det er ein 2010 og 2011 modell som har få timar på tellaren.

Volda, den 14.11.2017

Øyvind Flåskjer

Driftsleiar

Økonomi Årsmelding

Volda Skisenter AS (VS) har hatt ein sesong prega av få driftsdagar noko som har påverka handlingsrommet for skisenteret med omsyn til å kunne gjennomføre ynska tiltak. Før sesongen var det lagt opp til ei utvikling av anlegget, men i hovudsak er fleire prosjekt flytta på grunna sviktande inntektsgrunnlag.

Det har vorte halde møte med både kommune og grunneigarar for å orienterer og avklare tankar om utvikling og drift. Desse møta har vore gode og dannar grunnlag for sikkerheit i potensielle investeringar.

VS er ein basert på at frivillig og sponsorar er bidragsytarar til drifta og er saman med kommune viktige bidragsytarar for å kunne drifte med forholdsvis loge faste kostnader. Økonomisk risiko skal være liten og ein styrer investeringar utover faste kostnader slik at ein har dette inntekt gjennom faste inntekter. Faste kostnader skal søkast å være loge enn faste inntekter til ei kvar tid.

Når ei får sesongar med få driftsdøgn er det teke høgde for at ein skal ha eit økonomisk fundament som skal svare kostnaden og forplikningane til VS, dette er ein modell ein ynskjer å vidareføre. VS har god budsjettkontroll, og har inndekning for dei tiltaka dei gjer. Styret er kjend med modellen og prioriterer investeringar etter det økonomiske prinsippet at ein dekker løypande faste utgifter med faste inntekter, og bygger buffer for andre investeringar gjennom variable inntekter.

Modellen dannar grunnlag for å kunne oppdatere anlegget med investeringar utover naudsynt vedlikehald og drift i gode sesongar, det er derfor viktig å prioritere investeringar som aukar inntektene eller reduserer drift kostnader.

Sjølv om det vil være ulike sesongar er det naudsynt at det vert lagt til rette for investeringar som kan forsvarast gjennom faste inntekter. Kvar investering vert med omsyn til likvide vurderingar. Framtidig utskifting av lysanlegg for redusert kostnad i drift og vedlikehald vil verte prioritert å få vurdert i kommande sesongar.

Det er ikkje gjort store investeringar i sesongen 2016/17, og fleire prosjekt er satt på vent grunna manglande driftsinntekter utover dei faste. VS skisenter er 50 år dette året så det er satt av midlar for å markere 50 års jubileum. Prosjektet inneheld bokutgiving og jubileumsfest.

Det vert ikkje lagt fram forslag om prisauke for kommande sesong, men man bør ta høgde for å justere inntektene slik at de samsvarer med prisauken elles.

Det er må jobbast med å ha fleire sponsoravtalar som kan gje betra likviditet i mindre stabile sesongar. Auking likviditeten og auka handlingsrom er naudsynt for å sikre investeringar som er framtidsretta og reduserer driftskostnadane. Investeringane bør ikkje berre være sesongstyrt, men være med å bidra til sikrare drift og framtidige inntekter

Selskapet si utvikling

	2016-17	2015-16	2014-15	2013-14
Sum driftsinntekter	1 494 830	2.368.000	2.612.000	1199000
Årsresultat	-427 420	*351.000	533.000	-163.000
Eigenkapital 31.08	4 170 385	4.598.000	4.247.000	3.694.000

*Det vart etterbetalt økonomisk bidrag etter avtale frå Volda kommune – Nokke som gav direkte effekt på årsresultat 2016. Driftsjusteringane skal synast i tidligare rekneskap for å gje riktig bilete

Når det er forhold til det er det mange i anlegget og det må leggjast til rette for betre flyt. Avskoging for tilrettelegging av framtidig trasear vil avhjelpe, saman med aktivitetar, framtidig nye trekk og fordeling av folk i anlegget.

Det er etter styret sitt syn naudsynt at anlegget fortsetter å utvikle seg for å kunne holde en standard som kundar og samarbeidspartar forventar og helst ligge i forkant for desse forventningane. Det skal settast ned ein eigen prosjekt organisasjon som kan leggje fram prosjekt som er gjennomarbeid for styret.

Utsiktene framover:

VS har eit anlegg og ein maskinpark som er i god stand, det vil være behov for noko opp gradering av eksisterande lysanlegg, hovudbygning og garasje. Skisenteret vil verte gjeldfri i sesongen 2017/18, noko som gjev grunnlag for nye investeringar og opp graderingar. Dei tyngste og viktigaste inntektene for å holde anlegget i drift er langsiktige.

Aktivitetsauka som kom etter at vi fekk ein større region syner seg stabil. Tidligare investeringar har gjeve anlegget ei stabilitet som er viktig i driftsperioden. Det vil være viktig for VS skisenter å tilby aktivitet for alle og legg derav til rette for at alle som ynsker det kan få prøve anlegget gratis ein til to dagar i sesongen, eit tilbod for alle men retta mot ynskje om å gje eit tilbod som ikkje er styrt av inntektene til den einskilde familie.

Håper eit samarbeid med Hornindal og Ørsta kan være med å skape auka aktivitet for anlegga, så samarbeid vil verte prioriterte oppgåver framover.

VS vil ha nokre store investeringar framover som skal sikre aktivitet i anlegget, ein må vurdere både summer og vinteraktivitet. Anlegget skal være ein viktig bidragsytar for langrenn og turaktivitet sett i eit helseperspektiv.

VS er klar for å utvikle seg vidare og må sjå på heilskapen og regionen under eit der ein er ein aktør i samspill med andre aktørar i regionen. Alpepass og andre avtalar må løypande vurderast for å kunne gje fleksibilitet og auka tilbod til brukarane og støttespelarane i anda av fleksibilitet og stabilitet.

VS er eit meir moderne og framtidsretta anlegg, men må utvikle seg vidare som eit familieanlegg i samband med betre ressursutnytting og teknologi. VS ligg godt til i regionen, samarbeid og utvikling vil være naudsynnte faktorar for stabilitet. Hornindal og Volda kommune

vil verte slegne saman, dette bør tufte til samarbeid der ei mogleg dyrkar ulike fortrinn og gjer kvarandre betre og aukar tilbodet totalt. Med ny Volda tunnell vil VS ligge sentralt til også i framtida.

Det er naudsynt med økonomiske støttespelarar som er av betydning saman med dugnadsinspirasjonen som ligg i hjarte av anlegget, dette vil kunne sikte stabilitet og vidare utvikling av anlegget.

Føresetnad om fortsett drift er til stades, og årsrekneskapen for 2016/2017 er sett opp under denne føresetnaden.

Med venleg helsing

Ivar-Otto Kristiansen
Ivar-Otto Kristiansen
Styrets leiar

Germa Gundersen
Germa

Balanse pr 31.08.

Volda Skisenter AS

Eigenkapital og gjeld	Note	2016/2017	2015/2016
Innskoten eigenkapital			
Aksjekapital	4	835 900	835 900
Sum innskoten eigenkapital		<u>835 900</u>	<u>835 900</u>
Opptent eigenkapital			
Annan eigenkapital		3 334 485	3 761 905
Sum opptent eigenkapital		<u>3 334 485</u>	<u>3 761 905</u>
Sum eigenkapital		<u>4 170 385</u>	<u>4 597 805</u>
Gjeld			
Annan langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjonar	7	535 022	1 022 171
Øvrig langsiktig gjeld	7, 8	68 855	336 638
Sum annan langsiktig gjeld		<u>603 878</u>	<u>1 358 809</u>
Kortsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner (limit kr 250.000)	7	90 232	0
Leverandørgjeld		88 455	10 731
Off.avgifter		0	1 522
Annan kortsiktig gjeld		180 200	217 182
Sum kortsiktig gjeld		<u>358 887</u>	<u>229 435</u>
Sum gjeld		<u>962 764</u>	<u>1 588 244</u>
Sum gjeld og eigenkapital		<u>5 133 149</u>	<u>6 186 049</u>

Volda, den ____ / ____ 2017
Styret i Volda Skisenter AS

Ivar-Otto Kristiansen
Styreleiar

Gunnar Andenes
Styremedlem

Jens Standal Groven
Styremedlem

Frode Alexander Johnston
Styremedlem

Askjell Våge
Styremedlem

Notar til årsrekneskapen 2016 / 2017

VOLDA SKISENTER AS

1 Rekneskapsprinsipp.

Årsrekneskapen er sett opp i samsvar med rekneskapslova av 1998. Rekneskapsprinsippa er omhandla nedanfor. Skattekostnad/-gjeld inngår ikkje i selskapet sitt resultat eller balanse då selskapet ikkje er skattepliktig, m.a. som følgje av at drifta er basert på dugnadsarbeid. Rekneskapsperioden er frå 01.09. til 31.08.

Vurdering og klassifisering av eigedelar og gjeld.

Eigedelar, som er bestemt til varig eige eller bruk, er klassifisert som anleggsmiddel. Andre eigedelar er klassifisert som omløpsmiddel. Ved klassifisering av langsiktig og kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmiddel er vurdert til kostpris og vert avskrivne planmessig over den økonomiske levetida. Langsiktige lån vert balanseførde til nominelt mottekne beløp på etableringsdagspunktet og seinare redusert med betalte avdrag.

Omløpsmiddel er vurdert til lavaste verdi av kostpris og verkeleg verdi.

Inntekter vert inntektsført etter oppteningsprinsippet. Driftstilskot vert inntektsført i perioden dei vedkjem, medan tilskot og spelemidler til anleggsmidlar går til reduksjon i kostprisen, jfr note 2.

2 Avskrivning driftsmiddel.

Spesifikasjon av varige driftsmiddel	Utstyr/ anlegg/trase	Bygning/ garasje	Varmestove	Park.plass veg
Kostpris per 1.9.	14 406 511	1 367 931	2 291 525	1 146 960
Tilgang i år	201 097	0	0	0
Avgang i år	0	0	0	0
Offentlege tilskot tidligare år	-2 737 600	-360 000	-630 000	-839 952
Offentlege tilskot i år	0	0	0	0
Akkumulerte avskrivningar per 31.08.	-8 177 753	-628 118	-1 349 555	0
Bokført verdi per 31.08.	3 692 254	379 813	311 970	307 008
Ordinære avskrivningar i år	590 927	30 839	50 000	0
Avskrivningssats - lineære avskr.	0-20 %	3-20 %	3 %	0 %

Mottekne tilskot er ført til reduksjon på dei aktiverte kostnadene.

Veg til Reset og parkeringsplass har ingen realisasjonsverdi, og har berre verdi for selskapet så lenge det er drift i selskapet. Vegen og parkeringsplassen er ikkje avskrivne.

3 Løn, lån, garantiar/trygd til leiande personar og aksjeeigarar.

Det er ikkje ytt lån eller garantiar/trygd frå selskapet for leiande personar eller aksjeeigarar.

Det er kostnadsført kr 40.000 i honorar til medlemmer av styret i 2016/2017.

Det er kostnadsført kr 90.000 i honorar til driftsleiarar i 2016/2017.

Det er ingen fast tilsette i selskapet. Selskapet er ikkje pålagt obligatorisk tenestepensjon.

Notar til årsrekneskapen 2016 / 2017

VOLDA SKISENTER AS

4 Aksjekapital og aksjonærinformasjon.

Aksjekapitalen i selskapet per 31.08.2017 er notert til 8.359 aksjar med pålydande kr 100,-. Dette gir ein samla aksjekapital på kr 835.900,-. Kvar aksje har ei røyst i selskapet.

Dei største aksjonærane i selskapet per 31.08.2017:

Volda Turn og Idrettslag, Allianseidrettslag	2 213	aksjar	26,47 %
Volda Kommune	2 090	aksjar	25,00 %
Andre aksjonærer	4 056	aksjar	48,52 %
Sum	8 359	aksjar	100,00 %

Ingen andre aksjonærer eig meir enn 1% av aksjekapitalen.

	Aksje- kapital	Annan EK	Sum EK
Eigenkapital 01.09.2016	835 900	3 761 905	4 597 805
Periodens endring i eigenkapital:			
Periodens resultat		-427 420	-427 420
Eigenkapital 31.08.2017	835 900	3 334 485	4 170 385

5 Revisjon.

Revisjonshonorar til revisor for 2016/2017 utgjer kr 16.700,- eks mva.

I tillegg kjem honorar for andre tenester med kr 4.400,- eks mva.

6 Varer.

På grunn av sesongprega drift og at årsoppgjeringstidspunktet kjem utanfor sesongen, er varelageret uvesentleg. Det er difor vurdert til kr 0,- per 31.08.2017.

7 Pantegjeld.

Av selskapet si gjeld er kr 625.254,- sikra med pant. Den bokførte verdien av pantsatte eigedelar er kr 3.712.177,- som utgjer bygningar og maskinar/utstyr ekskl. trakkemaskin.

Sjå note nr. 8 om eigedomsrett til trakkemaskin.

Av samla pantegjeld forfell kr 0 til betaling meir enn 5 år etter balansedagen.

8 Øvrig langsiktig gjeld

Denne posten utgjer restgjeld til leasingselskapet vedk. leasing av trakkemaskin.

Leasingselskapet har eigedomsretten til trakkemaskinen som er bokført i selskapet sin balanse og inngår i posten Maskiner og utstyr med kr 671.860.

9 Fordringar

Fordringar er bokført til pålydande og har forfall innan 1 år frå balansedato.

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Nina Kvalen

Arkivsak nr.: 2016/988

Arkivkode: 243

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
6/18	Formannskapet	16.01.2018
	Kommunestyret	26.01.2017

INNOVASJONSPROSJEKTET KIMEN SOSIAL ENTREPRENØR - DRIFT AV GARTNERI PÅ FOLKESTAD

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret tek saka til vitande, og takkar studentane og andre involverte i Kimen for nytenking, kreativitet og engasjement i innovasjonsprosjektet Kimen Sosial Entreprenør.

Utvikla metodikk gjennom innovasjonsprosjektet vert å ta med i den vidare kvalifiseringsarbeidet og i utgreiinga om samarbeid og samordning av kommunale kvalifiserings- og sysselsettingstiltak.

Vedleggsliste:

1. Brev frå Kimen Sosial Entreprenør AS av 21.12.17: Avslutting av innovasjonsprosjektet Kimen Sosial Entreprenør.
2. Referat frå møte 21.12.17 om samarbeid mellom Kimen Sosial Entreprenør AS og Volda kommune
3. Brev frå Kimen Sosial Entreprenør AS av 05.12.17: Samarbeid mellom Kimen SE og Volda kommune m/vedlegg; prosjektplan (vedl. 4) og evaluering 2017 (vedl. 5).
4. Prosjektplan 2016-2019 - Kimen Sosial Entreprenør, avd. gartneri Folkestad, vedl. til brev 051217.
5. Evaluering av sosiale resultat 2017 - Kimen Sosial Entreprenør, vedl. til brev 051217.
6. Prosjektavtale mellom Sunnmøre Kulturnæringshage AS og Volda kommune.
7. Økonomioversikt Kimen 2017 pr. 18.09.17
8. Mandat – Arbeidsgruppe for samarbeid og samordning av kommunale kvalifiserings- og sysselsettingstiltak i Volda kommune
9. Anmodning om delutbetaling og søknad til fylkeskommunen om regionale utviklingsmidlar i 2016/2017.
10. Søknad og rapport til fylkesmannen om prosjektskjønn 2016.

Uprenta saksvedlegg:

- PS 133/16 frå formannskapsmøte 16.08.16: Utviklingsmidlar til kommunale kvalifiseringstiltak

Samandrag av saka:

Kimen Sosial Entreprenør AS si satsing på gartneri på Folkestad, har vore eit av fleire innovasjonsprosjekt i arbeidet med kvalifisering av flyktingar i 2016/2017. Prosjektet er initiert av tre deltidsstudentar som deltok på innovasjonsskolen på Lillehammer, i regi av Volda kommune. Som utgangspunkt for studiet skulle studentane velje ei utfordring kommunen står overfor, der det er behov for å finne nye løysingar. Utfordringa ein valde var kvalifisering til entreprenørskap for busette flyktingar i Volda, med fokus på dei som har utfordringar med å kome seg inn på ordinær arbeidsmarknad.

Studentane valde å løyse oppgåva gjennom etablering av den frivillige organisasjonen Kimen Sosial Entreprenør og gartneridrift. Den frivillige organisasjonen etablerte medio 2017 eit ideelt aksjeselskap, Kimen Sosial Entreprenør AS, med dei same tre eigarane. Ein er ikkje lenger med i aksjeselskapet.

4 flyktingar har hatt språk- og arbeidskvalifisering i gartneritiltak 1-2 dg/v i 2017, som del av sitt introduksjonsprogram. Ein lærar frå Volda læringscenter har følgd elevande i gartneriet 5 t/v. Læringscenter vil ha deltakarar som treng liknande kombinerte løp som Kimen tilbyr, men kan ikkje gi lovnad om eit visst tal deltakarar med behov for eit gartneritiltak.

Satsinga til Kimen har hatt ekstern finansiering i 2016/2017 gjennom tilskot frå NAV, fylkeskommunen og fylkesmannen. Kommunen har bidrege med eigeninnsats og frikjøp av lærarressurs. Kimen har eit budsjett i 2018 på kr 1 350 000, og ber kommunen om tilskot på inntil kr 550 000 i 2018 og inntil kr 480 000 i 2019, for å kunne oppretthalde gartneridrifta.

Det har vore ein løpande dialog mellom Kimen og administrasjonen om organisering, eigarskap, behov, økonomi og alternative entreprenørskapstiltak med lågare kostnadsnivå enn gartneritiltaket, og det har vore planlagt å leggje fram politisk sak om handsaming av innovasjonsprosjektet. Ei slik sak først kan leggjast fram når selskapet sitt styre har hatt si handsaming og sendt over prosjektplan og evaluering. Dette vart lagt fram i brev av 05.12.17.

Etter møte mellom partane 21.12.17 informerer styreleiar i selskapet Kimen Sosial Entreprenør AS at styret ikkje finn det økonomisk forsvarleg å arbeide vidare med innovasjonsprosjektet. Kimen vil avvikle tilbodet og aksjeselskapet i januar 2018 (vedl. 1 og 3). På grunnlag av evalueringa og vurderingar av kommunen og brukarane sine behov, legg rådmannen fram sak til politikarane til orientering.

Saksopplysningar/fakta:

Bakgrunn for innovasjonsprosjektet Kimen Sosial Entreprenør

Som ein del av satsinga på innovasjon deltok Volda kommune med tre deltidsstudentar i Nasjonal innovasjonsskole for kommunesektoren i 2015/2016, i regi av Høgskulen i Lillehammer. Deltakarane frå Volda var dagleg leiar av Sunnmøre Kulturnæringshage AS Martin Foldal, lærar ved Volda læringscenter Gunnar Andenes og leiar for frivilligsentralen i Volda Astrid Gjersdal. Som utgangspunkt for studiet skulle studentane velje ei utfordring kommunen står overfor, der det er behov for å finne nye løysingar. Utfordringa ein valde var kvalifisering til entreprenørskap for busette flyktingar i Volda, med fokus på dei som har utfordringar med å kome seg inn på ordinær arbeidsmarknad. Kimen valde å satse på gartneridrift på Folkestad. I drivhuset og i pop-up bedrift har flyktingar fått språk- og arbeidstrening, og eit sosialt arbeidsfellesskap med etnisk norske.

Hovudformål med sosialt entreprenørskap er å ta tak i eit bestemt samfunnsproblem og løyse det m.a. med verkemidlar frå næringslivet, ved å utvikle og ta i bruk nye løysingar på sosiale og samfunnsmessige problem, som ein ser at det offentlege ikkje maktar å løyse åleine. Ofte er ein sosial entreprenør eit lite føretak som bevegar seg i skjæringspunktet mellom privat, frivillig og offentleg sektor, gjerne drive av eldsjeler som brenn for saka, og som ønskjer å bidra til å finne løysingar på samfunnsproblem.

Studentane realiserte oppgåva ved å registrere Kimen Sosial Entreprenør som ein frivillig organisasjon, og kom på denne måten i posisjon til å søke forprosjektmidlar til sosial entreprenørskap frå NAV, med høve til å søke driftsmidlar over tre år. Midlane vart nytta til å engasjere prosjektleiar til å skrive prosjektsøknad. Kommunen inngjekk prosjektavtale med Sunnmøre Kulturnæringshage AS i perioden sept.16-des.17 (vedl. 6), som har stått som arbeidsgjevar for prosjektleiar i engasjementstilling. Studentane sto også bak søknad frå Volda kommune om regionale utviklingsmidlar til entreprenørskap som integrasjonsverktøy, som i sin heilskap er nytta til etablering og drift av entreprenørskapsLAB-tiltak i regi av Kimen (vedl. 9). Noko av prosjektskjønnet frå fylkesmannen i 2016 til satsinga på kvalifiseringsarena for flyktningar, har også delfinansiert etableringa av Kimen (vedl. 10). I 2017 fekk Kimen driftsmidlar frå NAV.

Bakgrunnen for Kimen sin satsing på gartneridrift kjem fram av prosjektplan og evaluering (vedl. 4 og 5). Kimen fekk låne eit nedlagt drivhus på Folkestad mot vedlikehald. Mange flyktningar har erfaring frå gardsarbeid, og i gartneri kunne dei produsere planter for sal og skape arbeidsplassar. Studiar viser at arbeid med plantar og jord har god effekt på fysisk og psykisk helse, og aktiviteten gir meistring og motivasjon. Andre satsingsområde har vore drøfta som aktuelle entreprenørskapstiltak m.a. snekkeri, systove og skomakeri, har ikkje vore prioritert grunna fokus på å etablere god drift i gartneriet. Eit unntak er samarbeid med sybutikk om språk- og arbeidstrening for ein deltakar.

Frå november 2016 deltok flyktningar frå kommunen sitt introduksjonsprogram på dugnader i drivhuset for å rydde, vaske og klargjere for produksjon. Etter vinterferien i 2017 hadde 4 deltakarar i introduksjonsprogrammet faste dagar/timar i gartneriet for språk- og arbeidskvalifisering. Ein lærar frå læringscenteret har følgd elevane til gartneriet nokre timar pr. veke. 500 kvm drivhus vart fylt opp av 25 000 plantar, og i mai 2017 starta sal av eigenproduserte varer i ein pop-up bedrift på Spinneriet kjøpesenter og på torget i Volda sentrum, samt gjennom eit utval av lokalt forhandlarnettverk. Sosiale resultat for deltakarane kjem fram i evalueringa frå Kimen for 2017 (vedl. 5).

Beslutningsgrunnlag

I PS 133/16 i møte 16.08.16 vedtok formannskapet satsinga på innovasjonsprosjekt i arbeidet med kvalifisering av flyktningar. Kimen er eitt av fleire innovasjonsprosjekt som er prøvd ut, saman med kantine, serviceteam, lærlingplass for flyktningar og mentorordning. I mai 2017 deltok ordførar m.fl. på synfaring i gartneriet på Folkestad og fekk informasjon om gartneritiltaket. I oktober 2017 hadde Kimen orientering i formannskapet.

I budsjettet for 2018 har politikarane løyvd kr 1,2 mill. til kvalifiseringstiltak for flyktningar. I møte 12.12.17 orienterte administrasjonen om status for kvalifiseringstiltaka og korleis midlane for 2018 er tenkt brukt, samt om rådmannen sitt initiativ til å setje ned ei arbeidsgruppe for å sikre betre samarbeid og samordning av kvalifiserings- og sysselsettingstiltak i kommunen. Gruppa sitt mandat er å kartleggje behov og utfordringar, kome med framlegg til satsingsområde, organisering og behov for koordinering av kvalifiserings- og sysselsettingstiltak til brukarar på tvers av kommunale tenester. Målet er å sikre betre tenestetilbod for ulike brukargrupper, meir effektiv ressursutnytting, styrke

samarbeidet og avklare behov for samordning og koordinering mellom tenestene (vedl. 8). Administrasjonen kjem attende med sak til politikarane når utgreinga er ferdigstilt.

Resultat og behov

Volda læringssenter har i 2017 hatt 94 deltakarar i introduksjonsprogrammet. På det jamne deltek om lag 60 deltakarar. 4 av deltakarane har hatt språk- og arbeidskvalifisering i gartneriet sidan oppstarten i slutten av februar 2017. Kvar har delteke 1-2 dg/v. Etter nokre timar undervisning på skulen, tek deltakarane ferje til Folkestad for vidare språk- og arbeidskvalifisering i gartneriet. 2 avslutta gartneriltaket medio 2017. Frå 2. halvår 2017 har 2 deltakarar frå læringssenteret hatt språk- og arbeidskvalifisering i gartneriltaket. I tillegg har det vore med deltakarar på dugnad og i pop-up bedrift knytt til sal av produkt. Ein lærar følgjer elevane til gartneriet 5 t/v for språk- og arbeidstrening på arbeidsplassen. Metodikken og deltakinga har gitt god språkleg progresjon og utvikling for deltakarane. 3 hadde høg grad av motivasjon, og har hatt særlege gode sosiale resultat, språkleg progresjon og meistring. For 1 deltakar meiner ein også å sjå helsemessige gevinstar. Om ein ville hatt tilsvarende resultat ved deltaking i andre individuelt tilrettelagde tiltak på andre arbeidsplassar vert spekulasjonar, men det kan nemnast gode resultat på fleire deltakarar i kantinetiltaket, der deltakarane også får tett oppfølging av arbeidsleiar. Ingen av deltakarane har hatt overgang til ordinært arbeid som følgje av gartneriltaket, men nokre har hatt sommarjobb i tiltaket. 1 avslutta introduksjonsprogrammet ved årsskiftet 2018, og læringssenteret avklarar vidare tiltak i samarbeid med NAV. 1 har hatt overgang til språkpraksis i lokalt næringsliv. 1 har delteke på avløysarkurs etter gartneriltaket vart avslutta, og søker no praksis innan landbruk. 1 er ikkje lenger blant oss.

Kimen sitt gartneriltak har vore eit flott tilbod til nokre få deltakarar i 2017, og ein kan gjerne ønskje seg tilbodet vidare. Med bakgrunn redusert busetjingsbehov og brukarane sine individuelle behov, kan ikkje læringssenteret gi lovnad om eit visst tal deltakarar til gartneriltaket i 2018. Dei har deltakarar med liten eller ingen skulebakgrunn, med helseutfordringar og sein progresjon knytt til språklæring i klasserom. Gode tilbod til denne målgruppa er eit kombinasjonsløp i form av språk- og arbeidskvalifisering t.d. i kantine/serviceteam/Kimen der dei får tett oppfølging og fokus på meistring, sosiale læringsmål og helsegevinst. Desse treng eit lågterskel kvalifiserings- og sysselsettingstilbod, men vurderinga på kva tilbod dei treng, kva dei meistarar, kva dei ønskjer m.v. er så komplekse, at det er vanskeleg å gi lovnad om eit visst tal deltakarar til eit gartneriltak slik Kimen tilbyr. Nokre treng truleg meir enn to år på kvalifisere seg til arbeid, og ein må jobbe vidare med å kvalifisere og avklare desse etter introduksjonsprogrammet, ev. vurdere utviding av programtida med eit ytterlegare år.

Læringssenteret opplevde at samarbeidet med Kimen kravde større ressursar m.a. knytt til administrasjon, lærarressurs, skaffe rett og nok deltakarar, møteverksemd, handtere forventningar og utfordringar og ansvar for å oppnå resultat. Læringssenteret har også to andre kvalifiseringsarena dei ønskjer å prioritere og vidareutvikle i rådhuskantina og serviceteamet, og har gode erfaringar og positive signal om meir og betre samarbeid om kvalifiserings- og sysselsettingstiltak på tvers av sektorar. Kantina på rådhuset er i dag eit samarbeidstiltak mellom læringssenteret, tenesta for funksjonshemma og sentralkjøkkenet. Serviceteamet som ikkje var i drift 2. halvår 2017, er det dialog mellom læringssenteret og Styrk Arbeid om framtidig samarbeid.

Med få og uavklarte deltakarar er læringssenteret tydeleg på at dei åleine ikkje kan sikre driftsgrunnlag for Kimen på vegner av Volda kommune, i alle fall ikkje til den kostnaden det er lagt opp til. Det har vore gjort ei intern tverrfagleg vurdering med leiarane for rus- og psykisk helseteneste/Styrk Arbeid og tenesta for funksjonshemma, om dei kan nyttiggjere seg Kimen sitt gartneriltak for sine brukarar. Tilbakemeldingar er dei ikkje kan sjå at prosjektet

er nyttig for sine noverande brukargrupper, og at dei vil nyttiggjere seg denne kvalifiseringa. Mange er lågt fungerande med vanskar om oppmøte så pass langt frå sentrum, og tenestene har ikkje kapasitet å køyre/hente. Kvalifisering til jobb i gartneri eller liknande er smalt, og det er få stader å kome seg vidare i ordinært arbeid. Ei av tenestene har hatt kandidat i praksis hos ein lokal bedrift innanfor feltet. Kandidaten var godt likt og fekk jobb – så lenge sesongen varte. På hausten vart det slutt. For å lukkast i kvalifisering med dei svakaste er tenestene oppteken av «matching» som viktig og heilt nødvendig for å lukkast.

I innovasjon ser ein etter nye løysingar på korleis ting kan gjerast på ein ny, betre og meir effektiv måte for ev. å endre seg. I kommunen må ein bruke knappe ressursar på best mogeleg måte, slik at dei når ut til flest mogleg som har behov for tenester. I dag dekker Kimen behov for ei lita målgruppe. Kommunen har fleire brukarar med behov for tiltak og vi må vurdere dette opp mot tiltak Kimen tilbyr. Vi må også vurdere kor mykje vi kan bruke på enkeltindivid opp mot korleis tilby tenester til alle innbyggjarar.

I innovasjonsprosjekt om kvalifisering av flyktningar er det kommunen som må definere behovet. I møte med Kimen 21.11.17 oppmoda administrasjonen Kimen vurdere om innovasjonen kan endrast til anna driftsform mot meir individretta entreprenørskapstilbod og ulike pop-up tilbod. Tema i møte var også status og behov i målgruppa ved læringssenteret, korleis møte endra behov med færre flyktningar som skal busetjast, høge kostnader knytt til gartneridrifta, og korleis redusere kostnader knytt til rammevilkår og entreprenørskaptiltak gjennom Kimen. Representantane frå Kimen konkluderte med at dei ville drøfte saka i styremøte. Styret sin vurdering av innspelet frå kommunen kjem fram i brev av 05.12.17 (vedl. 3):

«Kimen Sosial Entreprenør AS har i haust etter innspel frå Volda kommune vurdert andre moglege driftsformer/tilbod til målgruppa, som til dømes skredderi/snekkeri og ulike pop-up tilbod, men finn at inntekspotensialet for desse er svært mykje lågare enn ved produksjon og sal av tomatar og agurkar som har synt seg å være det marknaden og innbyggjarane i Volda og omegn er interessert i. Dessutan har gartneridrift dokumentert store pedagogiske fortrinn for målgruppa. Kimen Sosial Entreprenør AS ynskjer difor å oppretthalde dette tilbodet i tråd med 3-årsplanane som er godkjende i høve medfinansiering frå NAV sentralt.

Dersom kommunen vel å ikkje gi tilskot til prosjektet på inntil kr. 550 000,- for rekneskapsåret 2018 og inntil kr.480 000,- for 2019, vil Kimen Sosial Entreprenør AS og innovasjonsprosessen bli avvikla i januar 2018».

Eigarskap og organisering

Med bakgrunn i brev frå Kimen av 05.12.17 inviterte rådmannen selskapet Kimen Sosial Entreprenør AS til møte 21.12.17, for å få informasjon om eigarskap, organisering og korleis dei tenker gartneridrifta vidare, samt formidle administrasjonen sin ståstad om vidare samarbeid med Kimen. Når det gjeld eigarskap fortel Foldal at han ikkje lenger er med i aksjeselskapet etter ordre frå styret i kulturnæringshagen. Han ser det som naturleg at kommunen som problemeigar er med i aksjeselskapet vidare. Kimen starta opp og vart registrert som ein frivillig organisasjon, som er 100% eigar av Kimen Sosial Entreprenør AS, for at dei involverte ikkje skal stå personleg ansvarlege. Før juni 2017 var all sal av varer gjennom organisasjonen. Frå juli 2017 har all sal av varer skjedd gjennom aksjeselskapet. Kulturnæringshagen har fungert som eit mellomledd og samarbeidspart, og har m.a. stått for fakturering, rekneskap og som arbeidsgjevar for tilsett prosjektleiar i engasjement. Det er att to eigarar av Kimen, som begge er tilsett i Volda kommune.

Kimen har ikkje lukkast med å trekke til seg nok samarbeidspartnarar slik kommunen tidlegare har vore førespegla, og som var på dagsorden i møte mellom partane 07.04.17. I

referatet kjem det fram at dei som sit i styret i Kimen ønskjer seg ut av styret, og bli erstatta av andre private (næringslivet) og frivillige aktørar. Det blir sett på ulike modellar på eigarsida; aksjeselskap, frivilligregister m.v. Det er ønskje om eit samarbeid med offentlege aktørar; kommunen, NAV, vidaregåande skule m.v. I konklusjonen er det presisert at det er viktig Kimen får avklart eigarskap og organisering i det vidare arbeidet.

Rådmannen vil ikkje rå til at kommunen skal bruke ressursar på å gå inn i eit aksjeselskap og drive eit gartneri og eit eige selskap. Han kan ikkje sjå det er rett at kommunen skal bruke midlar på å byggje ein stor organisasjon som driv næring med eigen administrasjon og infrastruktur. Det næringsmessige i dette er utfordrande, samtidig som det vil påløpe ekstra administrasjonsressursar og infrastrukturkostnader. Han ønskjer å arbeide vidare med ein modell for entreprenørskap i ein meir berekraftig form, i samarbeid med allereie lokale bedrifter som vil vere med å ta eit samfunnsansvar. Kimen har vore med å utarbeide ein arbeidsmetodikk som del av verdien i innovasjonsprosjektet, og ein må sjå på korleis bruke denne vidare, og om det er eit alternativ å løfte arbeidsmodellen inn i allereie eksisterande bedrifter. Rådmannen er oppteken av korleis stimulere lokalt næringsliv til å bli sosiale entreprenører og selje sine tenester knytt til faglege, sosialpedagogiske og forretningsmessige ressursar, for berekraftig samfunnsutvikling. Slik kan kommunen ev. bli kunde. Kimen bør også vurdere å få inn andre samarbeidspartar som nabokommunar, ev. Furene AS, der kommunen allereie er inne på eigarsida. Kimen må ha fokus på å ha berekraftig drift, og viktige oppgåver er å få ned kostnader og auke produksjonen. Rådmannen informerer Kimen om at han vil leggje fram ei politisk sak tiltaket, der kommunen ev. må vurdere om ein skal gi ein kommunal garanti i påvente av avklaring på dette.

I møtet 21.12.17 viste Foldal til at Kimen er ein konstruert organisasjon, som vart etablert for å finne ut kva slags modell ein kan ha. Han meinte det kan vere potensiale for å samarbeide med Furene AS og tilbod til andre kommunar. Han minna også om at det ikkje er lovleg for kommunen å konkurrere med lokalt næringsliv, men ein kan samarbeide med dei. Rådmannen understreka at ein ikkje må leggje opp til å konkurrere med lokale bedrifter, heller arbeide for å skape nye synergjar, og oppmoda Kimen om å undersøke om det er nokon i lokalt næringsliv dei kan samarbeide med og slik få ned administrasjonsressursane, og arbeide for å utvide tilbodet til fleire grupper.

Økonomi

Kimen fekk tilskot frå NAV på kr 150 000 til forprosjekt i 2016, og kr 600 000 i driftsmidlar i 2017. Studentane sto også bak søknad frå Volda kommune om regionale utviklingsmidlar til entreprenørskap som integrasjonsverktøy, som fylkeskommunen innvilga med kr 500 000 over to år i 2016/2017. Utviklingsmidlane er i sin heilskap nytta til etablering og drift av entreprenørskapsLAB-tiltak i regi av Kimen i 2016 og 2017 (vedl. 9). Delar av prosjektskjønnet frå fylkesmannen i 2016 til satsing på kvalifiseringsarena for flyktningar, vart også nytta til etablering av Kimen (vedl. 10).

Kimen har lagt seg på same driftsbudsjett i 2018 som i 2017, på kr 1 350 000 til gartneridrift. Sjå prosjektplan i vedl. 4. Det er forventat at NAV gir driftstilskot på kr 600 000 på same nivå som 2017, i 2018 og 2019. Kommunen har bidrege med lærarressurs og eigeninnsats i 2016 og 2017. I 2017 hadde selskapet salsinntekter på om lag kr 200 000. I 2018 har dei budsjettert med kr 300 000 i salsinntekter. For å kunne oppretthalde gartneridrifta ber selskapet Volda kommune om tilskot på inntil kr 550 000 i 2018 og inntil kr 480 000 i 2019.

Dagleg leiar i kulturnæringshagen informerte kommunen 18.09.17 om at Kimen vil ha eit estimert underskot i 2017 på om lag kr 250 000 eks. moms som kulturnæringshageselskapet har forskottert, og som det er realistisk å sjå føre seg må dekkast av Volda kommune i tråd

med prosjektavtalen (vedl. 7). Det vert også informert om at endeleg prosjektrekneskap vil utarbeidast av rekneskapsførar, og at der vil kome mindre justeringar.

I budsjettet for 2018 er det sett av kr 1,2 mill. til kvalifiseringstiltak for flyktingar, som er tenkt brukt slik:

Budsjett kvalifiseringstiltak flyktingar 2018	
Budsjett 2018: 1,2 mill. jf k-sak 48/16	
Aktivitet/tiltak	Årskostn.
Kantine	200 000,00
Serviceteam	200 000,00
Andre kvalifiseringstiltak	256 799,00
Lærlingar 1 (til 14.08.18)	120 316,00
Lærling 1 (frå 15.08.18)	72 190,00
Lærling 2	192 505,00
Lærling 3 (frå 15.08.18)	72 190,00
Lærling - Instruktørt tillegg	36 000,00
Lærling - Ev. andre tillegg	50 000,00
Kvalifiseringstiltak	-1 200 000,00
SUM	-

Forklaring:

- Lærlingar: Kommunestyret oppretta tre lærlingplassar for flyktingar i 2016. To har lærlingplass i dag, den eine tek fagbrev i juni 2018. Ein plass er vakant til ein får aktuell kandidat / arbeidsplass.
- Kantine: Er frå 2. halvår 2017 eit samarbeidstiltak mellom Volda læringscenter, tenesta for funksjonshemma og sentralkjøkkenet. Ein får utløyst mentortilskot frå NAV på ein brukar til medio 2018. Mentoren er arbeidsleiar for kantineiltaket. Det må setjast av ressursar til arbeidsleiing utover det ein ikkje får dekt av NAV.
- Serviceteam: Det er dialog mellom Volda læringscenter og rus- og psykisk helseteneste / Styrk Arbeid, om samarbeid om tiltak, oppgåver og brukarar. Styrk Arbeid har meldt frå om dei har god kapasitet til å ta på seg oppgåvene som serviceteamet tidlegare hadde, samt aktuelle brukarar frå læringscenteret.
- Andre kvalifiseringstiltak: Det er behov for fleire individuelt tilrettelagde og tilpassa kvalifiseringstiltak for å kvalifisere flyktingar til ordinært arbeid. Det er ønskjeleg å spisse innsatsen mot lokalt næringsliv, og tilby individuell og tilpassa oppfølging i bedrifter som i tiltaket «Arbeid med bistand».

Kommuneplanen sin samfunnsdel:

Oppbygginga av eit robust tiltaksapparat ved etablering av fleire kommunale kvalifiseringsarena, og å satse målretta på innovasjon og entreprenørskap som integrasjonsverktøy, er i samsvar med strategiar som er valt for å nå måla innfor ulike temaområde i kommuneplanen sin samfunnsdel:

TEMAOMRÅDE:	MÅL:	STRATEGI:
Attraktivitet	Vidareutvikle dei gode oppvekst- og utdanningsmoglegheitene i Volda. Volda skal kunne tilby ein	Styrke samarbeidet mellom kommunen, høgskulen og næringslivet. Satse målretta på innovasjon og

	<p>variert arbeidsmarknad.</p> <p>Volda sentrum skal vere eit levande midtpunkt i kommunen med attraktive møteplassar.</p>	<p>gründerverksemd, støtte eksisterande lokal industri og næringsverksemd og utvikle kompetansearbeidsplassar.</p> <p>Utvikle samarbeid med Volda Næringsforum, høgskulen, lag og organisasjonar om felles strategi for marknadsføring og aktivitetar gjennom året.</p>
Busetting	<p>Volda kommune skal ha positiv befolkningsvekst lik gjennomsnittet for landet.</p> <p>Fleire unge skal flytte til og bli verande i Volda, og nettoinnflytting i alderen 18–30 år skal vere positivt.</p>	<p>Legge til rette for næringsutvikling og vidareutvikle kompetansearbeidsplassar innanfor privat og offentleg sektor.</p> <p>Legge til rette for at innbyggjarar skal oppleve trivsel og tryggleik i kvardagen.</p> <p>Styrke Volda sitt omdøme som attraktiv bukommune i regionen.</p> <p>Legge til rette for auka innvandring og sjå på innvandring som ein positiv ressurs.</p> <p>Kunne tilby sunne og inkluderande oppvekst- og bumiljø.</p> <p>Vidareutvikle Volda som ein attraktiv bukommune, i ein mangfaldig arbeidsregion.</p>
Folkehelse	<p>Innbyggjarane si helse skal vere betre enn landsnittet på folkehelsebarometeret.</p> <p>Volda skal ha eit inkluderande samfunn og motverke sosiale helseforskjellar.</p>	<p>Førebygge meir, behandle tidlegare og sikre betre samhandling både internt i kommunen og eksternt med andre aktørar.</p> <p>Styrke kvar enkelt sitt sjølvbilete gjennom gode førebilete, og sikre at alle får delta i samfunnet og ha ein meningsfull og aktiv kvardag.</p> <p>Stimulere lag og organisasjonar til å legge til rette for inkludering.</p> <p>Motverke utanforskap gjennom aktivitet og arbeid.</p>
Tenester	<p>Tenestene skal vere i samsvar med lover og forskrifter, og med god nok kvalitet.</p> <p>Volda kommune skal ha ein</p>	<p>Vere i dialog med brukarane, vurdere behov og kartlegge brukaren sine eigne ressursar.</p> <p>Satse på tidleg oppdaging og tidleg innsats.</p> <p>Skape ein kultur for openheit, læring og innovasjon, og legge til rette for nyskaping og digital tenesteproduksjon i organisasjonen.</p> <p>Samarbeide godt på tvers av sektorar i organisasjonen, samordne tenester og kontinuerleg evaluere organisasjonen.</p> <p>Bruke moglegheiter som ligg i digital</p>

	<p>økonomi i balanse og driftsresultat på 1,75 % av inntektene.</p> <p>Volda kommune skal ha eit godt omdøme.</p> <p>Volda kommune skal arbeide for å førebygge utanforskap og inkludere i fellesskapen.</p>	<p>tenesteproduksjon og legge til rette for innovasjon og nyskaping i tenesteproduksjon.</p> <p>Tilby gode tenester tilpassa innbyggjarane sine behov. Nytte StudiebygdA som ein merkevare og ha eit aktivt samarbeid med høgskulen, næringslivet, lag og organisasjonar.</p> <p>Rekruttere marginaliserte grupper til organisasjonen. Tilby praksisplassar på alle kommunale arbeidsplassar så langt det er mogleg. Legge til rette for språkpraksis i alle kommunale sektorar. Tilby fleksible arbeidsoppgåver og/eller eit godt dagtilbod. Arbeide på tvers av organisasjonen for å sikre samordning av tenester.</p>
--	--	--

Helse og miljøkonsekvensar:

Eit godt busetjings- og integreringsarbeid i ei tidleg kvalifiseringsfase vil gi helse-, miljø- og samfunnsmessige innsparingar i åra framover. Gjennom arbeidet med innovasjonsprosjekta og utprøving av nye kvalifiseringsarena, god dokumentasjon og evaluering, får vi betre kjennskap til verdien av desse, og kva som må til for å vere betre rusta til å gi gode kvalifiseringstiltak for flyktningar. Gjennom tiltaka er målet å sikre eit meir berekraftig busetjings- og integreringsarbeid, redusere risiko for å stå utanfor arbeidslivet, og å førebygge sosiale- og helsemessige problem for den einskilde.

Økonomiske konsekvensar:

Ut i frå ei kost nytte vurdering finn ein ikkje å kunne rå til at kommunen kan drive eit så vidt og kostnadskevande gartneriprojekt for ei så lita målgruppe. Kommunen treng å sjå tenestene i større samheng med breiare tiltak som når fleire, og som også er meir individuelt tilpassa den einskilde sine behov knytt opp mot ulike yrkesretta løp utover gartneri. I dette perspektivet vert det ikkje berekraftig at kommunen skal drive eiga bedrift/aksjeselskap for kvalifisering. Vi har allereie eit eigarskap i Furene AS som tilbyr kvalifiseringsarena for brukarar med samansette behov. Vi må sikre at vi ikkje etablerer konkurrerande tiltak. Når tilskotet har det omfanget som Kimen ber kommunen om, kjem tiltaket inn under regelverket om offentlege innkjøp.

Vurdering og konklusjon:

Innovasjon er ei arbeidsform som vert etterspurt i kommunesektoren for å finne løysingar på aktuelle behov. Volda kommune har så langt liten erfaring med å arbeide systematisk etter denne metodikken. Samarbeidet med Kimen var såleis ei nyttig læring. Ein ser i ettertid at ein burde arbeidd meir med planlegging av prosjektet for å definere tydelegare kommunen sitt behov i arbeidet med kvalifisering og forankring i læringscenteret, som den tenesta som har ansvaret for kvalifisering av flyktningar. Innovasjon handlar om testing og prøving. Dette inneber at ein må vere budd på å avslutte prosjekt som ikkje har gitt den verknaden som ein forventar. Dersom behovsavklaringa ikkje er tydeleg nok og forankringa hos den som har behovet ikkje er tung nok, så vil innovasjonsprosjektet ikkje gi god nok løysing. Dette prosjektet har likevel gitt verdifull erfaring, både m.o.t behovet for å definere behovet godt

og forankre, men også resultatmessig ved at ein har fått utvikla ein metodikk som kan nyttast i framtidig kvalifiseringsarbeid.

Alle prosjekt har milepølar, og det må gjerast ei evaluering av partane om vidare status for prosjektet. Dette gjeld også dette innovasjonsprosjektet. Administrasjonen og selskapet Kimen har hatt løpande dialog og samarbeid, sist i møte 21.12.17 for å avklare status og vidare samarbeid med grunnlag i evalueringsrapportar og skriv, noko ein såg som nødvendig før det vart lagt fram politisk sak.

Administrasjonen er ikkje i tvil om at Kimen sitt gartneriltak har vore eit flott tilbod til dei deltakarane som har vore med, og ein kan gjerne ønskje seg tilbodet vidare. Kimen har vore med å utarbeide ein arbeidsmetodikk som del av verdien i innovasjonsprosjektet, og ein må sjå korleis bruke arbeidsmodellen vidare i kvalifiseringsarbeidet og i utgreiinga om samarbeid og samordning av kommunale kvalifiserings- og sysselsettingstiltak.

I dag dekker gartneriltaket behov for ei lita målgruppe. Kommunen treng breiare tiltak som når fleire, og er meir individuelt tilpassa den einskilde sine ønskjer og behov. Eit kostnadskrevjande gartneriprojekt kan ikkje kvile på kommunen. Finansieringa i etableringsfasen har vore tufta på ein delingsmodell, der stat, fylke og kommunen har bidreg med tilskot og ressursar, i tillegg til inntekter Kimen har hatt gjennom sal av eigne produkt. Det er positivt at nokre har hatt sommarjobb i tiltaket. Sjølv om Kimen hentar midlar frå NAV og den private marknaden, er dei med noverande eigarskap og organisering avhengig av ein høg kommunal garanti og tilskot, samt lærarressurs og eigeninnsats for å sikre vidare gartneridrift.

Kimen Sosial Entreprenør AS er eit privat aksjeselskap med eige styre og ansvar for økonomi, heileigd av to av dei tidlegare studentane som også er kommunalt tilsette. Våren 2017 ytra studentane at dei ønskte seg ut av styret. Selskapet har informert rådmannen om at dei ikkje har kome i mål med å avklare eigarskap og organisering, og bli erstatta av private frå næringslivet og frivillige aktørar. Rådmannen vil ikkje rå til at kommunen skal bruke knappe ressursar til å gå inn på eigarsida og drive eit gartneri, med dei næringsmessige utfordringar, ekstra administrasjonsressursar og infrastrukturkostnader dette medfører. Rådmannen ønskjer ein meir berekraftig entreprenørskapsmodell i samarbeid med allereie lokale bedrifter, som vil vere med å ta eit samfunnsansvar.

Administrasjonen har motteke brev frå styreleiar i Kimen Sosial Entreprenør AS, om at styret avviklar tilbodet og aksjeselskapet i januar 2018 (vedl. 1 og 3). Kommunen tek med seg gode arbeidsmetodar og erfaringar frå gartneriltaket i det vidare kvalifiseringsarbeidet, og takkar studentane og Kimen for nytenking, kreativitet og engasjement i innovasjonsprosjektet, og i utprøvinga av sosialt entreprenørskap i arbeidet med grunnleggjande kvalifisering av flyktningar.

Rune Sjørgard
Rådmann

Utskrift av endeleg vedtak:

Oppvekstsjefen, per.ivar.kongsvik@volda.kommune.no

Volda læringscenter, rektor.vls@voldaskulen.no

Hels- og omsorgssjefen, svein.berg.rusten@volda.kommune.no

Tenesta for rus og psykisk helse/Styrk Arbeid, elin.hoydal.vatne@volda.kommune.no

Tenesta for funksjonshemma, ingunn.gjengedal@volda.kommune.no
NAV Ørsta/Volda, eli.grotta@nav.no
Sunnmøre kulturnæringshage, mf@sknh.no
Sunnmøre kulturnæringshage, espen@sknh.no
Kimen Sosial Entreprenør AS, gunnar.andenes@gmail.com
Frivilligsentralen, Astrid.Gjersdal@volda.kommune.no

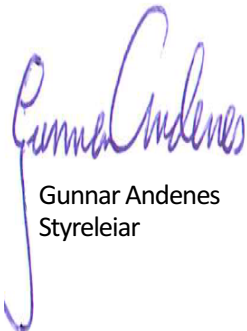
Volda kommune
Stormyra
6100 Volda
Att.: Rune Sjurgard

Volda, 21 desember 2017

Avslutning av innovasjonsprosjektet Kimen Sosial Entreprenør

Viser til vårt brev av 5. desember om samarbeid mellom Kimen SE og Volda kommune samt dagens møte på rådhuset i Volda.

Styret i Kimen Sosial Entreprenør AS har drøfta innspela som kom på møtet, og finn det ikkje økonomisk forsvarleg å arbeide vidare med innovasjonsprosjektet. Tilbodet blir difor avvikla som varsla i brev av 5. desember, og vi har orientert NAV om at dei kan gi det årlege tilskotet på kr.600.000,- til andre organisasjonar.

Gunnar Andenes
Styreleiar

Referat frå møte om samarbeid mellom Kimen Sosial Entreprenør AS og Volda kommune

Møtedato: 21.12.17	Møtetid Frå kl. 08:30-10:00	Stad: Volda rådhus, Møterom 144 (A)
-----------------------	--------------------------------	--

Desse møte:

Rådmann Rune Sjurgard
Sunnmøre kulturnæringshage, Martin Foldal
Styremedlem Kimen SE AS, Astrid Gjersdal
Styremedlem Kimen SE AS, Gunnar Andenes
Prosjektleder Kimen SE, Espen Kolbræk
Rektor Volda læringscenter, Stian Bjerkvik
Spesialrådgjevar innvandring og integrering, Nina Kvalen

Referent: Nina Kvalen

Bakgrunn for møte er brev frå styret i Kimen Sosial Entreprenør AS til Volda kommune av 05.12.17, om vidare samarbeid mellom Kimen og Volda kommune. Brevet vart sendt ulike kommunale aktørar på epost same dag, saman med prosjektplan og evaluering av sosiale resultat 2017. Kimen ber om tilskot frå Volda kommune på inntil kr 550 000 i 2018, og inntil kr 480 000 i 2019, til drift av gartneritiltaket som kvalifiseringsarena for flyktningar. Kimen har søkt og er avhengig av tilskot frå NAV på kr 600 000 kvart av åra dei søker tilskot frå kommunen.

Informasjon og drøftingar i møte:

Rådmannen innleia med bakgrunn for møte, og tema i møte 07.04.17 om eigarskap og organisering. Kimen er i dag etablert som eit aksjeselskap, og rådmannen ønskjer informasjon om korleis styret tenkjer å drive Kimen vidare.

Martin Foldal informerer om at han ikkje lenger er med i aksjeselskapet etter ordre frå styret i Sunnmøre kulturnæringshage. Han ser det som naturleg at kommunen som problemeigar er med i aksjeselskapet vidare. Kimen starta opp og vart registrert som ein frivillig organisasjon, som er 100% eigar av Kimen Sosial Entreprenør AS, for at dei involverte ikkje skal stå personleg ansvarlege. Før juni 2017 var all sal av varer gjennom organisasjonen. Frå juli 2017 har all sal av varer skjedd gjennom aksjeselskapet. Sunnmøre kulturnæringshage har fungert som eit mellomledd og samarbeidspart, og har stått for m.a. all fakturering, rekneskap, og som arbeidsgjevar for tilsett prosjektleder i engasjement. Sparebanken Midt-Norge har rekneskapet og revisorgodkjenner.

Rådmannen viser til at det då er Gunnar Andenes og Astrid Gjersdal som sit att i styret i Kimen Sosial Entreprenør AS, og spør korleis dei tenkjer vidare drift av Kimen. Gunnar peikar på at prosjektet er bra for dei svakaste som ikkje har utbytte av ordinær undervisning, og trekk fram døme på den gode utviklinga hos namngjevne deltakarar. Astrid viser til at gartneriprojektet har vore etter intensjonane i forhold til innovasjonsstudiet. Det har vore prøving og feiling, og mykje positivt, og dei kan tenkje seg å få prøvd ut prosjektet vidare. Primærmålgruppe skulle vere flyktningar, men prosjektet er også aktuelt for andre grupper.

Rådmannen viser til at kommunen på det jamne har om lag 60 deltakarar i introduksjonsprogrammet, og 94 har delteke i programmet i 2017. I innovasjon ser ein etter nye løysingar på korleis ting kan gjerast på ein ny, betre og meir effektiv måte for ev. å endre seg. Han kan ikkje sjå at det vil vere rett at kommunen skal inn i eit gartneri og drive ein organisasjon, og bruke ressursar til å gå inn i eit aksjeselskap. Det næringsmessige i dette er utfordrande, samtidig som det vil påløpe ekstra administrasjonsressursar og infrastrukturkostnader. Kan det vere eit alternativ å løfte arbeidsmodellen

inn i allereie eksisterande bedrifter? Rådmannen må bruke knappe ressursar på best mogeleg måte, slik at dei når ut til flest mogleg som har behov for tenester.

Gunnar Andenes viser til at det kan finnast andre løysingar. Det største er å sjå to brukarar får utvikle seg og sjå reisa deira i Noreg, og fortel om utviklinga til deltakarar i gartneriprojektet. Nokre verdiar kan ikkje målast.

Rådmannen trekk fram at Kimen har vore med å utarbeide ein arbeidsmetodikk som ein del av verdien i innovasjonsprosjektet, og vi må sjå på korleis bruke dette vidare.

Espen Kolbræk viser til at Kimen er eit verktøy for dei aller svakaste som ikkje kan lese eller skrive, med helseutfordringar m.v. Desse har ein uformell kompetanse som ikkje alltid vert nyttiggjort. Alternativet for denne gruppa er å gå på trygd. Det unike med Kimen Sosiale Entreprenør er å bringe ulike partar saman og konkret samarbeide, og tverrsektoriell planlegging med fylkeskommunen, fylkesmannen, NAV, kommunen m.fl. Kimen har skapt ein arena for dette.

Rådmannen peikar på at det er vanskeleg å få staten med på noko varig. Gartneri er eit spesialfelt, som møter behov for nokre få. Vi må innsjå at nokon må ha trygdeytningar og bruke pengar på dei som fell utanfor dei ordinære tiltaka, enten dei er flyktningar eller andre. Rådmannen stiller spørsmål om kommunen kan bruke så forholdsvis store ressursar på nokre få utan å sjå problemstillinga breiare. Rådmannen kan ikkje sjå at ein kan tilrå å bruke midlar til å byggje ein stor organisasjon som driv næring med eigen administrasjon og infrastruktur. Rådmannen meiner ein bør vurdere samarbeid med eksisterande bedrifter innanfor ulike bransjar som vil vere med å ta eit samfunnsansvar.

Espen Kolbræk viser til at ulike pop-up tiltak som har vore drøfta tidlegare i prosjektfasen, ikkje treffer målgruppa sine behov på same måten som i eit gartneri, der dei får arbeide med dyrking i jord og produksjon av grønnsaker og blomar for sal. Inntekspotensiale i pop-up vil vere mindre, og det sosialpedagogiske blir dårlegare.

Gunnar Andenes fortel at det å dyrke noko er kjend for mange, og at det er vanskeleg å finne språkpraksisplassar for målgruppa i Volda. Vi har ikkje eit næringsliv som kan ta inn mange utan formell kompetanse, og tek fram eit case om ei kvinne som har erfaring frå å vaske klede i ein elv. No skal kommunen ta i mot flyktningar frå mottaket i Råde eller Jordan, og vil få nye utfordringar. Vi har ingen stader å ta i mot desse. På arbeidsplassar der det ikkje er krav om særskild kompetanse, jobbar i dag arbeidsinnvandrarar. Læringscenteret har nettopp hatt tre deltakarar på avløysarkurs med tolk. Den eine har delteke i gartneriprojektet, og først fått vist fram sine ressursar der.

Stian Bjerkvik er ikkje i tvil om at Kimen har vore bra for dei som har delteke, og at vi i framtida også vil ha deltakarar som treng liknande kombinerte løp. Han er oppteken av at ressursane må ta utgangspunkt i Volda læringscenter sine behov. Gartneriet møter behov hos ei målgruppe, men senteret har mange deltakarar med ulike individuelle behov for tiltak som krev ressursar. Angående om kommunen skal inn i styret i aksjeselskapet, ser ikkje han som rektor at han også skal inn i styret til Kimen og drive eit gartneri.

Rådmannen har tatt tak i at kommunen ikkje godt nok har klart å samordne kvalifiserings- og sysselsettingstiltak for brukarane internt, og få ned bruken av administrasjonsressursane og ut til brukarane på ein god nok måte. Dette vert det no arbeid vidare med inn i ny organisasjon i ny kommune. Rådmannen er oppteken av korleis stimulere lokalt næringsliv til å bli sosiale entreprenører og selje sine tenester knytt til faglege, sosialpedagogiske og forretningsmessige ressursar, for berekraftig samfunnsutvikling. Slik kan kommunen ev. bli kunde. Har Kimen vurdert å få inn andre samarbeidspartar, for eksempel Eid og Ørsta kommune, ev. Furene AS?

Martin Foldal: Nei, det har ikkje Kimen gjort. Då må dei bruke ennå meir ressursar.

Espen Kolbræk: Dette hastar ikkje i denne fasen av prosjektet.

Gunnar Andenes fortel at det er enormt ressurskrevjande å ta inn nokon i lokalt næringsliv, som ikkje kan norsk. Tidlegare har ein ikkje lukkast å få inn deltakarar m.a. innan bygg og anlegg, grunna mange arbeidsinnvandrarar. No har ei slik verksemd tatt inn ein deltakarar, som vil få fast jobb. Han er oppteken av at dei som sit på utsida skal ha eit verdig liv. Mange har fått seg jobb i butikkar. Med dagens utvikling må vi omstille oss.

Nina Kvalen viser til at kommunen har busett flyktningar sidan 1987, og har hatt flyktningar i kvalifiserings- og sysselsettingstiltak i lokalt næringsliv kvart år, også i bygg- og anleggsbransjen. Fleire har fått fast jobb i ettertid. I 2016 og 2017 har er nye kvalifiseringsarena med individuell og tett oppfølging av deltakarane prøvd ut i kantine, serviceteam og gartneri. Målgruppa har vore den same i alle; deltakarar med liten eller ingen skulebakgrunn og samansette behov. Grunna få deltakarar har læringssenteret innleia eit samarbeid med tenesta for funksjonshemma, sentralkjøkkenet og Styrk Arbeid, for å nytte tilgjengeleg kapasitet, behov og ressursar på ein best mogeleg måte. Kantina på rådhuset er i dag eit samarbeidstiltak mellom læringssenteret, tenesta for funksjonshemma og sentralkjøkkenet. Serviceteamet, som ikkje var i drift 2. halvår 2017, er det dialog mellom læringssenteret og Styrk Arbeid om samarbeid. Det har vore eit møte mellom tenester som har kvalifiserings- og sysselsettingstiltak for brukarar, som konkluderte om at vi må sikre betre samarbeid, samordning og koordinering for best mogleg tenester til brukarane og bruk av tilgjengeleg kapasitet og ressursar. Det vert sett ned ei arbeidsgruppe for utgreiing av dette over nyttår.

Rådmannen er oppteken av kva vi kan tilby ei større gruppe. I dag dekker Kimen behov for ei lita målgruppe. Kommunen har fleire brukarar med behov for tiltak og må vurdere dette opp mot tiltak Kimen tilbyr. Vi må vurdere kor mykje vi kan bruke på enkeltindivid opp mot korleis tilby tenester til alle innbyggjarar. Han vil ikkje tilrå at kommunen skal gå inn på eigarsida i Kimen. Kommunen er allereie inne på eigarsida i Furene AS, som er ei arbeids- og inkluderingsbedrift. Rådmannen spør om Kimen har tenkt å samarbeide med lokalt næringsliv. Kimen må ha berekraftig drift, og viktige oppgåver er først og fremst å få ned kostnader og auke produksjonen. Administrasjonen må leggje fram ei politisk sak på dette, og kommunen må vurdere om ein skal gi ein kommunal garanti i påvente av avklaring.

Martin Foldal viser til at Kimen er ein konstruert organisasjon, som vart etablert for å finne ut kva slags modell vi kan ha. Han meiner det kan vere potensiale for å samarbeid med Furene AS og tilbod til andre kommunar. Tilseth har vore positive til samarbeid og kjøp av nokre produkt frå Kimen. På blomar er det ein pressa prismarknad, og ein har innsett at det er feil å satse på produksjon av blomar. Då er det betre å satse på lokal produksjon av tomatar og agurkar. Det er ikkje lovleg for kommunen å konkurrere med lokalt næringsliv. Han viser også til at prosjektleiaren er engasjert i ein tidsavgrensa periode ut 2017.

Gunnar Andenes opplever at Styrk ser på Kimen som ein konkurrent. Vidare trekk han fram at 70 prosent av kostnadene i eit gartneri er i januar/februar.

Rådmannen peikar på at ein ikkje må leggje opp til å konkurrere med lokale bedrifter, heller arbeide for å skape nye synergjar, og spør om det er nokon i lokalt næringsliv Kimen kan samarbeide med, og slik få ned administrasjonsressursane, og arbeide for å utvide tilbodet til fleire grupper. Når tilskotet det er søkt om har det omfanget Kimen ber om, kjem tiltaket inn under regelverket om offentlege innkjøp.

Espen Kolbræk viser til at det allereie er etablert eit samarbeid med fylkeskommunen og Ørsta vidaregåande skule om å ta inn ein lærekandidat. Grunna den faglærde gartneren brått slutta i Kimen, var ein ikkje i posisjon til å realisere tiltaket og få utløyst mentortilskot frå NAV, men eleven har hatt

praksis i gartneriprojektet. Vi er tidleg i prosessen, og det er eit nytt tiltak og organisasjon. Hadde Kimen fått omsett alle blomane hadde vi ikkje hatt dette møtet i dag.

Martin Foldal fortel at Kimen i 2017 har hatt ei omsetjing på om lag kr 220 000, og meiner dette kan doblast i framtida.

Espen Kolbræk peikar på at det byrjar å haste med å rekruttere gartnar og få i gang produksjon i gartneriet på nyåret. Dei må ha ein fagperson på plass, og det er vanskeleg å rekruttere gartnar. Transportkostnadene er høge i tiltaket. Ferjekostnadene åleine utgjer om lag kr 50 000 i 2017. Kimen har møtt velvilje frå eigar av drivhuset om låneavtale mot vedlikehald. Det er brukt mykje tid på vedlikehald og få det elektriske anlegget godkjend. Det har vore ringverknar ut til lokale bedrifter som har fått oppsving m.a. Sunkost og Artissjokken, og lokale innbyggjarar har vore positive og tatt godt i mot tiltaket på Folkestad.

Gunnar Andenes seier det har vore «kjekt så lenge det varte».

Martin Foldal viser til at om ein ikkje har føresetnader for drift, må ein seie frå seg NAV-midlane. Om studentane skal sjå på andre alternativ, må dei ev. frigjort tid på sine arbeidsplassar for å jobbe vidare med dette. Ev. må styret ha ein styrt avvikling av aksjeselskapet Kimen Sosial Entreprenør.

Rådmannen viser til at kommunen kan få opp sak til politisk handsaming i formannskapet 16. januar 2018, og i kommunestyret 25. januar 2018.

Volda kommune
Stormyra
6100 Volda
Att.: Nina Kvalen

Volda, 5 desember 2017

Samarbeid mellom Kimen SE og Volda kommune

Syner til møte i Volda 24. november 2017. Kimen Sosial Entreprenør AS er eit resultat av Volda kommune si satsing på innovasjon og deltaking på Innovasjonsskolen i regi av Sunnmøre Regionråd i perioden 2015-2016. Innovasjonsoppgåva som skulle løysast var betre integrering og arbeidskvalifisering for dei svakaste blant dei busette flyktningane. Oppgåva er løyst av kursdeltakarane frå Volda kommune gjennom etablering av gartneriprojekt på Folkestad, som kan vise til sær gode sosiale resultat. Gjennom drift av eit gartneri på Folkestad får flyktningane språktrening, arbeidstrening og sosialisering med etniske nordmenn.

Gartneriprojektet er organisert som eit aksjeselskap i tråd med sosialt entreprenørskap, og der alt overskot er vedtektsfesta nytta til styrking av tilbudet for busette flyktningar i Volda kommune. KS og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har framheva at kommunane bør legge særleg til rette for samarbeid med aktørar innan sosialt entreprenørskap for å løyse samfunns-utfordringar. Prosjektet er 3-årig og har hatt fyrste ordinære driftsår i 2017. Det føreligg prosjektplan og evaluering av prosjektet for 2017. *

På bakgrunn av 3-års planen fekk Kimen-prosjektet tilsegn på kr. 600 000,- sentralt frå NAV i 2017, og signala frå NAV tydar på at Kimen vil få innvilga det same beløpet årleg i heile treårsperioden. I nokre tilfelle kan denne prosjektstøtta bli forlenga med ytterlegare to år, som for Kimen vil bety til 2021. For at dette tilbudet skal kunne halde fram i den 3-årige perioden ein har planlagt for, vil det være behov for kommunalt tilskot på inntil kr. 550 000,- for rekneskapsåret 2018 og inntil kr.480 000,- for rekneskapsåret 2019.

Etter erfaringane i 2017 med sal av eigenproduserte blomar og grønsaker ser vi klart eit betydeleg auka inntektspotensiale for gartneridrifta med auka fokusering på grønsaker, som vil bidra til lågare kostnader for Volda kommune enn maksimalbeløpa skissert over.

Kimen-prosjektet har opparbeidd seg erfaring med kvalifisering av dei blant flyktningane som ikkje har tilstrekkeleg utbytte av intro-program åleine. Kimen Sosial Entreprenør AS har i haust etter innspel frå Volda kommune vurdert andre moglege driftsformer/tilbod til målgruppa, som til dømes skredderi/snekkeri og ulike pop-up tilbod, men finn at inntektspotensialet for desse er svært mykje lågare enn ved produksjon og sal av tomatar og agurkar som har synt seg å være det marknaden og innbyggjarane i Volda og omegn er interessert i. Dessutan har gartneridrift dokumentert store pedagogiske fortrinn for målgruppa. Kimen Sosial Entreprenør AS ynskjer difor å oppretthalde dette tilbudet i tråd med 3-årsplanane som er godkjende i høve medfinansiering frå NAV sentralt.

Dersom kommunen vel å ikkje gi tilskot til prosjektet på inntil kr. 550 000,- for rekneskapsåret 2018 og inntil kr.480 000,- for 2019, vil Kimen Sosial Entreprenør AS og innovasjonsprosessen bli avvikla i januar 2018.

Med venleg helsing,
for styret i Kimen Sosial Entreprenør AS,
Espen J. Kolbræk

Vedlegg: * Prosjektplan og evaluering 2017

Volda kommune

PROSJEKTPLAN 2016 – 2019

EntreprenørskapsLAB/ Kimen sosial entreprenør - avdeling
gartneri, Folkestad

Av Espen J. Kolbræk

À jour per: 2. November 2017

INNHALDSFORTEGNELSE

PROSJEKTPLAN 2016 – 2019	1
<i>EntreprenørskapsLAB/ Kimen sosial entreprenør - avdeling gartneri, Folkestad</i>	1
1 BAKGRUNN OG MÅL	3
1.1 <i>Kimen Sosial Entreprenør</i>	3
1.2 <i>Sosialt entreprenørskap</i>	3
1.3 <i>Mål, avgjersler & oppfølging</i>	4
1.4 <i>Måloppnåing første prosjektår – 2016</i>	7
1.4.1 <i>Språkpraksis, arbeidstrening og dugnadar</i>	7
1.5 <i>Måloppnåing andre prosjektår – 2017</i>	7
1.5.1 <i>Språkpraksis, arbeidstrening og sommarjobb</i>	7
1.6 <i>Dokumentering av sosiale resultat</i>	7
1.6.1 <i>Effekten av Kimen gartneri og pop-up marknad</i>	7
2 ORGANISERING, ROLLER & GJENNOMFØRING	8
2.1 <i>Drivhus drift</i>	8
2.2 <i>Samarbeidspartar</i>	9
2.3 <i>Rolleavklaring og gjennomføring</i>	10
2.4 <i>Tids- og ressursplan</i>	11
3 RISIKOANALYSE OG KVALITETSSIKRING	12
4 ØKONOMI	13
4.1 <i>Prosjektbudsjett</i>	13
4.2 <i>Finansiering</i>	14
5 VIKTIGE HENDINGAR	15
6 VEDLEGG	15

1 BAKGRUNN OG MÅL

1.1 Kimen Sosial Entreprenør

Som bakgrunn for etableringa ligger det eit særskilt behov for gode tiltak for busette flyktingar med liten eller ingen skulebakgrunn (Volda kommune, f-sak: 2016/988). Flyktingar i ein tidleg kvalifiseringsfase er ikkje ein prioritert målgruppe for NAV. Difor er arbeidsretta tiltak for dei som går på introduksjonsprogram viktig, ikkje minst for å gi god kvalifisering som kan føre til overgang til ordinært arbeid. Slike tilpassa og tilrettelagde arbeidsretta tiltak for flyktingar kan også vere aktuelt for tidlegare deltakarar i introduksjonsprogram, og som framleis står utanfor arbeidslivet. Dei har då vanlegvis oppfølging/yting frå NAV eller andre offentlege instansar. Nokre meistrar ikkje norsk språk tilstrekkeleg til å ha reell sjanse for ordinært arbeid, og har lite sosialt nettverk. Behovet er synleg for mange som arbeidar med flyktingar, men ikkje minst er det signalisert frå Rådmannen at det er nødvendig å byggje opp fleire kommunale kvalifiseringsarenaer for å sikre eit bærekraftig busettings- og integreringsarbeid (ibid.).

Prosjektet starta som eit resultat av at tre studentar frå Volda deltok på Nasjonal innovasjonsskule for kommunesektoren. Dette er eit innovasjonsstudium som er utvikla i eit samarbeid mellom Høgskulen i Innlandet – Lillehammer og NTNU Gjøvik på oppdrag frå Kommunal- og regionaldepartementet. Initiativet til deltakinga kom frå Rådmannen i Volda kommune, Rune Sjurgard. Dei tre studentane; Martin Foldal, Astrid Gjersdal og Gunnar Andenes etablerte Kimen SE med organisasjonsnummer i Brønnøysund 30. November 2015 som ein del av studieprosjektet. 15. August 2016 tiltredde Espen J. Kolbræk som prosjektleiar for å materialisere ideane, og søkje midlar eksternt. Arbeidet med å få til gartneridrift på Folkestad kom raskt i gong, og søknad blant anna til NAV ble ferdigstilt og sendt.

Prosjektet har fått kontinuitet med Volda kommune som samarbeidspartnar, som også har bidrege økonomisk med eksterne midlar. Dette er midlar frå Fylkesmannen, Fylkeskommunen og IMDi. Etter kvart fekk også Kimen innvilga søknaden hos NAV, med kr. 600 000,- og fekk inntening av pengar frå sal av blommar og grønsakar.

For meir informasjon, sjå vedlegg I – Evaluering (s. 8 f).

1.2 Sosialt entreprenørskap

Hovudformålet med sosialt entreprenørskap er å ta tak i eit bestemt samfunnsproblem og løyse det blant anna med verkemidlar frå forretningsverda. Det handlar om å utvikle og ta i bruk nye løysingar på sosiale og samfunnsmessige problem, som ein ser at det offentlege verkeapparatet ikkje åleine maktar å løyse. Ofte er ein sosial entreprenør eit lite føretak som bevegar seg i skjæringspunktet mellom privat verksemd, velgjerande organisasjonar og offentlege hjelpetiltak. Dei er gjerne drive av eldsjeler og pådrivarar som brenn for saka, som ynskjer å hjelpe folk med ulike utfordringar. For Kimen handlar det om å hjelpe fastbuande flyktingar og norske lærekandidatar med integrering og kvalifisering til arbeid.

For meir informasjon, sjå vedlegg I – Evaluering (s. 4 f).

1.3 Mål, avgjersler & oppfølging

I ein prosjektplan skiljar ein gjerne mellom resultatmål og effektmål. *Resultatmål* er generelt kva som skal leveras som prosjektresultat (sjå figur 1). *Effektmål* er generelt knytt til kva nytte og verknad prosjektet har på lang sikt. Ein kan seie at resultatmålet er å skape berekraftige vilkår for effektmålet. For Kimen betyr det at resultatmålet er knytt til å sikre drift i gartneriet, med omsetning av planter som grønsaker, blomster og urter. For 2017 var målet å dyrke 1/3 av Kongsvoll gartneri, som utgjer ca. 180 kvm. Fram mot 2019 var målet å drive heile veksthuset på ca. 500 kvm, samt nokon jordflekkar utandørs. No, pr. 26. okt. 17 kan vi likevel sjå tilbake på ein sesong med full drift av heile gartneriet (sjå vedlegg I – Evaluering s. 7 f).

	Resultatmål	Kriterium for måloppnåing	Oppfølging/ Ansvar
1.	Operativt drivhus	Målet er nådd	Prosjektleder/ SKNH
2.	Planter; grønsaker, blomster og staudar	Målet er nådd	Arbeidsleder/ Gartnar
3.	Faste kundar, Pop-up marknad	Målet er nådd	Prosjektleder/ SKNH
4.	Varig/ bærekraftig drift	Nok kandidatar Økonomi: NAV ok, marknadsjusteringar, Ikkje i mål med avtale med Volda kommune Inntekt frå sal av varer og tenester	Vls/ NAV/ Fylkeskommune Prosjektleder/ SKNH Styret Kimen SE Prosjektleder/ SKNH
5.	Operativ Penta helix	Tverrfagleg samarbeid, transversal planlegging. Informasjon. Pågåande arbeid	Alle involverte
6.	Læring	Konferansar, kurs, forelesingar, dokumentering. Målet er nådd/ pågåande arbeid	Prosjektleder/ SKNH Volda kommune/ VLS/ prosjektleder/ koordinator
7.	Organisering	Konstituere nytt styre, avklare eigarskap	Styret Kimen SE
8.	Verktøy for gjennomføring	Ein dynamisk prosjektplan, der all relevant informasjon samlast i eit dokument med vedlegg.	Prosjektleder/ SKNH Volda kommune/ Vls

Figur 1.

Vidare er det eit mål for Kimen å vere eit verktøy for Volda kommune, og gå inn under prosjektorganiseringa i EntreprenørskapsLab. Samarbeid med private og offentlege aktørar er avgjerande: Volda læringssenter, Ørsta vidaregåande skole, Per K. Kongsvoll, Tilseth blomster og Hageland-kjeda, studentar frå høgskulen i Volda er aktuelle samarbeidspartar innafor det som omtalast som 'penta helix-modellen'. Det er heilt sentralt med eit slikt samarbeid, for å styrka

berekraft i prosjektet. Vi har nådd dei fleste delmåla vi sette oss, men dette er ein type arbeid det må jobbast kontinuerlig med.

Effekt målet for gartneriverksemda vil i hovudsak være det same som det der legitimerer EntLab som hovudprosjekt: Å skape arenaer for kvalifisering og integrering av fastbuande flyktingar (sjå figur 2). Gjennom meistring og myndiggjering, samhandling med etnisk norske og tett oppfølging, leggast det til rette for sosialisering, språktrening og samfunnskunnskap gjennom arbeid. Dermed vil eit delmål vere å redusere sosiale problem som einsemd og fattigdom, auka sjølvkjensle og førebygging av psykiske vanskar. Arbeid ved gartneriet vil kunne innfri alle måla som er sett. I tillegg viser fleire studiar at arbeid med planter gir signifikant betring for personar med lidingar som depresjon, angst, stress, emosjonar, grubling og kapasitet innan oppmerksomheit. Kortfatta kan ein altså seie at effekt målet er å gjere folk betre i stand til å takle sin eigen kvardag, og bidra i ein ønska samfunnsutvikling.

	Effekt mål	Kriterium for måloppnåing	Oppfølging/ Ansvar
1.	God integrering av fastbuande flyktingar. Hindre utanforskap og uhelse	Meiningsfullt arbeid med moglegeheit for meistring og motivering for læring. Nettverk, kontinuitet, godt leiarskap, samarbeid og strategi	Prosjektleder og arbeidsleder VLS/ Pedagog Kommune, NAV
2.	Betre kvaliteten i, og resultatene av norskopplæringa	Strategi, analyse, planverk Samarbeid Sikre tett og god oppfølging	VLS/ Pedagog Prosjektleder/ Arbeidsleder
3.	Sikre samheng mellom norskopplæring Og andre opplæringstilbod	Samarbeid	Prosjektleder og arbeidsleder VLS/ Pedagog Kommune, NAV
4.	Skape meining og meistring	Nær utviklingssoner: Godt leiarskap, eigarskapskjensle hos kandidatar, god pedagogikk	Prosjektleder, arbeidsleder og pedagog
5.	Arbeidstrening med tett og god oppfølging	Resultatmål; berekraftig drift i Kimen	Prosjektleder/ Styret i Kimen SE/ Volda kommune
6.	Skape sosial arena mellom etnisk norske og flyktingar	Flyktingar omgås nordmenn gjennom arbeidsleder, sal og service	VLS/ Prosjektleder/ arbeidsleder

Figur 2.

Forutan dei som er direkte involvert i prosjektet, er mange eksterne aktørar involvert i EntLab: IMDi, NAV, Fylkesmannen, Fylkeskommunen og Volda kommune. Dei har alle interesse av innovasjonsarbeidet, og bidreg med midlar til finansiering som det skal rapporteras på. Da er det av

stor betydning at Kimen også presenterer prosjektet på ulike konferansar, som t.d. på Integreringskonferansen 2017 i Molde, slik at dei ser at midlane verte brukt på ei god måte og at ein oppnår gode sosiale resultat.

Under etablering av gartneriverksemda, er prosjektet avhengig av midlar utanfrå. Men innan utgangen av 2019 er målet at gartneriverksemda skal kunne stå på egne bein, som ein etablert sosial entreprenør. Sal av eigenproduserte varer og tenester skal sørge for den varige drifta av Kimen gartneri på Folkestad. Fasilitetane tilhøyrar Per Kongsvoll. Det er signert kontrakt mellom Per Kongsvoll og EntLab Volda. I denne forpliktar EntLab seg til dugnad for vedlikehald av drivhus, riving av eit gammalt drivhus som ikkje lenger er i drift, samt halde god orden på gartneriområde. I 2017 er dette arbeidet godtgjersle for at vi får låne fasilitetane. Dersom ein inngår leigeavtale på sikt, vil slikt dugnadsarbeid kunne fungere som delbetaling.

Kimen SE har søkt NAV om midlar til mellom anna drift av det same gartneriet. Det blei søkt ordinært tilskot til sosialt entreprenørskap på kr. 727586,- der kr. 600000,- blei innvilga. Dei som får søknaden innvilga vil normalt vere prioritert i ein treårig periode. Så sjølv om det må søkast tilskot for kvart år, kan vi rekne med at dette betyr ein samla stønad på 1,8 millionar kroner over tre år frå NAV sentralt. Perioden for tilskot kan likevel forlengast med inntil to år utover dei første tre åra. I tillegg kjem søknadar til andre fond og sal av varar og tenester som Volda kommune ikkje har anledning til å hente inn sjølv, utan ein aktør som Kimen SE. Dette er midlar som i praksis går til integreringsarbeid og til å skape kvalifiseringsarenaer i kommunen.

Sjølv om Kimen er ein privat aktør, er likevel EntLab ein heilt sentral aktør, som prosjekteigar og som den koordinerande eininga blant alle prosjekta. Ein hovudplan for alle del-prosjekter viser samanhengen mellom dei, men det er likevel lagt ved eit oversiktskart som viser gartneriets rolle i denne heilskapen (vedlegg 3).

Eit gartneri er kostnadskrevjande å drive, men som gir ein heilt spesiell kvalifiseringsarena, som syner seg å treffe målgruppa godt. Sjølv om Kimen hentar midlar frå NAV og frå den private marknaden, må Volda kommune bidra også økonomisk dersom det skal vere berekraftig. Og då må det jobbast fram ein modell på korleis dette skal organiserast. Enten at kommunen kjøper tenestar frå Kimen, eller at kommunen støttar prosjektet økonomisk med det mellomliggende behovet slik det kjem til syne under punkt 4, lenger nede.

Ved å visualisera kan ein lettare sjå livssyklusen til prosjektet. Skissa under (figur 3) syner ein forenkla illustrasjon av prosjektmodellen.

Skissa er henta fra IMDi si informasjon om kommunale utviklingsmidlar 2017

Figur 3

1.4 Måloppnåing første prosjektår – 2016

1.4.1 Språkpraksis, arbeidstrening og dugnadar

Viser til vedlegg I – Evaluering

1.5 Måloppnåing andre prosjektår – 2017

Viser til vedlegg I – Evaluering

1.5.1 Språkpraksis, arbeidstrening og sommarjobb

Viser til vedlegg I – Evaluering

1.6 Dokumentering av sosiale resultat

Bruk av IPAD

Viser til vedlegg I – Evaluering

1.6.1 Effekten av Kimen gartneri og pop-up marknad

Viser til vedlegg I – Evaluering

2 ORGANISERING, ROLLER & GJENNOMFØRING

2.1 Drivhus drift

Prosjektansvarleg for EntLab i Volda kommune er spesialrådgjevaren for innvandring og integrering, Nina Kvalen. Det er samstundes signalisert at Volda kommune ikkje ønskjer at operativ drift skal implementerast i kommunen. Ansvaret for drifta av Kimen SE, med gartneriet og dei prosjekta som settast i gong, ligg derfor hos styret i Kimen. Likevel må tiltaka koordinerast i nært samarbeid med Volda kommune. Det er eit tett samarbeid mellom Kimen SE og Volda kommune, men Kimen vil i hovudsak koplast inn når Volda kommune finn det føremålstenleg. Kimen vil og ha andre oppgåver knytt til prosjektet, som til dømes ansvar for fondet for mikrokreditt. Kimen vil også kunne setje i gong andre tiltak, dersom det er behov for det og Volda kommune ønsker det. Slik vil Kimen vere eit verktøy for Volda kommune til (1) å hente inn pengar eksternt til integreringsarbeid, (2) skape nye kvalifiseringsarenaer for flyktingar og andre med særskilte behov og (3) bidra til innovasjon og samarbeid i vår region.

Prosjektleiaren for Kimen er Espen J. Kolbræk, som er innleia frå Sunnmøre kulturnæringshage. Han er fungerande dagleg leiar for gartneriet frem til at Kimen står økonomisk på eigne bein, eller at det tilsettas daglig leiar når drifta krevjar det og økonomien tillatar det. Prosjektleiaren har ansvar for de konkrete, fysiske tilhøva rundt drifta av gartneriet: For at fasilitetane fungerer som dei skal, at oljefyr og straum fungerer, at drivhuset er intakt, for vedlikehald, dugnad og for at arenaen for kvalifisering på alle måtar fungerer tilfredsstillande. Han skal evaluere prosjektet og formidle erfaringar til alle involverte partar, som Fylkesmann, IMDi, NAV, Fylkeskommune, Volda kommune og andre som har interesse av prosjektet. Prosjektleiaren har også ansvaret for den økonomiske drifta av Kimen, med søknadsprosesser til legatar, stiftingar og fond, samt for rapportering og budsjettering som høyrer med. Likevel er det styret i Kimen som har det overordna ansvaret for økonomi.

Ansvarleg for den plantetekniske delen er arbeidsleiaren og gartnaren. Ho har ansvar for tilsyn og oppfølging av plantene, og vil være rådgjevar og vegledar for involverte partar med tanke på opplæring i gartnerifaget. Ho sørgjer også for at varar bestillas i høveleg tid hjå LOG, og vil jamleg oppdatere prosjektleiaren. Fagressursen ved gartneriet vil vere i tett dialog med prosjektleiaren, og dei vil støtte kvarandre i den daglege drifta. Fram til og med juli 2017 var det Helen Holte som hadde denne stillinga.

Gjennom fleirspråklege assistentar og pedagogar frå Volda læringsssenter, vil dyrkinga av planter og vedlikehald av gartneriet bidra i kvalifiseringa av kandidatane til eit arbeidsliv. Men først og fremst vil denne arenaen bidra til god språkopplæring, samfunnsforståing og sosialisering. Plantene skal også distribuerast og verte selt. Kandidatane skal være med i alle ledd i denne prosessen. Språkopplæring og det pedagogiske ansvaret kviler på Volda læringsssenter for dei av kandidatane som høyrer til her. Per Erling Parr Sætre vil ha mye av den pedagogiske praksisen i drivhuset, elles fylgjer programrådgjevarane flyktingane tett, og bidrar i så måte med planlegginga av drifta.

For kandidatar frå NAV, vil ikkje språkopplæring være det primære, slik at her vil rådgjevar og prosjektleiar ha ein meir direkte rolle i kvalifiseringa. Prosjektleiar vil også ha ein konkret rolle på

dugnadar, i vedlikehald, i organisering og planlegging. Organiseringa av EntLab kartleggjast i eigen overordna prosjektplan, men det er også lagt ved eit oversiktskart ved dette dokumentet som visar alle prosjekta, og gartneriets plass i denne strukturen (vedlegg 3).

Det er inngått samarbeidsavtalar med fleire aktørar som kjem fram i fylgjande avsnitt. Aktuelle kontraktar er ikkje skildra i denne teksta, med er med som vedlegg.

2.2 Samarbeidspartar

Følgjande partar er involverte i prosjektet:

- ❖ Volda kommune: Prosjekteigar og kunde av produkt
 - Spesialrådgjevar og prosjektansvarleg; Nina Kvalen
- ❖ Sunnmøre kulturnæringshage: Prosjektleiing, rådgjeving, kompetanseheving
 - Dagleg leiar; Martin Foldal
 - Prosjektleiar; Espen J. Kolbræk
- ❖ Volda læringsssenter: Oppfølging av flyktningar, pedagogisk ansvar
 - Programrådgjevar; Marianne Solheim
 - Lærer norskopplæring; Per Erling Parr Sætre
 - Rektor Volda læringsssenter: Stian Bjerkvik
 - Assisterande rektor; Kjell Tore Aarstad
- ❖ Kongsvoll gartneri med fagressurs
 - Eigar av gartneriet: Per Krohn Kongsvoll
 - Arbeidsleiar og fagressurs/ gartnar: For tida ingen tilsette
- ❖ Ørsta vidaregåande skule: Kunde av produkt, ansvar for lærekandidatar, skuleklassar
 - Rektor; Roger Andre Fylling
 - Fagleder; Anne Marit Bae
 - Lærer; Tonje Sætre Indrearne
- ❖ Hageland Tilseth hagesenter
 - Dagleg leiar; Anita Tilseth
- ❖ Sunkost Volda:
 - Butikksjef; Janne Moe
- ❖ Artisjokken helsekost:
 - Butikksjef; Haldis Åshild Almestad

2.3 Rolleavklaring og gjennomføring

Kimen er ei sjølvstendig organisasjon med eget styre og leiing. Prosjektleiaren samarbeider med Volda kommune og Volda læringscenter. Kimen syter for arbeidsleiar og gartnar. Kandidatane får eige ansvarsområde, sjølv om alle får med seg heilheta. Når

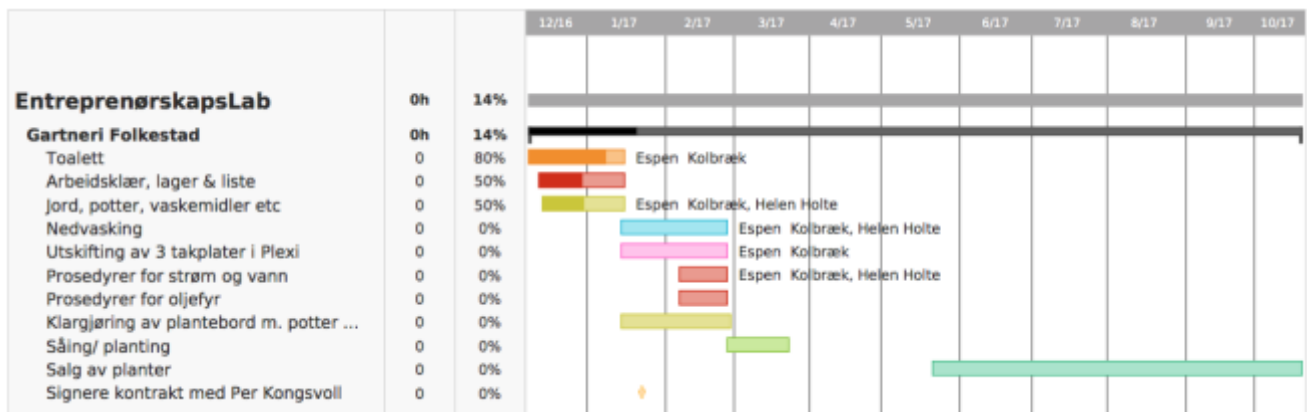
Kimen SE skal:

- Gjennomføre praktisk språktrening i arbeidsnorsk i samarbeid med Volda læringscenter.
- Opplæring i HMS-krav knytt til relevante fagområde.
- Planleggje og gjennomføre reingjering av drivhus, bestillingar, såing, plantestell, transport og sal av plantar.
- Gje opplæring i gartnarfaget.
- Samarbeide i henhold til Penta helix-modellen.
- Gje opplæring i å skrive timelister, kassa-apparat (sal), gje supplerande opplæring som; snekring, reparasjon av skadar på anlegget, rivingsarbeid og demontering av gammalt utstyr ol.
- Utarbeide prosjektplanar
- Utarbeide og følgje opp individuell opplæringsplan i samråd med Volda læringscenter eller NAV.
- Utstede attest til deltakaren ved avslutning i tiltaket (Det er også gjett attest til deltakarar som ikkje har slutta i prosjektet).
- I samarbeid med Volda læringscenter og NAV sikre vidare tiltak/ oppfølging av kandidatar.
- Bidra til eigen etablering for entreprenørar blant flyktningane, med kompetanse, økonomi og nettverk.
- Involvere andre partar som kan gje gjensidig gevinst (eks. Hageland, Ørsta vgs etc).

Volda kommune skal:

- Gjennom VLS velgje ut kandidatar som passar til tiltaket.
- Fagleg ansvar for å utarbeide språktreningsopplegg (Pedagogiske ressursar)
- Gjennom VLS følgje opp tiltaket med pedagogisk ressurs 5 timar per veke, også for at tiltaket kan fylgjes opp i klasserommet.
- Utstede avtale om språkpraksis.
- Følgje opp deltakaren i samsvar med introduksjonslova.
- Samarbeide med transversal planlegging.
- Informere om tiltaket internt og til samarbeidspartnarar.
- Vere ein aktiv støttespelar til sosialt entreprenørskap og innovere i eigen sektor, slik regjeringa poppmodar til.

2.4 Tids- og ressursplan

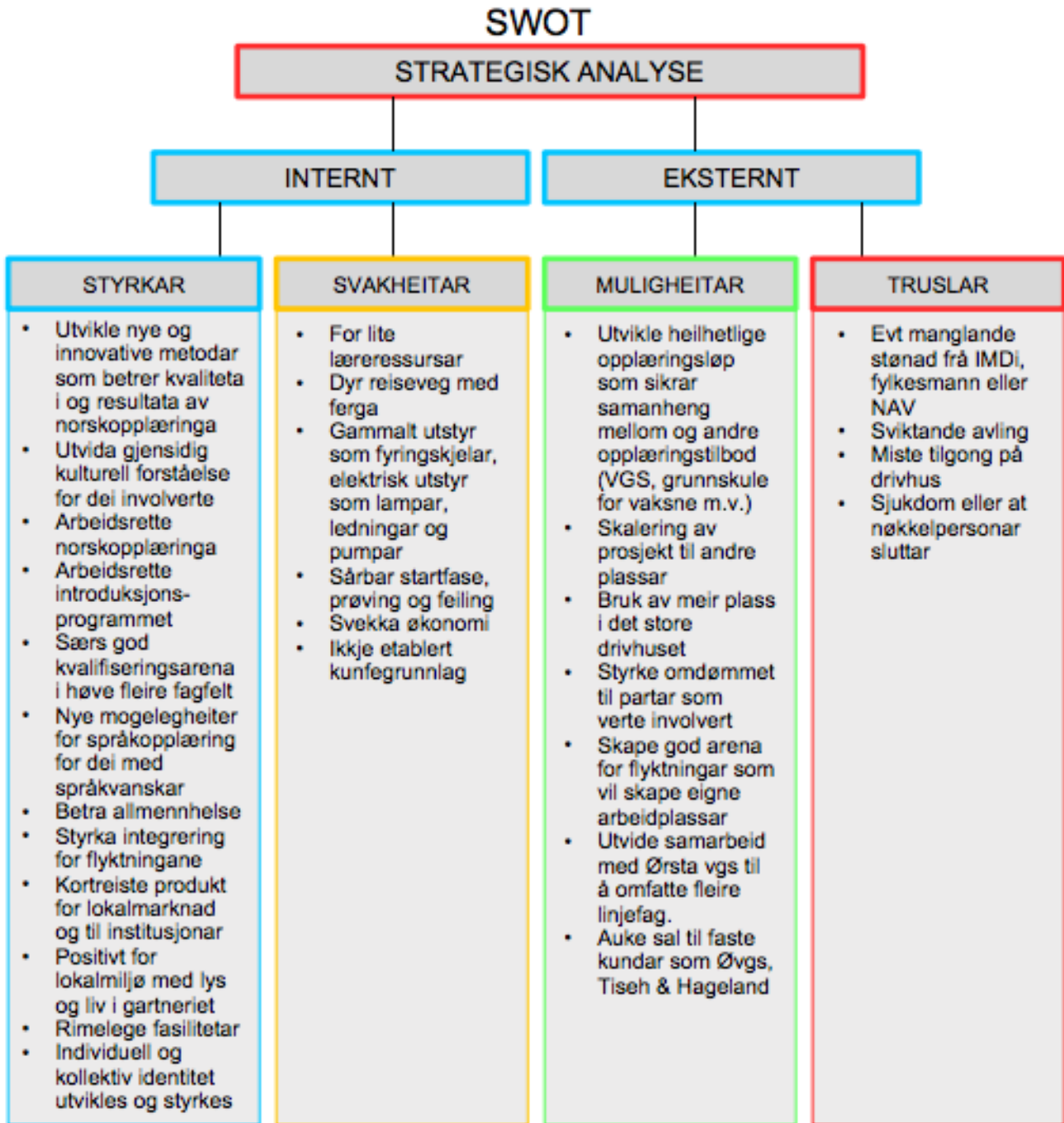

Figur 3

Figur 3 syner tids- og ressursplan i eit gantt-diagram. Dette diagrammet er eit verktøy som brukas fortløpande og som viser i kva grad måloppnåinga er til ein kvar tid. Fyrst og fremst er det for å halde god oversikt og kontroll for prosjekteigaren og for prosjektleiaren, men og for fagressursar som kan leggje inn gjeremål og i kva grad dei er oppfylte. Dette diagrammet er dynamisk, og vil naturlegvis endre seg med tida.

3 RISIKOANALYSE OG KVALITETSSIKRING

SWOT – analyse: Strengths, weaknesses, opportunities and threats

Figur 4

Det viktigaste med ein såkalla "SWOT" analyse (figur 4) er at dei involverte partane verte oppmerksame på at kva vi skal spele på, kva vi skal vere oppmerksame på, kva vi kan jobbe betre med og kva vi skal jobbe for å unngå.

4 ØKONOMI

4.1 Prosjektbudsjett

KIMEN Gartneri budsjett	2018	2019
Lønnskostnader	687 500,00	722000
Driftskostnader		
Husleie Storgata 8 (kontor, møterom m.m.)	81 000,00	81 000,00
Husleie inkl. alle kostnader Pop-up butikk	10 000,00	10 000,00
Drivhuskostnader gartneri Folkestad	290 000,00	290 000,00
Konsulentonorar (gartnerfaglig)	160 000,00	160 000,00
Datautstyr, driftsmiddel, innreiing, kontingenter, lisenser	10 000,00	10 000,00
Div. utg: kopi/print/rekvisita m.m.	5 000,00	5 000,00
Telefon/Mobil	2 000,00	2 000,00
Reisekostnader (inkl. formidling og kurs)	40 000,00	40 000,00
Annonser/Markedsføring/trykksaker	24 500,00	20 000,00
Andre utgifter: Kick off, folkemøte, fellesseminar	20 000,00	20 000,00
Regnskap, lønn og revisjon	20 000,00	20 000,00
Delsum kjøp av varer og tjenester	662 500,00	658 000,00
Sum utgifter	1 350 000,00	1 380 000,00
Inntekter		
Salg av planter og grønsaker	200 000,00	300 000,00
Tilskudd NAV	600 000,00	600 000,00
Volda kommune	550 000,00	480 000,00
Sum Inntekter	1 350 000,00	1 380 000,00

Budsjettet tek utgangspunkt i 2017- regnskapet. På grunn av at sal av blomster ble vesentleg dårlegare enn det vi hadde rekna med og sal av grønsaker betre enn rekna med, omkalfatrar vi

produksjon til å innehalde meir grønsaker og færre blomster. Vi har hatt inntekter frå sal av blomster og grønsaker på ca. 150 000 kroner i 2017. Denne posten aukar derfor til 200 000,- i 2018, og til 300 000,- i 2019.

Det er ikkje tatt inn i budsjettet at kandidatar kan hentas frå Nav, med dei midlar som følger derifrå. I tillegg har vi en lærekandidat frå Ørsta vidaregåande skole. Som godkjent lærebedrift har vi rett til mentorstønad og midlar som følgjer denne ordninga frå Fylkeskommunen. I sum vil derfor utgiftsposten i budsjettet ha et potensiale til å bli en god del lågare for Volda kommune. Skaleringspotensiale og utviding av arbeidsfelt er også til stades.

4.2 Finansiering

Finansieringa er i ein etableringsfase tufta på ein delingsmodell, der NAV støttar prosjektet i tre år. Her ligg det også mogelegheiter for utviding i ytterlegare 2 år, men da med redusert stønad. Målet er i denne perioden å utvikle ein teneste der kommunen betalar ein redusert sum for kvalifiseringsarenaer, fordi andre er med på finansieringa. Fylkeskommunen og NAV bidreg, og vil kunne fortsette å bidra betydeleg i åra framover på ulike postar. NAV-støtta frå sentralt hald har ei avgrensa tid. Etter dette er målet at ein har auka inntening frå kommersielt sal, samt at Kimen vil få inntekter frå tenesteproduksjon for både NAV, Fylkeskommunen og Volda kommune. Denne tenesteproduksjonen er knytt til dei personane som tiltaket er meint for.

Slik det ser ut no, så må Volda kommune bidra med kr. 550 000,- for 2018, og kr. 480 000,- for 2019 dersom Kimen skal kunne drive det gartneriet dei driv i dag. Det er kostnadskrevjande å drive planteproduksjon i Noreg, men for Kimen handlar det ikkje primært om dette, men om å skape ein arena som omtalt over. Dette kjem spesielt tydeleg fram i evalueringa. Dermed er ikkje gartneriet på Folkestad å rekne som eit heilt ordinært gartneri, men ein plass for meningsfull aktivitet og læring. Kandidatane får også løn når dei jobbar utanom intro-tiden.

Det må påpeikast at Kimen kan redusere utgiftene sine, dersom ein går over til nokre av dei andre planane som har vore diskutert. Ein kan då leggje ned gartneridrifta, og gå over til annen produksjon. Det har vore vurdert snekkeri, sy-stove, honningproduksjon og anna aktivitet. Men, som ein også kan lese ut ifrå evalueringa, så har eit gartneri unike kvalitetar som er særskild formålstenleg for å imøtekome problemstillinga. Poenget er at Kimen kan fungere som eit verktøy for Volda kommune, for å bidra til å løyse eit samfunnsproblem.

5 VIKTIGE HENDINGAR

Viktige hendingar		
Nummer	Dato:	Hending
1	?	Kontrakt mellom Volda kommune og Sunnmøre kulturnæringshage
2	27.01.17	Kontraktingåing med Per Kongsvoll
3	27.01.17	Reingjerding av drivhuset vert ferdigstilt, Toalettet klart til bruk
4	10.02.17	Få jorda & teknisk utstyr på plass
5	27.02.17	Driftstart av gartneriet; Straum, Olje, Lys, pumper etc.
6	11.05.17	Godkjent lærebedrift, Fylkeskommunen
7	24.05.17	Første pop-up torg-dag
8	06.06.17	Opne pop-up butikk på Spinneriet (frem til 15. Juli 2017)
9	18.10.17	Integreringskonferansen 2017, presentasjon av Kimen/ EntLab
10		
11		

6 VEDLEGG

- I. Evaluering av sosiale resultat 2017
- II. Kontrakt med Per Kongsvoll
- III. Ønska dokument til framtidig vedlegg:
 - Medlemsnummer/ avtale med LOG
 - Avtale om leveranse til Volda kommune, kantineprosjekt
 - Avtale om leveranse til Volda kommune, teknisk etat
 - Avtale om leveranse Tilseth blomster/ Hageland
 - Avtale om samarbeid med Ørsta vidaregåande skule

Dato/ Sted:

Dato/ Sted:

Signatur Prosjektleder:

Signatur Prosjektansvarlig:

Espen J. Kolbræk

Nina Kvalen

Volda kommune

EntreprenørskapsLab

Kimen Sosial Entreprenør

Sosiale resultat 2017 – Evaluering

Av Espen J. Kolbræk
A jour per 23.10.2017

Innleiing/ samandrag

Som ein del av løysinga på ulike samfunnsproblem og ei erkjenning av at Noregs velferdsmodell ikkje lenger er berekraftig, har Regjeringa, med Jan Tore Sanner i spissen, utarbeidd eit inspirasjonshefte; ”Vegar til samarbeid, Sosiale entreprenører som samarbeidspartnere i offentlig sektor – eksempler og ideer”. Heftet, som er utvikla i samarbeid med KS og mange aktørar frå andre sektorar og næringsliv, inneheld mange idear og eksempel på samarbeid mellom sosiale entreprenørar, kommunar og statlege verksemdar lokalt. Dette har Kimen SE, som satsar på eit slikt samarbeid for å betre situasjonen for dei som er dårlegast stilt blant dei fastbuande flyktingane i kommunen, teke på alvor.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har sidan 2011 forvalta eit tilskot med føremål å stimulere til utvikling av sosialt entreprenørskap retta mot førebygging av fattigdom og sosial eksklusjon. Kimen blei innvilga kr. 600 000.- for 2017 av ein pott på totalt 14 mill. kroner, der 12 allereie var bundne. Det syner at vi er prioritert og rangert høgt blant søkarane, og at det vi held på med vekker interesse nasjonalt. Det vises også gjennom den store merksemda vi har fått frå Fylket, andre kommunar, Norsk senter for fleirkulturell verdiskaping, Ferd SE og andre som jobbar med sosialt entreprenørskap og flyktingar i Noreg.

Det som legitimerer vårt prosjekt er i fyrste rekkje dei sosiale resultatata. Difor er det særst viktig at vi evner å formidle desse, noko dette dokumentet skal bidra til. Vi er inspirert av Ferd, Regjeringa, Kronprinsparets fond og DNV i dette arbeidet. Vidare operer vi med sokalla trippel botnlinje; økonomisk, sosial og i forhold til miljø. Som dette dokumentet syner, så kan vi skilte med svært oppløftande sosiale resultat, vi produserer kortreist mat og planter, men regnskapet syner at vi har ein veg å gå når det kjem til det økonomiske resultatet. Men i dette dokumentet er det de sosiale resultatata vi held fokus på.

Innholdsliste

Innleiing/ samandrag.....	2
Metode: Sosialt entreprenørskap i Penta helix-ramme.....	4
Korleis vi måler sosiale resultat.....	5
Gartneri	7
Idé.....	8
Produkt.....	9
Målgruppe & deltakarar.....	10
Effekt	12
Personlege verknader for deltakarane.....	12
Synergieffekt	14
Ringverknader	15
Læring.....	16
Den praktiske gjennomføringa	16
Utvikling av ein Volda-modell.....	18
Konklusjon	19
Sentrale personar i samarbeid	21
2016/2017 - Sesongen.....	21
2017/2018 - Sesongen.....	22

MANGFALD GROR KOMPETANSE

Metode: Sosialt entreprenørskap i Penta helix-ramme

Strammare økonomiske rammar kombinert med at velferdssamfunnet ikkje lenger er berekraftig, gjer at vi i fylgje regjeringa må ta i bruk ressursane i samfunnet på nye måtar. I tillegg er det mange menneskje som ikkje får den hjelpa dei treng, når dei treng ho. Sjølv om den norske offentlege tenesteytinga er blant dei beste i verda, er det grenser for kva og kor mykje det offentlege kan ta seg av. Difor har statsråd Jan Tore Sanner og Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeidd med å utvikle ei ”kokebok” for sosialt entreprenørskap. Her ligg det mykje informasjon om ulike vegar til samarbeid for å utvikle tenesteytingar og for å kome dei utfordringane vi står overfor i møte. Transversal planlegging og tenesteutvikling saman med sosiale entreprenørar er noko av det ein oppmodar til.

Kommunesektorens organisasjon (KS) har utarbeidd ein brosjyre; ”Sosiale entreprenører – partnerskap for nye løsnings”. Dette er ei sær viktig brosjyre som alle avgjerdstakarar og innkjøparar i offentlig sektor bør kjenne til og sette seg inn i. Heftet er eit samandrag av hovudrapporten: ”Sosialt entreprenørskap – partnerskap for nye løsnings”. I heftet vert det orientert om ulike organisasjonsformer innan sosialt entreprenørskap, og omsynet til den doble botnlinja i verksemdene er vektlagt særskilt. Med det meiner dei at dei sosiale formåla styrkar kommunane i eit større bilete, enn å berre sjå på dei økonomiske aspekta i anboda.

Hovudformålet med sosialt entreprenørskap er ikkje nødvendigvis dei aktivitetane ein utfører eller dei ulike produkta ein lagar og sel, men den sosiale effekten det ein gjer har på den einskilde og for lokalsamfunnet. I første omgang handlar det om å få folk i arbeid, gje dei meningsfulle oppgåver dei kan meistre og at dei kjem i samhandling med andre menneskje. I andre omgang bidreg dette til å skape eit betre samfunn, at ein gjer konkrete oppgåver for å bidra i ei ønska samfunnsutvikling. Direktøren i Ferd Sosiale Entreprenører, Katinka Greve Leiner har følgjande forklaring på sosialt entreprenørskap:

En sosial entreprenør er en person som bevisst tar tak i et bestemt samfunnsproblem og etablerer en ny løsning. De drives av det å skape sosiale resultater, og er opptatt av å organisere aktiviteten rundt løsningen sin på en måte som gir levedyktighet for løsningen på lang sikt. (ferd.no)

Regjeringa har kanskje ei noko utvida forståing av det same omgrepet:

Sosialt entreprenørskap handler om å utvikle og ta i bruk nye løsnings på sosiale og samfunnsmessige problemer. Det handler om å utvikle nye nettverk på tvers av fagfelt og virksomhetsmodeller og om å samarbeide på nye måter. Sosiale entreprenører kan gjennom erfaringsbasert kunnskap, praktiske erfaringer og egne nettverk ha fortrinn framfor tradisjonelle offentlige løsninger. (regjeringen.no)

Begge definisjonane tek utgangspunkt i at ein har eit samfunnsproblem som må løysast. Men Ferd syner verkelegheita slik den artar seg for eldsjela/pådrivaren, medan Regjeringa tek utgangspunkt i problemet som må løysast på ein innovativ måte, der samhandling er ein heilt sentral nøkkel. For Kimen sin del, er begge definisjonar treffande: Den fyrste har vi funne område og mulig løysing på, den andre jobbar vi med fortløpande i kommunikativ og transversal planlegging. Det er ei krevjande oppgåve for alle involverte partar. Modellen vi opererer innanfor kallast ”Penta helix”, fordi det er i hovudsak fem partar som ein søker

samarbeid mellom: Offentleg-, privat- og frivillig sektor, Fou/akademia og eldsjeler/pådrivarar.

I Grayston Bakery i New York har dei halde på som eit sosialt føretak sidan 1982. Dei driv etter fylgjande prinsipp: ”Vi tilset ikkje folk for å bake brownies, vi bakar brownies for å tilsette folk”. Setninga fortel om kor fokuset ligg, og kva berekraft betyr for dei som sosial entreprenør. Ein opererer etter dobbel botnlinje: Ein sosial og ein økonomisk. Den økonomiske delen må vere tilstrekkeleg til å halde hjula i gong, og der det heller ikkje er noko prinsipielt gale dersom ein går med økonomisk overskot. Økonomi er med andre ord eit naudsynt middel, og eit resultatmål for å oppretthalde eit høgare effektmål. Og det er dette høgare effektmålet som legitimerer organisasjonens eksistens; altså dei sosiale resultata.

Sosialt entreprenørskap finn ein i skjeringspunktet mellom sivilsamfunnet, offentleg og privat sektor, og i ulike organisasjonsformar. Val av organisasjonsform er nært knytt til kva for samfunnssektor dei høyrer til og dermed til kva for institusjonelt rammeverk dei må halde seg til. Det går frå frivillig sektor og aksjeselskap i privat sektor, til offentleg verksemd i kommunal sektor. Prinsipielt kan difor ein sosial entreprenør spenne frå einmannsverksemdar til kommunale prosjekt/ foretak. Over tid kan dei også skifte organisasjonsform, for eksempel frå aksjeselskap til å inngå i offentleg sektor, eller omvendt.

EntreprenørskapsLAB's (heretter omtala EntLab) ulike prosjekt er i Volda kommune sin regi, og såleis i offentleg verksemd. Volda kommune er ikkje berre ein kommune som samarbeider med sosiale entreprenører slik KS og Regjeringa oppmodar til, men er på mange måtar sjølv ein sosial entreprenør. Kimen Sosial Entreprenør er fyst og fremst eit verkemiddel for Volda kommune, og kan sjåast som ein del av EntLab-prosjekta. Reint organisatorisk er Kimen ein frivillig organisasjon og som står som eigar av Kimen sosial entreprenør AS. Selskapa er drivne som ideelle føretak der det ikkje skal takast utbytte. Kimen hentar og inn eksterne midlar frå aktørar som kommunen ikkje har høve til å søkje på. Saman med inntekter frå kommersielt sal, blir soleis utgifter til denne forma for velferdsproduksjon lav, samanlikna med anna offentleg innsats for målgruppa. Det er også ein pro-aktiv og innovativ måte å handsame eit samfunnsproblem på, heilt i tråd med det Regjeringa har fremma som del av løysinga no og i framtida.

Korleis vi måler sosiale resultat

Eit av fyrtårna innanfor sosialt entreprenørskap i Noreg, er Ferd sosiale entreprenører. Dei høyrer til i privat sektor, og har utvikla ein eigen avdeling som skal stimulere til nye etableringar med gode sosiale formål. Noko av det som dei ble utfordra på, var korleis dei kan måle dei sosiale resultata. Eit særskilt viktig område, som ikkje er så lett å talfeste eller å sjå rekkjevidda av. I akademisk og politisk samanheng kan kontrafaktisk analyse gje verdifull innsikt, men det ville gå langt utover det det er kapasitet til i slike mindre prosjekt som vårt. Difor dreg vi lærdom av m.a. Ferd SE, og lagar eit skjema for å halde oversikt (Fig. 1). I tillegg skal vi kome med dei gode historiene frå enkelte kandidatar som er med i prosjektet. Det overordna målet er å bidra til eit verdig liv for menneskje med spesielle behov. Spesielt blant busette innvandrarar og skuleelevar med lærevanskar. Helst i kombinasjon, då vi erfarer at dette gir gode synergieffektar.

Skjema (Fig. 1) er i stor grad sjølvforklarande, men vil likevel spesifiserast i det fylgjande. Under ”Effekt – kvalitetsmål” er det nokre punkt som er særleg viktige, og difor spesifisert. Fleire element utanom skjema bidreg i positiv retning og kjem difor fram i analysen. Stjernene i kolonnen lengst til høgre markerer i kva grad kvalitetsmålet har å bety for kandidaten, og om tiltaket treffer/ har verknad for den enkelte:

- * = I svært liten grad
- ** = I liten grad
- *** = Har verknad
- **** = Har stor verknad
- ***** = Har svært stor verknad

Prosjekt	Målgruppe	Produkt	Effekt –	Effekt –	Effekt – kvalitetsmål
			kvantitetsmål	kvantitetsmål	
			Livsforbetrande Lav kontakt: <i>Kvalifisering til språk & arbeidsliv</i>	Livsendrande Høg kontakt: <i>Integrering Sosialisering</i>	
Kantine	Fastbuande flyktningar	Mat Sal Vaske Tilsyn kaffe-maskinar	7 pers	7 pers	Snakkar norsk på arb. *** Relevant arbeid **** Kvalifisering *** Endra livet ** Grad av nøgdheit *** Samfunnskunnskap ** Mestring *** Sosialisering ***
Service-team	Fastbuande flyktningar	Logotrykk Anleggs-gartnar	5 pers	2 pers	Snakkar norsk på arb. * Relevant arbeid ** Kvalifisering * Endra livet * Grad av nøgdheit * Samfunnskunnskap ** Mestring **** Sosialisering *
Gartneri & Pop-up Butikk Torg Distribusjon	Fastbuande flyktningar	Blomster Grønsaker Urter Sal	2 pers	3 pers	Snakkar norsk på arb. **** Relevant arbeid ***** Kvalifisering *** Endra livet **** Grad av nøgdheit **** Samfunnskunnskap *** Mestring **** Sosialisering ***
Gartneri & Pop-up Butikk Torg Distribusjon	Vidaregåande skule	Blomster Grønsaker Urter Sal	1		Snakkar norsk på arb. ***** Relevant arbeid ***** Kvalifisering **** Endra livet ***** Grad av nøgdheit ***** Samfunnskunnskap *** Mestring **** Sosialisering ***

Fig. 1

Dei sosiale resultat er delt inn på basis av idé, produkt, målgruppe og effekt. Når det gjeld effekt, er den basert på eigenrapportering av kvantitet og kvalitet. Kvantitet seier kor mange individ prosjektet har nådd, akkumulert og i no-tid. Kvalitet seier i kor stor grad ein har lukkast med prosjektet. Det er da av betydning korleis ein har dokumentert resultat, i tekst og bilete, og ikkje minst kome med dei gode historiene.

Kvantitetsmålinga syner kor mange individ som har vore i kontakt med deira aktivitetar i perioden. Kontakta er delt inn i høg eller lav, alt ettersom kor mykje kandidatane har vore involvert. Dersom ein kandidat for eksempel er med i ein periode, og så sluttar på eit tidleg stadium, vil han kanskje kome inn på det lave kvantitetsmålet. Men dersom ein følger prosjektet heilt til språket er godt, og/eller det har leia til arbeid/ ordinær skule, så havnar ein på høg kontakt. Det kan ein også oppnå sjølv om språkutviklinga er lav, dersom ein oppnår stor grad av mestring og tilhøyrse.

Kvalitetsmålinga varierer med dei ulike behova hos den enkelte. Det kan være av sosial karakter, eller om prosjektet leier til jobb/ skule. For nokre vil prosjektet vere ei permanent løysing for å mestre kvardagen, og for å demme opp for utanforskap og uhelse. Prosjekta disponerer iPad, så kandidatane og leiarane kan ta bilete og film. Dette vert brukt i gode forteljingar som vert vist på vår Facebook-side, som også vert brukt i undervisninga ved Volda læringssenter. Det vil også kunne bidra om ein kandidat fortel si historie frå han/ho forlet heimlandet sitt, kom til Noreg og fram til ein no-situasjon. Då vil det vere viktig å få fram deira opplevingar om prosjekta og på kva måte det har hjelpt dei her dei er. Nokre forteljingar er med i denne rapporten, nokre vert publisert på vår eigen Facebook-side og nokre har allereie vore i avisa. Alt saman bidreg i dokumenteringa av det vi gjer, og har verdi for legitimeringa av prosjektet politisk, økonomisk og strategisk.

I dag inngår det tre ulike prosjekt i EntLab; Kantine, serviceteam og gartneri. I denne evalueringa er det berre Kimen og gartneri som blir behandla. Dei andre EntLab-prosjekta vil få egne evalueringar. Dette skuldast at dei andre prosjekta har vore drivne av Furene AS og Volda læringssenter, medan Kimen står som eigen organisasjon under same paraply. Det kan likevel være tenlig med ein felles evaluering og analyse av alle prosjekta under eitt, noko det også skal arbeidast med.

Gartneri

På Folkestad ligg gamle Kongsvoll gartneri. Familien Kongsvoll låner med glede ut drivhuset til Kimen sosial entreprenør, mot at vi hjelper dei med å demontere det andre, eldre drivhuset på garden. I november 2016 starta vi så smått med nokre dugnadar i drivhuset for å rydde, vaske og gjere det klart til produksjon. Det skulle bli mange dugnadstimar i dei kommande månadane, før vi etter vinterferien tok til med faste arbeidstider i drivhuset. Dei utvalde deltakarane frå Introduksjonsprogrammet ved Volda læringssenter, fekk tidene lagt inn i sine individuelle planar. Deltakarane er flyktningar frå Somalia, Eritrea og Syria, i tillegg til ein lærekandidat frå Ørsta vidaregåande skule.

I samarbeid med prosjektet sin gartner, tok arbeidet med såing til, og etter nokre veker var om lag 25.000 planter sådde. Vi tok i bruk heile drivhuset, og sidan medio mai-månad

starta vi sal av produkta våre. Dette gjorde vi gjennom vår eigen pop-up butikk på kjøpesenteret i Volda sentrum, sal på torget og gjennom vårt forhandlarnettverk: Tilseth Hageland, Artisjokken helsekost, Sunkost, Volda kommune, Ørsta kommune, Bakketunet, Folkestad skule m.fl.

500 kvm drivhus fylles opp

Pop-up butikken vår på Spinneriet (kjøpesenteret) i Volda

Idé

Prosjektet starta som eit resultat av at tre studentar frå Volda deltok på Nasjonal innovasjonsskule for kommunesektoren. Dette er eit innovasjonsstudium som er utvikla i eit samarbeid mellom Høgskulen i Innlandet – Lillehammer og NTNU Gjøvik på oppdrag frå Kommunal- og regionaldepartementet. Initiativet til deltakinga kom frå Rådmannen i Volda kommune, Rune Sjugard. Dei tre studentane; Martin Foldal, Astrid Gjersdal og Gunnar Andenes er ein interessant miks av personar av mange årsakar:

Martin Foldal er dagleg leiar ved Sunnmøre kulturnæringshage. Han har såleis god oversikt over det offentlege verkemiddelapparatet, samt lokalt og regionalt næringsliv. Astrid Gjersdal arbeidar som dagleg leiar i Volda Frivilligsentral. Ho har sær sars lang fartstid, eit mangfaldig sektorovergripande samarbeidsnettverk og stort fokus på målgruppa. Gunnar Andenes jobbar som lærar ved Volda læringscenter, der han dagleg er i nærkontakt med målgruppa. Han har tidlegare vore kultur- og næringsssjef i Volda kommune og har vore med å utvikle ”Jobbmentor”, ei mentorordning for verksemder i Volda og Ørsta kommune som tilbyr språkpraksisplassar for personar med innvandrarakgrunn. Dei representerer altså tre ulike sektorar; privat-, frivillig- og offentlig sektor.

Som ein del av studiet etablerte dei den frivillige organisasjonen, Kimen Sosial Entreprenør. I deira eksamensoppgåve står det:

Ideen bak Kimen er å skape ein arena for meining og mestring, eit sosialt og arbeidsmessig fellesskap slik at alle som eit minimum skal ha eit aktivitetstilbod i Volda. At fleire aktørar i lag når lenger og står sterkare enn få, vil vere ein grunntanke i drifta.

Det er altså fokus på å skape eit fellesskap for arbeidstrening og språkutvikling for folk med spesielle behov, og som står i fare for å hamne på utsida av samfunnet. For å få til dette appellerer ein til fellesskap og mangfald; at fleire aktørar med ulik kompetanse og ressursar saman kan få til meir enn den enkelte åleine. Fleire eksterne aktørar har bidrege til at Kimen har vorte ein slik suksess; IMDi, NAV, Fylkesmannen, Fylkeskommunen, Volda kommune, lokalt næringsliv og enkeltpersonar som gjennom god dialog og velvilje har funne nye vegar til samarbeid. Nettopp slik det vert oppmoda til frå Regjeringa si side.

Vi valde å starte opp med gartneri i fyrste omgang, av fleire årsakar. For det fyrste skulle vi produsere noe for å skape arbeidsplassar. Mange av flyktningane har bakgrunn frå gardsarbeid og dermed erfaring og kompetanse frå arbeid med dyrking av plantar. Det var viktig å finne arbeid som drog nytte av den kompetansen; for å leggje til rette for mestring og motivasjon, og for å redusere område for opplæring i samanheng med produksjon. For det andre, så stod det eit stort gartneri på Folkestad som ikkje var i bruk. Eigaren hadde gitt signal om det ville vere i orden å låne gartneriet til eit slikt formål. For det tredje, så vert norsk landbruk bygd ned i høgt tempo, samstundes som etterspurnad etter kortreist mat aukar. Det er også auka bevisstheit om, og etterspørsel etter rein mat, det vil si usprøyta mat som veks i skikkeleg jord. Dette krev meir arbeid med plantane, noko som i vårt tilfelle er ønska. Da fleire studiar peikar på at arbeid med plantar og jord har særskild god effekt på fysisk og psykisk helse, var det etterkvart mykje som drog i retning av at dette var noko å starte med.

Men det har vore ”drodla” med mange gode idear utover gartneri: Bi-røktning og honningproduksjon, snekkeri med produksjon av hengekøye-stativ, amplar og ulike kassar til blomster (dekor og frakt), sy-stove med produksjon av hengekøyar og bunadsbrodering, skomakar mv. Desse planane er på ingen måte skrinlagde, men står på vent til vi har fått kontroll på det som allereie er sett i gong. Vi har også etablert eit godt nettverk, slik at delproduksjon for eksisterande næringsliv også kan verte realisert.

Då vi sette i gong, så undersøkte vi om fleire av planane kunne setjast i verk samstundes. Vi fikk mellom anna ordna med lokale til systove, og hadde tilgjengeleg profesjonelle symaskinar. Vi var også i samtaler med ein aktør om lokale fullt utstyrt med maskinar for møbelsnekring og produksjon av hengekøystativ og blomsterkasser. Slik så vi føre oss at gartneri, snekkeri og systove kunne samarbeide om produkt vi skulle selje på pop-up butikk. På eit tidspunkt så vi at det var for ambisiøst å starte med så mykje på same tid. Vi vart nøydde til å ta ein ting av gangen, leggje all kraft i å utvikle det fyrste prosjektet og byggje vidare på det. Da var det naturleg å starte med gartneriet og pop-up butikk, noko vi nå har evna å gjennomføre.

Produkt

Kimen Sosial Entreprenør produserer ulike varar og tenester. Vi produserer tenester for Volda kommune på den måten at vi skapar kvalifiseringsarenaer for menneskje med særskilte behov. Og vi produserer ulike varer for den kommersielle marknaden: Agurk, forskjellige sortar

tomatar, salat, urter, sommarblomster, jordbær og amplar i ulike komposisjonar. Det er kvalifiseringsarenaen og de sosiale resultata som legitimerer drifta. Og sjølv om dyrking og stell av plantar syner seg å ha særst gunstig helsemessig effekt, så er det av mindre betydning kva ein gjer. Poenget er at ein faktisk gjer noko som skapar arbeidsplassar, og da med ein sosialpedagogisk vinkling. Og det er nettopp det eksempelet over, med Grayston bakery viser. Vi har med andre ord ulike produkt for den kommersielle marknaden. Og måten desse produkta kjem fram på, skapar andre og viktigare produkt for kommunen og samfunnet. Og derav den multiple botnlinja.

Målgruppe & deltakarar

Den største målgruppa for dette prosjektet er busette flyktningar som er deltakarar i introduksjonsprogrammet til Volda kommune. Dei aktuelle kandidatane har lite eller ingen skulebakgrunn, og har difor behov for ein arena der dei både kan få språk- og arbeidstrening, samtidig som dei får sosialisering og betra livskvalitet. I tillegg har vi ei målgruppe som passar godt med flyktningane; elevar med lærevanskar og spesielle behov som krev tilrettelegging. Begge gruppene har lavt utbytte av vanleg/ ordinær skulegong, og står i fare for å hamne på utsida av samfunnet. Som vi skal sjå, har dei også stort utbytte av å vere i lag med kvarandre.

Litt om deltakarane: (Dei er anonymiserte av omsyn til personvern, og vil verte omtala som deltakaren/han uavhengig av kjønn).

Deltakar 1:

Denne personen kom til Noreg i fjor sommar er gift og har eit barn. Ektefelle og barn er på flukt i eit tredje land. Deltakaren har nokre år med grunnskule frå heimlandet, men hadde inga erfaring med det latinske alfabetet då han kom til Noreg. Han har bakgrunn frå gard, og har god erfaring med plantehald og grønsaker. Han syntest det var tøft å skulle sitje berre på skulebenken, og hadde ein kamp med seg sjølv på det mentale plan grunna store bekymringar for familien som i tidleg fase ikkje hadde greidd å flykte frå heimlandet. Han syntest også det var vanskeleg å ta språket i bruk i den abstrakte klasseromssituasjonen.

Deltakar 2:

Denne personen kom til Noreg i fjor sommar, er gift og har 2 barn. Ektefelle og barn er framleis i heimlandet, og deltakaren er svært påverka av den vanskelige situasjonen familien er i. Deltakaren var i utgangspunktet positiv til praksis, men har uttrykt at han har slite med å finne seg til rette grunna manglande språk, stor overgang frå tidlegare posisjon i heimlandet, og har ei forståing av korleis han lærer best, som strir med lærar og programrådgjevarane si oppfatning. Han har to års skulegong frå heimlandet der han hadde ei rolle som åndeleg leiar i eit trussamfunn.

Deltakar 3:

Denne deltakaren kom til Noreg som familiesameint med ein son for to år sidan. Deltakaren har tre barn som alle snart er vaksne. Ektefellen er død. Deltakaren kom til Noreg utan skulebakgrunn, og har lært seg å lese og skrive ved Volda læringscenter. Etter eit år i Introduksjonsprogrammet kom Kimen som ein mogleg praksis- og integreringsarena, og deltakaren var positiv til å vere med i prosjektet.

Deltakar 4:

Denne personen kom til Noreg i fjor sommar, er gift og har èit barn. Familien var lenge i eit tredjeland som flyktningar, men er no venta til Noreg om kort tid. Deltakaren har seks års skulebakgrunn, men synest skule er vanskeleg og krevjande. Han har bakgrunn frå jordbruk, og syner stor forståing for jobben med plantehald. Han var positiv til å vere med i prosjektet og har vist stor innsats.

Deltakar 5:

Denne deltakaren vil ikkje bli anonymisert i same grad som dei andre, då det er viktig mellom anna å påpeike hennar kjønn og etniske bakgrunn. Vidare er ho hyppig referert til på vår facebook-side og i andre dokument, noko som gjer at ho er lettare å dra kjensel på. Det som er skrive om henne er etter hennar samtykke.

Denne personen er vaksen opp i Noreg og har gått vidaregåande skule. Ho blei teken inn i prosjektet som lærekandidat etter avtale med vidaregåande skule og Fylkeskommunen. Jenta har såleis hatt kompetanse på eit nivå som gjer at ho har bidrege i verdiskapinga frå fyrste stund. Ho har teoretiske læreveskar som gjer at ho krev noko ekstra oppfølging, men som ikkje hemmar ho vesentleg i det praktiske arbeidet. Skuleåra har vore prega av manglande mestringskjensle og lavt sjølvbilete, blant anna grunna dysleksi. Dette har blitt forsterka av mykje psykisk mobbing i lokalmiljøet hennar. Jenta er pliktoppfyllande og har godt oppmøte. Ho har funne sin plass i prosjektet, tar eigarskap i drivhuset, er strukturert og systematisk, og har gode sosiale eigenskapar. Ikkje minst er ho positiv og har vist stort engasjement i prosjektet.

Deltakar 6:

Det har vore fleire, kortvarige deltakarar innom prosjektet som ikkje har hatt ein langsiktig plan for deltakinga. Det har i kortare periodar vore eit behov i Kimen for ekstra arbeidskraft og der VLS har bidrege med personar. Det må især nemnast ein deltakar som var med i ein noko lengre periode. Han er utdanna lærar frå heimlandet sitt, og er kjend med det latinske alfabetet. Han kom raskt inn i oppgåvene ved drivhuset, og ved pop-up butikken. Han har eit godt utvikla norsk språk, og trengde soleis ikkje denne praksisplassen. Han var ein god ressurs å ha med, ikkje minst fordi han kunne omsette vanskelege ord for ein av dei andre kandidatane.

Effekt

Personlege verknader for deltakarane

Frå fyrste stund med dugnad i gartneriet på Folkestad, og til utsal av våre egne produkt påfølgjande sommar har det vore stor utvikling for dei fleste kandidatane. Pop-up butikken ble vårt utstillingsvindaug for folk i bygda, då gartneriet ligg på andre sida av fjorden. Med stoltheit viste vi fram urter, grønnsakar, blomster og amplar i alle fargar. Alt hadde vi laga sjølv; heilt frå å ordne med vatningsanlegg og bytte ut knuste tak-plater, til å så frø, potte opp og toppe plantar. Læringskurva har vore bratt for oss alle.

Deltakar 1:

Deltakaren var veldig glad for å få vere med i Kimen. Han har synt stor innsatsvilje, og har tydeleg fått ein positiv påverknad på den mentale helsa av sosialiseringa og det fysiske arbeidet. Der han i ei periode var sjuk og sleit med tungsinn, vart Kimen ei forandring i kvardagen hans som gav livsgneist og ny giv. «Ingenting klarnar hjernen som hardt arbeid». Språket hans har også hatt ei god utvikling, der vi ser at den praktiske tilnærminga hjelper han, både til å forstå dei språklege strukturane lettare, og for å ta språket i bruk.

Elles viser deltakaren ei auka sjølvkjensle, og større mot til å kome norsktalande personar i møte og faktisk snakke norsk. Han seier sjølv at han forstår mykje meir enn han sjølv greier å produsere av språk, men vi rundt han ser at dei produktive dugleikane også blømer. I forhold til motivasjon og trivsel får vi tilbakemeldingar på at han synes det er svært kjekt å ha ein faktisk jobb å gå til, og ikkje berre skule. Han kan no ta imot kundar åleine og er ikkje redd for det ansvaret.

Deltakar 2:

Deltakaren var i utgangspunktet positiv til praksis, men synte tidleg i løpet ei misnøye med både arbeidsoppgåver og drivhuset som læringsarena. Han er positiv som person, men har uttrykt at det i heimlandet ikkje ville vere naturleg for ein person i hans posisjon å ta del i den type praktisk arbeid som blir gjort i drivhuset. Overgangen for han til det norske samfunnet, der han i utgangspunktet ikkje har mykje å skilte med i forhold til samfunnet sine krav, har vore stor og vanskeleg for han.

Deltakaren har synt lite framgang i munnlege ferdigheiter, men har hevda seg i lesing og skrivning. Forståinga for det han gjer er ikkje alltid stor, men han held skriftspråket høgt i age. Grunna den svært vanskelege situasjonen for familien i heimlandet har deltakaren vore veldig mentalt sliten og i lange periodar vore lite mottakeleg for læring. Frustrasjonen har nok til tider vore stor, og han har utvikla ei overtøying om at det kun er skule som vil hjelpe han til å lære norsk. Etter fire månader i prosjektet vart engasjementet hans i Kimen avslutta etter eige ynskje.

Resultatet for denne deltakaren har ikkje vore tilfredsstillande, og konklusjonen er at det ikkje var rett deltakar til prosjektet då han ikkje hadde rett innstilling til si eiga deltaking der, og heller ikkje hadde ein livssituasjon som gav rom for å gå inn i noko nytt med energi og

positivitet. Det er uvisst om dette hadde vore råd å fange opp på førehand, for å eventuelt fråråde han ein praksis i Kimen.

Deltakar 3:

Deltakaren var i utgangspunktet glad for moglegheita til ein praksisplass då det ikkje var andre tilbod for han. Han har med seg erfaring frå jordbruk og plantehald i heimlandet, og har synt seg å vere trygg på jobben, og erfarer stor mestring. Det munnlege språket har utvikla seg merkbar etter at han kom inn i Kimen, og han kan no føre ein dialog om fleire kvardagslege tema, noko som i februar, eit år etter oppstart på skule, ikkje var mogleg. Eit konkret døme kan nemnast frå ferja som går mellom Volda og Folkestad. Vi kom inn i salongen på ferja i samla flokk, og ei dame frå bygda heldt opp døra for denne deltakaren, smilte og sa hei. Det opplevde deltakaren som ein invitasjon til kontakt, og han sette seg ned og snakka med denne dama heile vegen over fjorden. Tre månader tidlegare sat deltakaren for seg sjølv på ferja, og hadde ikkje mot eller ordforråd til å snakke med dei andre i teamet eingong.

Den fysiske helsa til deltakaren har vore tidvis dårleg, og forma var dårleg. Frå Folkestad ferjekai til drivhuset er det berre oppoverbakke, med om lag 15 minuttars gange. Dette var utfordrande for deltakaren i oppstarten i februar, men no vert ikkje dette nemnt i negative ordelag lenger. Han har til og med byrja å gå til og frå skulen kvar dag, der han før vart køyrd med bil.

Det at deltakaren har hatt ei god språkleg utvikling på grunn av den praktiske arenaen, har også fått effekt for læringa i klasserommet. I takt med aukande mestring har han fått betre sjølvtilitt slik at han i klasserommet også presterer på eit mykje høgare nivå. Han vil til hausten kunne ta til på eit høgare nivå på læringssenteret. Både språkleg, sosialt, helsemessig og med tanke på livskvalitet og livsglede har denne deltakaren hatt stor gevinst av Kimen sosiale entreprenør.

Deltakar 4:

Denne deltakaren har jobba hardt for å få grep om det norske språket. Han er den deltakaren i prosjektet med mest skule frå før, so han har kanskje flest strategiar å skilte med i læringa. Likevel var det vanskeleg å utvikle dei munnlege ferdigheitene i klasserommet. Etter eit par månader i drivhuset der deltakaren måtte ta språket i bruk for å kunne fungere i oppgåvene sine, merka vi rundt han ein gradvis auke i munnleg produksjon. Han synte også ganske tidleg ei aukande forståing for språket, noko som gjorde han til ein deltakar som kunne ta dei meir kompliserte oppgåvene tidleg.

Deltakaren har synt stor innsatsvilje og trivast i Kimen. Han har fått auka ansvar i takt med auka mestring, og har i dag ei viktig rolle i arbeidet. Han er verkeleg eit døme på ein som har skapt sin eigen arbeidsplass, og som er med på å forme den integreringsarenaen som Kimen er. Det har ordna seg på ein god måte for familien også, noko som har frigjort overskot og energi til å kunne bløme enno meir i praksis og klasserom.

Den munnlege språkutviklinga i drivhuset har vore positiv for dei andre grunnleggande ferdigheitene også. Deltakaren har tatt med seg giv og motivasjon inn i klasserommet, og har hatt ei bratt og aukande læringskurve i arbeidet med lesing og skriving. Den språklege forståinga har blitt veldig god med tanke på utgangspunktet, og i lys av kva ein kan forvente av ein Spor 1- deltakar.

Deltakar 5:

Denne kandidaten var også veldig glad for å bli med i prosjektet. Ho har hatt lav mestringskjensle i vanleg skule, då skulen er såpass teoretisk som den er. I Kimen kom hennar sterkare sider tydelegare fram. Tidleg opplevde vi svært gode ringverknader som følge av at denne kandidaten kom inn i prosjektet. Ho fekk stor betydning for deltakar 3 (over) som tidvis har vore plaga av dårleg helse. Ho har støtta og kommunisert med denne deltakaren både til og frå drivhuset, og under arbeid i drivhuset. I tillegg har dei gode eigenskapane i høve struktur og orden vore ei ledestjerne for dei andre deltakarane. Ho har støtta arbeidsleiarane i det praktiske arbeidet, og i kommunikasjon med flyktningane. Dette har gjeve ho ei kjensle av mestring og glede over å ha ein stor betydning for andre i eit arbeidsfellesskap. Såleis har ho blitt tryggare i rolla, og har utvikla seg sosialt og fagleg vidare.

Når vi hadde pop-up butikk og selde varer på torget, så var ho fast på plass med ein eller to av dei andre deltakarane. Ho blomstra i denne perioden, då ho fekk meir ansvar og kontakt med kundar. Å bli kjend med framande kulturar og nye arbeidsoppgåver har ført ho vidare sosialt og fagleg. Ho har hatt ein naturleg plass i ”flokken” med gjensidig respekt og forståing for andre. Det å trekke inn ein elev frå vidaregåande skule har med andre ord gitt svært gode ringverknader sosialt, språkleg, kulturelt og fagleg. Ei oppskrift vi vil bygge vidare på.

Deltakar 6:

Sjølv om denne posten viser til fleire enn ein deltakar, er det i all hovudsak ein spesiell deltakar det vert sikta til. Då denne personen ikkje har vore med over tid og ikkje fordi det har vore naudsynt for personen sjølv, vil vi ikkje kommentere like mykje som for dei andre. Men det bør nemnast at det har vore særst positivt for personen sjølv med denne erfaringa, og det har vore særst bra for Kimen å ha han med. Han har bidrege positivt både i drivhuset og i pop-up butikken vi hadde i sentrum. Vi erfarte soleis at det kan vere gunstig med ein flyktning med akademisk bakgrunn, for å avhjelpe med det pedagogiske i prosjektet og for å omsetje vanskelege ord for andre deltakarar. Han var veldig språkbevisst, slik at han ikkje prata på morsmålet med dei andre, med mindre det var heilt naudsynt. Han var heilt innforstått med at det i all hovudsak skulle kommuniserast på norsk i arbeidstida.

Synergieffekt

Det oppstår fleire synergieffektar i den modellen vi har valt å bruke. Ein er allereie nemnt i det som står ovanfor; der to kandidatar frå ulike verdsdelar og med svært ulik kulturell ballast møtes på ein arena der begge opplever mestring og læring. Dei har begge problem på skule, men innehar ressursar som blømer i samspel med kvarandre. Dei møtes på ein arena der dei styrker kvarandre innan eit felt som dei elles følar seg utilstrekkeleg og opplever tap. Det ”svake” blir snudd til styrke. Dei hjelper kvarandre, pratar og jobbar ilag. Kulturell utveksling, fysisk støtte i bratte bakkar, utvikle omgrep og språk, samt teknisk forståing og arbeidstrening.

Ein annen synergieffekt oppstår i det organisatoriske; verdien av at Volda kommune og Kimen utviklar innovative strategiar i lag. Kimen hentar inn midlar eksternt gjennom Nav, stiftingar og legat, samt gjennom kommersielt sal. Dette er midlar som kommunen elles ikkje ville hatt. Kimen får til ein avtale med eigaren om å låne heile gartneriet hans gratis, noko Per Kongsvoll verdset fordi anlegget blir halde ved like, og fordi det aukar trivselen i bygda med ”liv og røre” i og utanfor drivhuset. Ein kan spørje seg om kommunen kunne fått til ein slik avtale utan Kimen. Kommunen bidreg med å finne kandidatar som passar til prosjektet, dei bidrar til å søkje på midlar som Kimen elles ikkje vil ha høve til å søkje på, dei samarbeider om organisatoriske problemstillingar, og hjelper til med pedagogiske ressursar og kompetanse.

Det finst ei mengde døme på synergieffektar. Vi skal ikkje ta alle her, men nemne eit til: Når Kimen samarbeider med Ørsta vidaregåande skule, som er ein yrkesfagleg skule, så får dei tilgang til våre fasilitetar. Dei kan besøke oss, få elevar inn på lære kandidatordning og skaffe kortreist mat til kokkelinja eller blomster til blomsterdekoratør-linja. Kimen får altså ein stor kunde. Samstundes frigjer dette midlar hjå Fylkeskommunen og NAV, som byggjer opp under dei plassane vi har til rådighet og styrker vår økonomiske situasjon. Mange slike synergieffektar kan oppstå også med Tilseth Hageland, Furene AS, Høgskulen eller andre som ser auka verdi av samarbeid, og byggje ned silo-tenking.

Ringverknader

Prosjektet som inkluderer Kimen sosial entreprenør og EntLab har skapt mange ringverknadar internt, men også eksternt. Når ein opererer innanfor den allereie nemnte Penta helix – modellen, kan det raskt oppstå ringverknader i kvar enkelt av sektorene modellen omfattar. Synergjar kan oppstå i prosjektet, slik som vist i høve deltakarane over, men også organisatorisk på tvers av sektorar og innan den enkelte sektor. I tillegg kan ”ballen” begynne å rulle utanfor det som er direkte tilknytt prosjektet. I dette avsnittet skal vi sjå litt nærare på dei ringverknader som prosjektet har skapt direkte, men som også har gått utover det som opphaveleg har vore intensjonen.

Modellen som Kimen har utvikla i samråd med Volda kommune har vekt nasjonal merksemd. Dette skuldast kva vi har oppnådd av sosiale resultat, metoden vi har brukt og korleis vi har delt informasjon direkte med store aktørar og gjennom ulike media. Slik blir Volda kommune sett på integrerings og IA-kartet i Noreg. Vidare er det med på å styrke legitimiteten overfor andre eksterne bidragsytarar, som; Fylkesmannen, Fylkeskommunen, IMDi og NAV, og for den ressursbruken som vert brukt til nettverksbygging og formidling. Nokre av dei arenaer som har vore gjeldane i formidling og læring tilknytt prosjektet er:

- Energetics 2016, Gardermoen m. Statsminister Erna Solberg
- SosEnt – konferansen 2016, Ferd, med kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner. Kåring av årets sosiale entreprenør (Generasjonsmøte M AS)
- EVPA – konferansen 2017, Ferd, med kåring av Årets sosiale entreprenør
- Vidaregåande skule (1)

- Besøk frå ulike skular; orientere barneskular, ungdomsskular og vidaregåande om prosjektet og korleis vi jobbar. Kulturell møteplass, læring og samarbeid.
- Voldadagen 2017, møteplass og bevisstgjerjing
- Integreringskonferansen 2017, Molde
- Besøk frå Meland kommune m. Nærings sjef, flyktningkoordinator og NAV 2017
- NSFV hjemmeside
- Venskap (middagar, fisketurar, sosialt samvær på fritida)
- "Integreringshjulet" begynner å rulle; folk opnar opp
- "Jungeltelegraf" i lokalsamfunn
- På politisk dagsorden; i Formannskap og kommunestyre
- Facebook
- Aviser

(1) Vi inngikk eit samarbeid med vidaregåande skule, der elevar med visse utfordringar kunne delta i prosjektet som skolens forlengande arm, som lærekandidat eller som lærlingar. Skulen skulle også vise interesse i samarbeid i høve de produkta vi produserte.

På dei nemnde ulike arenaene vert nye og utvida nettverk skapte, erfaringar utveksla, nye idear og innovasjon får ny næring og inspirasjon. Dei investerte pengane som i utgangspunktet skal gå til eit lite og avgrensa prosjekt, kan såleis få uante ringverknader. Vi har blitt kontakta av Oslo kommune for å halde foredrag, av Høgskulen i Volda, der vi har hatt foredrag, og vi er jamleg i kontakt med Volda næringsforum som igjen har vore i kontakt med Arbeids- og sosialministeren og direktøren i Ferd sosiale entreprenører.

Alle desse tinga er med på å sette integrering på kartet, og som er med på å belyse eit samfunnsproblem som vi alle er tent med å løyse. Gjennom kommunikasjon på tvers av sektorar og fag, institusjonar og marknad. Ein veit aldri kva for ringverknadar slik transversal kommunikasjon kan ha, men det er ein auka bevissthet om at det er nødvendig med slik kommunikasjon. Det ser ein frå fleire hald; frå Regjering til Ferd, og frå academia til den lokale meinigheita som tek inn flyktningar og hjelper dei i kvardagen.

Læring

For at prosjektet i sanning skal lede til læring, må ein våge å vere open og ærleg i formidlingane av dei erfaringane som er gjort. Vi har etter kvart gjort oss nokre verdifulle erfaringar. Mykje gode erfaringar, slik som det har kome fram i det ovanneemde. Men også nokre erfaringar som har vore kjelde til frustrasjon og som har vore opplevde som hindre for god utvikling. Det siste vil i større grad enn tidligare komme fram gjennom punkta nedanfor.

Den praktiske gjennomføringa

I september 2016 tok vi kontakt med Per Kongsvoll, som er eigar av drivhuset. Dette drivhuset vart lagt ned 6 år tidlegare, stod ubrukt og i fare for å bli øydelagt. Per var veldig positiv til prosjektet, og ville stille heile gartneriet til vår disposisjon. Vi inngjekk ein avtale,

der vi fekk bruke fasilitetane, mot at vi heldt vedlikehaldet og hjelpte til med rivinga av eit dårlegare drivhus ved sida av det store drivhuset vi fekk disponere.

Vi starta opp med dugnadar regelmessig utover hausten og vinteren 2016/2017. I slutten av februar starta vi opp med full drift. Då var drivhuset reingjort, fleire store rullebord vart fjerna, vatningsanlegget og gjødslingsanlegget vart reparert og lagt opp med nye kretsar, pumper bytta ut, mobilt toalett vart skaffa frå austlandet, mekaniske skadar vart reparert, nytt stort arbeidsbord vart laga, styringssystemet med lukar og ventilar blei reparert, det elektriske systemet ble overgått og etterkvart godkjent, det blei bestilt frø, jord, slangar og spesialverktøy mv. Vi fekk på plass viktige samarbeidspartnarar, som Tilseth Hageland, Sunkost, Life og Ørsta vidaregåande skule. Det ble bestilt eit mobilt kassesystem, iZettle med iPad som skulle vise seg svært fleksibelt, oversiktleg og godt.

Dugnadane varte frå nokre få timar til heile dagar. Frå 27. Februar starta vi opp med fast oppmøte tre dagar i veka, i samråd med VLS. Etterkvart kom vi fram til fylgjande vekeplan: Måndag kl. 12-15, onsdag 09-15 og fredag 09-15. Vi tok då ferja som gjekk ein halvtime før arbeidsstart, og eit kvarter etter arbeidsslutt. Reisa til og frå drivhuset blei ein viktig sosial arena, der vi satt på ferja med ein kopp kaffi og der vi gjekk oppover dei bratte bakkane og prata om alt vi såg. Den fysiske nærleiken, samhaldet og praten var av veldig stor verdi. Som regel var vi fire flyktningar, ein norsk elev frå vidaregåande skule, ein pedagog frå VLS og prosjektleiaren.

Pedagogen hadde fått innvilga 5 timer i veka på gartneriet. Dette blei fordelt på to ulike dagar. Dermed kunne pedagogen fylgje med på det som føregjekk i og utanfor drivhuset. Han kunne bruke gartneriet som arena for språklæring, og hente inspirasjon og element herfrå og tilbake til klasseroms-undervisninga. Dermed fekk flyktningane heilskapleg oppfylgning og ein raud tråd mellom vår arena og klasserommet. Vidare fekk pedagogen innsikt i vårt arbeide, noko han kunne formidle vidare til skulen og leiinga der. Dette var også viktig, slik at prosjektet gradvis fekk opparbeidd legitimitet og tillit hjå dei som driv kvalifisering og opplæring av flyktningar.

Arbeidet med tilsetjing av gartner starta i den same perioden som da vi inngjekk avtale med Per Kongsvoll. Vi fekk tidleg tak i ein gartner som hadde stor erfaring i arbeidet med plantar, og ikkje minst i arbeid med ulike menneskje. Denne personen hadde også eit stort nettverk som kunne styrke vår eigen nettverksbygging. Etter ein tid, og vi hadde kome ut i oktober, så trakk denne personen seg frå vervet. Årsaka var personleg, og hadde med denne personen si rolle i bygda å gjere. Det hadde altså ikkje noko med prosjektet sin karakter eller innhald å gjere. Men vi ante allereie her at skjulte konfliktar kan oppstå som følgje av at mange ulike personar må samarbeide på ein ny arena og på ein ny måte.

Heldigvis hadde denne person eit breitt nettverk, og kunne tilrå at vi tok kontakt med eit par andre personar som kunne egne seg som gartner for prosjektet. Det gjorde vi, og fekk raskt ein ny gartner på plass. Denne gartneren var ikkje ferdig utdanna enda, slik at det sette ekstra krav til at prosjektleiaren måtte i all hovudsak drive gartneriet, også som arbeidsleiar fram til sommaren 2017. Den nye gartneren var borte i delar av perioden, men skulle kome meir på banen etter at skulen var ferdig og eksamen overstått. Denne gartneren viste interesse for prosjektet, men uttrykte tidleg usikkerheit med tanke på ansvar og leiarskap. Vi satsa på at dei ulike oppgåvene skulle løysast i fellesskap, at ho ikkje var åleine om noko og at vi skulle kurse henne i leiarskap, spesielt med tanke på flyktningar. Ho synte tidleg at ho var veldig

flink med plantar, men som arbeidsleiar fungerte det ikkje så godt. Usikkerheita i høve leiarskap, kommunikasjon og omgang med dei ulike personane blei etterkvart såpass vanskelig at ho valte å slutte.

Kimen sosial entreprenør var godkjent lærebedrift av Fylkeskommunen, under føresetnad av at vi hadde godkjent gartnar på plass. Då gartnaren brått slutta i prosjektet, sto difor plassen for lærekandidaten i fare. Etter fleire rundar med NAV og Ørsta vidaregåande skule, fekk vi på plass ein midlertidig løysing, slik at vår lærekandidat fekk fortsette i prosjektet nokre månader, til ny gartnar er på plass. Diverre så døydde ein av våre kandidatar i den same perioden i sommar. Han var ein av dei som hadde størst utbytte av prosjektet, og skulle gå inn som vaktmeister frå hausten, der noko av stillinga skulle gå utover praksisplass-avtalen med VLS. Han skulle difor gå meir over i betalt stilling. I sum utgjorde dette, saman med andre organisatoriske og økonomiske utfordringar, at vi ikkje starta med vinterproduksjon. Slik det er nå, vil difor produksjonen av tomatar og agurkar forsette til dei ikkje lenger gir frukt. Etter dette vil vi klargjere drivhuset, oppgradere og gjere klart for neste års produksjon. Då får vi også tid til å jobbe med organisatoriske og økonomiske utfordringar. Men slik det er no, har vi ikkje nokon garanti for at prosjektet vil fortsette i 2018. Meir om dette neste avsnitt; ”utvikling av ein Volda-modell”.

Vi starta med tanke på å produsere i ein tredjedel av det store drivhuset. Men etter kvart såg vi at vi hadde meir arbeidskapasitet. Vi såg også at vi hadde eit stort drivhus, vi likevel måtte halde i orden. Difor valde vi å dyrke i heile drivhuset, noko som resulterte i 25000 plantar totalt. I etterkant veit vi at blomstermarknaden ikkje var så god som vi hadde rekna med, og storparten av det vi produserte måtte kastast. Det var ikkje hyggeleg å måtte kaste så mykje av det vi produserte, det kjentes nesten meiningslaust. Vi har prata ein del om dette i etterkant, og kome fram til at det likevel var bra vi satsa såpass stort som vi gjorde. Vi var i avisa fleire gonger, og mange var det som besøkte oss i drivhuset; ordførarar, rådmenn, politikarar, rektorar, lærarar, skuleklassar frå Ørsta, Volda og Folkestad, og ikkje minst mange private kundar og innkjøperar frå butikkar. Då fekk vi verkeleg vist folk kva vi var i stand til å få til. I tillegg ga vi vekk blomar til Volda kommune, til omsorgssenteret på Vartdal og andre. Likevel, når vi no veit betre, er planen å minimalisere produksjon av sommarblomar og heller dyrke meir tomatar, agurkar og andre grønnsakar. Altså at vi fortsatt har planar om å ta heile drivhuset i bruk.

Utvikling av ein Volda-modell

Kimen sosial entreprenør jobbar altså med sosialt entreprenørskap i ein Penta helix ramme. Det er svært få som jobbar etter ein slik modell i praksis i Noreg, og innanfor produksjon av varer, er det ingen vi veit om som brukar ein slik modell. Innovasjon er ikkje enkelt, og utan Volda kommune sitt bidrag hadde det ikkje vore mogeleg. Dei har bidrege økonomisk og med kompetanse både frå administrativt og pedagogisk hald.

Det hadde heller ikkje vore mogeleg å få til utan NAV. Dei har bidrege med utviklingstilskot og ordinært tilskot til sosialt entreprenørskap. Vi har også hatt godt samarbeid med studentar frå Høgskulen i Volda. Dei har laga vår grafiske profil, motto og vi skal vere med i ein masterstudie, mange partar kan ha nytte og glede av å lese. Vi har også

bidrege med forelesingar og seminar og delt av vår erfaring og kompetanse. Det skal vi også gjere under integreringskonferansen i Molde 2017. Dette er eit arrangement som vert drive av Fylkesmannen i Møre- og Romsdal, Møre- og Romsdal Fylkeskommune og Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi). I tillegg kjem alle som har bidrege økonomisk til prosjektet vårt gjennom Volda kommune. Vi har eit bredt nettverk i privat næringsliv, noko som også synest gjennom god dialog med Volda næringsforum. Dei har også tatt initiativ til dialog med høgskulen om det same tema og om samarbeid. I sum ser vi altså at Penta helix modellen verkar i praksis, men det er ingen enkel modell å jobbe etter.

Onsdag 5. Juli 2017 fekk Volda næringsforum besøk av stortingsrepresentant Helge Orten og Ordføraren frå Hareid, Anders Riise. Samtalen skulle raskt dreie seg om sosialt entreprenørskap, og det som føregår i Kimen og innan sosialt entreprenørskap i kommunen. Dei var svært imponert over kva ein hadde fått til i kommunen, og meinte at mykje ligg til rette for å utvikle ein Volda-modell, som kan bli ein del av eit større regionalt- og nasjonalt nettverk. Orten påpeika at dette var noko han ynskte å følgje opp vidare. I Volda er det ein enorm formidlingskompetanse, ein har sjukehus og industri, høgskule med mediefag, planlegging, administrasjon og kultur møte. Det er flyplass og vegsamband som plasserer Volda sentralt i ein større region. Volda næringsforum er også kjent for å skape eit godt miljø for dialog, og der ein kan kome med nye tankar og idear. Slik har dei ein sentral plass og ein fellesnemnar med Kimen i det kommunikative arbeidet med innovasjon og sosialt entreprenørskap.

Samskaping og innovasjon er ikkje enkelt, men det kan opne nye dører. Og er det nokon plass det må vere mogeleg å få til, så er det i Volda. Rådmannen i Volda har no teke initiativ til eit fellesmøte for alle som jobbar innan dette feltet. For mykje er uoversiktleg, vi har ikkje kome i mål organisatorisk, det må avklarast eigarskap, mål, organisering, strategi mv. Og dette er eit arbeid det må jobbast mykje med framover om ein skal lykkast. Så må ein samstundes stille seg spørsmålet; kva er alternativet?

Konklusjon

Når ein frå Regjeringa signaliserer at vår velferdsmodell ikkje lenger er berekraftig i sin noverande form, samt at mange menneskje fell utanfor velferdsapparatet, er det eit tydeleg signal til kommune-Noreg om å omstille seg. Ein må og stille seg spørsmål som: Kven er det sitt ansvar å skape morgondagens samfunn? Kva slags samfunn er det vi ynskjer oss? Det er altså ikkje ein oppmoding utelukkande til kommunar, men til alle sektorar om å få til nye arenaer for samarbeid. Sosialt entreprenørskap er ein av løysingane på utfordringane, noko som er mykje meir utbredt i mange andre land som ikkje har store nasjonale inntektskjelder som olje eller fisk. Dersom alle i privat næringsliv utelukkande skal profittmaksimere og overlata all velferd til det offentlege, vil enten det offentlege hjelpeapparatet måtte bli enormt stort og skattane høge, eller svært mange vil falle utanfor.

Sosialt entreprenørskap er eit fenomen som veks ut av denne omstillinga i næringslivet og i samfunnsutviklinga. Der privat næringsliv ikkje tradisjonelt tek samfunnsansvar, melder det seg no stadig nye aktørar, sosiale entreprenørar, som fyller ut dette tomrommet. Vi opplever det som eit nytt fenomen, men eigentleg handlar det om det same som før silo-tenkinga meldte seg: Å ta vare på dei svakaste i samfunnet, å sjå verdien av å inkludere folk i

eit mangfald av arbeidsoppgåver. Å legitimere si verksemd gjennom ein meining utover det å profittmaksimere.

Kimen sosial entreprenør er ein non-profit aktør som legitimerer sin økonomiske botnlinje gjennom sosiale resultat. I tillegg produserer Kimen kortreist mat og planter. Slik sett opererer Kimen med trippel botnlinje. Arbeids- og velferdsdirektoratet ser med spenning på Kimen sosiale entreprenør, noko dei har uttala eksplisitt og noko som viser seg gjennom den økonomiske stønaden dei løyver prosjektet.

Prosjektet kan gjennom godt og vel eit års drift skilte med sær gode sosiale resultat, gode synergjar og ringverknadar i samfunnsutviklinga lokalt. Prosjektet har også vakt interesse regionalt hjå Fylket, andre kommunar og næringsliv. Og nasjonalt gjennom NSFV, Ferd SE og Arbeids- og velferdsdirektoratet, for å nemne dei største.

Innovasjon i offentleg sektor er ikkje enkelt, og mange av dei utfordringane som Kimen SE møter ligger nettopp i det tverrsektorielle og i det tverrfaglige samarbeidet. Det er innanfor samskaping i Penta helix formatet at dei største utfordringane ligg, nettopp i denne modellen ligg også mulighetene. I den innovative modellen vi søkjer å løyse eit samfunnsproblem med, melder det seg spørsmål om: Eigarskap, mål, tidslinje, organisering, ressursar mv. Kva rolle skal kommunen ha? Korleis skal ei framtidig samarbeidsavtale sjå ut? Korleis sikrar vi politisk legitimitet for det vidare arbeidet? Korleis vil ein implementere og ivareta kompetanse og ulike løysingar etter prosjektperioden? Dette er alle spørsmål som ein enkelt aktør som Kimen åleine ikkje kan ta stilling til, men som må løysast i fellesskap med involverte partar.

Prosjektet har likevel bevist sitt potensiale til å bidra i å løyse eit lokalt og nasjonalt samfunnsproblem; å inkludere flyktingar med manglande skulegong i arbeidslivet, å skape ei god og trygg ramme for læring av norsk språk og samfunnskunnskap, å skape meining og mestring i ein inkluderande fellesskap av folk som elles står i fare for å hamne på utsida av samfunnet. Så kan ein i anna rekke gjennom eksempelvis kontrafaktisk analyse søkje å finne ut kor mykje dette gagnar samfunnet elles, økonomisk og på annan måte. Dette har Ferd SE og Kronprinsparets fond gjort, blant anna med hjelp av ein analyse utført av PwC. Her kjem det fram oppsiktsvekkande resultat, ikkje minst dei økonomiske gevinstane for samfunnet.

Nytt I-Zettle kassaapparat i drivhuset

Vi fortel korleis og kva vi sår av frø

Sentrale personar i samarbeid

2016/2017 - Sesongen

Nina Kvalen:
Spesialrådgjevar Volda kommune
nina.kvalen@volda.kommune.no
Telefon:

Espen J. Kolbræk:
Prosjektleiar/ koordinator, SKNH
E-post: espen@sknh.no
Telefon: 70330662/ 99263023

Kjell Tore Aarstad:
Ass. Rektor, Vls
E-post:
Telefon:

Rønnaug Myklebust:
Fagleiar, busetting & intro, VLS
E-post:
Telefon:

Per Erling Parr Sætre:
Lærer, VLS
per.erling.setre@voldaskulen.no
Telefon:

Stig Brobakke:
Jobbkonsulent, Furene AS
E-post:
Telefon:

Helen Holte:
Fagansvarleg, EntLab gartneri
E-post:
Telefon:

Ann Turid Egset:
Rådgivar, Ørsta Vidaregåande skule
ann.turid.andersen.egset@mrfylke
Telefon: 90992356/ 71282431

Anita Tilseth:
Dagleg leiar, Hageland Tilseth
E-post:
tilseth.hagesenter@tussa.com
Telefon: 70077227

Janne Moe:
Butikksjef, Sunkost Volda
E-post: volda@sunkost.no
Telefon: 90642150

Haldis Åshild Almestad:
Butikksjef, Artisjokken helsekost
E-post:
Telefon: 930 25 471

Per Krohn Longsvoll:
Eigar, Kongsvoll gartneri
E-post:
Telefon: 95220436

Martin Foldal:
Dagleg leiar, Sunnmøre
Kulturnæringshage AS
E-post: mf@sknh.no
Telefon: 92224165

2017/2018 - Sesongen

Nina Kvalen:
Spesialrådgjevar Volda kommune
nina.kvalen@volda.kommune.no
Telefon:

Espen J. Kolbræk:
Prosjektleder/ koordinator, SKNH
E-post: espen@sknh.no
Telefon: 70330662/ 99263023

Per Erling Parr Sætre:
Lærer, VLS
per.erling.setre@voldaskulen.no
Telefon:

Ann Turid Egset:
Rådgivar, Ørsta Vidaregåande skule
ann.turid.andersen.egset@mrfylke
Telefon: 90992356/ 71282431

Eli Grøtta:
Nav-leiar, NAV Ørsta-Volda
E-post: eli.grotta@nav.no
Telefon: 906 75 599

Janne Moe:
Butikksjef, Sunkost Volda
E-post: volda@sunkost.no
Telefon: 90642150

Anita Tilseth:

Dagleg leiar, Hageland Tilseth

E-post:

tilseth.hagesenter@tussa.com

Telefon: 70077227

Haldis Åshild Almestad:

Butikksjef, Artisjokken helsekost

E-post:

Telefon: 930 25 471

Per Krohn Longsvoll:

Eigar, Kongsvoll gartneri

E-post:

Telefon: 95220436

Martin Foldal:

Dagleg leiar, Sunnmøre

Kulturnæringshage AS

E-post: mf@sknh.no

Telefon: 92224165

Nina Kvalen

Fra: Martin Foldal <mf@sknh.no>
Sendt: 18. september 2017 12:24
Til: Nina Kvalen
Kopi: gunnar.andenes@gmail.com; Astrid Gjersdal; espen@sknh.no
Emne: Økonomioversikt Kimen 2017
Vedlegg: Økonomioversikt Kimen 2017.xlsx

Hei Nina,

Vedlagt er som avtalt på møtet før helga økonomioversikt for Kimen pr dato med frampeik til utgangen av prosjektperioden 31.12.2017.

Endeleg prosjektreknskap må sjølvstøtt utarbeidast av vårt rekneskapsførar, og der vil nok kome mindre justeringar, men eg meiner det er realistisk å sjå føre seg at kostnader som er forskottert av næringshageselskapet som må dekkast av Volda kommune i tråd med avtalen vil bli i størrelsesorden kr. 250.000,- eks.mva. Eg har rekna med MVA refusjon for både Kimen organisasjon og Kimen AS i dette estimatet.

Som du ser av tilskotssida (NAV) i september er det sett inn 240.000,- som med MVA blir 300.000,- NAV har opplyst at tilskotet på 300.000 blir utbetalt i september.

Det estimerte underskotet pr 31.12.2017 inkluderer løn ut året og feriepengar opptent i 2017 i januar 2018 for Espen og andre kostnader som vi har forskottert i 2017 men ikkje fått refundert enno, og det estimerte underskotet blir difor ikkje mindre om ein stoppar all aktivitet no.

Beste helsing,
Martin Foldal
dagleg leiar

Mobil [9222 4165](tel:92224165)

Sunnmøre Kulturnæringshage AS
Storgata 8
6100 Volda

Telefon: [70 33 06 60](tel:70330660)
Telefaks: [70 33 06 61](tel:70330661)
Video IP: 213.128.190.166
Video: sknh@vcn.no
Internett: www.sknh.no
FB: <http://www.facebook.com/knutepunktforkreative>
Twitter: <https://twitter.com/framdrift>

Kimen/EntreprenørskapsLAB Volda - drift 2017

Lønnskostnader	Budsjett 2017	Inngående balanse frå	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli	august	september	oktober	november	desember	Budsjett SUM	Forbruk i % av
Løn Espen Kolbræk	520 000,00		43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	16 114,31	43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	492 777,31	94,8
Delsum løn u. avgift	520 000,00														0,00	0,0
Yrkeskadeforsikring	1 500,00		1 500,00												1 500,00	100,0
Feriepengar (12%)	62 400,00		5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	1 933,72	5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	59 133,28	94,8
Pensjonskostnader (OTP) (2%)	10 430,00		743,00	743,00	743,00	1 065,00	904,00	907,00	907,00	907,00	907,00	907,00	907,00	907,00	10 547,00	101,1
Arbeidsgivaravgift (14,1%)	73 320,00		6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	2 272,12	6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	69 481,60	94,8
Delsum sosiale utgifter	147 650,00														0,00	0,0
Delsum løn og sos. utg.	667 650,00		56 885,91	55 385,91	55 385,91	55 707,91	55 546,91	21 227,14	55 549,91	55 549,91	55 549,91	55 549,91	55 549,91	55 549,91	633 439,19	94,9
Kjøp av varer og tenester																
Husleige Storgata 8 inkl. straum, reinhald,	72 000,00		14 581,00			15 181,00			14 881,00			14 881,00			59 524,00	82,7
Felleskostnader SKNH - møterom, breiband, alarm	25 200,00		2 100,00			2 100,00			2 100,00			2 100,00			8 400,00	33,3
Husleige inkl. alle kostnader Pop-up butikk	40 000,00														0,00	0,0
Husleige inkl. alle kostnader verkstad	25 000,00														0,00	0,0
Kostnader gartneri Folkestad			1 036,00	625,00	71 052,93	93 469,53	114 950,65	56 055,99	2 204,76	39 169,33					378 564,19	
Kostnader snekkeri																
Kostnader skredderi																
Kostnader kantineprosjekt Volda rådhus			187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	2 244,00	
Kostnader Serviceteam																
Datautstyr, driftsmiddel, innreiing, kontingentar,	20 000,00		627,00												627,00	3,1
Div. utg: kopi/print/rekvisita m.m.	3 000,00														0,00	0,0
Telefon/Mobil	3 000,00						548,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	187,00	1 857,00	61,9
Tenestereise: diett/reise/km	10 000,00														0,00	0,0
Studietur/Kurs	5 000,00														0,00	0,0
Annonser/Marknadsføring/trykksaker	5 000,00										500,00				500,00	10,0
Andre utgifter: Kick off, folkemøte, fellesseminar	5 000,00														0,00	0,0
Rekneskap, lønn og revisjon	8 000,00								7 541,00						7 541,00	94,3
Inventar og utstyr ikkje balanseført	15 000,00													10 000,00	10 000,00	66,7
Delsum driftskostnader	236 200,00	62 456,00	18 531,00	812,00	71 239,93	110 937,53	115 685,65	56 429,99	27 100,76	39 543,33	874,00	17 355,00	374,00	10 374,00	531 713,19	225,1
Delsum kjøp av varer og tenester	236 200,00	62 456,00	18 531,00	812,00	71 239,93	110 937,53	115 685,65	56 429,99	27 100,76	39 543,33	874,00	17 355,00	374,00	10 374,00	531 713,19	225,1
Sum direkte kostnader forskottert av SKNH		62 456,00	75 416,91	56 197,91	126 625,84	166 645,44	171 232,56	77 657,13	82 650,67	95 093,24	56 423,91	72 904,91	55 923,91	65 923,91	1 165 152,38	

Tilbakeført til SKNH frå prosjektdeltakarane	2017	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli	august	september	oktober	november	desember	Budsjett SUM
Kimen Sosial Entreprenør org.									192 000,00	240 000,00				432 000,00
Kimen Sosial Entreprenør AS								64 750,00						64 750,00
Volda kommune		153 925,00			153 924,00									307 849,00
Sum overføringsinntekter		153 925,00	0,00	0,00	153 924,00	0,00	0,00	64 750,00	192 000,00	240 000,00	0,00	0,00	0,00	804 599,00

Resultat		78 508,09	-56 197,91	-126 625,84	-12 721,44	-171 232,56	-77 657,13	-17 900,67	96 906,76	183 576,09	-72 904,91	-55 923,91	-65 923,91	SALDO	-298 097,38
-----------------	--	------------------	-------------------	--------------------	-------------------	--------------------	-------------------	-------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------	--------------------

Inntekter	2017	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli	august	september	oktober	november	desember	Budsjett SUM	
NAV (Driftsstøtte KIMEN)	600 000,00						300 000,00			300 000,00				600 000,00	100,0
Skjønsmidlar Fylkesmannen	100 000,00													0,00	0,0
Fylkeskommunen EntreprenørskapsLAB -> Volda kom	200 000,00							180 000,00					20 000,00	200 000,00	100,0
Volda kommune	130 000,00	130 000,00												130 000,00	100,0
Salgsinntekter Kimen Gartneri						52 387,00	43 011,00	20 728,00	1 992,00	15 183,00				133 301,00	
Sum overføringsinntekter	1 030 000,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	52 387,00	343 011,00	200 728,00	1 992,00	315 183,00	0,00	0,00	20 000,00	1 063 301,00	103,2

EntreprenørskapsLAB Volda - drift 2016

Lønskostnader	Budsjett 2016	August	September	Oktober	November	Desember	Budsjett SUM UTGIFT	Forbruk i % av
Løn prosjektleiar	195 000,00	17 287,68	43 333,00	43 333,00	43 333,00	43 333,00	190 619,68	97,8
Delsum løn u. avgift	195 000,00							
Yrkesskadeforsikring	1 500,00		1 500,00				1 500,00	100,0
Feriepengar (12%)	23 400,00	2 074,52	5 199,96	5 199,96	5 199,96	5 199,96	22 874,36	97,8
Pensjonskostnader (OTP) (2%)	3 930,00	372,00	743,00	743,00	743,00	743,00	3 344,00	85,1
Arbeidsgivaravgift (14,1%)	27 495,00	2 437,56	6 109,95	6 109,95	6 109,95	6 109,95	26 877,37	97,8
Delsum sosiale utgifter	56 325,00						0,00	
							0,00	
Delsum løn og sos. utg.	251 325,00	22 171,76	56 885,91	55 385,91	55 385,91	55 385,91	245 215,42	97,6
Kjøp av varer og tenester								
Husleige Storgata 8 inkl. strau, reinhald,	30 000,00	6 000,00	6 000,00	14 581,00	0,00	0,00	26 581,00	88,6
Felleskostnader SKNH - møterom,	10 500,00	2 100,00	2 100,00	2 100,00	2 100,00	2 100,00	10 500,00	100,0
Husleige inkl. alle kostnader Pop-up	40 000,00							0,0
Husleige inkl. alle kostnader verkstad	25 000,00							0,0
Kostnader kantineprosjekt				160,00	674,00	21 250,00	22 084,00	
Husleige inkl. alle kostnader gartneri						24 991,00	24 991,00	
Datautstyr, driftsmiddel, innreiing,	20 000,00	4 000,00	3 192,00	22 167,00		2 097,00	31 456,00	157,3
Div. utg: kopi/print/rekvisita m.m.	3 000,00	1 389,00		1 112,00	360,00	299,00	3 160,00	105,3
Telefon/Mobil	3 000,00					187,00	187,00	6,2
Tenestereise: diett/reise/km	10 000,00		7 528,00	3 365,00	3 300,00	2 788,00	16 981,00	169,8
Studietur/Kurs	5 000,00	3 380,00			1 200,00		4 580,00	91,6
Annonser/Marknadsføring/trykksaker	5 000,00			1 821,00	200,00		2 021,00	40,4
Andre utgifter: Kick off, folkemøte,	5 000,00							0,0
Rekneskap, lønn og revisjon	5 000,00			1 758,00	500,00	2 800,00	5 058,00	101,2
Inventar og utstyr ikkje balanseført	15 000,00	16 141,00					16 141,00	107,6
Delsum driftskostnader	176 500,00	33 010,00	18 820,00	47 064,00	8 334,00	56 512,00	163 740,00	92,8
Delsum kjøp av varer og tenester	176 500,00	33 010,00	18 820,00	47 064,00	8 334,00	56 512,00	163 740,00	92,8
Sum direkte kostnader	427 825,00	55 181,76	75 705,91	102 449,91	63 719,91	111 897,91	408 955,42	95,6

Inntekter	2016	August	September	Oktober	November	Desember	Budsjett SUM INNTEKT	
NAV (forprosjektmidlar KIMEN)	120 000,00	120 000,00					120 000,00	100,0
NAV (Driftsstøtte KIMEN)							0,00	
Skjønsmidlar Fylkesmannen	100 000,00					39 500,00	39 500,00	39,5
Fylkeskommunen EntreprenørskapsLAB	200 000,00					187 000,00	187 000,00	93,5
Volda kommune	130 000,00						0,00	0,0
Sum overføringsinntekter	550 000,00	120 000,00	0,00	0,00	0,00	226 500,00	346 500,00	63,0

SALDO

Resultat 64 818,24 -75 705,91 -102 449,91 -63 719,91 114 602,09 **-62 455,42**
(skuld til SKNH)

PROSJEKTAVTALE
Mellom
Sunnmøre Kulturnæringshage AS
og
Volda kommune

1. Innleiing

I samband med gjennomføring av det tidsavgrensa prosjektet EntreprenørskapsLAB for innvandrarak ynskjer Volda kommune å leige personalressursar av Sunnmøre Kulturnæringshage AS, heretter omtalt som SKNH. Avtalen legg NHO Service "Alminnelige kontraktsbestemmelser om leie av arbeidskraft" til grunn, og avtalen som er i tråd med det nye Vikardirektivet i EØS avtalen er lagt ved som vedlegg 1.

2. Omfang

Avtalen omfattar utleige av personell tilsett i SKNH til gjennomføring av prosjektet behovsstyrt av prosjekteigar Volda kommune i prosjektperioden som er venta å vare til desember 2017.

3. Arbeidsstyring og leing

Avtalen med SKNH inneber at prosjektleiar i Volda kommune disponerer personellressursane som SKNH som arbeidsgivar stiller til rådvelde. Utleigd personale sin arbeidsleiar vil være prosjektleiar i Volda kommune.

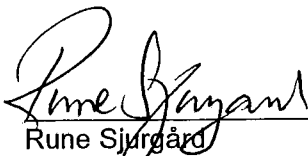
4. Varigheit

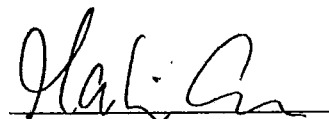
Avtaleperioden gjeld frå september 2016 til desember 2017 med moglegheit for lenging fram til februar 2018 dersom dette er naudsynt for gjennomføring av prosjektet.

5. Økonomi

SKNH sine kostnadar ved tilsetting av øyremerkt personale til gjennomføring av prosjektet blir fortløpande dekte av Volda kommune. Dette gjeld i tillegg til lønskostnadar knytt til prosjektarbeidet dokumenterte utgifter til kontorhald, forsikring, HMS arbeid, OTP, rekneskapskostnadar m.m. Alle kostnadar blir fakturerte inklusive 25% mva.

Volda 17.08.2016

Rune Sjørgård
Rådmann
Volda kommune

Martin Andreas Foldal
Dagleg leiar
Sunnmøre Kulturnæringshage AS

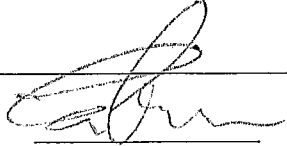
Vedlegg: Alminnelige kontraktsbestemmelser om leie av arbeidskraft, NHO Service 1/9-12

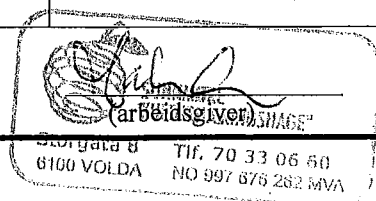
ANSETTELSESAVTALE

1	Avtaleparter:	Arbeidsgiver: <u>Sunnmøre Kulturnæringshage AS</u> Arbeidstaker: <u>Espen Jan Kolbræk</u> Personnummer: Adresse: <u>Andanesvegen 23, 6100 Volda</u>
2	Ansettelsesform: (sett kryss) For b): Angi konkret grunnlag for den midlertidige ansettelsen, se § 14-9(1) bokstav a-f.	a) Fast ansatt: _____ b) Midlertidig ansatt: <u>X</u> iht. § 14-9 (1) bokstav a-f. Grunnlaget for den midlertidige ansettelsen er utleie av personell til EntreprenørskapsLAB Volda i forbindelse med tidsavgrenset prosjekt.
3	Ansettelsesforholdets varighet (gjelder bare for midlertidig ansatte, herunder vikarer):	<u>15 oktober 2016 til 31 desember 2017</u>
4	Beskrivelse av arbeid, stilling/tittel eller arbeidskategori:	<u>Prosjektarbeid for EntreprenørskapsLAB Volda</u>
5	Arbeidssted for tiden:	<u>Sunnmøre Kulturnæringshage, Storgata 8, 6100 Volda</u>
6	Tiltredelsestidspunkt:	<u>15. oktober 2016</u>
7	Prøvetid:	Prøvetiden er 0 mnd. Dersom arbeidstaker er fraværende fra arbeidet i prøvetiden og fraværet skyldes den ansatte, kan arbeidsgiver forlenge den avtalte prøvetiden med en periode tilsvarende lengden av fraværet. Arbeidsgiver skal skriftlig orientere arbeidstaker om forlengelsen innen utløpet av prøvetiden.
8	Arbeidstid (fyll ut/sett kryss):	Stillingsstørrelse: <u>100%</u> . Stillingen er ledende/særlig uavhengig, jf. aml. § 10-12, og faller utenfor arbeidstidsbestemmelsene i kap. 10 med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd. Arbeidstaker forventes å arbeide i det omfang som er nødvendig for å ivareta oppgaver og ansvarsområde underlagt stillingen uten ytterligere kompensasjon ut over denne avtales punkt 10 som hensyntar nevnte forhold.
9	Pauser:	Arbeidstaker har rett til pauser iht. aml § 10-9/eventuell tariffavtale iht. pkt. 13.

ANSETTELSESAVTALE

1	Avtaleparter:	Arbeidsgiver: <u>Sunnmøre Kulturnæringshage AS</u> Arbeidstaker: <u>Espen Jan Kolbræk</u> Personnummer: Adresse: <u>Andanesvegen 23, 6100 Volda</u>
2	Ansettelsesform: (sett kryss) For b): Angi konkret grunnlag for den midlertidige ansettelsen, se § 14-9(1) bokstav a-f.	a) Fast ansatt: _____ b) Midlertidig ansatt: <u>X</u> iht. § 14-9 (1) bokstav a-f. Grunnlaget for den midlertidige ansettelsen er utleie av personell til EntreprenørskapsLAB Volda i forbindelse med tidsavgrenset prosjekt.
3	Ansettelsesforholdets varighet (gjelder bare for midlertidig ansatte, herunder vikarer):	<u>15 oktober 2016 til 31 desember 2017</u>
4	Beskrivelse av arbeid, stilling/tittel eller arbeidskategori:	<u>Prosjektarbeid for EntreprenørskapsLAB Volda</u>
5	Arbeidssted for tiden:	<u>Sunnmøre Kulturnæringshage, Storgata 8, 6100 Volda</u>
6	Tiltredelsestidspunkt:	<u>15. oktober 2016</u>
7	Prøvetid:	Prøvetiden er 0 mnd. Dersom arbeidstaker er fraværende fra arbeidet i prøvetiden og fraværet skyldes den ansatte, kan arbeidsgiver forlenge den avtalte prøvetiden med en periode tilsvarende lengden av fraværet. Arbeidsgiver skal skriftlig orientere arbeidstaker om forlengelsen innen utløpet av prøvetiden.
8	Arbeidstid (fyll ut/sett kryss):	Stillingsstørrelse: <u>100%</u> . Stillingen er ledende/særlig uavhengig, jf. aml. § 10-12, og faller utenfor arbeidstidsbestemmelsene i kap. 10 med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd. Arbeidstaker forventes å arbeide i det omfang som er nødvendig for å ivareta oppgaver og ansvarsområde underlagt stillingen uten ytterligere kompensasjon ut over denne avtales punkt 10 som hensyntar nevnte forhold.
9	Pauser:	Arbeidstaker har rett til pauser iht. aml § 10-9/eventuell tariffavtale iht. pkt. 13.

10	Lønn mv.: Ved deltidsstilling, angis lønnen forholdsmessig, jf pkt 8 over.	Arbeidstakers årslønn utgjør kr 520.000,-. Tilleggsytelser ut over fast lønn til arbeidstaker: <u>2% OTP</u> Utbetaling skjer til arbeidstakers oppgitte konto, og finner for tiden sted den <u>20</u> i hver måned. Annet: Attestert reiseregning etter statens regulativ blir utbetalt fortløpende. Arbeidsgiver stiller bærbar datamaskin til rådighet. Arbeidsgiver dekker mobiltelefonregning.
11	Ferie og feriepenger:	Ferie og feriepenger iht. ferielovens bestemmelser/eventuell tariffavtale iht. pkt. 13.
12	Oppsigelsestid og opphør av arbeidsforholdet (fyll ut/sett kryss):	Vikariater og midlertidige ansettelser opphører uten oppsigelse når den avtalte perioden er ute, eller det avtalte arbeidet er slutført. I avtaleperioden gjelder en gjensidig oppsigelsestid på 3 måned(er).
13	Tariffavtaler som regulerer ansettelsesforholdet:	Bedriften er bundet av følgende tariffavtale: <u>ingen</u> Bedriften er ikke bundet av tariffavtale, men praktiserer lønn- og/eller arbeidstidsbestemmelsene i følgende tariffavtale: <u>ingen</u>
14	Trekk i lønn:	Har arbeidstakeren fått utbetalt for mye lønn eller reiseforskudd, eller kjøpt varer på kreditt hos arbeidsgiver, har arbeidsgiver rett til å foreta trekk i lønn og feriepenger jf. aml. § 14-15 nr. 2 c). Det kan videre foretas trekk i lønn og feriepenger i det tilfellet at arbeidsgiver har forskuttert for mye sykepenger/fødselspenger og feriepenger av sykepenger/fødselspenger som arbeidsgiver ikke får refundert.
15	Taushetsplikt:	Arbeidstaker er forpliktet til, så vel i ansettelsestiden, som etter dennes opphør, å bevare fullstendig taushet om forretningsanliggender som arbeidstaker under sitt arbeid måtte bli kjent med. Arbeidstakers taushetsplikt omfatter blant annet alle planer, tegninger, beregninger, beskrivelser, kontrakter og korrespondanse. Dette gjelder uansett i hvilken form slike opplysninger er produsert, tilgjengelig eller lagret.
16	Arbeidsreglement	Arbeidstaker er forpliktet til å følge de til enhver tid gjeldende interne arbeidsregler, og har i den forbindelse fått utdelt og gjort seg kjent med flg: Arbeidsreglement av september 2016 Stillingsinstruks av september 2016
Dato <u>10-16</u> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle; margin-left: 20px;"> (arbeidsgiver) </div> <div style="display: inline-block; vertical-align: middle; margin-left: 20px;"> (arbeidstaker) </div>		

Sak: Samarbeid og samordning av kvalifiserings- og sysselsettingstiltak i Volda kommune

<i>Arkivsak nr.</i>	<i>Løpenr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sakshandsamar</i>	<i>Dato</i>
2017/2462	16499/2017	F06	LOP/NINAKVA	20.12.2017

MANDAT - ARBEIDSGRUPPE

Innleiing

Fleire tenester har etablert kommunale kvalifiserings- og sysselsettingstilbod for sine brukarar, og samarbeider med lokalt næringsliv om utplassering av personar i praksis. Kommunen tek også sjølv i mot personar for kvalifisering og sysselsetting. Behov for kvalifiserings- og sysselsettingsplassar har auka over fleire år, og det er krevjande å finne tilpassa og nok plassar til alle.

Det er viktig å sikre at tiltak ikkje konkurrerer med kvarandre. Tenestene må snakke meir i lag på tvers av einingar og sektorar, internt og eksternt. Volda kommune skal vere ein lærande organisasjon som er opptatt av kontinuerleg forbetring der læring skjer i kvardagen.

I møte 27.10.17 om samarbeid og samordning av kommunale kvalifiserings- og sysselsettingstiltak, konkluderte rådmannen med at han vil setje ned ei arbeidsgruppe som får til mandat å kartleggje behov og utfordringar, kome med framlegg til satsingsområde, organisering og behov for koordinering av kvalifiserings- og sysselsettingstiltak til brukarar på tvers av kommunale tenester.

Målet er å sikre betre tenestetilbod for ulike brukargrupper, meir effektiv ressursutnytting, styrke samarbeidet og avklare behov for samordning og koordinering mellom tenestene.

Handlingsrommet vi har lokalt må utfordrast for å møte framtidens behov og sikre meir målretta og heilskaplege tilbod for brukarane på tvers av tenester.

Behov for endring skaper mulegheiter for nyorientering gjennom innovasjon og utvikling. Innovasjon handlar om å auke verdiskapinga gjennom å utvikle og prøve ut nye arbeidsformer og verkemidlar, for betre oppgåveløysing. For å kunne utvikle og prøve ut nye verkemidlar og arbeidsformer, må ein identifisere strukturelle hindringar. Auka verdiskaping skjer først og fremst når ressursane vert brukt på nye og smartare måtar. Innsatsen skal innrettast for å utvikle betre og meir effektive offentlege tenester som er tilpassa føresetnader, behov og tilgjengeleg rammevilkår.

Mandat for arbeidsgruppe:

Arbeidsgruppa skal innafor aktuelt område:

1. Kartleggje og skildre behov, utfordringar og mulegheiter; i aktuelle tenester/samla i kommunen
2. Tilrå mål, tiltak og satsingsområde som sikrar meir målretta, heilskaplege og tilrettelagde kvalifiserings- og sysselsettingstilbod til brukarar på tvers av tenester
3. Tilrå modell for organisering og koordinering som sikrar betre samarbeid og samordning mellom tenester internt og eksternt, m.a. i høve til NAV, Furene AS, andre tiltakstilbydarar, utdanningsinstitusjonar m.v.
4. Kartleggje og vurdere anna aktivitet/tiltak som ikkje vert omfatta av pkt. over.

Målgrupper med behov for tiltak er m.a.:

- a) Deltakarar i introduksjonsprogram, einslege mindreårige flyktingar, andre flyktingar og innvandrarar
- b) Brukarar i helse og omsorg m.a. i tenesta for rus og psykisk helse/Styrk, tenesta for funksjonshemma/Hamna dagsenter m.v.
- c) Utplassering av elevar, lærlingar, studentar i kommunale tenester
- d) Personar på arbeidsutprøving m.v. i kommunale tenester

Samansetting av arbeidsgruppa:

Invitasjon til deltaking i arbeidsgruppa vert sendt sektorsjefane, som peiker ut *ein* representant frå kvar teneste. Personalavdelinga representerer målgruppene i pkt. c) og d) på tvers av kommunale tenester.

- i. Opplæring og oppvekst; Volda læringscenter
- ii. Barnevern; EM-tenesta i Volda
- iii. Helse og omsorg; Rus og psykisk helseteneste/Styrk
- iv. Helse og omsorg; Tenesta for funksjonshemma/Hamna dagsenter
- v. Personalavdelinga
- vi. NAV Ørsta/Volda

Tidsplan og leiing av arbeidsgruppa:

Arbeidsgruppa skal innlevere arbeidsrapport innan 1. april 2018.

Arbeidsgruppa **konstituerer seg sjølve/vert leia av ??**, og rapporterer til rådmannen.

Rune Sjugard
rådmann

Anmodning om utbetaling

Sted og dato: Volda, 25 juli 2017

Saksbehandler Kristin Vestly
Søker (vår ref.) Volda Kommune

Søknadsinformasjon

Søknadsnr 2016-0077 **Tilsagnsnr** 2016-0077
Arkivsak 2016/5148 **Gyldig til** 31.12.2019
Prosjektnavn Entreprenørskap som intergrasjonsverktøy

Anmodning om Delutbetaling

Utbetales nå	445 000	Rest til utbetaling	500 000
Tidligere utbetalt	0	Tilskuddsbeløp	500 000
Beskrivelse	EntLAB Volda		
Delutbetaling	445 000	Sluttutbetaling	0

Sum kostnader Godkjent: 1 250 000, Akkumulert: 1 000 000, Rest: 250 000

Navn Volda Kommune

Kontonummer 3991.07.81727

Innsendt 25.07.2017

Statusrapportering for Delutbetaling

Status i forhold til planlagte aktiviteter og fremdrift

I samarbeid med Sybutikken i Volda er det etablert ein læringsarena innan skredderi der brukar av tenesta får opplæring i norsk språk og bruk av moderne utstyr og symaskiner.

Vi har valgt å utsette opprettinga av skomakarverkstad ettersom dei aktuelle kandidatane ikkje lenger var aktuelle. Vi held sjølv sagt døra opa for å etablere dette tilbodet på eit seinare tidspunkt sidan vi har fått avtale med ein lokal skobutikk som har skomakarutstyr som vi kan få låne, og dette tilbodet vil stå ved lag også seinare.

Det er innkjøpt butikkdata/POS system som blir brukt til språk- og arbeidstrening for flyktingane i kantineprosjektet på rådhuset i Volda. Det er interesse frå nærliggande bedrifter som ikkje har kantine om kjøp av mat frå kantineprosjektet. Flyktingane som jobbar på kantineprosjektet får erfaring med ulike delar av servering/butikk. Tiltaket er gjennomført i samarbeid med arbeids- og inkluderingsverksemda Furene AS.

I samarbeid med Furene AS er det etablert jobbsentral med eit ambulerande serviceteam, der busette flyktingar utfører vedlikehald/service på ulike kommunale bygg- og arena.

I samarbeid med Sunnmøre Kulturnæringshage har vi hatt samlingar med undervisning i entreprenørskap og oppfølging av den enkelte kandidat med ein-til-ein hjelp i høve oppstart av eiga verksemd. Denne entreprenørskapsundervisninga er dels gjennomført med tolk for dei som har hatt behov for kunnskapsformidling på morsmålet.

Det er oppretta ein eigen entreprenørskapslab på Folkestad i eit gartneri der busette flyktingar har delteke i planlegging og oppstart av drift. Det er gjort avtalar om sal av ferdige gartneriprodukt til kommunale einingar, lokale butikkar og serveringsstadar, og kommunen stiller i tillegg til prosjektleiar med språklærarar på plassen i samarbeid med Kimen Sosial Entreprenør. Det er oppretta pop-up utsalg av blomster og grønsaker på kjøpesenteret Spinneriet i Volda, der flyktingane står for salg av produkta i butikken.

Det er oppretta eit samarbeid med Tikkio på Giske i høve etablering av eit frendefinansiert mikrokredittfond. I samråd med Sunnmøre Kulturnæringshage og Tikkio har vi funne det best å vente med etablering av dette mikrokredittfondet til vi har eit høveleg antal kandidatar som har behov for slik finansiering, men den tekniske og organisatoriske løysinga er på plass og klar til iverksetting.

Merknader til økonomisk status

Innvilga stønad frå fylkeskommunen til prosjektet er kr.150.000,- lågare enn omsøkt, og budsjett/aktiviteten i prosjektet har blitt justert som ein konsekvens av finansieringa. Trass dette har vi nådd måla som vi sat oss med det opprinnelege budsjettet.

Kostnadane med prosjektleiing har synt seg å bli vesentleg høgare enn budsjettet. Årsaka til dette er at det har synt seg naudsynt å tilsette prosjektleiar i 100% stilling.

Saksbehandlers vurdering(MRFK fyller ut feltet)

Kostnadsrapportering

Tittel	Ny kostnad	Godkjent	Akkumulert	Rest
Entreprenørskapsløb		150 000	100 000	50 000
Husleige/straum		200 000	150 000	50 000
Jobbsentral		100 000	80 000	20 000
Kompetanseheving		400 000	200 000	200 000
Marknadsføring		30 000	10 000	20 000
Prosjektleiing		250 000	360 000	-110 000
Spesialstyr og inventar		120 000	100 000	20 000
SUM KOSTNADER		1 250 000	1 000 000	250 000

Søknad

Søknadsnr.	2016-0077	Søknadsår	2016	Arkivsak	2016/5148
Støtteordning	Tilskot til utvikling av inkluderande lokalsamfunn				
Prosjektnavn	Entreprenørskap som intergrasjonsverktøy				

Kort beskrivelse

Volda kommune ynskjer i samarbeid med Volda Læringscenter, Frivilligsentralen, Sunnmøre Kulturnæringshage og Volda Næringsforum å etablere ein ny modell for integrasjon der entreprenørskap står i fokus. Planen bygger vidare på innovasjonsarbeid som Volda kommune starta opp i 2015, m.a. med deltaking i Sunnmøre Regionråd sin innovasjonsskule i regi av Høgskulen på Lillehammer.

Prosjektbeskrivelse

Mellom dei busette flyktingane er det stort mangfald i kunnskap, formell som uformell, og fleire har bakgrunn i ein kultur der det å drive eiga verksemd er meir vanleg enn her. Vi har tankar om at er ein dyktig på eit område kan det overførast til eit anna miljø. Vi har tru på nytenking, og vil snu problem til ressurs.

Volda kommune ynskjer å etablere ein entreprenørskapslab for innvandrarar der ein kan kombinere ulike verkemiddel for å auke talet på bærekraftige bedriftsetableringar gjort av innvandrarar.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil
Søker / Prosjekteier	Volda Kommune Org.nr:974782006	Stormyra 2 6100 VOLDA	975 15 225
Kontakt- person	Asbjørn Moltudal	Stormyra 2 6100 VOLDA	975 15 225
Prosjekt- leder	Volda Kommune	Stormyra 2 6100 VOLDA	975 15 225

Mottatt offentlig støtte tidligere: Nei

Spesifikasjon

Bakgrunn

Deltaking i arbeidslivet er ein viktig føresetnad for å verte integrert i samfunnet. Volda har eit noko utypisk arbeidsliv, med ein svært stor andel offentlege arbeidsplassar. Desse krev stor grad spesialutdanning. Kommunen erfarer at enkelte grupper av flyktingar har vanskelegare å kome inn i arbeidsmarknaden enn andre. Ei gruppe ein opplever som utfordrande i så måte er kvinner over 50 med ein kulturbakgrunn der jenter ikkje har hatt førsteprioritet når det gjeld skulegang. Vanskar med å lære norsk og forstå systemet, kompetanse som ikkje let seg dokumentere og/eller som arbeidslivet ikkje etterspør, er faktorar som bidreg til at desse vert sette utanfor. Trygd er då løysinga, og trygd vil

ofte medføre utanforskap. Utanforskap er helsefarleg, og vil på sikt påføre ytterlegare belastningar både for den det gjeld og for samfunnet.

Prosjekt mål

Etablere ein entreprenørskapslab som kan være ein trygg og synleg øvingsarena for etablering av eiga verksemd. Målsettinga er tydeleggjering og synleggjering av dei busette flyktningane som ressurs i lokalsamfunnet. Koordinere dei andre tiltaka retta mot målgruppa som ulike samarbeidspartnarar har under oppstart slik at ein får størst mogleg synergieffekt.

Forankring

Tiltaket er forankra i Volda kommune sine planar vedteke i Handlingsprogram for busetjing og integrering av flyktningar i Volda kommune. Synleggjering av busette flyktingar som ressurs i lokalsamfunnet er dessutan med i kommuneplanen sin samfunnsdel som no er ute på høyring.

Prosjektorganisering

Prosjektet er tenkt organisert under rådmannen og vil ha ei koordinerande rolle i høve tre prosjekt som no skal startast opp:

- Kimen - sosial entreprenørskap
- Mentorprosjekt for innvandrarar
- Kantinedrift som språkpraksis

Det skal opprettast ei styringsgruppe der samarbeidspartnarar og brukarar av tenestene/tiltaka er representert.

Samarbeidspartnere

Prosjektet vil bli gjennomført i samarbeid med Sunnmøre Kulturnæringshage, Volda Læringscenter, Frivilligsentralen, Høgskulen i Volda, Flyktningkonsulenten i Volda kommune, NAV og Volda Næringsforum.

Aktivitetar

Skredderi med opplæring

Skomakarverkstad i samarbeid med lokal skobutikk

IKT løysingar der ein kan trene på butikkdata/POS arbeid

Jobbsentral der ein kan utvikle og utføre arbeid for innbyggjarane

Kompetanseheving med undervising i entreprenørskap på morsmål

Testlab for forretningsidear

Innføring i bruk av mikrokreditt og frendefinansiering

Målgrupper

Busette flyktningar i Volda kommune, næringslivet og innbyggjarane i kommunen.

Resultat

Fleire berekraftige etableringar av føretak skipa av busette innvandrarar som leverer varer og tenester som ikkje fins i dag i Volda.

Effekter

Fleire av dei busette flyktningane i fast arbeid.

Fleire av dei busette flyktningane som opplever meistring.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Vi vil raskt i samråd med Volda Læringscenter og Volda Næringsforum få avklart høvelege lokaler for entreprenørskapslaben som skal gjere innvandrarene som ressurs synlege i sentrumsbildet. Vidare vil vi i starten av prosjektperioden sørge for at arbeid i styrings- og arbeidsgrupper kjem godt i gang med tanke på å starte opp praktisk arbeid og aktivitetar frå hausten 2016. Vi vil og rådføre oss med nasjonale fagmiljø innan innvandraretta entreprenørskap slik at vi kan bruke beste praksis i være kompetansehevingsaktivitetar. Detaljplanlegging av aktivitetar og samarbeid med andre vil pg være eit hovudfokusområde hausten 2016 medan vi i 2017 i hovudsak vil fokusere på drift av aktivitetane.

Kostnadsplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Entreprenørskapslab	75 000	75 000				150 000
Husleige/straum	100 000	100 000				200 000
Jobbsentral	50 000	50 000				100 000
Kompetanseheving	200 000	200 000				400 000
Marknadsføring	20 000	10 000				30 000
Prosjektleiing	125 000	125 000				250 000
Spesialstyr og inventar	120 000	0				120 000
Sum kostnad	690 000	560 000				1 250 000

I høve kompetanseheving ser vi føre oss å hente inn ressursar frå fleire, som til dømes Sunnmøre Kulturnæringshage AS og Inclusion AS.

Finansieringsplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Møre og Romsdal fylkeskommune	325 000	300 000				625 000
Volda kommune	300 000	325 000				625 000
Sum finansiering	625 000	625 000				1 250 000

Geografi

1519-Volda

Vedleggsliste

Dokumentnavn	Filstørrelse	Dato

Kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar - EntLab Volda

Bakgrunn

Viser til søknad og tilsegn om prosjektskjønn i 2016, til etablering av «Kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar», samt undervegsrapport av 02.03.17. Volda kommune søkte om vidareføring av prosjektet i perioden 2017-2019, for å sikre god organisering, gjennomføring og resultat i innovasjons- og utviklingsarbeidet før implementering i ordinær drift. Denne søknaden vart avslått.

Sett i høve til folketalet, er Volda blant dei kommunane i landet som har teke i mot flest flyktningar til busetjing. I 2016 deltok 77 flyktningar i kommunen sitt introduksjonsprogram, ei auke på 21 samanlikna med året før. Hittil i 2017 har 88 delteke i introduksjonsprogrammet, ei auke på 32 deltakarar på i underkant av to år. Det er eit stort ansvar kommunen tek på seg når ein buset flyktningar, og det er avgjerande for framtidig busetjing at arbeidet er berekraftig. Det er ambisiøst å forvente at alle vil kome seg raskt inn på den ordinære arbeidsmarknaden i dagens situasjon med stor arbeidsløyse. Næringsstrukturen i Volda, med eit akademisk arbeidsliv som krev utdanning for å få arbeid, gjer det også meir krevjande å kvalifisere flyktningar til arbeid og bli økonomisk sjølvstendige, enn i samfunn med meir industriretta næringsliv. Det handlar om å leggje til rette for å gi flyktningane eit verdig og sjølvstendig liv. Kvalifisering for utdanning og arbeid er det mest grunnleggjande for å verte integrert og unngå sosiale problem og eit liv i fattigdom. Gjennom auka busetjing og tal flyktningar som skal ha tilpassa språk- og arbeidstreningstiltak, er det avgjerande å ha tilgang til tilrettelagde arena for god språk- og arbeidstrening, for best mogleg å kunne lukkast.

I januar 2016 fatta kommunestyret i Volda vedtak om at administrasjonen skulle leggje fram politisk sak om organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi, for samordning og samarbeid om tiltaksplassar for flyktningar og andre som treng tilrettelagt språk- og arbeidstrening. I august 2016 vart ramme for arbeidet med etablering av kvalifiseringstiltaka lagt fram til politisk handsaming. Som vist til i undervegsrapporten, er det etablert fleire kommunale tiltaksplassar og praksisarena for språk- og arbeidstrening for flyktningar i EntreprenørskapsLAB Volda (**EntLab Volda**):

1. EntLab kantine
2. EntLab Serviceteam
3. Kimen Sosial Entreprenør/EntLab gartneri
4. Lærlingplassar for flyktningar

EntLab Volda/Kimen sosial entreprenør kan følgjast i sosiale medium:

<https://www.facebook.com/EntLab-Volda-1597730740529990/?fref=ts>

<https://www.facebook.com/Kimen-Sosial-Entreprenør-710386872419811/?fref=ts>

Sosialt entreprenørskap

Hovudformålet med sosialt entreprenørskap er ikkje primært aktivitetane ein utfører eller produkta ein lagar og sel, men den sosiale effekten det har for den einskilde og lokalsamfunnet. I første omgang handlar sosialt entreprenørskap om å få folk i arbeid og gi dei meningsfulle oppgåver dei kan meistre, samt sikre dei samhandling og aktivitet med andre. Dernest bidreg dette til å skape eit betre samfunn, at konkrete oppgåver blir løyst for å bidra til ønska samfunnsutvikling. Direktøren i Ferd Sosiale Entreprenører, Katinka Greve Leiner, har følgjande forklaring på sosialt entreprenørskap:

En sosial entreprenør er en person som bevisst tar tak i et bestemt samfunnsproblem og etablerer en ny løsning. De drives av det å skape sosiale resultater, og er opptatt av å organisere aktiviteten rundt løsningen sin på en måte som gir levedyktighet for løsningen på lang sikt (www.ferd.no).

Regjeringa har noko utvida forståing av sosialt entreprenørskap:

Sosialt entreprenørskap handler om å utvikle og ta i bruk nye løsninger på sosiale og samfunnsmessige problemer. Det handler om å utvikle nye nettverk på tvers av fagfelt og virksomhetsmodeller og om å samarbeide på nye måter. Sosiale entreprenører kan gjennom erfaringsbasert kunnskap, praktiske erfaringer og egne nettverk ha fortrinn framfor tradisjonelle offentlige løsninger (www.regjeringen.no).

Begge definisjonane tek utgangspunkt i at ein har eit samfunnsproblem som må løysast. Ferd syner verkelegheita slik den artar seg for ildsjelen/pådrivaren, medan Regjeringa tek utgangspunkt i problemet som må løysast på ein innovativ måte, der samhandling synast som ein heilt sentral nøkkel. Begge definisjonar er treffande for EntLab Volda/Kimen sosial entreprenør sine prosjekt.

I sosialt entreprenørskap opererer ein etter dobbel botnlinje: Ein sosial og ein økonomisk. Den økonomiske delen må vere tilstrekkeleg til å halde hjula i gong, og det ikkje er prinsipielt galt om ein går med økonomisk overskot. Økonomi er med andre ord eit naudsynt middel, og eit resultatmål for å oppretthalde eit høgare effektmål. Og det er dette høgare effektmålet som legitimerer sosialt entreprenørskap sin eksistens; altså dei sosiale resultatata.

Sosialt entreprenørskap finn ein i skjeringspunktet mellom sivilsamfunnet, frivillig, offentleg og privat sektor, og i ulike organisasjonsformar. Val av organisasjonsform er nært knytt til kva samfunnssektor ein høyrer til i, og kva for institusjonelt rammeverk ein må halde seg til. Det går frå frivillig sektor og aksjeselskap i privat sektor, til offentleg verksemd i kommunal sektor. Prinsipielt kan difor ein sosial entreprenør spenne frå einmannsverksemdar til kommunar. Over tid kan dei også skifte organisasjonsform, for eksempel frå aksjeselskap til å inngå i offentleg sektor, eller omvendt.

EntLab Volda sine innovasjonsprosjekt er i Volda kommunes regi, og soleis i offentleg verksemd. Volda kommune er ikkje berre ein kommune som samarbeider med sosiale entreprenører slik KS og Regjeringa oppmodar til, men er på mange måtar sjølv ein sosial entreprenør. Kimen Sosial Entreprenør er først og fremst eit verkemiddel for Volda kommune, og kan sjåast som ein del av EntLab-prosjekta. Reint organisatorisk er Kimen ein frivillig organisasjon, som står som eigar av Kimen sosial entreprenør AS. Selskapa er drivne som ideelle føretak der det ikkje skal takast utbytte. Kimen hentar inn eksterne midlar frå eksterne aktørar, som kommunen ikkje har moglegheit til å søkje på. Saman med inntekter frå kommersielt sal, blir utgifter til denne forma for velferdsproduksjon låg, samanlikna med anna offentleg innsats for målgruppa. Det er også ein

proaktiv og innovativ måte å handsame eit samfunnsproblem på, heilt i tråd med det Regjeringa har fremja som del av løysinga på samfunnsproblem, no og i framtida.

Overordna mål

Ved å nytte sosialt entreprenørskap ønskjer vi å skape fornying og innovasjon i integrerings- og kvalifiseringsarbeidet, og prøve ut nye oppgåveløysingar på utfordringar med å gi gode og tilpassa kvalifiseringstiltak for busette flyktningar med liten eller ingen skulebakgrunn. Fokuset har vore å etablere fleire gode og tilrettelagde arena og tiltaksplassar for språk- og arbeidstrening, auka arbeidsretta kvalifisering, og å utvikle ny arbeidsmetodar og opplæringsmodellar som vil betre kvaliteten i norskopplæringa og kvalifiseringsarbeidet. Målet er at dette skal gi ringverknader for målgruppa i form av raskare overgang til arbeid og økonomisk sjølvstendighet, og på sikt at flyktningane kan skape sine egne arbeidsplassar. Målet er også å førebyggje uhelse og utanforskap, og sikre eit meir berekraftig busetjings- og integreringsarbeid. Ringverknader er m.a. at Volda kommune får løyst uløyste oppgåver i kommunal sektor, og det vert produsert økologisk kortreist mat og planter for sal til lokale bedrifter og innbyggjarar.

Målgruppe

EntLab Volda har som primærmålgruppe flyktningar og deltakarar i introduksjonsprogram, med liten eller ingen skulebakgrunn. Kandidatane er som oftast både elevar i norskopplæring og deltakarar i Volda kommune sitt introduksjonsprogram. Vi har også teke inn ein deltakar/flyktning frå NAV sitt kvalifiseringsprogram i EntLab kantine, som har vore med sidan oppstarten i mai 2016. I kantina har vi også hatt ein etnisk norsk person på arbeidsutprøving gjennom NAV frå oppstarten. Frå 2. halvår 2017 er tiltaket utvida til å gjelde brukarar frå tenesta for funksjonshemma, som treng aktivitet og kvalifisering med tett oppfølging av arbeidsleiar. I EntLab gartneri har vi ein etnisk norsk elev frå vidaregåande skule med i tiltaket. Det har også vore dialog med Styrk Arbeid i sektor helse og omsorg om å ta inn kandidatar i EntLab-tiltaka som er tilvist frå NAV til aktivitetsplikt, men dette har så langt ikkje vore aktuelt då tenesta organiserer egne kvalifiseringstiltak for målgruppa.

Metode

Det å kvalifisere godt vaksne med liten eller ingen skulebakgrunn, der fleire slit med traume og samansette helseutfordringar, krev først og fremst god og tilpassa språkopplæring, og praksisretta kvalifiseringstiltak med tett og god oppfølging. Målgruppa har ofte vanskar med å lære norsk språk gjennom tradisjonell klasseromsundervisning. I EntLab-tiltaka er fokuset å kombinere norskopplæring i klasserommet, med praksisnær og arbeidsretta norskopplæring på arbeidsplassen med tett og god oppfølging. Kvant EntLab-tiltak har eigen prosjektleiar og ein fagressurs som har ansvar for arbeidsleiing og den daglege drifta av tiltaket. I tillegg til opplæring og arbeidstrening på den einskilde arbeidsplass, har arbeidsleiaren ansvar for å gjennomføre praktisk språktrening i arbeidsnorsk, saman med norsklæraren.

Erfaringar frå både arbeidsleiarar, skulen og elevar er positive, knytt til at mykje av norskopplæringa skjer i kombinasjon med norskopplæring på skulen og arbeidsretta norskopplæring og arbeidstrening på arbeidsplassen. Dette gir auka fokus på å gi deltakarane det språket dei treng for å fungere i norsk samfunns- og arbeidsliv. Vi arbeidar med metodeutvikling for språkopplæringa og arbeidstreninga, og for auka samarbeid og samhandling mellom arbeidsleiarane, norsklærarane og programrådgjevarane som følgjer opp deltakarane.

Måling av sosiale resultat

Vi er oppteken av å synleggjere suksesskriteria i EntLab-prosjekta, og det er laga ein modell for måling av sosiale resultat, i tillegg til allereie etablerte resultatmålingar på overgang til arbeid,

utdanning og andre kvalifiserande tiltak. Ferd sosiale entreprenører har utvikla ein modell for måling av sosiale resultat, som ikkje er lett å talfeste eller å sjå rekkjevidda av. Vi dreg lærdom av Ferd og har utarbeidd ein modell for måling av sosiale resultat tilpassa våre kommunale kvalifiseringstiltak. Vi har laga eit skjema for å halde oversikt, i tillegg til å skildre dei gode historiene frå einstilte kandidat i tiltaka.

Stjerna i kolonnen lengst til høgre i tabellen under, markerer i kva grad kvalitetsmålet har å bety for kandidaten, og om tiltaket treff/har verknad for den einstilte. Når det gjeld kantine/serviceteam er arbeidet med kvantitets- og kvalitetsmåla ikkje ferdigstilt, og dei sosiale resultatata vil bli endra.

- * = I svært liten grad
- ** = I liten grad
- *** = Har verknad
- **** = Har stor verknad
- ***** = Har svært stor verknad

Prosjekt	Målgruppe	Produkt	Effekt – kvantitetsmål	Effekt – kvantitetsmål	Effekt – kvalitetsmål	
			Livsforbetrande Lav kontakt: Kvalifisering til språk & arbeidsliv	Livsendrande Høg kontakt: Integrering Sosialisering		
Kantine	Fastbuande flyktningar	Mat Sal Vaske Tilsyn kaffe- maskinar	7 pers	7 pers	Snakkar norsk på arb. Relevant arbeid Kvalifisering Endra livet Grad av nøgdheit Samfunnskunnskap Mestring Sosialisering	*** **** *** ** *** ** *** ***
Service- team	Fastbuande flyktningar	Logotrykk Anleggs- gartnar	5 pers	2 pers	Snakkar norsk på arb. Relevant arbeid Kvalifisering Endra livet Grad av nøgdheit Samfunnskunnskap Mestring Sosialisering	* ** * * ** **** *
Gartneri & Pop-up Butikk Torg Distribusjon	Fastbuande flyktningar	Blomster Grønsaker Urter Sal	2 pers	3 pers	Snakkar norsk på arb. Relevant arbeid Kvalifisering Endra livet Grad av nøgdheit Samfunnskunnskap Mestring Sosialisering	**** ***** *** **** **** *** **** ***
Gartneri & Pop-up Butikk Torg Distribusjon	Vidaregåande skule	Blomster Grønsaker Urter Sal	1		Snakkar norsk på arb. Relevant arbeid Kvalifisering Endra livet Grad av nøgdheit Samfunnskunnskap Mestring Sosialisering	***** ***** **** ***** ***** *** **** ***

Dei sosiale resultatane er delt inn på basis av idé, produkt, målgruppe og effekt. Når det gjeld effekt, er den basert på eigenrapportering av kvantitet og kvalitet. Kvantitet seier kor mange individ prosjektet har nådd, akkumulert og i no-tid. Kvalitet seier i kor stor grad ein har lykkast med prosjektet. Det er av betydning korleis ein har dokumentert resultatane, i tekst og bilete, og ikkje minst kome med dei gode historiene.

Kvantitetsmålinga syner kor mange individ som har vore i kontakt med aktivitetar i perioden. Kontakta er delt inn i høg eller låg, alt ettersom kor mykje kandidatane har vore involvert. Dersom ein kandidat for eksempel er med i ei periode, og så sluttar på eit tidleg stadium, vil han kanskje kome inn på det låge kvantitetsmålet. Dersom ein følger prosjektet heilt til språket er godt, og/eller det har ført til overgang til ordinært arbeid/skule, havnar ein på høg kontakt. Det kan ein også oppnå sjølv om språkutviklinga er låg, dersom ein oppnår stor grad av meistring og tilhøyrse.

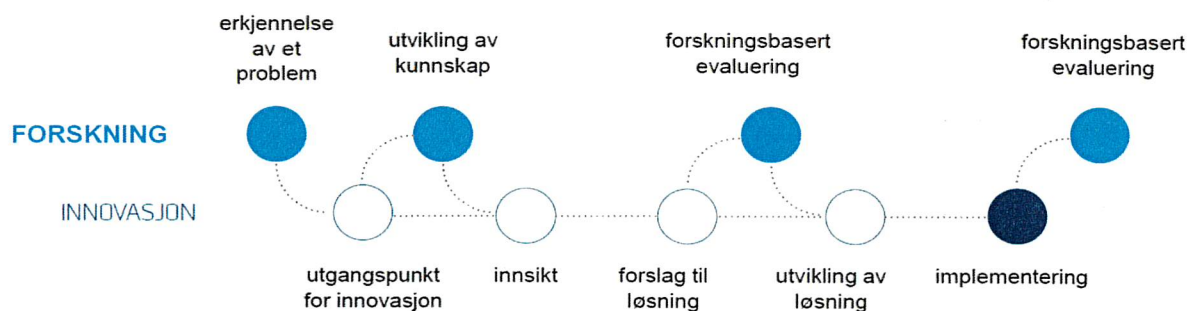
Kvalitetsmålinga varierer med dei ulike behova hos den einkilde. Det kan vere av sosial karakter, eller om prosjektet bidreg til overgang til ordinært arbeid/skule. For nokre vil deltaking i tiltaket kunne vise seg å vere ein permanent løysing for å meistre kvardagen, og for å demme opp for utanforskap og uhelse.

Prosjekta disponerer Ipad, så kandidatane og leiarane kan ta bilete og film. Dette brukast til å dokumentere forteljingar som m.a. nyttast i undervisninga ved Volda læringscenter. Nokre kandidatar fortel si historie frå dei forlot sitt heimland, kom til Noreg og fram til no-situasjon. Det er viktig å få fram deira eigne opplevingar om tiltaka, og på kva måte det har hjulpet dei dit dei er no. Måling av sosiale resultat i skjematisk form og i forteljingane, bidreg i dokumenteringa av det vi gjer, og har verdi for legitimeringa av prosjektet politisk, økonomisk og strategisk.

Evaluering, planar og rutinar

Dei dynamiske prosjektplanane er under revidering, som følgje av evalueringar medio 2017. I planane vil organisering, realisering av innovasjonen, verdiskapingspotensiale, resultat og effekt av EntLab-tiltaka dokumenterast. Når planane er ferdig revidert, vil dei nyttast i rapportering internt og eksternt.

Mykje nytt skal erkjennast, etablerast, prøvast ut, samordnast og evaluerast, før EntLab-prosjekta ev. vil kunne implementerast i ordinær drift. Sintef sin figur om samspelet mellom forskning og innovasjon gir god metodisk tilnærming:

Samarbeidet mellom Volda kommune og Furene AS om serviceteam og kantine, vart evaluert medio 2017. Partane har gode erfaringar frå samarbeidet, men tal deltakarar i tiltaka har variert i 2017. Oppmøte har tidvis vore prega av mykje fråver/sjukdom, og ein har ikkje fått maksimalt utbytte av omfanget på tilbodet. Det har vore dagar utan deltakarar i tiltaka, og dagar med få deltakarar. Omfanget har vore for stort i høve til målgruppa sine behov og øvrig tilgjengeleg kvalifiseringstilbod ved Volda læringsssenter. Det er difor arbeidd med justeringar av omfang og tilgang til kandidatar, samt utprøving av muleg modell for implementering av kantineiltaket i ordinær line. Samarbeidsavtalane mellom kommunen og Furene AS vart difor ikkje vidareført for 2. halvår 2017.

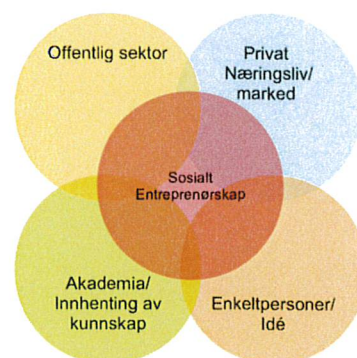
I arbeidet med implementering i ordinær line, har kommunen engasjert arbeidsleiar i kantineiltaket. Det er innleia eit samarbeid med tenesta for funksjonshemma, som i dag har kandidatar i kantineiltaket, i tillegg til kandidatar frå kommunen sitt introduksjonsprogram. Det er også innleia eit samarbeid med sentralkjøkkenet ved Volda omsorgssenter, om bestillingsordning for råvarer og kjøkkenfagleg oppfølging. Serviceteamet er ikkje vidareført 2. halvår 2017, grunna få aktuelle kandidatar. Det er ikkje teke stilling til framtidig organisasjonsform eller forvaltningsmodell for korleis organisere og implementere kommunale kvalifiseringstiltak i ordinær drift. Dette vert det arbeidd vidare med i 2. halvår 2017.

Organisering og samarbeid

Mange partar er involvert i kvalifiseringsprosjekta, både offentlege, private og frivillige. I tillegg til samarbeid mellom ulike kommunale tenester i Volda er det eit samarbeid med Fylkesmannen, fylkeskommunen, IMDi, NAV, Furene AS, Sunnmøre kulturnæringshage og andre private og frivillige aktørar, sjå under.

Vi har lagt til grunn ein Penta Helix-modell for sosial innovasjon og berekraftig samhandling i EntLab Volda. Dvs. at vi nyttar eksisterande næringsliv, frivillig sektor, offentlig sektor, akademia og enkeltpersonar, som kvar på sin måte kan bidra med sin kompetanse og ressursar til ønska samfunnsutvikling.

Penta helix-logikk til grunn for Sosialt entreprenørskap i Volda kommune

Etablerte nettverk/samarbeidspartar i EntLab Volda

Volda læringsssenter	Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Høgskulen i Volda
Eigedomsavdelinga	Møre og Romsdal fylkeskommune	Inclusion AS
Tenesta for funksjonshemma	IMDi Midt-Norge	Ferd sosiale entreprenørar
Sentralkjøkkenet ved Volda omsorgssenter	NAV	Kimen sosial entreprenør
Styrk arbeid	Ørsta vid. skule	Norsk senter for fleirkulturell verdiskaping (NSFV)
Furene AS	Per Krohn Kongsvoll gartneri	Tilseth blomster og Hagelandkjeda
Sunnmøre kulturnæringshage	Log AS	Volda næringsforum

Involverte aktørar møtast på ulike arena for samhandling og dialog på strategisk og operativt nivå, og det vert arbeidd for å sikre god deltaking og involvering. Det er laga fleire samarbeidsavtaler mellom involverte partar.

Økonomi – bruk av tildelte midlar

I vår Penta Helix-modell for sosial innovasjon og berekraftig samhandling i EntLab Volda, treng vi samarbeidspartnarar som ser verdien av å prøve ut nye måtar å løyse samfunnsutfordringar på, slik at vi kan gi betre og tilpassa kvalifiseringstilbod til flyktningar og andre med samansette utfordringar og behov, og sikre eit meir berekraftig busetjings-, integrerings- og kvalifiseringsarbeid.

I 2016 vart det søkt om kr 500 000 i prosjektskjønn frå Fylkesmannen i Møre og Romsdal til etablering av kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar. Vi fekk tilsegn om kr 400 000 til risikoavlastning i fornyings- og innovasjonsarbeidet. Midlane har vore nytta til arbeidsleiarressurs for oppfølging, kursing og kvalifisering av kandidatar og til etablering av kvalifiseringsarena.

Tittel	B 2016	RB 2016	Prosjekt-skjønn	Kommunal eigeninnsats
Prosjektleiing	312 000	315 000	115 000	200 000
Etablering av kvalifiseringsarena; verkstad (husleige, inventar, utstyr)	175 000	175 000	175 000	
Entreprenørskaps-/BKA-kurs	188 000	125 000	100 000	25 000
Workshops	165 000	50 000		50 000
Kompetanseheving	150 000	125 000		125 000
Marknadskommunikasjon	10 000	10 000	10 000	
SUM KOSTNADER	1 000 000	800 000	400 000	400 000

Anna finansiering

Satsinga på etablering av kommunale kvalifiseringsarena er kostnadskrevjande, særleg knytt til prosjekt- og arbeidsleiing, etablering og drift av tiltaka. Kommunestyret i Volda har løyvd ei ramme til eigenfinansiering av tiltaka. Møre og Romsdal fylkeskommune har støtta satsinga med eit toårig utviklingstilskot på totalt kr 500 000 for 2016 og 2017, til arbeidet med «Sosialt entreprenørskap som integrasjonsverktøy». NAV har for 2017 gitt driftsstøtte på kr 600 000 til «Kimen Sosial Entreprenør Volda», som primært er nytta mot tiltaket EntLab gartneri. IMDi støttar satsinga av EntLab kantine og serviceteam med kr 400 000 i 2017.

Volda kommune ønskjer med dette å takke Fylkesmannen i Møre og Romsdal for støtte i vår satsing på å bygge eit meir berekraftig busetjings-, integrerings- og kvalifiseringsarbeid, gjennom etablering av **Kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar** 😊

Volda 15.09.17

Nina Kvalen

spesialrådgjevar innvandring og integrering

Prosjektleiar EntLab Volda

Revidert søknad om prosjektskjønn 2016 med kostnads- og finansieringsplan, datert 10.05.16

Org. nr: 939760946
Navn: Volda Kommune
Adresse Stormyra 2
6100 Volda
Norge
Kontaktperson HENRIK SKOVLY (henrik.skovly@volda.kommune.no)

Prosjektnummer 15-16-0045
Prosjektnavn Kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar
Søknadssum 500000 kr
Fra dato 01.04.2016
Til dato 31.12.2016
Prioritet 1

Kommunale kvalifiseringsarena for flyktningar

Søknad om stønad til innovasjons- og utviklingsarbeid i Volda kommune sitt arbeid med grunnleggjande kvalifisering av flyktningar

Volda kommune søker med dette om prosjektskjønn 2016 til oppstart av innovasjons- og utviklingsprosjekt for å etablere nye kommunale kvalifiseringsarena for språk- og arbeidstrening, for flyktningar og deltakarar i kommunen sitt introduksjonsprogram (INTRO).

Næringsstrukturen i Volda med eit akademisk arbeidsliv som krev utdanning for å få arbeid, gjer det meir krevjande å kvalifisere flyktningar i Volda til arbeid og bli økonomisk sjølvstendige med eigen bustad m.v., enn i samfunn som har meir industriretta næringsliv. Gjennom innovasjons- og utviklingsprosjekt i kvalifiseringsarbeidet vert det etablert ny kunnskap og nye metodar, som bidreg til at flyktningane får betre heilskapleg og målretta kvalifisering for raskare overgang til ordinær utdanning og arbeid, og slik bli økonomisk sjølvstendige.

Flytting av norskopplæringa til Volda i 2013 (tidlegare i Ørsta og på Hareid), og samorganisering og samlokalisering av programrådgjevarane og lærarane på Volda læringsssenter, har gitt betre samordning av tiltak og ressursar tidleg i kvalifiseringsløpet, samt tettare samarbeid og målretta innsats kring kvar einskild flyktning og deltakar i INTRO.

Vidare fokus på heilskapleg arbeidsretta kvalifiseringsløp i norskopplæringa og INTRO, der vi også får inkludert NAV sitt virkemiddelapparat, vil ha høg prioritet i 2016. Vidare vil organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi for samordning og samarbeid om tiltaksplassar for flyktningar og deltakarar i INTRO som treng aktivitet, språk- og arbeidstrening, samt oppretting av fleire kommunale praksisarena, få høg prioritet.

Volda læringsssenter har i dag 230 elevar i norskopplæring og samfunnskunnskap, og grunnskuleopplæring for vaksne. Av desse er 50 deltakarar i introduksjonsprogram. Til ei

kvar tid har skulen 1-2 grupper med vaksne elevar, som har liten eller ingen skulebakgrunn. Desse treng meir praktisk retta språk- og arbeidstrening i arbeidet med grunnleggjande kvalifisering, og er prioritert målgruppe for innovasjons- og utviklingsarbeidet i 2016.

Vi vil starte innovasjons- og utviklingsprosjekt som ivaretek målgruppa sine behov for grunnleggjande kvalifisering, samstundes som vi tilpassar dette til lokalt arbeidskraftbehov. Vi vil nytte entreprenørskap som integreringsverktøy i kvalifiseringsarbeidet, ved å gi praktisk etableringsopplæring tilpassa realkompetansen til den einskilde. Målet er at dette skal gi ringverknader, ved at flyktningane sjølve på sikt kan skape sine eigne arbeidsplassar. I 2016 vil fokuset vere oppstart av "Kantinedrift på rådhuset i Volda" og utprøving av "Kimen – sosial entreprenør".

Kantinedrift på rådhuset

Volda rådhus har i dag ei kantine der tilsette kan ete lunsjpakken sin og få kaffe/te frå ein automat. Der er ikkje sal av mat i dag. Det er eit ynskje og behov hos dei tilsette å få tilbod om kjøp av smørbrød, rundstykke og salat samt moglegheit for eit varmt måltid ein gong i veka. I tillegg ynskjer dei å få nytrakta kaffe/te til lunsj.

Volda læringscenter har mange flyktningar og deltakarar i introduksjonsprogrammet som er flinke til å lage mat. Fleire har liten eller ingen skulebakgrunn, og har svak progresjon i innlæringa av norsk språk. Det er difor vanskeleg å skaffe relevant praksisplass i ordinært arbeidsliv for språk- og arbeidstrening med god oppfølging. Volda læringscenter vil gjennom kantinedrift på rådhuset i Volda, kunne tilby ein kommunal språk- og arbeidstreningsarena, der målgruppa kan få erfaring i matlaging, kaffekoking, reinhald og sal og service. Mange i målgruppa treng ein trygg arena å starte på, for å få vist seg fram og få gode referanse for seinare jobbsøknader. Volda læringscenter er registrert i Ungt entreprenørskapsnettverket (UE) som ungdomsskule, og kan såleis etablere elevbedrifter. På sikt kan det vere aktuelt at kantinedrifta vert etablert som ei INTRO-bedrift (elevbedrift).

Kimen – sosial entreprenør

Volda læringscenter er i lag med Sunnmøre kulturnæringshage og Frivilligsentralen i Volda i gang med å realisere ein idé som skal verte eit sosialt miljøtiltak, samstundes som det på sikt kan verte skapt nye arbeidsplassar. Gjennom tiltaket "Kimen - sosial entreprenør", vil ein gi praktisk etableringsopplæring tilpassa realkompetansen til den einskilde, for så å etablere mindre verksemder. I trygge omgjevnader med lærar/assistent til stades kan flyktningar og deltakarar i introduksjonsprogrammet skape produkt som dei sel til lokalsamfunnet. Det er ynskjeleg med eit eige lokale sentralt i Volda sentrum som kan nyttast både som verkstad/produksjonslokale og utsalsplass. Folk kan stikke innom og sjå produkta og kjøpe eller bestille. På sikt kan det vere aktuelt at "Kimen" vert etablert som ei INTRO-bedrift (elevbedrift). Ein kan nytte INTRO-bedrifta som ein start til eige virke, eller som ein praksisplass før arbeid. Det er ikkje låst til å berre gjelde deltakarar i introduksjonsprogrammet, men også andre busette flyktningar, som treng tilpassa opplæring og tett oppfølging. Målet er meistring og myndiggjering.

"Kantinedrift" og "Kimen" vil vere to sentrale kvalifiseringsarena for språk- og arbeidstrening, for flyktningar og deltakarar i introduksjonsprogrammet med liten eller ingen skulebakgrunn. Det er viktig at målgruppa opplever meistring og myndiggjering, og blir økonomisk sjølvstendige, for å sikre eit berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.

Søknadssum

Volda kommune søker med dette om kr 500 000,- i prosjektskjønn 2016 til å prøve ut nye løysingar på våre utfordringar med å gi gode og tilpassa kvalifiseringstiltak for flyktningar og deltakarar i introduksjonsprogram, med liten eller ingen skulebakgrunn.

Etablering av kommunale kvalifiseringsarena, INTRO-bedrifter og ved å nytte entreprenørskap i integrerings- og kvalifiseringsarbeidet, vil bidra til fornying og innovasjon, og styrke kommunen i rolla som tenesteproducent, nærings- og samfunnsutviklar. Midlande vil fungere som risikoavlastning og styrke kommunen for å sikre eit meir berekraftig busetjings- og integreringsarbeid.

Midlane vil nyttast til å få på plass ein kompetent personalressurs til å leie arbeidet med etablering av kommunale kvalifiseringsarena; løn til prosjektleiar, etablering av verkstad/marknads plass, entreprenørskapskurs og gjennomføring av verkstader.

Kostnads- og finansieringsplan

Kostnadsplan	SUM
Prosjektleiing (kr 600 x 20 t/v x 26 veker)	312 000
Etablering av kvalifiseringsarena; INTRO-bedrift, verkstad (husleige, inventar, utstyr)	175 000
Entreprenørskaps-/BKA-kurs (Basiskompetanse i arbeidslivet)	188 000
Workshops	165 000
Kompetanseheving	150 000
Marknadskommunikasjon mot lokalt næringsliv	10 000
SUM KOSTNAD	1 000 000
Finansieringsplan	SUM
Prosjektskjønn, Fylkesmannen	500 000
Eigeninnsats, Volda kommune	500 000
SUM FINANSIERING	1 000 000
Spesifisering av kommunal eigeninnsats	SUM
Prosjektleiing	312 000
Gjennomføring av Workshops (600 t x 150 t)	90 000
Gjennomføring av kurs/kompetanseheving (600 t x 150 t)	90 000
Leige av kommunale lokale til Workshops/kurs	8 000
SUM EIGENINNSATS VOLDA KOMMUNE	500 000

SAKSDOKUMENT

Sakshandsamar: Sonja Håvik

Arkivsak nr.: 2012/1172

Arkivkode: 047

Utvallsaksnr	Utval	Møtedato
7/18	Formannskapet Kommunestyret	16.01.2018

RAPPORTERING PÅ OPPFØLGING AV VEDTAK PR. 31.12.2017

Administrasjonen si tilråding:

Kommunestyret tek rapport vedtaksoppfølging pr 31.12.2017 til vitende.

Vedleggsliste:

Rapport vedtaksoppfølging pr. 31.12.2017.

Samandrag av saka:

Formannskapet og kommunestyret har tidlegare fått lagt fram vedtaksloggar f.o.m. 2012 og fram t.o.m. august 2017. Av rapporten kjem det fram kva vedtak som ikkje er effektuerte, og med ei kortfatta forklaring på kva sektor som har ansvar for saka og kva statusen er.

Vedtaksrapportering er viktig både for at politikarane skal sjå kva oppgåver som ligg i administrasjonen til ei kvar tid, og for å vurdere kva som skal prioriterast når det oppstår avvik mellom kapasitet og arbeidsmengd.

Volda kommune har avgrensa administrative ressursar, og oversikta over manglande vedtaksoppfølging synleggjer at det ikkje er samsvar mellom oppgåver og kapasitet i administrasjonen til å utføre vedtaka.

Kommunestyret gjorde i K-sak 127/17 vedtak om kvartalsvis rapportering, med oppdaterte vedtak fram til føregåande kalendermånad. Det er stor aktivitet i sektorane og administrasjonen er pressa på ressursar, og ein ser at rapporteringa er tidkrevjande for fleire sektorar. Det er frå KS tilrådd at administrasjonane i kommunar som er vedtekne samanslått i 2020 ikkje får for mange utgreiingsoppgåver i høve til organisering av dagens kommune.

Det er ved denne rapporteringa ikkje lagt inn kommentarar frå eigedomsavdelinga.

Rune Sjurgard
Rådmann

Inger-Johanne Johnsen
sektorsjef kultur og service

Rapportering vedtaksoppfølging pr. 31.12.2017

Innholdsliste

Utviklingssektoreten s. 3-7

- ID 1 Reguleringsplan Rotsetfjora
- ID 2 Planid 2011003 Detaljregulering for Håmyra
- ID 3 Sentrumsprosjektet Mellom bygningane
- ID 4 Detaljregulering turveg Rotevatnet
- ID 5 Kommunal planstrategi
- ID 6 Årsbudsjett 2018 - Utvikling Megaområde

Teknisk sektor s. 8-12

- ID 7 Opprydding avløp sone Folkestad
- ID 8 Opprydding avløp sone Straumshamn
- ID 9 Planid 2011004 – detaljregulering for Gamlevegen 4
- ID 10 Reservevassforsyning for Volda
- ID 11 Volda ferjekai
- ID 12 Årsbudsjett 2016 - Midlar til sentrumsutvikling – fast vegdekke
- ID 13 B58 Bratteberg
- ID 14 Trafikkforhold i Kårstadvegen/Røystunvegen
- ID 15 Årsbudsjett 2018 – Kartlegging manglande gatelys kommunale vegar
- ID 16 Årsbudsjett 2018 – System for bruk og drift av bilparken

Personal og organisasjon s. 13-14

- ID 17 Utviklingsmidlar til kommunale kvalifiseringstiltak

Eigedomsavdelinga s. 15-20

- ID 18 Vikebygda skule – godkjenning etter forskrift om miljøretta helsevern

- ID 19 Austefjord skule - godkjenning etter forskrift om miljøretta helsevern
- ID 20 EPC- kontrakt
- ID 21 Leigekontrakt Høgskulen i Volda og EPC
- ID 22 Volda Campus Arena AS
- ID 23 Garderobesituasjonen på Voldahallen
- ID 24 Årsbudsjett 2018 – organisering og drift av ROP-bustader

Helse- og omsorgssektoren s. 21-22

- ID 25 Næringssituasjonen for eldre i kommunale bufellesskap og drift av sentralkjøkkenet
- ID 26 Endring av betalingssetar for helse- og omsorg – matpengar
- ID 27 Årsbudsjett 2018 – pårørandegrupper og pårørandekontakt
- ID 28 Vidareføring av folkehelse- og frisklivsarbeidet

Kultur og service s. 22-24

- ID 29 Volda ungdomsklubb
- ID 30 Grendautval
- ID 31 Årsbudsjett 2018 – Web TV/Streaming

Samfunn og rådgjeving s. 25-26

- ID 32 Næringsareal på Rotset – Gjennomføring av reguleringsplan – Oreining
- ID 33 Forprosjekt Volda kunnskapspark
- ID 34 Destinasjon Volda

Opplæring og oppvekst s. 27

- ID 35 PPT-avtale om regionalt samarbeid
- ID 36 Dalsfjors skule – utviding av skuleveka for elevar i 1.-4. klasse
- ID 37 Utgreiing av drifta av kommunale barnehagar i kommunen

Barnevern s. 28

- ID 38 Valdskoordinatørstilling

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Utviklingssektoreten	Framdrift og aktivitet	Frist
1	FSK 77/17	16.05.17	<p>Reguleringsplan Rotsetfjora - spørsmål om oppstart av privat planarbeid</p> <p><i>1. Formannskapet finn å kunne gje løyve til fremjing av ny plan som privat detaljreguleringsplan i regi av Sunnmøre Invest AS for området mellom Scana si bygseltomt 30/1-3 og småbåthamna, der arealbruksformålet for området 30/157 og 30/286 med tilstøytande areal vert tilrådd endra frå industri/kontor til bustad (ev bustad/næring).</i></p> <p><i>2. Gjennom planprosess må ein sjå nærare på tiltenkt bygningsvolum, byggehøgder og etasjetal, tilrettelegging av trafikale tilhøve og naudsynte uteopphaldsareal m.m, og korleis dette kan avstemmast mot omgjevnadane med etablert bumiljø og verna bygg/område.</i></p> <p><i>3. Eksisterande bygningsmiljø og naustområde/fjora sør for Naustvegen skal inngå i ny plan, der omsynet til bevaring av bygningsmiljø og sjøtilknytning skal avklarast og nyttast som viktig element i ny plan. Planen skal sikre offentleg tilgjenge til strandområdet i planområdet.</i></p> <p><i>4. Ein skal ved ny plan ivareta også dei behov for tilkomst-, parkeringsareal m.v for Garveriområdet som var lagt til grunn ved tidlegare planframlegg.</i></p> <p><i>5. Kommunen sin eigedom 30/286 skal inngå i</i></p>	Nye forslagsstillarar har varsla oppstart av privatdetaljregulering den 23.06.2017 med høyringsfrist 10.08.2017.	Vi avventar innspel frå forslagstillarar.	

1			<p><i>plan og skal også i ny plan kunne nyttast for sikring av tilkomst til heile utbyggingsområdet og for tilkomst og parkering for Garvarbuda m.m.</i></p> <p><i>6.Kommunen vil ta stilling til eventuell avståing av grunn frå 30/286 som det ut frå godkjent plan vil vere behov for, for å sikre samla utbygging etter plan når plan er utarbeidd. Ved regulering og i eventuell avtale vil det vere aktuelt å vurdere kommunens egne behov for areal til sentrumsnære bustader til ulike brukargrupper i området og området skal derfor ikkje utbyggast i denne omgang.</i></p> <p><i>7.Med grunnlag i endra eigartilhøve og endra føresetnader knytt til Scana sine interesser og planar i området, ser kommunen positivt på initiativet til endra arealbruk for det aktuelle området. Ein endra arealbruk som er i samsvar med intensjon i kommunedelplan Volda sentrum og tilhøyrande tettstadanalyse, om tilrettelegging for sentrumsnære bustader, og ynskje om å ivareta tilknytning mot sjøen.</i></p> <p><i>8.Så langt mogleg skal reguleringsplanarbeidet samordnast med rullering av kommuneplanens arealdel og kulturminneplanen.</i></p> <p><i>9.Reguleringsarbeid - PlanID 2012009 - Rotsetfjora II og SP 1-5", - dent del av plan som omfattar Scana sitt eksisterande areal på 30/1-3, vert slutthandsama og godkjent.</i></p>			
2	KST 36/15	30.04.2015	<p>Planid 2011003. Detaljregulering for Håmyra.</p> <p>5.Kommunestyret ber om at administrasjonen</p>			

2			<p>startar opp reguleringsarbeidet for strekninga Lisjenakkvegen til Solhøgda straks.</p> <p>og pkt m): Før Raudemyrvegen skal få status som samleveg og gjennomgangstrafikk og bussløysing gjennom Håmyra /Urbakkfoten kan iverksettast, skal vegen på strekninga Lisjenakkvegen til Solhøgda vere opprusta til samleveg standard. Spørsmål om forkøyrsvegskilting av vegen skal då også vere avklara.</p> <p>pkt. n): Før Kleppevegen skal få status som samleveg og gjennomgangstrafikk og bussløysing gjennom Håmyra/Urbakkfoten kan iverksettast, skal vegen vere opprusta til samleveg-standard. Tilsvarende må Engesetvegen opprustast. Andre byggetrinn i Håmyra skal ikkje iverksettast før desse tiltaka er iverksett. Spørsmål om forkøyrsvegskilting av vegen skal då også vere avklara.</p>	<p>Vilkår pkt 1, 2 og 4 vert ivareteke av teknisk sektor og i utbyggingsavtale.</p> <p>3. Lysa i Raudemyrvegen og Heltnevegen vert skifta ut med førsteprioritet når rammeavtale er på plass (ansvar Teknisk sektor)</p>	<p>Grunna sjukmelding ved sektoren har vi prioritert arbeid med revisjon av kommuneplanen. Målet er å starte opp arbeid med detaljregulering for Raudemyrvegen i vår</p>	<p>Mai 18</p>
3	KST 10/14	31.1.14	<p>Oppstart av sentrumsutviklingsprosjektet Mellom bygningane i Volda.</p> <p>1. Kommunestyret vedtek oppstart og gjennomføring av del 1 av sentrumsutviklingsprosjektet ”Mellom bygningane i Volda”. Prosjektet vert finansiert med kommunal del sentrumsutvikling (jf. budsjett 2014) og fylkeskommunale midlar, jf. tilsegn om tilskot inntil kr. 500 000,-</p> <p>2. Kommunestyret godkjenner vedlagte partnerskapsavtale for sentrumsutvikling i Volda, mellom Volda kommune, Volda Næringsforum og Møre og Romsdal fylkeskommune. Det er ein føresetnad at dei andre partane også vedtek avtalen.</p>	<p>Under arbeid.</p> <p>Ansvarleg: Prosjektleiinga ligg til Volda næringsforum.</p> <p>Utviklingssektoren og teknisk sektor følger prosjektet i partnerskapet.</p> <p>Partane har godkjent revidert partnerskapsavtale og framdriftsplan, jfr K-sak 72/15 den 18.06.15.</p> <p>Styringsgruppa for prosjektet har hatt møte og prioritert vidare utbyggingstiltak. Det er frå kommunen si side bedt om at rapporteringsrutinene til rådmann og kommunestyre vert følgt opp i samsvar med</p>	<p>Kommunen må ta stilling til om ein skal forlengje partnerskapsavtalen med Volda næringsforum og fylkeskommunen, ev om ein skal organisere framtidige sentrumsprosjekt på andre måtar. Avtalen går ved utgangen av året.</p>	

3	FSK 79/17	16.05.17	<p>3. Formannskapet vert representert i prosjektgruppa til "Mellom bygningane i Volda" med 1 representant: Jørgen Amdam</p> <p>4. Prosjektet si styringsgruppe vert 50/50 styret i Volda Næringsforum og Volda kommune.</p> <p>Sentrumsprosjektet - tiltak/gjennomføring/budsjett - 2017</p> <p><i>4.Detaljprosjekteringa av gatemiljøtiltak i området E39/Hamnekvartalet skal fullførast. Dei elementa i ferdig detaljplan som ikkje samsvarer med gjeldande reguleringsplan vert å handsame som dispensasjon ifrå reguleringsplan.</i></p>	<p>partnerskapsavtalen.</p> <p>To større prosjekt, Hamnekvartalet og forlenging av turveg Elvadalen, har vore ut på anbod og leverandør er valt. Prosjektering skal vere ferdig på nyåret 2017.</p>	<p>Prosjektering av Elvadalsprosjektet er ferdigstilt og det er oppstart på sjølve gjennomføringa 09.01.2018.</p> <p>Prosjektering av Elvadalsprosjektet er ferdigstilt og det er oppstart på sjølve gjennomføringa 09.01.2018.</p> <p>Det er oppretta dialog med grunneigar og vert jobba med ein avtale</p>	Feb 18
	FSK 187/17	14.11.17	<p><i>3.For å kunne slutføre arbeidet med detaljprosjekteringa av gatemiljøtiltak i Hamnekvartalet – eit tiltak som utgjer ein særskild viktig del av sentrumsutviklinga - vert administrasjonen beden om å ta initiativ til fullføring av forhandlingane om kjøp av grunn som omfattar eit avgrensa areal inn mot Snippa. Så snart ein eventuell slik avtale ligg føre ber ein om å få framlagt sak om godkjenning og finansiering.</i></p> <p><i>5.Partnerskapsavtalen skal reforhandlast og justerast m.a i høve organiserings- og finansieringsmodellen slik at det samsvarer meir med kva partane kan bidra med i prosjektet utifrå dei erfaringane som er gjort fram til no.</i></p>	<p>Det er laga til forslag til ny partnerskapsavtale som ein skal gå gjennom saman med fylkeskommunen og Volda næringsforum 09.01.2018. Etter det vil denne verte lagt fram for politisk handsaming.</p>		

4	KST 42/17	27.04.17	<p>Detaljreguleringsplan turveg Rotevatn – nytt offentlig ettersyn.</p> <p><i>I samsvar med reglane i Plan og Bygningslova §12 -12 vert detaljreguleringsplan for turveg Rotevatnet - slik det går fram av justert plankart datert 30.03.2017 og føresegner datert 30.03.2017 - godkjent.</i></p>	Vedtak påklaga og det vert førebudd ein klagesak no. Grunna nye opplysningar i klage er det satt i gang noko meir kartleggingsarbeid.	Handsaming av klage i Formannskapet Fekk inn data frå kartleggingsarbeidet rett før jul som må arbeidast inn i klagesaka	Mars 18
5	KST 16/17	02.03.17	<p>Kommunal planstrategi for Volda kommune 2016-2020</p> <p><i>Volda Kommunestyre ber administrasjonen prioritere rulleringa av Klimaplan-Handlingsdel i det vidare planarbeidet for 2017.</i></p>		<p>Grunna sjukmelding ved sektoren har vi prioritert arbeid med revisjon av kommuneplanen. Målet er å starte med rulleringa av handlingsdelen til klimaplanen rett over nyttår.</p> <p>Framleis utfordringar med kapasitet grunna sjukmelding og arbeid med kommuneplan så dette vert først etter sommaren</p>	Aug 18
6	KST 145/17	14.12.2017	<p>Årsbudsjett 2018</p> <p><i>Kommunestyret er kjend med at det over tid har vore arbeidd med utvikling av Megaområdet i Volda sentrum for å legge til rette for utvikling av handel og anna næring i kombinasjon med leiligheter. Kommunestyret er i utgangspunktet positivt innstilt til ei slik utvikling som vil kunne bety ei vesentleg fornying i Volda sentrum. Partane vert oppmoda om å halde fram arbeidet primært basert på oppnåing av frivillige avtalar. Om det ikkje lukkast i løpet av første halvår 2018, tilrår kommunestyret at det vert starta arbeid med ny reguleringsplan med sikte på ei framtidretta og heilskapleg løysing.</i></p>		Vi må avvente og sjå om ein får på plass frivillige avtalar i løpet av våren	

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Teknisk sektor	Framdrift og aktivitet	Frist
7			Opprydding avløp sone Folkestad	Oppfølgingsfase der det gjenstår 15-20 stk som ikkje har ferdigstilt.	Her har vore lite aktivitet, men svært lite gjenstår. Sjukemeldt sakshandsamar.	
8			Opprydding avløp sone Straumshamn	Opprydding Sone Straumshamn: Krav er utsendt og mange anlegg er ferdigstilt	Her har vore lite aktivitet, men svært lite gjenstår. Sjukemeldt sakshandsamar.	
9	KST 152/12	29.11.12	Planid 2011004 – detaljregulering for Gamlevegen 48 2. Kommunestyret ber om at Gamle Engesetveg blir stengt for gjennomkøyring så raskt som råd. 3. ..vurdere trafikale tiltak/avgrensingar som bom i Gamlevegen, i samband med rullering av Trafikktryggingsplanen.	Pkt 2- Gamle Engesetveg er mellombels skilta med gjennomkøyring forbode. Spørsmål om trafikale tiltak/avgrensingar som bom i Gamlevegen, er med som punkt i samband med rullering av Trafikktryggingsplanen i løpet av 2016. Formannskapet har bedt om at det vert utarbeidd skiltplan som regulerer denne vegen, jfr m.a problem ved snørydding mv.	Trafikktryggingsplan er ikkje ferdig. Dette arbeidet vert prioritert i 2018 i samanheng med trafikktryggingsplan og oppgradering av Engesetvegen til samleveg.	
10	FSK 98/13	21.05.13	Reservevassforsyning for Volda: 1. Rådmannen vert beden om å ta nytt initiativ ovanfor Ørsta kommune med sikte på å etablere reservevassforsyning for Volda med samankopling av leidningsnett og anna tilhøyrande infrastruktur i Furene. 2. Dersom det er vilje til å gjennomføre tiltaket i begge kommunar, vert rådmannen beden om å legge fram sak til politisk handsaming	Brev til Ørsta kommune er sendt og det er kome svar om positiv haldning til dette frå rådmannen. Fagavdelingane i dei to kommunane er bedne om å utgreie utkast til løysing. Konsulent er engasjert til å lage detaljplan/tilbodsdokument. Forslag til avtale om beredskapsvatn er utarbeidd.	Ordførar og rådmann i Ørsta er positive til at det vert arbeidd vidare med planane. Det bør derfor vere opna for å få til vidare samarbeid med teknisk etat i Ørsta for å avklare nærare saksgang og framdrift. Vi er i skrivande stund i forhandlingar med teknisk sektor i Ørsta om kompensasjon for tilknytning. Når avtaleutkastet er klart i februar, må dette til politisk behandling.	
11	FORV 78/13	20.08.13	Trafikksituasjonen i området ved Volda ferjekai - fv. 651, behov for tiltak: Forvaltningsstyret ber administrasjonen lage ei sak som omhandlar den farlege	Har vore gjennomført drøftingar med Statens vegvesen utan resultat. I Ved rullering av Trafikktryggingsplan for Volda kommune er miljøprioritert		

11	FORV 76/15	17.11.15	<p>trafikksituasjonen rundt området Skårbygget – innkøyring til ferjekaia inkl. mjuke trafikkantar, og at ein får fortgang i å gjennomføre gjeldande reguleringsplan for området.</p> <p>Planid 200700-01 – Dispensasjon frå reguleringsplan ny ferjekai på rv. 651, gbr 19/950 og 862</p> <p><i>4.Kommunen føreset at Statens vegvesen erstattar Volda kommune sitt tapte kaiareal i forbindelse med tiltaket.</i></p> <p><i>1.Kommunestyret viser til vedtak i Forvaltningsstyret sak 76/15 og 86/15 og tek til vitande dei vilkår og føresetnader som der er gitt med omsyn til bygging/utforming av ny fergekai i Volda sentrum.</i></p>	gjennomkøyring Volda sentrum eit punkt på tiltak på overordna vegnett. Administrasjonen må ha ei runde med Statens vegvesen og få aksept på dei tiltak som gjeld overordna vegnett i Volda kommune.	Det vert i løpet av kort tid sendt brev til Statens Vegvesen for å be om møte for å avklare nærare framdrift.	
	KST 81/16	16.06.16	<p><i>2.Kommunestyret sluttar seg til dei retningsliner som er gitt for vidare planutforming i kommunen sitt brev av 28.04.2016, og ber om at dette vert fylgt opp vidare i planarbeidet og i avtale med kommunen om grunnavståing, bruk og drift av anlegga i området etter riving av eksisterande kai.</i></p> <p><i>3.Kommunestyret vil melde frå om at det kan verte aktuelt å søkje om erstatning for tapt "kaiareal" som ein konsekvens av at den nye ferjekaia no vert flytta, noko som vil redusere kommunens noverande kaiareal/kailine.</i></p> <p>Skiltplan ved Volda fergekai og gangveg langs sjøen</p> <p><i>1.Skiltplanen for området kring ferjekaia i Volda med gangveg og areal, vert tilråda godkjend i Forvaltingsutvalet i Volda</i></p>		Det har vore gjennomført eit møte i september der ei ny problemstilling vart drøfta. Grunna plan om el-ferge frå 2020 må det verte etablert eit driftsbygg og ladestasjon. Statens Vegvesen veit førebels ikkje storleik på dette og vil kome med tilbakemelding når dei har dette på plass.	Arbeidet med ny fergekai er lagt ut på anbod med frist i slutten av januar 2018. Volda kommune deltok på anbodsynfaringa. Statens vegvesen har planar om eit nytt bygg med venterom, plassert nær dagens venterom.

	FORV 41/17	09.05.17	<i>kommune slik den går fram av saksutgreiinga og i samsvar med vedlagde kart/teikning. 2.Forvaltningsutvalet ber Statens Vegvesen om å godkjenne skiltplanen.</i>			
12	KST 152/15	17.12.15	Årsbudsjett 2016 Pkt. 47 Kommunestyret ber om at det i planperioden vert prioritert løyvt ytterlegare midlar til sentrumsutvikling sett i høve til posten for fast vegdekke.	Vedtaket vert tolka som at kommunestyret er villig til å prioritere sentrumsutvikling.	<p>Dette vert å vurdere i komande budsjett og økonomiplan. Kommentar: Utvikling av sentrum med nye tiltak vil i mange tilfeller auke driftskostnaden til Volda kommune, medan fast dekke på grusareal vil redusere driftskostnadene til kommuna. Difor bør ikkje akkurat desse to prosjekta setjast opp mot kvarandre.</p> <p>Ny gangveg vert ferdig i Elvadalen i 2018. I tillegg har vi fått finansiering til fast dekke på nær alle kommunale grusareal i 2018.</p>	
13	KST 44/16	31.03.16	B58 Bratteberg Planen godkjent, tillaust til meir gagn enn skade. 3.Kommunestyret ber om at tilretteleggande tiltak for gang- og sykkeltrafikk på tilførselvegssystemet vert ivareteke i arealdelen av kommuneplan og i trafikktryggingssplanen. 4.Volda kommune skal vere føreseielege for dei som ynskjer å etablere seg med bustad i Volda. Kommunestyret ber rådmannen utarbeide ein enkel handlingsplan for det vidare arbeidet med godkjend reguleringsplan fram mot byggeklare tomter. Handlingsplanen skal synleggjere rasjonell framdrift i arbeidet. Den skal leggst fram for kommunestyret og samordnast med budsjett-	Kommunestyret har bedt om ein milepelsplan for prosjektering og utbygging av feltet. Dette vert å følgje opp av teknisk sektor og føreset fullfinansiering av utbygginga.	<p>Førebygging av Heltneelva må gjerast før ein kan byggje ut feltet. Rådmannen vil i budsjett og økonomiplan vurdere ev opprydding i vegssystemet som tilførselsnett til Håmyra/Urbakkfoten og at Urbakkfoten vert bygt ut før B 58/Bratteberg.</p> <p>Utbygging av B58 er satt på hald inntil vidare og finansiering er fjerna. Heltneelva må først førebyggast, noko vi ikkje fekk stønad til frå NVE i 2018. Vi søkjer på nytt i 2019.</p>	

	KST 145/17	14.12.17	<p>og økonomiplanarbeidet.</p> <p>Vedtak som skal oversendast til administrasjonen: Som 1.trinn i utbygginga må ein fullføre gangveg Bjørnevegen og utbetre kryssing Hjellbakkane/ Bratteberg skule.</p> <p>Årsbudsjett 2018 <i>Kommunestyret minner om oversendingsframlegg frå 31.3.16 om å fullføre gangveg Bjørnevegen og utbetre kryssing Hjellbakkande/Bratteberg skule som byggetrinn 1 i utbygging av B58 Bratteberg. Vi ber om at planlegging av tiltaket vert sett i gang og kostnader innarbeidd i investeringsbudsjettet i økonomiplanperioden.</i></p>			
14	FORV	15.11.16	<p>Trafikkforhold i Kårstadvegen/Røystunvegen <i>Vegkrysset Kårstadvegen/Røystunvegen er uklart for trafikantane med omsyn til praktisering av vikeplikt. Forvaltningsstyret ber administrasjonen om å utgreie korleis ein kan gjere vikeplikta tydeleg for trafikantane i dette krysset.</i></p>		<p>Dette har ikkje vorte jobba med. Dette vert ein del av ny trafikktryggingsplan for Volda sentrum som skal utarbeidast i 2018.</p>	
15	KST 145/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018 <u>Kartlegging av manglande veglys på kommunale vegar.</u> <i>Det har på ulike måtar blitt hevda at det fleire stader på kommunale vegar rundt omkring i kommunen, manglar veglys som m.a. kan medføre trafikkfarlege situasjonar. Kommunestyret ber om at Forvaltningsutvalet - i samarbeid med GRENDAUTVALA - i løpet av 1. kvartal 2018, gjennomfører ei kartlegging for å få klarlagt kvar slike påpeika veglys manglar. Resultatet av denne</i></p>		<p>Dette arbeidet har starta, og vert ferdig ilag med ombygging til LED i 2018.</p>	

			<p><i>kartlegginga vert å legge fram for kommunestyret i løpet av 2. kvartal 2018. Det er kommunestyret sin intensjon å gjere dei naudsynte løyvingar som trengst, slik at slike manglande veglys vi vere komne på plass innan utgangen av 2019.</i></p>			
16	KST 145/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018 <i>Kommunestyret viser til at kommunen eig og leiger mange bilar og ber om vurdering av etablering av betre system for bruk og drift av bilparken i forhold til behov, jamfør auka utfordringar ved kommunesamanslåing.</i></p>		<p>Teknisk sektor har i perioda 2015-2017 installert ABAX kjørebok system på alle sine bilar 3,5 tonn og mindre.</p>	

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Personal og organisasjon	Framdrift og aktivitet	Frist
17	FSK 133/16	16.08.17	<p>Utviklingsmidlar til kommunale kvalifiseringstiltak</p> <p><i>1. Formannskapet godkjenner oppstart og gjennomføring av arbeidet med nye kvalifiseringstiltak for flyktningar, slik det kjem fram av saksutgreiinga.</i></p> <p><i>2. Administrasjonen får i oppdrag å iverksetje arbeidet med kvalifiseringstiltaka som skildra i saksutgreiinga. Det vert oppretta ei styringsgruppe der samarbeidspartnarar og brukarar av tenestene/tiltaka er representert. Administrasjonen får i oppgåve å setje saman prosjektgruppe på tvers av dei kommunale kvalifiseringstiltaka.</i></p> <p><i>3. Samla er prosjekta kostnadsrekna til ei kostnadsramme på kr 2 714 000 og vert finansiert med tilskotsmidlar på kr 1 714 000, eigenfinansiering og bruk av tidlegare løyvde midlar på kr 1 mill.</i></p> <p><i>a. Kr 1,3 mill. av tilskotsmidlane har Volda kommune fått tilsegn om, og rapporterer på:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>i. IMDi (kr 400 000 til kantinedrift på rådhuset)</i> <i>ii. Fylkeskommunen (kr 500 000 til Entreprenørskap som integrasjonsverktøy)</i> <i>iii. Fylkesmannen (kr 400 000 i prosjektskjønn til kommunale kvalifiseringstiltak)</i> <p><i>b. Kr 264 000 av tilskotsmidlane til prosjektet «Jobbmentor», har Høgskulen i Volda fått tilsegn om, og rapporterer på.</i></p> <p><i>c. Kr 150 000 av tilskotsmidlane har den frivillige organisasjonen «Kimen, sosial</i></p>	<p>Rådmannen vil setje ned ei tverrfagleg arbeidsgruppe som får i mandat å kartleggje behov, utfordringar og mulegheiter, og foreslå mål og strategiar for å tilby meir målretta, heilskaplege og tilrettelagde kvalifiserings- og sysselsettingstilbod til målgruppa. Gruppa skal også foreslå modell for samordning og samarbeid mellom tenestene internt og eksternt. Når gruppa har lagt fram sitt arbeid vil rådmannen på nyåret leggje fram sak til politisk handsaming om organisering av eit tiltaksapparat i kommunalt regi, for samordning og samarbeid om kvalifiserings- og sysselsettingstiltak for flyktningar og andre målgrupper.</p>		

		<i>entreprenør Volda» fått tilskot om, og rapporterer på.</i>			
--	--	---	--	--	--

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Eigedomsavdelinga	Framdrift og aktivitet	Frist
18	KST 163/13	28.11.13	Vikebygda skule - godkjenning etter forskrift om miljøretta helsevern i barnehagar og skular 5. Etter § 26 i "Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v" gir Volda Kommunestyre dispensasjon slik at dei delar av den gamle skulen som no er i bruk, framleis kan nyttast til skuleføremål i inntil 5 år. Føresetnaden er det skal gjerast ein byggtknisk gjennomgang med kostnadsberekning for planmessig opprusting av den gamle skuledelen med sikte på godkjenning innan utgangen av denne perioden. Naudsynte utbetringar skal enten utgreiast i eiga sak eller innarbeidast i kommunen sin vedlikehaldsplan.	Frist for å legge fram ein samla byggtknisk gjennomgang med kostnadsberekning for planmessig opprusting av den gamle skuledelen med sikte på godkjenning er 01.01.2019. Dette arbeidet er ikkje starta opp p.ga. kapasitet i avdelinga. Avdelinga vil gå for ein EPC kontrakt i kommunen og mykje av vedlikehalds-behovet på alle bygg frå barnehage storleik vil bli stetta her.		
19	KST 164/13	28.11.13	Austefjord skule - godkjenning etter forskrift om miljøretta helsevern i barnehage og skule 3. Volda kommunestyre er kjend med at tilkomst til garderobe og basseng ikkje er ideell for personar med alvorleg funksjonshindring. Naudsynte tiltak for å utbetre dette skal eigedomsavdelinga innarbeide i kommunen sin vedlikehaldsplan.	Miljørettahelsevern er svart opp til kommunelegen i ephorte i sak 2013/379. Punktet med basseng heng att, der ein ikkje tilrår å bruke midlar på oppgradering av basseng. Bassenget er nytta mellom 3-5 timar i veka.		
20	KST 125/14	24.09.14	Konkurransutsetjing, EPC-kontrakt 1. Kommunestyret godkjenner at det vert gjennomført energiøkonomiseringstiltak og vedlikehald av kommunale bygg etter modellen med EPC-kontrakt (Energy Performance Contracting). 2. Kommunestyret ber om at det vert gjennomført ei konkurranse for gjennomføring av fase 0 og 1 slik det er skissert i saksutgreiinga. Desse fasene vert gjennomført	Entreprenør er valt, det vart NEE som gikk av med sigeren. NEE er i gang med analysefasen. Analysefasen er ferdig 18.12.2015. Administrasjonen skal arbeide med gjennomgang av tiltaka fram til det blir lagt fram tiltakspakke til kommunestyret. Tiltakspakke er planlagt lagt fram for kommunestyret 31.03.2016.	Prosjektet er under gjennomføring og ca 60% av alle tiltaka er gjennomført til no.	

			<p>innanfor vedtekne rammer til energiøkonomisering.</p> <p>3. Det skal leggjast fram eiga sak for å ta stilling til prioriterte prosjekt for gjennomføring av tiltaka (fase 2 – 4) innanfor ei investeringsramme som vert å handsame i samband med komande budsjett og økonomiplan. Tiltaksinvesteringane er sjølvfinansierande, og forventa inntjeningstid er 8-10 år.</p>	<p>Tiltaket er godkjent i kommunestyret, der er lagt inn nokre opsjonar der adm. skal kome attende med eiga sak. Dette gjeld Voldahallen og 3 et. Aasen bygget.</p> <p>Opsjon Voldahall vart ikkje løyst inn. Prosjekt med 3 et. er stoppa og konkurransen er avlyst.</p>		
21	<p>FSK 208/14</p> <p>KST 3/17</p>	<p>18.11.14</p> <p>26.01.17</p>	<p>Leigekontrakter Høgskulen i Volda Formannskapet syner til saksutgreiinga og ber rådmannen føre forhandlingar med Høgskulen i Volda for dei lokala Volda kommune leiger ut, og basert på ein modell der Volda kommune som utleigar ivaretek nødvendig eigedomsforvaltning og rehabilitering der leigeara har tilfredsstillande standard.</p> <p>Tilleggsløyving klimaskjerm og etablering av 3. etasje Ivar Aasen bygget <i>1. Kommunestyret løyver kr 38.575.000 til prosjekt klimaskjerm og etablering råbygg tredje etasje Ivar Aasen bygget (dvs. Kr. 30.860.000 + mva Kr 7.715.000)</i></p> <p><i>Av dette er Kr 27.250.000 inkl mva løyvd tidligare.</i></p> <p><i>2. Finansiering vert ved låneopptak (kr 38.575.000).</i></p> <p><i>3. Det er potensiale for at 70 % av totale mva-utgifter vert kompensert i etterkant (justeringsrett). Kompensasjon vert utbetalt over 7 år (med like årlege beløp) etter at bygget er ferdigstilt og Høgskulen har flytta</i></p>	<p>Vert å kome attende til</p> <p>Anbudskonkurransen er avlyst og Prosjektbygg har stevna kommunen. Det er beramma rettssak i desember.</p>		

21	KST OS 13/17	02.03.17	<p>ut.</p> <p><i>Volda kommune har avlyst konkurransen, bakgrunnen for dette er at det ikkje er mogleg å ha dagleg drift i bygget medan bygg- og rehabiliteringsarbeidet pågår. Leige av mellombelse lokale vert for kostbart og arbeidet vert dermed utsett til høgskulen har flytta ut av bygget (etter 2020).</i></p> <p><i>Kommunestyret vedtek at ein takkar nei til å gå vidare med opsjon for EPC tiltak i Voldahallen.</i></p>			
22	KST 143/16	24.11.16	<p>Volda Campus Arena AS - bygging av ny idrettshall i Volda</p> <p><i>1.Kommunestyret ser med positiv interesse på at Volda Campus Arena AS byggjer og driv idrettshall i Volda sentrum. Utgreiing av ny hall i kommunal regi vert å legge på vent til Campus Arena er avklart.</i></p> <p><i>2.Kommunestyret er innstilt på å gi investeringstilskot som årleg tilskot i 40 år tilsvarande renter og avdrag for eit lån på kr 30 millionar over 40 års nedbetalingstid.</i></p> <p><i>3.Kommunestyret er innstilt på at kommunen forhandlar om leige av lokale for kroppsøvings elevane i grunnskulen.</i></p> <p><i>4.Føresetnaden for å gå inn med investeringstilskot og leige kroppsøvingslokale er at det er gangavstand til Øyra skule og Volda ungdomsskule, samt at totaløkonomien i prosjektet er realistisk og herunder leigeprisen ligg på eit nivå som for alternative løysingar for kommunen. Vidare vil det vere ein føresetnad for kommunen at hallen kan</i></p>	<p>Volda Campus Arena AS er i gang med planlegginga. Dei er i dialog med Volda kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune om leige av hallkapasitet til kroppsøving.</p> <p>Regulering og planarbeid går sin gang</p>		

22	KST 31/17	30.03.17	<p><i>planleggjast slik, dersom tomta gir rom for det, at den kan byggjast på med eit opplæringsbasseng med sambruk av fellesanlegg, garderober mv. Det må også avklarast om prosjektet skal ta omsyn til framtidig behov for symjeanlegg med 25M konkurransebasseng.</i></p> <p><i>5.Dersom Volda Campus Arena AS byggjer hallen på Jopllassen ved Høgskulen, så er Volda kommunestyre innstilt på å stille til disposisjon tomteareal under føresetnad av at prosjektet ikkje kjem i konflikt med utvikling av Høgskulen.</i></p> <p><i>6.Volda kommunestyre kjem attende til kva som skal skje med Voldahallen etter at utbyggingsplanane for ny hall i regi av Volda Campus Arena AS er klarlagt.</i></p> <p><i>7.Avtalen mellom grunneigar og Campus Arena As må vere kjend for Volda kommune innan avtale vert inngått.</i></p> <p>Plan for Volda Campus Arena - idrettshall på Jopllassen gbr 19/807, oppstart av planarbeid. Spørsmål om kommunalt tilskot til planarbeid</p> <p><i>1.Med grunnlag i brev frå Volda Campus Arena AS av 24.11.16, brev frå Per Mulvik AS av 18.01.17 og kommunestyret sitt vedtak i sak 143/1, godkjenner formannskapet oppstart av planprosess for detaljregulering av område O7 på Røysmarka i regi av Volda Campus Arena as slik det søkt om.</i></p> <p><i>2.Kommunen viser elles til oppsummering etter førehandskonferanse den 9.02.2017, som vidare retningsliner for planarbeidet.</i></p>		Planen er lagt ut på høyring	
----	--------------	----------	--	--	------------------------------	--

22	FSK 73/17	02.05.17	<p>3.Kommunen føreset at det vert etablert ei god kontakt og arena for medverknad i planprosess og prosjekteringsfase for bygg på området som sikrar interessene til, barne- og ungdomsskulen, høgskulen og ev andre i prosjektet, og at kommunestyret sine vilkår i sak 143/16 vert teke i vare.</p> <p>3.Primært ynskje Volda kommune å byggje 25 meters basseng på høgskuletomta evt. i tilknytning til Volda Campus Arena) og evt. med opplæringsbasseng i tillegg. Ein føresetnad for ei slik løysing er ei betydeleg medverknad i form av leige frå Høgskulen og evt. andre leigetakarar og bidragsytarar.</p> <p>4.Dersom pkt. 3 ikkje er mogleg å realisere vil Volda kommune bygge 12,5 m basseng knytt til Øyra skule.</p>		<p>HVO har sendt førebels melding om at dei har behov for å leige symjeanlegg for 250 timar til marknadspris. Ev utbygging vert å sjå nærare på i økonomiplan- og budsjettsamanheng.</p> <p>Asplan er i ferd med å utføre analyse på eit svømmeanlegg. Skal vere ferdig med analysa i februar. Sak vil bli lagt fram etter det</p>	
	KST 142/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018 Løyving på inn til kr. 500.000 til planlegging og prosjektering av svømmehall ved Campus Arena. Dekning lån.</p>		<p>Viser til saka over om analyse</p>	
23	DRIFT 22/17	07.06.17	<p>Garderobesituasjonen på Voldahallen Driftsstyret meiner dette er tiltak som bør kunne dekkast innan ramma til eigedomsavdelinga og ber om at følgjande 3 kulepunkt, henta frå vedtak i ungdomsrådet, snarast vert retta opp i.</p> <p>Ynskje om forbetring i garderobane i Voldahallen</p> <p>- Største utfordringa er at garderobane ikkje</p>		<p>Eigedomsavdelinga utfører dette snarast råd før jul. Beklagar at dette ikkje er blitt fanga opp tidligare.</p>	

			<p><i>er merka med dame og herre. Dette skaper naturleg nok forvirring og usikkerheit i omkleddingssituasjonar.</i></p> <p><i>- Det er stort ynskje om ein skjermvegg når ein kjem inn og når ein går ut av garderobane- slik det er no er det direkte innsyn når ein opnar døra frå gangen.</i></p> <p><i>- garderobane manglar ofie tørkepapir, såpe og spegel er kanskje luksus, men eit stort ynskje å få på plass</i></p> <p><i>Driftsstyret vil i tillegg oppmode om at fyrstehjelpsskrin vert gjort lett tilgjengelege i hallen.</i></p>			
24	KST 145/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018</p> <p><i>Kommunestyret ber om utgreiing om organisering og drift av ROP-bustadane og behov for eventuell finansiering ut over budsjettforslaget. Kommunestyret er budd på ei slik ekstraløyving når utgreiinga ligg føre.</i></p>			

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Helse- og omsorg	Framdrift og aktivitet	Frist
25	KST 111/17	26.10.17	<p>Nærings situasjon for dei eldre i kommunale bufellesskap og driftsform for sentralkjøkkenet på omsorgssenteret <i>Kommunestyret går inn for at drifta ved kjøkkenet vert endra frå kok- kjøll prinsippet til kok- server så snart administrasjonen er klar til omlegginga.</i> <i>Med bakgrunn i endring av produksjonsprinsipp, går kommunestyret inn for administrasjonen si tilrådinga av innkjøp av utstyr (vedlegg til saka lagt fram i formannskapet).</i> <i>Kommunestyret bed om at administrasjonen vidarefører pågåande ernæringsprosjektet for brukarane.</i> <i>Kommunestyret ber administrasjonen finne gode løysingar for utkøyring av varm mat, fortrinnsvis av frivillege om mogleg.</i> <i>Kommunestyret ber om attendemelding på kva løysing administrasjonen har valt på matutkøyring og vil vurdere naudsynte tiltak om behov.</i> <i>Kommunestyret ber vidare om ein framdriftsplan for kva tid endringa med omlegging av matproduksjonen kan starte opp.</i></p>	Denne saka har vore oppe til drøfting ved fleire høver, både i tenesteutvalet for helse- og omsorg, i Eldrerådet og i kommunalt råd for likestilling av menneske med nedsett funksjonsevne. Etter innspel frå hald vart det skreve sak der administrasjonen rådde til å endre produksjonsprinsippet for middagsmat frå kok- kjøll til kok- server. Saka vart handsama først i THO, deretter FSK og til slutt i KST. Etter at leiaren for sentralkjøkkenet gjekk av med pensjon i haust og ny kjøkkensjef vart tilsett, valde ein å avvente å starte med denne endringsprosessen til no over nyttår. Oppstartsmøte for prosjektet er fastsatt.		
26	KST 136/17		<p>Endring av betalings satsar for helse- og omsorgstenester <i>Kommunestyret er uroa over prisen på matpenger i omsorgstenestene, og legg til grunn at det er sjølvkostprinsippet som skal rå. Kommunestyret ber administrasjonen utgreie matpengesatsane i omsorgstenestene, for handsaminga THO våren 2018.</i></p>	Sak om betalings satsar for matpengar vil bli lagt fram for THO i løpet av vinter/ vår 2018.		
27	KST 145/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018 <i>Kommunestyret ber om at det vert teke</i></p>	Det er utarbeidd ei drøftingssak som skal opp i THO komande		

			<i>initiativ etablering av pårørandegrupper eller alternative løysingar for pårørandekontakt.</i>	tosdag, 11.01. Den vil gå tilbake til adm, som vil lage ei PS sak til THO, FSK og KST.		
28	KST 94/17	31.8.17	Vidareføring av folkehelse- og frisklivsarbeidet i Volda kommune <i>3. Kommunestyret ber administrasjonen definere målsetting for funksjonen og gjennomføre evaluering, der det som del av evalueringa skal vurderast om målgruppa for Frisklivssentralen sitt arbeid blir avgrensa til barn og unge og deira familiar.</i>	Stillinga for folkehelse- og frisklivsrettleiar vart i 2017 vedtatt slått saman til ei 100% stilling. Stillinga vart lyst ledig i fjor seinhaust/ vinter og ein er på tampen i tilsettingsprosessen no. Før ein vel å gjennomføre evaluering av satsinga/ fokusområdet til denne stillinga, vil det vere nyttig å ha noko fartstid med korleis denne fungerer. Denne stillingskombinasjonen vil vere heilt ny, det er ikkje definert at anasvarsområdet vil vere for stort og uråd å rekke over alt ein meiner ligg til stillinga. Ein har altså ikkje erfaring med behovet for å skulle snevre inn satsingsområdet. Ein vurderer derfor å avvente evalueringa til den nye stillinga er besatt og har litt fartstid.		

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Kultur og service	Framdrift og aktivitet	Frist
29	KST 146/17	28.11.17	<p>Ungdomsklubben <i>Kommunestyret syner til saksutgreiinga og sluttar seg til at det vert iverksett ein prosess for gjennomgang av tiltak retta mot ungdom som førebyggings- og inkluderings tiltak.</i></p> <p><i>Rådmannen vert beden om å leggje fram sak for tenesteutval for oppvekst og kultur om mandat, prosess og tidsfrist. Kommunestyret vil kome attende til nærare handsaming av ev finansiering og rammer for ungdomstilbodet basert brei involvering i prosess og innstilling frå tenesteutvalet. Inntil dette er avklart vert det ikkje inngått avtale om ev leige av eksterne lokale.</i></p> <p><i>Kommunestyret legger til grunn for prosessen vidare innspela frå ungdomsrådet, og ønsker ei framtidig drift av ein ungdomsklubb i Volda.</i></p> <p>Oversendingsframlegg frå kommunestyret 14.12.2017 til administrasjonen: <i>Kommunestyret ynskjer å legge til rette for at ein ungdomsklubb vert vurdert å bli drifta av andre aktørar enn kommuna sjølv.</i> <i>Kommunestyret ber rådmannen iverksette ein prosess der frivillige lag og organisasjonar blir invitert inn til arbeidet med å greie ut moglegheitane til å ta over drift og ansvar for ungdomsklubben. I denne prosessen skal dei inviterte laga også vere med å utvikle konseptet til ungdomsklubben.</i></p> <p><i>Den kommunale ungdomsklubben blir lagt ned, om det blir funne aktørar som tek over ansvaret og drifta for den nye</i></p>		<p>Det vil bli lagt fram ei sak for TOK for å få vedtatt mandat, prosess og tidsfrist for arbeidet, seinast til møtet i mars 2018.</p>	

	KST 145/17	14.12.17	<p>ungdomsklubben.</p> <p>Kommunen ynskjer å gi den nye ungdomsklubben eit årleg driftstilskot på kroner. Dette blir dekt gjennom dei frigitte midlane frå den kommunale ungdomsklubben.</p> <p>Årsbudsjett 2018 I samband med ombygging og utbygging av Ungdomsskolen ber kommunestyret om vurdering av lokale til ungdomsklubben der, jamfør igangsett utgreiing.</p>			
30	KST 99/16	25.08.20 16	<p>Grendautvala 2016 Kommunestyret ber formannskapet om å legge strategi for styrking av grendalaga og kontakten med disse.</p>		<p>Sak om godkjenning av nye styre blei lagt fram i august 2017.</p> <p>Sak om styrking av grendalag vil verte vurdert i samband med ny politisk struktur i Nye Volda kommune. Det er frå KS tilrådd at administrasjonane i kommuner som er vedtekne samanslått i 2020 ikkje får for mange utgreiingsoppgåver i høve til organisering av dagens kommune.</p>	
31	KST 145/17	14.12.17	<p>Årsbudsjett 2018 <u>KOMMUNE-TV (Web TV/Streaming).</u> Kommunestyret forutset at det snarast vert starta opp igjen med direkteoverføringar frå kommunestyremøta. Det bør vurderast om overføringar også skal gjerast frå formannskapsmøta og frå møta i dei andre hovedutvala.</p>		<p>Administrasjonen er i gang med å undersøke ulike løysingar, og vil kome i gang med streaming så snart som råd.</p>	

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Samfunn og rådgjeving/rådmannen	Framdrift og aktivitet	Frist
32	KST 123/15	26.12.15	<p>Næringsareal på Rotset – Gjennomføring av reguleringsplan – Oreigning</p> <p><i>1. Med heimel i kap. 16 i Plan- og bygningslova oreignar Volda kommune frå Per Schjelderup, eigar av gnr. 30 bnr. 4, om lag 48 da med påståande bygning, i samsvar med detaljreguleringsplanen for "Øvre Rotset næringsområde", vedteken i kommunestyret i møte 13.11.14, sak 142/14. Eventuelle rettar, avtalar og liknande som måtte kvile på areala nemnt ovanfor vert og oreigna.</i></p> <p><i>2. Kommunestyret meiner tvangsinngrepet etter punkt 1 ovanfor tvillaust er meir til gagn enn skade.</i></p> <p><i>3. Volda kommune vil søkje fylkesmannen i Møre og Romsdal om løyve til å ta grunnen i bruk før det er halde skjøen.</i></p> <p><i>4. Volda kommune krev skjøen.</i></p>	<p>Overskjøn er halde og prisen er sett ned med kr. 85,- /m2.</p> <p>Sendt rekvirering av deling og oppmåling.</p> <p>Utbetaling vil skje når endeleg oppmåling er foreteke.</p>		
33	KST 145/16	24.11.16	<p>Forprosjekt Volda kunnskapspark</p> <p><i>Når prosjektet er avslutta skal det leverast ein sluttrapport som gjer greie for i kva grad resultatmåla er nådd.</i></p>	<p>Sluttrapport og konklusjon mht hovudprosjekt skal leverast i slutten av 2018</p>		
34	KST 82/16	16.06.16	<p>"Destinasjon Volda"</p> <p><i>1. Volda kommunestyre godkjenner at avsette midlar for 2016, kr. 253.000,- til reiselivsutvikling vert overført Volda Næringsforum. Midlane skal øyremerkast til bruk i prosjektet og utviklingsarbeidet "destinasjon Volda", og vert organisert av Volda Næringsforum.</i></p> <p><i>Midlane skal inn til vidare nyttast med særleg utgangspunkt i utvikling av reiselivet i heile kommunen. Ein føreset difor at det vert styrt av ei prosjektgruppe som vert oppretta og slik samansett: 2 representantar frå Volda Næringsforum, 2 frå Volda Reiselivslag og 2</i></p>	<p>Prosjektrapport levert innan fristen 1. juli 2017. Skal utarbeidast ny sak til politisk handsaming. Sjå i samanheng med nyeVolda.</p>		

34	FSK 148/16	06.09.20 16	<p><i>frå Volda kommune.</i></p> <p><i>2.Kommunestyret ber om rapportering i årsrapport og ein prosjektrapport innan 1.juli 2017 i samsvar rådmannen sin konklusjon i denne saka.</i></p> <p><i>3.Kommunestyret vil vurdere effekten av måloppnåing og resultat opp mot kor vidt det skal løyvast midlar vidare. Dette vil kommunestyret kome attende til i samband med budsjettet for 2018.</i></p> <p><i>Volda formannskap syner til pkt. 2 i sak PS 82/16 og vel</i></p> <p><i>1. Fride Sortehaug vara: Odd Harald Sundal</i></p> <p><i>2. Anders Egil Straume</i></p> <p><i>som kommunen sine representantar i prosjektgruppa.</i></p>			
----	---------------	----------------	---	--	--	--

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: opplæring og oppvekst	Framdrift og aktivitet	Frist
35	KST 36/17	30.03.17	<p>PPT- avtale om regionalt samarbeid</p> <p>5.Volda kommune stiller høveleg lokale til rådevelde i Volda til disposisjon for samtalar, testing for å redusere reisetid for brukarar og tilsette.</p> <p>6.Volda kommunestyre ber om å få ei evaluering av ordninga etter to års drift.</p>	<p>Høveleg lokale står til disp viss PP-tenesta har behov for det.</p> <p>Denne evalueringa kjem etter to års drift</p>		
36	DRIFT OS 33/16	07.12.16	<p>Utviding av skuleveka til 5 dagar for elevane i 1.-4. klasse ved Dalsfjord skule</p> <p>Driftsstyret ber administrasjonen om å utrede muligheita for å utvide skuleveka til 5 dagar for elevane i 1. – 4. klasse ved Dalsfjord skule.</p>	<p>Saka er på det næraste ferdig og vert lagt fram på nyåret</p>		
37	KST PS 108/17	26.10.17	<p>Utgreiing av drifta av kommunale barnehagar i kommunen</p> <p>1.Kommunestyret ser behovet for å greie ut ei evt. strukturell endring av barnehagedrifta i sentrum og ber administrasjonen legge fram ei slik utgreiing med fokus på lokalisering, kapasitet, økonomi og pedagogiske konsekvensar for barnehagane Sollia, Oppigarden og Engeset.</p> <p>3.Kommunestyret ber administrasjonen fremje ei sak om framtida til Austefjord barnehage.</p>			

ID	Sak	Dato	Sak	Status og ansvar: Barnevern	Framdrift og aktivitet	Frist
38	KST 152/15	17.12.15	Årsbudsjett 2016 Pkt. 29 <i>Kommunestyret ber om at det blir gjenopprettet stilling som valdskordinator i 20 % stilling.</i>	Saka lagt fram for kommunestyret, som ber om at valdskordinator i 20 % stilling vert innarbeidd i samband med komande budsjett- og økonomiplanhandsaming.	Dette må vurderast i samband med handsaming av budsjett og økonomiplan.	
	KST 36/16	31.03.16	Kommunestyret bed om at valdskordinator i 20 % stilling vert å innarbeide i samband med komande budsjett- og økonomiplanhandsaming.			
	KST 172/16	15.12.16	Årsbudsjett 2017 og økonomiplan 2017-2020 <i>27. Valdskordinator. For å samordna valdsførebyggande arbeid på Søre Sunnmøre bør det opprettast heil stilling som valdskordinator i regionen og knytt til politiet og det sams barnevernet. Volda bidreg med minst 20% av stillinga. Dekning disposisjonsfondet.</i>	Utlysning vil skje første halvdel av september		

PS 8/18 Orienteringssaker

**OS 1/18 Orientering om anleggsprosjektet Sambindingsveg
Håmyra/Urbakkfoten**

JUDICIA

Volda kommune
v/rådmann Sjurgaard og ass. rådmann Moltudal
Stormyra 2
6100 VOLDA

VOLDA KOMMUNE	
Saksnr: 12/329	Avd: Adm
Løpnr:	Shs: Asbjørn
6. DES 2017	
Arkivdel: Fines	
Klassering P:	
Klassering S:	

Ålesund, 01.12.2017
Ansvarlig advokat: Reidar Andresen
Vår ref.:16-10028

EKSPPROPRIASJON – AREAL ØVRE ROTSET

Vedlagt følger Frostating lagmannsretts overskjønn for eiendommen til Per Schjelderup.

Som fremgår av skjønnet, fikk vi gjennomslag for at prisen tingretten satte var alt for høy, hvoretter prisen nå er nedsatt med kr85,00 pr. m² i forhold til tingrettens resultat med kr 285,00 pr. m².

Bruttomessig utgjør dette en besparelse på ca. kr 4 000 000,- ut fra et areal stort 48 daa.

Hva gjelder driftsbygning, har lagmannsretten her kommet til et kompromiss hvor vi delvis fikk gjennomslag for mindre tomteknad, men fordelsfradraget ble satt tilsvarende ned, slik at her går erstatningsrettsaken i tingretten i forhold til Frostating lagmannsrett «opp-i-opp».

Min tilrådning er at dette skjønnet godtas og at det ikke påankes til Høyesterett. En ankemulighet til Høyesterett er for øvrig svært begrenset, da det stort sett kan ankes over saksbehandling og lovanvendelse. Ingen av delene synes å være relevante i nærværende sak.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet JUDICIA DA

Reidar Andresen
Advokat/partner

Vedlegg

FROSTATING LAGMANNSRETT

Overskjønn

Avsagt: 28.11.2017 i Frostating lagmannsrett

Saksnr.: 17-115928SKJ-FROS

Dommer: Lagdommer Arve Rosvold Alver

Skjønnsmedlemmer:

Entreprenør	Kjartan Holseter
Rkneskapsmedarbeidar	Dagrun Olaug Molvik
Prosjektleder	Kjell Alme
Adm.dir	Askjell Våge

Saken gjelder: Fastsettelse av ekspropriasjonserstatning

Volda kommune

Advokat Reidar Andresen

mot

Per Schjelderup

Advokat Jørund Stig Knardal

Ingen begrensninger i adgangen til offentlig gjengivelse

OVERSKJØNN

Overskjønnet gjelder fastsettelse av ekspropriasjonsersättning i forbindelse med erverv gjennomført av Volda kommune.

Volda kommunestyre godkjente ved vedtak av 13. november 2014 detaljreguleringsplan for Øvre Rotset, et næringsområde i kommunen. Vedtaket ble påklaget av Per Schjelderup, eier av gnr. 30 bnr. 4 i Volda kommune. Klagen ble avgjort av fylkesmannen i Møre og Romsdal 26. februar 2016, og førte ikke frem.

Innsigelsene mot ekspropriasjonsvedtaket er ikke opprettholdt under skjønnsaken og lagmannsretten legger til grunn ekspropriasjonsvedtaket uten videre.

Den øvrige del av arealet omfattet av planen, tilhørende fire andre grunneiere på Rotset, ble avstått frivillig mot oppgjør etter skjønn. Pris ble fastsatt ved Frostating lagmannsretts skjønn av 2. juli 2014, der prisen ble satt til 210 kroner per kvadratmeter.

Skjønn begjært av Volda kommune ble gjennomført ved Søre Sunnmøre tingrett, som 16. mai 2017 avhjemlet skjønnet med slik slutning:

1. Volda kommune betaler til Per Schjelderup kr 285 – kronertohundreogåttifem - per kvm i erstatning for det areal dei oreignar frå gnr 30 bnr 4 i Volda kommune.
2. Volda kommune betaler til Per Schelderup kr 1 270 000,- - kronereinmilliontohundreogsyttitusen kroner – som erstatning for driftsbygningen.
3. Volda kommune betaler dei lovbestede utgiftene ved skjønnet.
4. Volda kommune betaler sakskostnader til Per Schjelderup med kr 121 250 – kronereitthundreogtjueeintusentohundreogfemti -.
5. Betalingsfrist er fjorten dagar etter at skjønnet er forkynt.

Volda kommune begjærte overskjønn 15. juni 2017. Overskjønnsbegjæringen er begrenset til punkt 1 og 2 i skjønns slutningen gjengitt ovenfor, nemlig verdsettelse av de avståtte arealer og verdsettelse av driftsbygning på eiendommen.

Forhandlingene under overskjønnet ble gjennomført 2. november 2017 i lokaler tilhørende Høgskulen i Volda.

Lagmannsretten legger til grunn for overskjønnet følgende omforente skjønnsforutsetninger:

1. Det skal fastsettest ein gjengs pris for tomteverdien til heile eiedommen som skal oreignast, med utgangspunkt i at eiedommen skal kunne brukast til forretning, næring, kontor, industri eller lager, slik det går fram av gjeldande reguleringsplan. Dette gjeld også for det området som er merka som LB1 på kartet og som er regulert til LNF. Ved verdsettinga ser såleis retten vekk frå LNF reguleringa.

2. Verdsettingstidspunktet skal vere avheimlingstidspunktet.
3. Bygningen som står på eigedommen skal erstattast i samsvar med prinsippet om gjenanskaffelse, jfr vederlagslova § 7. Gjenoppbygging skjer på eigen grunn slik vist på nytt ervervskart som er lagt ved rettsboka.

For lagmannsretten ble i tillegg følgende omforente nye skjønnsforutsetning inntatt i rettsboka:

Per Schjelderup kan disponere driftsbygning med tomt frem til tiltredelse.

Senest ved tiltredelse skal kommunen ha bygget en midlertidig drenggrøft i overkant av ny tomt for driftsbygningen.

Etter tiltredelse skal Per Schjelderup kunne disponere gammel driftsbygning med tomt i minimum 1 år i påvente av opparbeidelse av ny tomt og oppføring av ny bygning.

Erstatning for tomt og driftsbygning utbetales senest 14 dager etter tiltredelse.

Fra avhjemlingstidspunktet til tiltredelse tilkommer Per Schjelderup erstatning justert etter byggeindeksen for bolig.

Under overskjønnet møtte Per Schjelderup som ga forklaring. For Volda kommune møtte ass. rådmann Asbjørn Moltudal med fullmakt fra ordfører Jørgen Amdam. Dessuten ble avhørt fem vitner og gjennomført befarung.

Volda kommune har anført i hovedsak:

En skal frem til en utjevnet strøkspris for det samlede arealet, som utgjør om lag 48 dekar. Som det fremgår av skjønnsforutsetningene skal strøksprisen også omfatte det grøntområde og den vegetasjonsskjerm som omkranser tomten som en stripe, der LNF-regulering er opprettholdt.

Tingretten har tatt utgangspunkt i lagmannsrettens overskjønn av 2. juli 2014, noe som kan være naturlig. Tingretten har imidlertid helt unnlatt å problematisere at en betydelig del av arealet tilhørende Schjelderup har meget begrenset utnyttelsesgrad fordi det ligger svært rasutsatt til, basert på Norges Geotekniske Institutt's vurdering. Det er uriktig at dette ikke har påvirket prisfastsettelsen i betydelig grad. Prisen på råtomter burde samlet sett for dette området ha vært satt lavere enn den prisen som ble fastsatt ved overskjønn i 2014.

Det er også unyansert fra tingrettens side når den har basert seg på mønehøyde på 14 meter for Schjelderups areal. Dette gjelder bare for deler av området.

Det vil være vanskelig å finne kjøpere til det området som ligger i de dårligste sikkerhetsklassene. Eventuelle sikringstiltak vil være såpass kostbare at dette påvirker råtomteprisen svært negativt. Det er vist til kalkulasjon i forbindelse med utbedring av rasutsatte områder i Ørsta kommune, som pådrar kostnader i 40 millioners-klassen.

Kostnadene med byggemodning av tomtearealet for øvrig er litt underestimert av tingretten. Disse kostnadene vil inklusive merverdiavgift tilsvare minimum 220 kroner per kvadratmeter.

Det har vært såpass liten omsetning av næringseiendommer i Volda kommune at det er vanskelig å ha noen formening om noe prisnivå. Det aller meste som kan dokumenteres er tomter solgt av kommunen til politisk vedtatte priser. Formålet har vært å trekke næringsvirksomhet til kommunen. Priseksempler som ikke finnes, kan heller ikke fremlegges. De priseksempler som er fremlagt av grunneieren er enten lite sammenlignbare med vårt område eller de gjelder priser på råtomter til boligformål, der prisutviklingen har vært en helt annen.

Planene i Nasjonal Transportplan var omtrent de samme i 2014 som i dag. Det bestrides at planene om ny tunell mellom Rotset-området og Ørsta vil ha særlig betydning for verdien av dette området.

Det er enighet om at Schjelderups driftsbygg/traktorgarasje skal verdsettes ut fra det gamle byggets gjenanskaffelsesverdi, jf. vederlagsloven § 7. Volda kommune opprettholder ikke sine innsigelser fra tingretten med hensyn til den takst som ble fremlagt fra Ottar Skare med hensyn til byggeomkostninger for nytt bygg. Den foreslåtte indeksregulering aksepteres også.

Det er fortsatt uenighet mellom de sakkyndige vitnene om opparbeidelseskostnadene ved selve tomten. Her vises til Tvergrov's vitneprov, som er noe mer nøkternt enn Skares vitneprov.

Dessuten opprettholdes kravet om at fradraget for mindre fremtidige vedlikeholdskostnader, bør høynes noe sett i forhold til hva tingretten kom til, med 100 000 kroner.

Volda kommune la ned slik påstand:

«Overskjønnet fremmes.»

Per Schjelderup har anført i hovedsak:

Fastsettelse av erstatning skal tilfredsstille kravet i Grunnloven § 105 om full erstatning til den som rammes. Hvordan erstatningen skal beregnes fremgår av vederlagsloven § 5. Her står vi overfor et betydelig arealinngrep i umiddelbarhet nærhet til Volda sentrum på hele om lag 48 dekar.

De fremlagte priseksempel som gjelder næringseiendommer i nærheten av Volda sentrum viser at prisnivået er høyt. Det vises til de fem første eiendomssalg på liste fremlagt av advokat Knardal.

Tingretten tar riktig utgangspunkt i Frostating lagmannsretts overskjønn fra 2014, men har ikke fullt ut tatt inn over seg hvilken prisutvikling det har vært i Volda sentrum siden den gang. Prisen som tingretten satte er derfor blitt for lav.

Schjelderups tomt er en flat og lett bebyggelig tomt som lar seg utbygge uten de store kostnader. Det er vist til boniteringsrapport utarbeidet av Ottar Skare 22. september 2017. Tekniske anlegg ligger like inntil området, noe som gjør utbygging billigere enn ellers.

Utnyttingsgraden er den høyeste i hele reguleringsområdet.

Det er nesten ingen ledige næringsarealer i Volda kommune. Furene-området som ligger mindre sentralt til, er nå bortimot ferdig utbygd. Volda er et pressområde på grunn av sin beliggenhet og det er rift om arealer med god beliggenhet. Med sin beliggenhet tett inntil E39 er Rotset-området svært attraktivt, som en «indrefilet» i Volda.

Den nye tunellen Rotset – Furene vil øke områdets attraktivitet, da færre arealer vil være i «friluft» med lett tilgang til gjennomfartsveien.

Priseksempelene for boligpriser i Volda-området viser at det har vært en formidabel prisutvikling de seneste 10 årene.

Driftsbygningen skal erstattes etter prinsippet om gjenanskaffelsesverdi. Angrepet på Skares prisanslag med hensyn til byggekostnader er nå bortfalt. Det er heller ikke mye igjen av uenigheten om kostnadene til tomteopparbeidelse, der kravet er 170 000 kroner, mens kommunens sakkyndige vitne er kommet til 107 000 kroner.

En skal være forsiktig med fradrag for lavere vedlikeholdskostnader ved nytt bygg. Det er vist til jur. utdrag side 11, Rt-1960-568 (Sandbu).

Per Schjelderup har lagt ned slik påstand:

1. Per Schjelderup vert tilkjent full erstatning.
2. Per Schjelderup vert tilkjent sakskostnader og utlegg til teknisk assistanse.

Lagmannsretten bemerker:

Det aktuelle arealet er ikke tiltrådt og verdsetting skjer dermed på skjønnstidspunktet.

Det følger av skjønnsforutsetningene at det skal fastsettes en ens pris for det avståtte arealet, også den del som er regulert til fortsatt LNF. Det settes således en utjevnet strøkspris som omfatter hele området. Prisen settes som en pris per kvadratmeter, da arealet ikke er oppmålt.

Dessuten utmåles en erstatning ut fra vederlagsloven § 7, gjenanskaffelsesverdi for den driftsbygning Schjelderup mister, samt kostnader for opparbeidelse av tomten til dette nye huset. For lagmannsretten er denne driftsbygningen besluttet oppført på en tomt på 350 kvadratmeter beliggende langs veien Rotsetstranda, i den østlige delen av reguleringsområde, den del som på reguleringskartet er benevnt I/L.

Grunneieren har krav på full erstatning etter Grunnloven § 105. Det nærmere innhold i bestemmelsen er fastlagt gjennom rettspraksis, herunder en rekke avgjørelser i Høyesterett.

Generelt om tomteverdien

Det er enighet mellom partene om at grunnerstatningen skal verdsettes etter salgsverdien, jf. vederlagsloven § 5.

Dette innebærer at overskjønnet skal legges til grunn det «vanlege kjøparar» ville gi for eiendommen ved «friviljug sal». Om dette sier lovens andre ledd:

«Ved fastsetjinga skal det leggjast vekt på kva slag eigedom det gjeld, kvar eigedomen ligg og den påreknlege utnytting som det røyneleg er grunnlag for etter tilhøva på staden. Det skal dessutan leggjast vekt på dei prisane som er oppnådd ved omsetnad av andre eigedomar som det er naturleg å samanlikne med, og likeins på andre tilhøve som er avgjerande for salsverdien av eigedomen.»

Den reguleringsmessige situasjonen er her avklart gjennom den reguleringsplan som er nevnt foran, vedtatt av kommunestyret 13. november 2014.

Reguleringen er til utnyttelse til næringsformål, forretning, kontor og lager.

Påregnelig utnytting

Vi står overfor en ny reguleringsplan basert på en nylig rullering av kommuneplanens arealdel, og det legges til grunn at arealbruken i planen dermed i høyeste grad er påregnelig.

Av vedtektene til planen fremgår det at det kan etableres forretning/kontor/industri i feltene FKI 6 (7,3 da) og FKI 7 (8,9 da). Det østligste planområdet er benevnt I/L (29,4 da) og her er det mulighet for etablering av industri/lager. (Deler av dette området er allerede ervervet av kommunen fra en annen grunneier i 2014.) Ellers omfatter planen LB1, LNF-tiltak på 6,5 da og trafikkareal.

Utnyttingsgraden, såkalt BYA, er for forretning/kontor/industri satt til 60 % og for lager til 50 %. Mønehøyden er satt til 14 meter for feltene FKI 6 og 7. For øvrig areal gjelder mønehøyde etter plan- og bygningsloven.

Områdets plassering og kostnader ved byggemodning

Arealet Øvre Rotset ligger i Volda kommune som er en av de mest folkerike kommunene på Søre Sunnmøre.

Voldas plassering har på grunn av flere samferdselstiltak i nær fortid og fremtid endret seg i positiv retning. Lagmannsretten peker da på den undersjøiske tunellen, Eiksundsambandet, som øker nærheten til mye trafikk fra Ulstein, Hareid og tilstøtende øyer og distrikter. Dessuten fører den nye traceen for stamveien for Vestlandet, E 39, som går gjennom Rotset-området, med tunneller sørøstover, til at Rotset blir sentralt beliggende.

Det foreligger nå i Nasjonal Transportplan planer om at stamveien føres videre fra Rotset i en ny tunell nordover i retning nabokommunen Ørsta, den såkalte Voldatunellen. Dette vil, om planene blir realisert, gjøre at Rotset-området blir den åpningen mellom tunnelene som slipper stamveien ut i friluft.

Lagmannsretten ser det slik at planene i Nasjonal Transportplan etter all sannsynlighet blir realisert, mens det er mer usikkert når dette vil skje. Selv om dette ligger noen år frem i tid er det realistisk å regne med at denne nye tunellen vil øke attraktiviteten av Rotset-området.

Arealet erverves som råtomt. Det er et større areal på nesten 50 dekar, der reguleringsplanen forutsetter bygging av feltinterne veier i tillegg til eksisterende vei, Rotsetstranda. Tingretten har lagt til grunn at opparbeidelseskostnadene ved å gjøre området byggemodent ligger på omlag 190 kroner per kvadratmeter.

Tingretten har om dette skrevet:

«Arealet ligg på ein grusrygg og brorparten av arealet er relativt flatt, medan ein del er ei brattare skråning. Retten legg såleis til grunn at opparbeidingskostnadane for tomteareala vil vere relativt lave.»

Fra kommunens side er det for lagmannsretten prosedert på at kostnadene frem til byggemodning vil utgjøre noe mer enn det tingretten la til grunn, kr 190 per kvadratmeter, basert på tall fra Volda Maskin AS ved vitnet Øystein Åmelfot. Det er antydning omlag 220 kroner per kvadratmeter inklusive merverdiavgift. Lagmannsretten finner for sin del at disse tallene ligger innenfor det som det virker realistisk å regne med.

Virkning av at tomten er delvis rasutsatt

Ca. halvparten av det areal som erverves fra Per Schjelderup er rasutsatt. Dette arealet er i reguleringsplanen skravert med orange farge og omfatter Per Schjelderups del av felt I/L fullt ut og dessuten ca. en fjerdedel av felt F/K/I 6 og en ubetydelig del av F/K/I 7.

Av «føresegnene» til planen heter det således om feltet I/L følgende:

«Området merka industri/lager kan nyttast til masselager, massebehandlingsanlegg og lagerbygg for tekniske anlegg knytt til kommunalteknisk drift innanfor rammer gitt i teknisk forskrift, tryggleiksklasse S1, delvis klasse S2.»

I tillegg fremgår av «Planomtale for Øvre Rotset næringsområde» av 17. januar 2014, side 22 med referanse NGI:

«Mesteparten av reguleringsområdet har eit sannsyn for skred mindre enn 1/5000 per år, men i ein mindre del søraust i reguleringsområdet kan steinsprang og lausmasseskred nå inn med eit sannsyn på mellom 1/500 og 1/1000 per år. Også mindre snøskred frå hogstfeltet kan truleg nå inn i dett området. Hele reguleringsområdet tilfredsstillar krav til byggverk i klasse S1, dvs. har eit sannsyn for skred på mindre enn 1/100 per år. Kart med faresone 1/1000 per år og 1/5000 per år er vedlagd og viser kva område som ikkje tilfredsstillar krava til byggverk i klasse S2 og S3.»

Om rassikring heter det i samme dokument side 23:

«Med omsyn til tiltak for å redusere sannsynet for skred inn i området er det avgrensa med praktisk og økonomisk gjennomførlege alternativ. For å betre situasjonen noko er det mogleg å installere steinspranggjerdar på oppsida av reguleringsområdet, dersom dette er ynskjeleg. Dette vil likevel berre ha ein avgrensa innverknad på dei vurderte faresonene»

Betegnelsene sikkerhetsklasse S1 til S3 er definert i TEK 10. S1 omfatter tiltak der skred «vil ha liten konsekvens» eksemplifisert som byggverk der det normalt ikke oppholder seg personer eller der de økonomiske konsekvenser ikke vil være store. S3 omfatter tiltak der et skred vil føre til «store konsekvenser» eksemplifisert som byggverk der det normalt oppholder seg mer enn 25 personer.

Lagmannsretten legger til grunn at risikoen for skred, slik den er beskrevet foran, som omfatter ca. halvparten av Schjelderups areal vil påvirke omsetningsverdien betydelig for

denne del av arealet. Disse forholdene gjør at ikke alle typer virksomhet kan etableres i den østlige halvparten av det areal som erverves uten at det etableres svært kostbare sikringstiltak. Det virker lite sannsynlig at så kostbare tiltak blir iverksatt og det vil sterkt redusere kjøpergruppen for denne østligste delen, og dermed salgsprisen.

Pris for ervervet grunn

Fra begge sider er det fremlagt en del priser oppnådd i forbindelse med omsetning av fast eiendom i distriktet, de fleste fra grunneiersiden.

Av 22 priseksempler fra den siden gjelder 16 omsetning av boligtomter. Priser oppnådd ved omsetning av byggeklare tomter til boligformål er ikke sammenlignbare med et større område med diverse næringsformål.

Det er fra grunneiersiden fremlagt fem priseksempler som gjelder næringstomter i vid forstand og priser oppnådd etter 2014. Prisene varierer fra 390 per kvadratmeter til 2 112 kroner per kvadratmeter. Lagmannsretten legger til grunn at prisene ikke er sammenlignbare med vårt areal.

Ut fra en samlet vurdering av alle disse forhold er overskjønnet kommet frem til at salgsverdien av det aktuelle arealet på ca. 48 dekar fra gnr. 30 bnr. 4 i Volda skal settes til 200 kroner per kvadratmeter.

Verdsetting av driftsbygning

Den tvist som var for tingretten om byggeomkostningene for den driftsbygningen som Schjelderup skal sette opp, er ikke videreført for lagmannsretten. Volda kommune har erkjent at den pris som var fremlagt for tingretten av Ottar M. Skare, er akseptabel. Denne prisen settes til 1 080 000 kroner etter partenes enighet. Det var også enighet om å plusse på for byggeindeksens utvikling siden tingrettens skjønn, 5,65 %, slik at beløpet settes til 1 141 000 kroner

I tillegg skal det tas standpunkt til kostnadene ved klarlegging av tomten for bygging. Her foreligger det to sakkyndige uttalelser, Skare som har vært engasjert av Schjelderup og Tvergrov engasjert av kommunen. Den første har kalkulert tomtekostnadene til ca. 170 000 kroner inkl moms. Den siste har kalkulert det samme til ca. 107 000 kroner inkl moms.

Overskjønnet har ut fra en skjønnsmessig vurdering kommet til at denne summen kan settes til 140 000 kroner.

Ytterligere skal overskjønnet ta standpunkt til fradrag for eventuelt innsparte vedlikeholdskostnader for Schjelderup ved at han får opp en ny bygning i stedet for den gamle, som har en viss ytre slitasje, jfr. vederlagsloven § 7 tredje ledd.

Overskjønnsretten mener at den uisolerte bygningen som rives ikke har vesentlige mangler og setter fradraget til 50 000 kroner.

Totalbeløpet for bygningen inkl tomteopparbeidelse og med fradrag for «lengre levetid» og lavere vedlikeholdskostnader, settes til 1 231 000 kroner.

Sakskostnader

Sakskostnader for lagmannsretten avgjøres etter bestemmelsen i skjønnsprosessloven § 54b. Underskjønnet er brakt inn for overskjønn av Volda kommune alene, som dermed må dekke grunneierens sakskostnader vedrørende overskjønnet.

Advokat Knardal har lagt frem sakskostnadsoppgave på totalt 151 762,50 kroner, av dette salær 116 375 kroner. Det resterende utgjør utgifter til boniteringsrapport og sakkyndig.

Det har ikke vært innsigelser til oppgaven, som lagmannsretten legger til grunn for tilkjennelse av sakskostnader.

Overskjønnet er enstemmig.

SLUTNING

1. Volda kommune betaler erstatning til Per Schjelderup som fastsatt med 200 kroner per kvadratmeter for det areal som erverves.
2. Volda kommune betaler til Per Schjelderup som erstatning for driftsbygning 1 231 000 kroner.
3. Volda kommune betaler de lovbestemte utgiftene ved skjønnet.
4. Volda kommune betaler sakskostnader til Per Schjelderup ved advokat Knardal 151 762,50 – etthundreogfemtientusensjuhundreogsekstito 50/100 – innen 2 – to - uker fra forkynnelsen av overskjønnet.

Retten hevet

Arve Rosvold Alver

Kjartan Holseter

Dagrun Olaug Molvik

Kjell Alme

Askjell Våge

*Dokument i samsvar med signert original.
Trondheim, 28.11.2017
Anne Grethe Johansen
sign*

RETTLEDNING FOR RETTSMIDDELBRUK I SKJØNN

Begjæring om overskjønn til lagmannsretten

Det kan begjæres overskjønn for lagmannsretten. Detaljerte bestemmelser om overskjønn går fram av skjønnsprosessloven av 1. juni 1917. De viktigste vilkårene er:

Fristen for å begjære overskjønn er én måned fra underskjønnet ble forkynt.

Begjæring om overskjønn fra en advokat framsettes skriftlig for den rett som har avsagt underskjønnet. Selvprosederende parter kan inngi muntlig begjæring om overskjønn ved personlig oppmøte i den rett som har avsagt underskjønnet. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater inngir muntlig overskjønnsbegjæring.

Begjæringen om overskjønn må nevne:

- den retten overskjønnet hører under, partene i overskjønnssaken og i tilfelle deres lovlige stedfortredere
- det underskjønnet som kreves overprøvd
- om det er hele underskjønnet eller bare deler av det som kreves overprøvd
- de feil ved underskjønnet som begjæringen om overskjønn grunnes på
- de omstendigheter som er avgjørende for retten til å kreve overskjønn

Loven setter visse begrensninger for adgangen til å begjære overskjønn.

Overskjønnsbegjæring i sak om formuesverdier tas ikke under behandling uten samtykke fra lagmannsretten hvis verdien er under 125 000 kroner. Ved vurderingen av om samtykke skal gis, skal det blant annet tas hensyn til sakens karakter, de behov partene har for overprøving, og om det synes å være svakheter ved underskjønnet eller ved behandlingen av saken.

I tillegg kan begjæring om overskjønn – uavhengig av ankegjensstandens verdi – nektes fremmet når lagmannsretten finner det klart at begjæringen ikke vil føre fram.

Den som begjærer overskjønn må betale behandlingsgebyr. Opplysning om størrelsen på gebyret og hvordan det skal betales, kan den rett som har avsagt underskjønnet gi

Tingretten kan gi nærmere opplysninger om vilkårene for å begjære overskjønn.

Anke til Høyesterett

Et overskjønn kan bare ankes til Høyesterett på grunn av feil i rettsanvendelsen eller den saksbehandling som ligger til grunn for avgjørelsen. Anken behandles etter reglene om anke over dommer i tvisteloven kapittel 29 eller 30.

Ankefristen er én måned fra overskjønnet ble forkynt.

Den som anker må betale behandlingsgebyr. Den domstolen som har avhjemlet overskjønnet kan gi opplysning om gebyrets størrelse og om hvordan det skal betales.

Behandling av anke over overskjønn krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Slikt samtykke skal bare gis når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller at det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over overskjønn avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Den domstolen som har avhjemlet overskjønnet kan gi nærmere opplysninger om vilkårene for anke over overskjønn.

DET KONGELEGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ifølgje liste

Dykkar ref

Vår ref

Dato

17/4034-4

19. desember 2017

Forskrift om samanslåing av Hornindal kommune og Volda kommune til Volda kommune er fatsett

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har i dag fastsett forskrift om samanslåing av Hornindal kommune og Volda kommune frå 01.01.2020. Namnet på den nye kommunen er Volda kommune.

I tillegg til å fastsette namn på den samanslåtte kommunen og tidspunkt for når samanslåinga trer i kraft, fastset forskrifta talet på medlemmer i kommunestyret. Vidare blir det gitt overgangsreglar for lokale forskrifter, kommunale planar og reglar om forliksråd og eigedomsskatt.

Forskrifta er vedlagt, og er kunngjort på Lovdata. Forskrifta trer i kraft straks.

Med helsing

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tonje Areng Skaara
utgreiingsleiar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrive signaturar

Kopi

Finansdepartementet
Møre og Romsdal fylkeskommune
Sogn og Fjordane fylkeskommune

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling

Saksbehandlar
Tonje Areng
Skaara
22 24 72 58

Adresseliste

Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Hornindal kommune	Postboks 24	6761	HORNINDAL
Kartverket	Postboks 600	3507	HØNEFOSS
Skattedirektoratet	Postboks 9200 Grønland	0134	OSLO
Statistisk sentralbyrå	Postboks 8131 Dep	0033	OSLO
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA

Forskrift om samanslåing av Hornindal kommune og Volda kommune til Volda kommune

Fastsett av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 19. desember 2017 med heimel i kommunelova § 3 nr. 3 og inndelingslova § 17, jf. kongeleg resolusjon 27. oktober 2017 nr. 1666.

§ 1. Hornindal kommune og Volda kommune blir slått saman til ein kommune frå 1. januar 2020. Namnet på kommunen er Volda kommune.

§ 2. Kommunestyret skal ha 33 medlemmer, inntil kommunestyret eventuelt gjer anna vedtak i medhald av kommunelova § 7 nr. 3.

§ 3. Vedtekter og forskrifter som er gjeldande i Hornindal kommune og Volda kommune skal framleis gjelde for vedkomande område inntil nye lokale vedtekter og forskrifter er fastsett av kommunestyret. Frist for fastsetting av nye vedtekter og forskrifter er 1. januar 2021.

§ 4. Fellesnemnda skal sørge for at samansettinga av forliksrådet til kommunen er i samsvar med domstollova § 27 og § 57 i perioden frå samanslåingstidspunktet til nytt forliksråd trer i funksjon. Fellesnemnda kan slå fast at funksjonstida for dei eksisterande forliksråda i kommunane skal videreførast slik at den nye kommunen har to eller fleire forliksråd i ein periode.

§ 5. Kommuneplanar og kommunedelplanar etter plan- og bygningslova kapittel 11, inkludert arealdelen, gjeld inntil dei blir erstatta av nye planar som er vedtatte av det nye kommunestyret. Reguleringsplanar etter kapittel 12 i lova gjeld inntil dei blir erstatta av nye planar eller at dei blir vedtatt oppheva.

§ 6. I ein overgangsperiode frå 1. januar 2020 til 31. desember 2021 får Volda kommune unntak frå eigedomsskattelova slik at eigedomsskatteregima som gjaldt i Hornindal kommune og Volda kommune kan videreførast for vedkomande område i overgangsperioden i den grad desse var i samsvar med eigedomsskattelova. Ved etterfølgjande endringar i eigedomsskattelova må dei vidareførte eiendomsskatteregima innrettast i samsvar med lovendringane.

Dei vidareførte eiendomsskatteregima kan justerast i løpet av overgangsperioden i den grad den tidligare kommunen kunne gjort dette innanfor rammene av eigedomsskattelova, og formålet er gradvis å oppnå harmonisering av regelverket innad i den nye kommunen.

Frå og med 1. januar 2022 skal eigedomsskatten i Volda kommune vere harmonisert og i tråd med eigedomsskattelova.

§ 7. Forskrifta trer i kraft straks.

Fra: Skaara Tonje Areng[Tonje-Areng.Skaara@kmd.dep.no]

Sendt: 19.12.2017 15:29:06

Til: Postmottak Volda

Tittel: 17/4034-4 Forskrift om samanslåing av Hornindal kommune og Volda kommuner til Volda kommune er fatsett

Se vedlagte saksdokumenter.

For journalføring

Sendt fra min Samsung Galaxy-smarttelefon.

----- Opprinnelig melding -----

Fra: Vigdis Rotlid Vestad <fmmrvive@fylkesmannen.no>

Dato: 24.10.2017 12:24 (GMT+01:00)

Til: Rune Sjørgard <Rune.Sjørgard@volda.kommune.no>, Langeland Ann Kristin

<ann.kristin.langeland@hornindal.kommune.no>, Jørgen Amdam <jorgen.amdam@volda.kommune.no>, Stig Olav

Lødemel <stig.olav.lodemel@hornindal.kommune.no>

Ko: "Brøste, Rigmor" <fmmrribr@fylkesmannen.no>, Ole Helge Haugen <Ole.Helge.Haugen@mrfylke.no>, "Træen,

Kåre" <fmsfktr@fylkesmannen.no>

Emne: Statlege verksemdar - endring av fylkesgrenser

Hei

Viser til spørsmål om kva rolle kommunane og staten har når det gjeld endring av fylkesgrense – kven skal gjere kva....

KMD svarar at dei kjem til å sende brev til alle departement og varsle om dei fylkesovergripande grenseendringane. Departementa har deretter ansvar for å informere etatar som ligg under kvart departement. I utgangspunktet skal statlege etatar følge opp slike grenseendringar sjølve. I spesielle saker/høve der kommunen har ynskje om å ha direkte kontakt med statlege etatar – står kommunen sjølvsagt fritt til å gjere det. Kartverket og deira samordningsforum vil også ha ei vesentleg rolle i dette arbeidet.

Når det gjeld Møre og Romsdal fylkeskommune og Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal vi i nær framtid møtast; der tema er endring av fylkesgrenser – og kva slags prosessar som må følgjast opp på bakgrunn av det.

Med vennlig hilsen

Vigdis Rotlid Vestad

Seniorrådgivar

Innovasjon og samordning

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Fylkeshuset, 6404 Molde

Tlf: 71 25 84 47, mobil 99 15 85 49

E-post: vigdis.rotlid.vestad@fylkesmannen.no

Web: www.fylkesmannen.no/mr

KYSTVERKET

Midt-Norge

Statens vegvesen Region midt
Fylkeshuset
6404 MOLDE

Deres ref.:

Vår ref.:
2016/298-12

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Odd Helge Hestholm

Dato:
25.10.2017

Tillatelse - Vartdalsfjorden - Statens vegvesen - etablering og utplassering av bølgemålere - Møre og Romsdal fylke.

Vi viser til søknad av 21.8.2017.

Saksopplysninger

Statens vegvesen Region midt søker om tillatelse til utsett av bølgemåler i Vartdalsfjorden/Voldsfjorden forbindelse med målinger for framtidige fjordkryssing.

Aktuelle bestemmelser

Tiltaket søkes iverksatt innenfor området for hoved- og biled, jfr. areal definert i forskrift om farleder av 30.11.2009. Søknaden skal derfor behandles etter havne- og farvannsloven § 27 annet ledd, som lyder:

”Tiltak som nevnt i første ledd som skal settes i verk i hovedled eller biled eller for øvrig utenfor kommunens sjøområde, krever i stedet tillatelse fra departementet. Det samme gjelder tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i hovedled eller biled.”

Havne- og farvannsloven § 27 første ledd lyder:

”Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy, lyskilder, kabler og rør. (...)”

I Fiskeri - og kystdepartementets delegering av 4. desember 2009, er Kystverket delegert myndighet til å fatte vedtak i slike saker.

Søknaden skal derfor avgjøres av Kystverket.

I vurderingen av om tillatelse skal gis, skal det legges vekt på havne- og farvannslovens formål som fremgår av § 1:

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

”Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk.”

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 29 kan det stilles vilkår til en tillatelse. I § 29 heter det blant annet:

”Ved fastsettelsen av vilkår i enkeltvedtak etter dette kapitlet skal det legges vekt på hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet, hensynet til andre næringer, samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier. (...).”

Tillatelse til tiltak etter havne- og farvannsloven § 27 kan for øvrig ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten at vedkommende plan- og bygningsmyndighet har gitt dispensasjon, jf. havne- og farvannsloven § 32 annet ledd.

Vurdering

Ved vurdering om det skal gis tillatelse til omsøkte tiltak må en veie de ulike hensyn mot hverandre. Hvilke hensyn som skal tillegges vekt og hvilken vekt en skal legge på relevante hensyn må vurderes bl.a. i lys av formålet med den aktuelle bestemmelse. Tilsvarende gjelder dersom det skal stilles vilkår i forbindelse med tillatelsen.

Hensynet til søker taler for å gi tillatelse og må tillegges forholdsvis stor vekt. Andre forhold som skal tillegges vekt er bl.a. de fiskerimessige hensyn samt hensynet til generell ferdsel.

Kystverket har vurdert saken ut fra rent farvannsmessige hensyn. Vi har ingen vesentlige bemerkninger til utplassering av målebøyer i omsøkte områder, forutsatt at dette ikke hindrer ferdselen eller er til vesentlig fare for sjøveis trafikk.

Vedtak

Med hjemmel i havne- og farvannsloven § 27 annet ledd, jf. § 27 første ledd, gir Kystverket Midt-Norge tillatelse til at Statens vegvesen Region midt foretar utsett av bølgeomål i Vartdalsfjorden/Voldsfjorden i Møre og Romsdal fylke som omsøkt og vist på vedlagte kart. Tillatelsen er gyldig i 5 år fra utplasseringsdato.

Tillatelsen gis på følgende vilkår, jfr. Havne- og farvannsloven § 9:

1. Søker plikter å påse at utstyret er forsvarlig forankret og ligger i riktig posisjon. Utstyret skal merkes med lys (samme type som oppdrettsanlegg) og radarreflektor. Bøyene skal utstyres med AIS AtoN type 3 i tillegg til øvrig merking. Vi forutsetter at AIS-utstyr er i henhold til IALA's krav.

Begrunnelse:
Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

2. Tiltakshaver skal sørge for at utstyret blir jevnlig vedlikeholdt, slik at AIS-transmittere og lyssignal alltid er operative.

Begrunnelse:

Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

3. Tiltakshaver skal sørge for at samtlige installasjoner i sjø innmåles med WGS 84 posisjoner. Filtype som benyttes skal være i formatet TSJ, filen må inneholde metadata som forteller om nøyaktigheten på måledataene, kravet for posisjonsbestemmelse er +/- 2 meter. I tillegg skal det innsendes bilde av hver installasjon når disse er ferdig utsatt. Data for type lodd, vekt, utforming, samt lengde og dimensjon på tau/kjetting må oppgis. Dataene sendes til Kystverket, Pb 1502, 6025 Ålesund(post@kystverket.no).

Begrunnelse:
Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

4. Utstyret kan forlanges flyttet eller fjernet etter Kystverkets nærmere bestemmelser, dersom dette skulle vise seg nødvendig.

Begrunnelse:
Det kan oppstå uforutsette situasjoner som gjør at bøyene må flyttes eller fjernes.

5. Ethvert ansvarsforhold og eventuelle erstatningskrav i som følge av tiltaket påhviler søkeren.

Begrunnelse:
Dette vilkår er satt for at Kystverket ikke skal bli ansvarlig for tiltak der nytten ligger hos andre.

6. Søker plikter selv å foreta nødvendig kunngjøring i pressen om utplassering av utstyret.

Begrunnelse:
Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

7. Kystverket skal underrettes når testen er avsluttet og utstyret er tatt opp. Det samme gjelder dersom det skulle oppstå endringer i det oppsatte program.

Begrunnelse:
Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn.

8. Tiltakshaver skal sende inn melding vedlagt kart der tiltaket er nøyaktig inntegnet med posisjoner oppgitt i WGS 84, til Efs/ Kartverket sjødivisjonen, Postboks 60, 4001 Stavanger, umiddelbart etter at tiltaket er ferdigstilt. Tiltaket kan ikke tas i bruk før slik melding er sendt. Kopi av meldingen skal samtidig sendes Kystverket Midt-Norge Postboks 1502, 6025 ÅLESUND, med referanse til dette brevet.

Begrunnelse:
Ferdsels- og sikkerhetsmessige hensyn for de sjøfarende, for ajourhold og oppdatering av sjøkartene og eventuell kunngjøring i "Etterretninger for sjøfarende".

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at havne- og farvannsloven § 26 stiller nærmere krav til tiltaket som tiltakshaver selv har ansvaret for å oppfylle. Bestemmelsen lyder:

"§ 26. *Alminnelige krav til tiltak*

Tiltak som krever tillatelse etter dette kapittelet, skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier, blir ivarettatt på en forsvarlig måte.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til planlegging, gjennomføring, drift og vedlikehold av tiltak.

Departementet kan i forskrift gi regler om minste tillatte avstand i høyde, bredde eller dybde for tiltak som kan innskrenke farledene.”

I henhold havne- og farvannsloven § 31 faller tillatelsen bort hvis arbeidet med tiltaket ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Kystverket kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

Klage mv.

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages av søker og andre med rettslig klageinteresse innen 3 – tre – uker etter at dette brevet er kommet frem. Se vedlagte *Orientering om klageadgang*.

Klageadgangen må være benyttet før søksmål om gyldigheten av vedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket reises, jf. forvaltningsloven § 27b. Søksmål kan likevel reises når det er gått seks måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

Det understrekes at det ved avgjørelsen kun er tatt hensyn til reglene i havne- og farvannsloven og ikke annet lov- og regelverk. For eksempel kan tiltaket være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, og dette må tiltakshaver selv avklare med kommunen. Videre må forholdet til kulturminnelovgivningen og forurensningsloven avklares med vedkommende myndighet.

Havne- og farvannsloven regulerer ikke nabo- eller eiendomsforhold, og disse forholdene er ikke vurdert i saken. Søkeren er selv ansvarlig for å innhente nødvendig samtykke fra grunneiere og andre rettighetshavere. Kystverket har ikke ansvar for å følge opp dette. Privatrettslige tvister mellom partene avgjøres enten gjennom avtale eller på andre måter, for eksempel av domstolene.

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Odd Helge Hestholm
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:
Volda kommune Stormyra 2 6100 VOLDA

Vedlegg:

- 1 Godkjenningskart - Tillatelse - Vartdalsfjorden - Statens vegvesen - etablering og utplassering av bølgemålere - Møre og Romsdal fylke.

ORIENTERING OM KLAGEADGANG

KLAGEORGAN

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets regionkontor kan påklages til Kystverkets hovedkontor, jf. forvaltningsloven § 28.

Enkeltvedtak fattet av Kystverkets hovedkontor kan påklages til Samferdselsdepartementet, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen skal i begge tilfellene sendes per e-post til post@kystverket.no eller per post til Kystverket, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND.

KLAGEFRIST

Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet kom frem, jf. forvaltningsloven § 29. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp. Dersom klagen kommer for sent, kan Kystverket se bort fra klagen. Det kan søkes om å få forlenget fristen, men da må man oppgi årsaken til dette, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 31.

KLAGENS INNHOLD

Klagen må inneholde følgende, jf. forvaltningsloven § 32:

- hvilket vedtak det klages over
- den eller de endringer som ønskes
- eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for vurderingen av klagen

I tillegg bør man nevne de grunner klagen støtter seg til. Klagen må undertegnes.

UTSETTING AV GJENNOMFØRING AV VEDTAKET

Selv om det er klageadgang på et vedtak, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Førsteinstansen, klageinstansen eller annet overordnet organ, kan beslutte at vedtak likevel ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Man kan søke om å få utsatt gjennomføringen av et vedtak til klagefristen er ute eller til klagen er avgjort (søke om oppsettende virkning av klagen), jf. forvaltningsloven § 42. Begrunnet søknad sendes til den etaten som er førsteinstans for vedtaket. En avgjørelse om oppsettende virkning kan ikke påklages.

RETT TIL Å SE SAKSDOKUMENTENE OG TIL Å KREVE VEILEDNING

Med visse begrensninger har en part rett til å se dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19. Parten må i tilfelle ta kontakt med Kystverket. Man vil da få nærmere veiledning om adgangen til å klage, om fremgangsmåten og reglene om saksbehandlingen.

KOSTNADER VED KLAGESAKEN

En part kan kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, jf. forvaltningsloven § 36. Forutsetningen er da vanligvis at det organet som traff det opprinnelige vedtaket har gjort en feil slik at vedtaket blir endret.

Det kan også søkes om å få dekket utgifter til nødvendig advokathjelp etter reglene om fritt rettsråd. Vanligvis gjelder visse inntekts- og formuesgrenser. Klageinstansen eller partens advokat kan gi nærmere opplysninger om dette.

KLAGE TIL SIVILOMBUDSMANNEN

Hvis man mener å ha vært utsatt for urett fra den offentlige forvaltnings side, kan man klage til Stortingets ombudsmann for forvaltningen (Sivilombudsmannen). Sivilombudsmannen kan ikke selv endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltning har behandlet saken, og om det er gjort eventuelle feil eller forsømmelser.

Fra: Hasselø Jørn Arve (jorn.hasselo@vegvesen.no)

Sendt: 21.08.2017 09:17:57

Til: Tennfjord, Børre

Kopi:

Emne: Søknad om plassering av målebøye i Vartdalsfjorden

Vedlegg: image001.jpg

Søknad om plassering av målebøye med meteorologisk målestasjon i Vartdalsfjorden.

Vi er i gang med planlegging av bru over Vartdalsfjorden og som avtalt på sist møte så oversendes koordinater for meteorologisk målestasjon i Vartdalsfjorden.

Den vil være av samme type som tilsvarende målestasjoner i Sulafjorden.

Måleperioden er planlagt til 4 år og utsetting av målebøya er foreløpig satt til starten av oktober 2017.

Bølgemålerpunkt vist som pkt. 7 nedenfor:

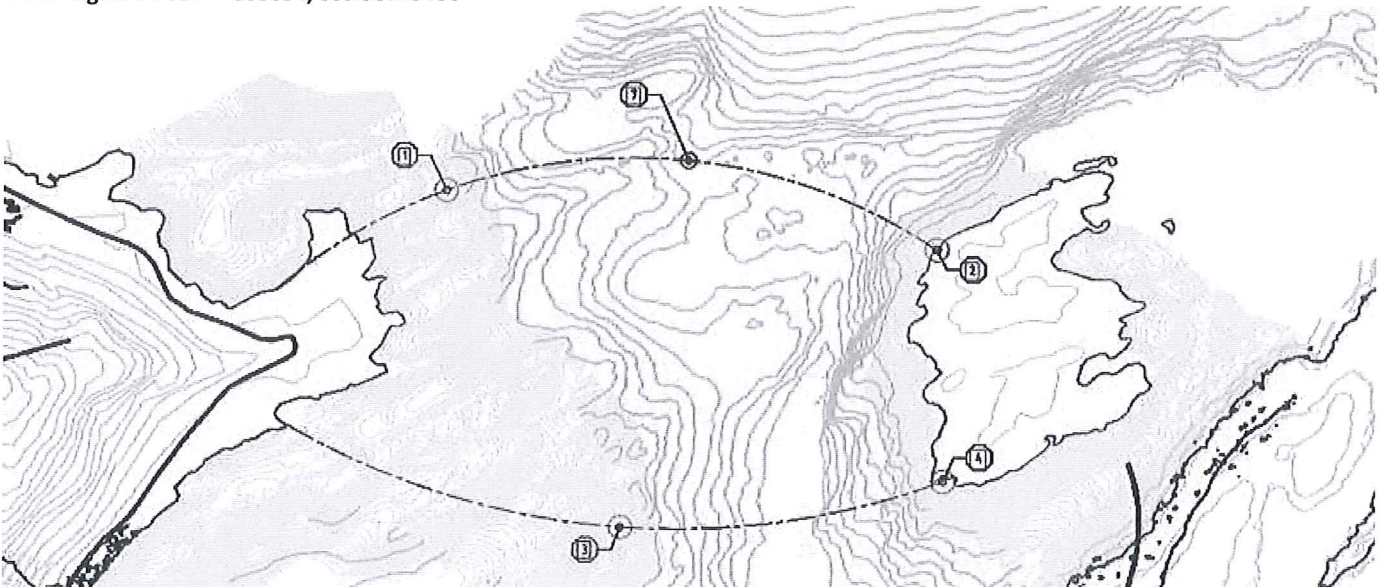
Koordinater:

Euref 89 NTM sone 6: 1470144.868, 69166.282

Euref 89 UTM sone 32: 6902366.410, 339218.145

Grader, minutter, sekunder: 062 13 06.73804, 005 54 26.26127

Desimalgrader: 062.21853834, 005.90729480

Dybden på det aktuelle stedet er ca. 225 m, men dette er i et område der vi IKKE har detaljerte dybdekoter (kun 25 m ekvidistanse).

KYSTVERKET MIDT-NORGE
GODKJENT

DATO SIGN.

25/10 - 2017 OHH

Med hilsen
Jørn Arve Hasselø

Seksjon: Bru- og ferjekaiseksjonen

Postadresse: Statens vegvesen Region midt, Postboks 2525, 6404 MOLDE

Besøksadresse: Fylkeshuset, Julsundvegen 9, 3. etg., MOLDE

Telefon: +47 71274153 **Mobil:** +47 91893533 **e-post/Lync:** jorn.hasselo@vegvesen.no

www.vegvesen.no **e-post:** firmapost-midt@vegvesen.no

Tenk miljø - spar papir. Trenger du å skrive ut denne e-posten?

Protokoll

FYLKESSTYRET I KS MØRE OG ROMSDAL

Dato: 30.11.2017 kl. 9:45 – 13.50

Sted: Vestnes Fjordhotell, Vestnes

Til stades:

Maritta Ohrstrand, nestleiar

Sidsel Rykhus

Svein-Rune Johannessen

Randi Walderhaug Frisvoll

Gunn Berit Gjerde, vara for Fride Sortehaug

Knut Erik Engh, vara for Geir Stenseth, møtte utan stemmerett, til kl. 12.00

Geir Stenseth

Monica Molvær, vara for Anders Riise

Jan Egil Korseberg, repr. bedr.medl.

Turid Hanken, fung. RU-leiar, frå sak 17/26

Forfall:

Anders Riise, styreleiar

Fride Sortehaug

Rune Sjurgard, RU-leiar

Frå administrasjonen:

Gunnar Bendixen

Alf Åge Berg

May-Ann Bruun

Stig Holmstrøm

SAKLISTE Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal 30.11.2017 kl. 9:45 – 13.55**Side****Saksfremlegg**

17/24	08/00730-176	Godkjenning av protokoll frå styremøte 13. september 2017	3
17/25	17/01619-2	Skjønnsmidlar 2018: Kort om status og drøfting av prioriteringar	3
17/26	10/00517-64	Status for arbeid på helsefeltet i KS Møre og Romsdal	4
17/27	10/00517-65	Oppnemning av KS-representant til Overordna Samhandlingsutval (OSU) / Samansetting av forhandlingsutval for revisjon av Samhandlingsavtalen	4
17/28	15/01040-3	Strategikonferansen 2018 - program og opplegg	4
17/29	15/01861-38	Plan 2018	5
17/30	17/00721-9	Kommunenettverk om innbyggjarmedverknad	5
17/31	17/01634-9	Høyring – revisjon av tru- og livssynslovgivinga	6
17/32	17/01781-1	KS Folkevaldprogram og folkevalddagar	6
17/33	17/00821-3	Høyring – Utviklingsplan Helse Møre og Romsdal 2019-2022	6
17/34	17/01855-1	Framtidig regionkontorinndeling i KS	7
17/35	13/00550-89	Barnehagesektoren og styringsutfordringar - invitasjon frå fylkesstyret i Hordaland	7
17/36	17/01881-1	Lokal samfunnskontrakt i Møre og Romsdal	7

Orienteringssaker

17/20	10/02086-21	Handlingsplan for FOI-strategi for kommunane i Møre og Romsdal	8
17/21	11/00720-10	Oppnemning av nytt medlem frå KS M&R til Senter mot incest og seksuelle overgrep (SMISO)	8
17/22	11/01628-28	Nytt frå FoU pr. 1.11.2017	8
17/23	13/01212-289	KS orienterar pr. 1.11.2017	8

Eventuelt

9

17/24 Godkjenning av protokoll frå styremøte 13. september 2017

Vedtak

Fylkesstyret godkjenner protokoll frå styremøte 13. september 2017.

[Lagre]

17/25 Skjønsmidlar 2018: Kort om status og drøfting av prioriteringar

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal stør følgjande vedtak i Rådmannsutvalet av 15.11.2017, om innspel til prioritering av skjønsmidlar 2018, og vil særleg peike på at innslagspunktet for ressurskrevjande tenester stadig vert heva:

Rådmannsutvalet rår til at følgjande punkt vert lagt til grunn i fordelinga av skjønsmiddelpotten:

- Prioriterte område for skjønsmidlar bør oppretthaldast, men prioritering av digitalisering må gjelde generelt, og ikkje vere knytt berre til einstilte tenesteområde.
- Skjønsmidlane må ikkje berre vere knytt til utviklingsarbeid i nye kommunar, men også nyttast til tenesteutvikling i dei andre kommunane.
- RU vil oppmode om at den totale skjønsmiddelpotten vert nytta fleksibelt, og at ein ikkje er heilt ut bunden til den fordelinga som er gjort til ulike satsingsområde.

Rådmannsutvalet viser vidare til følgjande innspel frå fungerande RU-leiar Turid Hanken:

Med dei signala som ligg føre med redusert skjønnsramme, er det viktig at det blir gjort klare prioriteringar i staden for å «smøre tynt ut over». Like viktig som å få med fleire tiltak, er det at det blir avsett nok midlar til at det monner for dei prioriteringane som blir gjort.

Ressurskrevjande tenester er eit område mange kommunar opplever sterk vekst i. Ofte kjem brukarane i løpet av året og utan at det er budsjettert. Derfor bør dette ha høg prioritet, og det er positivt at også dei over 67 år er omfatta av ordninga.

Kommunane som skal slå seg saman står i store omstillingar som krev mykje ressursar. Området må ha prioritet også i 2018, fordelinga må avspegle storleiken /antal kommunar som er med i den enkelte samanslåing. Prosjektskjønn kan bidra til at desse kommunane får ein særleg boost i fornyingsarbeidet.

Digitalisering er særskilt viktig i fornyings- og innovasjonsarbeidet, og det er viktig at Fylkesmannen gjennom projektskjønn støttar opp om prosjekt og prosessar som understøtter FOI-strategien og idear som kjem fram i oppfølging av denne (jamfør sak 17/26).

Betre oppvekst for barn og unge er viktig satsing. Her bør ein stimulere tidleg innsats og vurdere å få til ei meir heilskapleg og samordna oversikt over alt som føregår og betre utveksling mellom Fylkesmannen, KS og andre initiativ. Vi opplever til dels parallelle initiativ frå ulike hald, og kanskje kunne ein få meir ut av ressursane ved å samarbeide tettare med KS på dette feltet? T.d. viste haustkonferansen mange gode døme som det også er fleire av, og her kan ein lære mykje meir av

kvarandre. Prosjektskjønn bør stimulere til å systematisk vidareutvikling og overføring av læring til andre kommunar av dei tiltaka som ser ut til å fungere godt. Det skjer ein god del bra i vårt fylke på feltet. Kan Møre og Romsdal bli kjent som eit tidleg innsats fylke gjennom godt samarbeid mellom Fylkesmann, KS og kommunane, og ei samordna satsing på feltet for eksempel.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/26 Status for arbeid på helsefeltet i KS Møre og Romsdal

Orientering ved Stig Holmstrøm.

Vedtak

Fylkesstyret tek saka til orientering.

Styret i KS Møre og Romsdal ser behov for å auke bruken av ressursar i KS for å følgje opp dette feltet.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/27 Oppnemning av KS-representant til Overordna Samhandlingsutval / Samansetting av forhandlingsutval for revisjon av Samhandlingsavtalen

Vedtak

Fylkesstyret oppnemner styremedlem Svein-Rune Johannessen som KS-representant i Forhandlingsutval for revisjon av Samhandlingsavtalen. Styremedlem Sidsel Rykhus er oppnemnd som vararepresentant.

KS oppmodar regionråda til å velje sine representantar.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/28 Strategikonferansen 2018 - program og opplegg

Vedtak

Fylkesstyret viser til innspela som kom fram i møtet og ber administrasjonen arbeide vidare med program og opplegg for Strategikonferansen 2018.

[Lagre]

17/29 Plan 2018

Vedtak

Kommunane sitt klimaarbeid er heilt avgjerande for å nå klimamåla og Fylkesstyret støyr KS i å fokusere på dette viktige arbeidet.

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal vil understreke behovet for å sette lågutsleppssamfunnet høgt på dagsorden, og i tillegg til transport er det viktig å ha fokus på innkjøp, bygg og anlegg samt energiltak i kommunane.

Styret støyr følgjande vedtak i Rådmannsutvalet den 15.11.2017:

RU sluttar seg til Hovudstyret sine prioriteringar i Plan 2018 med følgjande tillegg:

- Vidareføre tema beredskap frå 2017.

I tillegg sluttar RU seg til desse innspela frå fungerande leiar Turid Hanken:

Digitalisering og innovasjon:

Det er litt passivt at KS berre skal drive med systematisk overføring og deling av erfaring. Med det nye digitaliseringsfondet og samarbeidet med staten som er lagt opp til må slik det framgår av teksten i Statsbudsjettet, bør vi kunne oppfordre KS til å sette seg lenger fram i førersetet og ta ei meir aktiv pådrivarrolle for å få større fart på innovasjons- og digitaliseringsarbeidet framover.

Kompetanse og inkludering for arbeidslivet:

Heiltidskultur og reduksjon i sjukefråvær står sentralt i 2018. Det er viktig og positivt at det har prioritet. Det bør settast inn ytterlegare innsats for å arbeide med utfordringane knytt til arbeidstidsordningar, turnusordningar o.s.b. slik at heiltidskultur er oppnåeleg i praksis og på permanent basis. Det er ein del gode prosjekt i gang, men mange av dei går tilbake til ordinære ordningar etter ei tid, og det krev ofte stor innsats gjennom mykje motstand frå fagorganisasjonane for å kome i gang. Derfor treng dette ytterlegare merksemd i tida som kjem.

Dei tematiske hovudprioriteringane vert innarbeidd i Plan og budsjett 2018, som vert lagt fram for Hovudstyret 15.12.17.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/30 Kommunenettverk om innbyggjarmedverknad

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal oppmodar kommunane om å gjennomføre lokaldemokratiundersøkinga.

Fylkesstyret vil oppmode til at KS arrangerer eit seminar med lokaldemokrati og innbyggjarmedverknad som hovudtema.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/31 Høyring – revisjon av tru- og livssynslovgivinga

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal gir følgjande uttale til høyring om revisjon av tru- og livssynslovgivinga:

- Organisering av kyrkja bør fastsettast ved lov.
- Fellesrådet opprettheld og har arbeidsgjevaransvaret for dei kyrkjeleg tilsette lokalt.
- Lokal gravferdsmynde må ligge til Den Norske Kyrkje lokalt.

Fylkesstyret sluttar seg vidare til Rådmannsutvalet sin uttale:

- Staten bør ha heile ansvaret for finansiering og drift av kyrkjebygg m.v., eller overlate dette fullstendig til kommunane. Mellomløysingar bidreg til at ansvaret vert uklårt.
- Det er ikkje ønskjeleg at staten gjennom endå fleire kanalar pålegg kommunane økonomisk ansvar for kyrkjebygga.
- Tildelingar til mange ulike livssynssamfunn bør strammast betydeleg inn, t.d. med eit medlemskriterium på minimum 1000 medlemmer.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/32 KS Folkevaldprogram og folkevalddagar

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal ønskjer folkevaldtiltak rundt følgjande tema:

- Ulike organisasjonsmodellar for tenesteyting
- Innbyggjarinvolvering
- Barnevern
- Dei uskrivne reglane
 - o grunnleggjande og konkret

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/33 Høyring – Utviklingsplan Helse Møre og Romsdal 2019 - 2022

Vedtak

1. KS Møre og Romsdal er urolig for Helse Møre og Romsdal sine økonomiske utfordringer. Styret stiller spørsmål ved om det er rom for å løse oppgavene innanfor foretaket sine rammer uten å forsere oppgaveoverføring til kommunene før dette er forankra i Stortinget, og kommunene er gjort i stand både økonomisk og kompetansmessig, til å overta disse oppgavene. Styret ser utviklingsplanen som en «reform» som har konsekvenser av en slik karakter at de bør utredes og behandles på nasjonalt nivå av departement og Storting.
2. De store utfordringene med samhandlingsreformen har ennå ikke satt seg godt nok. Utviklingsplanen gir et inntrykk av at HF Møre og Romsdal planlegger å forsere oppgaveoverføring som ikke er konsekvensvurdert eller tilstrekkelig nasjonalt forankret, og som kan få alvorlige konsekvenser for kommunene og pasientene.

3. Når slike meroppgaver ikke er finansiert, får dette konsekvenser for de kommunale helse- og omsorgstjenestene av en slik karakter at kommunene ikke kan garantere å kunne innfri lovkravet om å levere gode og forsvarlige tjenester. Oppgaveoverføring som trenger vesentlig planlegging, omlegging av tjenester og utløser merkostnader, må være avtalt på forhånd, jfr. Samhandlingsavtalen kapittel 5.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/34 Framtidig regionkontorinndeling i KS

Vedtak

Fylkesstyret i KS M&R vil understreke at dersom det vert eige KS-kontor i Møre og Romsdal, må dette organiserast som eit fullverdig regionkontor.

Styret tar gjennomgangen av saka til orientering, og ber om at momenta frå diskusjonen vert tatt med i saka om KS si administrative regionorganisering, når ho vert lagt fram i neste møte.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/35 Barnehagesektoren og styringsutfordringar - invitasjon frå fylkesstyret i Hordaland

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal gir si tilslutting til at saka må avklarast vidare, og peikar på at det er eit uavklart tilhøve når deg gjeld kommunane si rolle som barnehagemynd.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

17/36 Lokal samfunnskontrakt i Møre og Romsdal

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal vil peike på viktigheita av å få opp talet på lærlingar i kommunane i M&R. I dette arbeidet vil fylkestyret oppmode kommunane til å gje informasjon som grunnlag for KS sitt arbeid i yrkesopplæringsnemnda i M&R – og som bidrag til den samla innsatsen for lærlingar i kommunane.

Samrøystes vedtatt.

[Lagre]

Orienteringssaker

17/20 Handlingsplan for FOI-strategi for kommunane i Møre og Romsdal

Vedtak

Saka er tatt til orientering.

[Lagre]

17/21 Oppnemning av nytt medlem frå KS M&R til Senter mot incest og seksuelle overgrep (SMISO)

Vedtak

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal støttar vedtaket i Rådmannsutvalet, som følgjer, og tar saka til vitande.

Rådmannsutvalet oppnemner følgjande som KS sin representant i styret for SMISO Møre og Romsdal:

Tone Haukebø Silseth, Molde kommune

Rådmannsutvalet oppmodar Ålesund kommune til å stille vararepresentant til SMISO.

Administrasjonen får fullmakt til å følgje opp saka vidare.

[Lagre]

17/22 Nytt frå FoU pr. 1.11.2017

Vedtak

Saka er tatt til orientering.

[Lagre]

17/23 KS orienterar pr. 1.11.2017

Vedtak

Saka er tatt til orientering.

[Lagre]

Eventuelt

Møtestad for KS-konferansar

Maritta Ohrstrand formidla spørsmål frå Orkidè om også å legge KS sine store konferansar til Kristiansund og ba om at Kristiansund vert vurdert som møtestad for Haustkonferansen 2018.

Styret for 110-sentralen – saka om særaldersgrense

Styret bad administrasjonen sende brevet over til KS si fagavdeling og be om vurdering ut frå eit arbeidsgjevarsynspunkt.

Dialogmøte Helse Møre og Romsdal den 19. januar 2018.

Fylkesstyret i KS Møre og Romsdal oversender følgjande tema til dialogmøte 19. januar 2018:

Eventuelle overføringar til kommunane av ikkje-finansierte tenester i samband med dei økonomiske utfordringane i Helse Møre og Romsdal.

VANYLVEN KOMMUNE

Ordføraren

Møre og Romsdal Fylkeskommune
Postboks 2500

6404 MOLDE

Saksnr Løpenr/Arkiv Dykkar ref. Avd/Saksansvarleg Dato
2012/1109 8753/2017 / Q00 ORDF / KOLTER 20.12.2017

Takstendring ferjesamband 01.01.2018

Viser til vedtak i Samferdselsutvalet og Fylkestinget i Møre og Romsdal den 13.12.2017:
"Samferdselsutvalet godkjenner at Riksregulativet for ferjetakstar skal gjelde for fylkesvegferjerutene frå 01.01.2018, samt ein takstauke med 2 soner på alle bruttosamband. ..."

Årvik-Koparnes, Volda-Lauvstad og Hareid-Sulesund er av sambanda som vert råka av dette vedtaket, og dermed også innbyggjarar og næringsdrivande i Vanylven og nærliggande kommunar.

Vi skjønar at takstauken skuldast at ein no set inn ekstra ferje på sambandet Stranda-Liabygda, og at det er sett i gong eit utviklingprosjekt for buss Ålesund-Giske. Vi har forståing for at desse kostnadane må dekkjast inn. Det vi ikkje har forståing for er at vi som bur lengst sør i fylket i så stor grad skal ta hovudansvaret for å dekkje inn kostnadar knytt til samband andre stader.

Transportnæringa og pendlarar vil vere dei som mest får merke denne takstauken. Det har dei siste åra vore ein auka trafikk på tyngre køyretøy på nettopp desse ferjestrekningane. Kvifor ikkje dekkje inn med ei lik ferjetakstauke på alle 20 ferjesambanda som Møre og Romsdal fylkeskommune har ansvar for? Då hadde takstauka kanskje ikkje vore meir enn 6-7% for alle sambanda.

Om våre opplysningar stemmer vil kostnadsauken på våre lokale samband verte slik:

Takstauke - ferjetakster Søre Sunnmøre (urabattert)

Takst I: Bil t.o.m. 6 m - innføring av nye takstsoner pr.01.01.2018

Takst II: Bil 10-12 m

Strekning	Sone *	dagens takst	01.01.2018	% auke
Volda Folkestad	4 4	87,-	89,-	3
Volda - Lauvstad	10 8	115,-	136,-	17
Årvik - Koparnes	5 3	79,-	98,-	23
Larsnes - Åram	5 5	94,-	98,-	3
Hareid - Sulesund	10 8	115,-	136,-	17

* tidlegare takstsoner

Vi som bur i Vanylven er avhengig av ferjer for å ferdast i eige fylke. Når no fylkeskommunen legg opp til ei 23% prisauke på vårt hovudsamband Koparnes-Årvik, så har dette store konsekvensar.

Postadresse:
Rådhuset
6143 FISKÅ

postmottak@vanylven.kommune.no
Telefon:
70030000

Telefaks:
70030009

http://www.vanylven.kommune.no
Org.nr Bankgiro:
964 978 662 3972 07 00151

Næringsdrivande i vår kommune misser fullstendig konkurranseevna om ein over natta får slike tilleggskostnader i fanget.

Vi arbeider hardt for å legge til rette for auka busetnad i vår kommune, men ser at auka reisekostnadar, i tillegg til tid og avstand til nærliggande senter, til sjukehus i Volda og Ålesund og til fylkeshovudstad ikkje akkurat bidreg vår veg.

Sambandet Volda-Lauvstad vert i hovudsak nytta av innbyggjarane i Dalsfjorden og Vanylven, som pendlarrute. Vi finn det merkeleg at det skal vere 47,- kroner dyrare å reise frå Volda til Lauvstad, enn frå Volda til Folkestad. Det vil bli stadig vanskelegare for Volda å få busetting og næringsetablering på denne sida av fjorden når prisane etter kvart er så dyre på sambandet Volda-Lauvstad.

Vonar de snarast tek dette opp til ny vurdering, i forståing for oss som vert sterkt råka av eit hastig vedtak på siste møtet før jul.

Med helsing

Lena Landsverk Sande
ordførar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ikkje signatur.

Kopi til:
Fylkesordførar Jon Aasen
Fylkesvaraordførar Gunn Berit Gjerde
Samferdselssjef Arild Fuglseth

Hei!

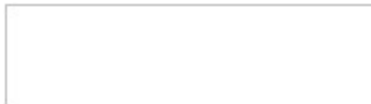
Her er kopi til dykk av skrivet sendt frå oss i Vanylven i dag.

Med helsing

Lena Landsverk Sande ordførar

Ordførar

Vanylven kommune

Tlf 700 30000 | Dir 70030001 | Mob 45227168

Fra: Lena Landsverk Sande

Sendt: 20. desember 2017 15:18

Til: Møre og Romsdal Fylkeskommune <post@mrfylke.no>

Kopi: Fylkesordførar Jon Aasen <jon.aasen@mrfylke.no>; Fylkesvaraordførar Gunn Berit Gjerde <gunn.berit.gjerde@mrfylke.no>; Samferdselssjef Arild Fuglseth <arild.fuglseth@mrfylke.no>

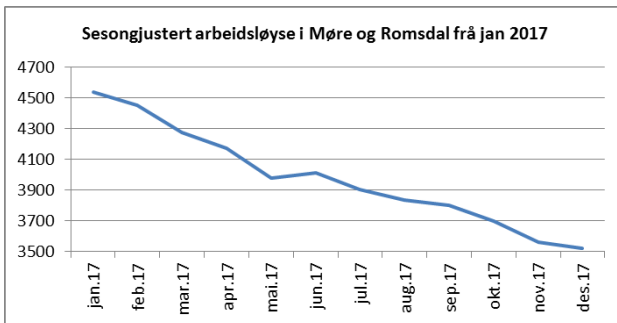
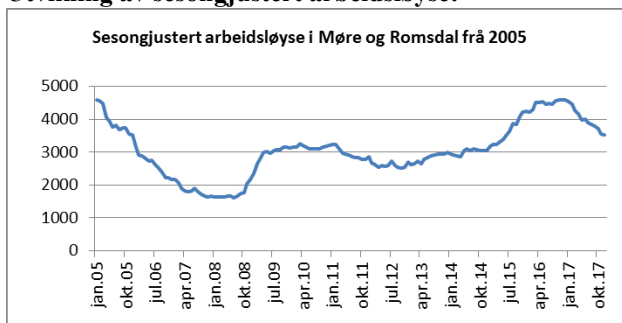
Emne: Takstendring ferjesamband 01.01.2018

1019 færre arbeidslause siste året

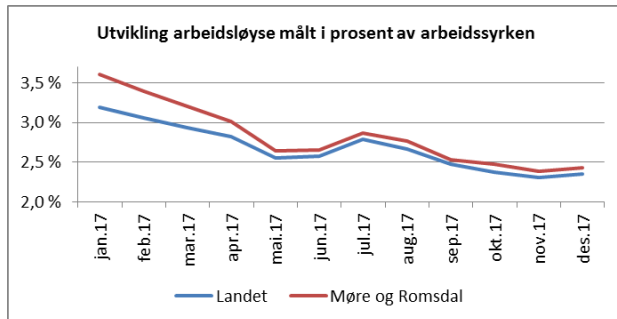
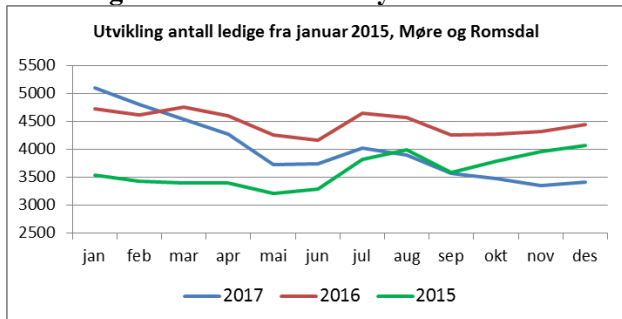
- Den sesongjusterte arbeidsløysa går, som figuren under viser, ned også frå november til desember. Vi må tilbake over 10 år sidan sist arbeidsløysa hadde ein tilsvarende nedgang gjennom eit år. Dette tyder på at omstillinga som store delar av næringslivet har stått i begynner å få effekt, seier fylkesdirektør Stein Veland.

- Vi er optimistiske med tanke på vidare fall i arbeidsløysa. Vi merker at det er lettare å finne arbeid til brukarane våre, samtidig som vi opplever at fleire bedrifter har utfordringar med å finne kvalifisert arbeidskraft. Sjølv om vi er optimistiske inn i 2018 har deler av næringslivet i fylket framleis utfordringar etter nedturen i oljereelatert sektor. Det gjer at vi framleis kan få større permitteringar og vi kan oppleve at arbeidsløysa kan svinga i tida framover, seier Veland.

Utvikling av sesongjustert arbeidsløysa:

Utvikling av faktisk arbeidsløysa:

I desember 2017 er det 3 421 personar heilt utan arbeid i Møre og Romsdal. Det utgjer 2,4 prosent av arbeidsstokken og er ein nedgang i arbeidsløysa på 23,0 prosent frå same månad i fjor.

I desember 2017 har vi 1 136 arbeidssøkjjarar i ulike arbeidsmarknadstiltak, 181 fleire enn i desember 2016. Til saman gjev dette ei brutto arbeidsløysa på 4 557 personar i fylket. Arbeidsløysa i Møre og Romsdal er no 1,8 prosent for kvinner og 3,0 prosent for menn.

I landet er det 65 375 heilt arbeidslause. Dette er 2,4 prosent av arbeidsstokken, og er ein nedgang på 16,8 prosent samanlikna med same periode i fjor.

NAV MØRE OG ROMSDAL

Post- og besøksadresse: Gotfred Lies plass 3 // 6415 Molde

Kontaktperson: Fylkesdirektør Stein Veland, tlf. 930 33 656

Neste publisering av statistikk om arbeidsmarknaden: 2. februar 2017

Ved publisering av tall frå denne pressemeldinga skal NAV Møre og Romsdal oppgis som kilde.

**Talet på helt ledige -
Desember 2017**

Fylke	Menn	Kvinner	Sum	I prosent av arbeidsstokken	Endring siste mnd	Endring siste år
01 Østfold	2 187	1 808	3 995	2,8 %	83	-361
02 Akershus	3 345	2 778	6 123	1,9 %	-96	-855
03 Oslo	5 135	4 149	9 284	2,5 %	-128	-1 319
04 Hedmark	979	739	1 718	1,7 %	-5	-208
05 Oppland	901	658	1 559	1,6 %	64	-161
06 Buskerud	2 008	1 477	3 485	2,4 %	278	-265
07 Vestfold	1 979	1 408	3 387	2,7 %	-33	-463
08 Telemark	1 252	828	2 080	2,4 %	123	-345
09 Aust-Agder	1 082	631	1 713	3,0 %	23	-302
10 Vest-Agder	1 525	971	2 496	2,7 %	30	-685
11 Rogaland	5 056	3 003	8 059	3,2 %	68	-3 558
12 Hordaland	4 822	2 822	7 644	2,7 %	219	-1 911
14 Sogn og Fjordane	580	298	878	1,5 %	94	-86
15 Møre og Romsdal	2 275	1 146	3 421	2,4 %	62	-1 019
16 Sør-Trøndelag	1 989	1 232	3 221	1,9 %	55	-613
17 Nord-Trøndelag	845	513	1 358	1,9 %	77	-100
18 Nordland	1 546	847	2 393	1,9 %	153	-481
19 Troms	949	492	1 441	1,6 %	40	-362
20 Finnmark	759	355	1 114	2,8 %	57	-74
99 Ikke i et fylkesdistrikt	3	3	6		-5	-13
Riket	39 217	26 158	65 375	2,4 %	1 159	-13 181

I tabellen under inngår Eide i Romsdal og Sandøy i Sunnmøre

Region	Menn	Kvinner	Sum	I prosent av arbeidsstokken	Endring siste mnd	Endring siste år
Sunnmøre	1200	677	1877	2,4 %	53	-491
Romsdal	551	255	806	2,4 %	1	-249
Nordmøre	524	214	738	2,5 %	8	-279
Fylket	2 275	1 146	3 421	2,4 %	62	-1 019

**Talet på helt ledige –
Desember 2017**

Kommune	Menn	Kvinner	Sum	I prosent av arbeidsstokken	Endring siste mnd	Endring siste år
1502 Molde	200	100	300	2,1 %	-3	-66
1504 Ålesund	359	219	578	2,2 %	19	-180
1505 Kristiansund	322	123	445	3,6 %	-11	-219
1511 Vanylven	11	7	18	1,1 %	2	-19
1514 Sande	27	11	38	2,8 %	2	-12
1515 Herøy	105	65	170	3,7 %	34	-39
1516 Ulstein	105	57	162	3,5 %	-14	-75
1517 Hareid	89	55	144	5,4 %	22	-4
1519 Volda	54	28	82	1,8 %	1	-28
1520 Ørsta	84	38	122	2,2 %	-3	-42
1523 Ørskog	16	10	26	2,1 %	0	2
1524 Norrdal	7	3	10	1,1 %	-2	-5
1525 Stranda	28	15	43	1,7 %	0	-15
1526 Stordal	5	4	9	1,7 %	-1	-1
1528 Sykkylven	48	14	62	1,5 %	-2	-12
1529 Skodje	34	21	55	2,2 %	9	-5
1531 Sula	53	46	99	2,1 %	4	-1
1532 Giske	49	36	85	2,0 %	1	-18
1534 Haram	119	43	162	3,3 %	-19	-38
1535 Vestnes	73	33	106	3,1 %	-2	-43
1539 Rauma	54	18	72	1,8 %	3	-47
1543 Nesset	36	11	47	3,1 %	0	-11
1545 Midsund	14	8	22	2,2 %	3	-9
1546 Sandøy	7	5	12	1,8 %	0	1
1547 Aukra	45	18	63	3,5 %	-8	0
1548 Fræna	103	50	153	2,9 %	11	-51
1551 Eide	26	17	43	2,3 %	-3	-22
1554 Averøy	37	25	62	2,1 %	1	-13
1557 Gjemnes	26	9	35	2,6 %	3	-6
1560 Tingvoll	24	5	29	1,9 %	-1	9
1563 Sunndal	34	19	53	1,4 %	-1	-30
1566 Surnadal	29	8	37	1,2 %	0	-7
1567 Rindal	8	5	13	1,2 %	5	0
1571 Halså	10	5	15	2,0 %	-1	1
1573 Smøla	10	6	16	1,4 %	9	3
1576 Aure	24	9	33	1,8 %	4	-17
Sum	2 275	1 146	3 421	2,4 %	62	-1 019

Fra: Rune Sjurgard[Rune.Sjurgard@volda.kommune.no]
Sendt: 12.12.2017 17:28:48
Til: Sonja Håvik
Kopi: Jørgen Amdam
Tittel: VS: Valg til KLPs generalforsamling 2018

Ber om at dette vert sendt ut som orienteringssak for FSK

Fra: KLP [mailto:klpkommunikasjon@klp.no]
Sendt: 12. desember 2017 10:19
Til: Rune Sjurgard <Rune.Sjurgard@volda.kommune.no>
Emne: Valg til KLPs generalforsamling 2018

[Se webversion](#)

Rune Sjurgard
VOLDA KOMMUNE

Valg til KLPs generalforsamling 2018

KLPs eiere velger ny generalforsamling i 2018. Valgene skjer fra januar til mars. Fra 2018 vil generalforsamlingen bestå av 164 representanter fra eierne av KLP. 104 av disse kommer fra kommuner og fylkeskommuner. Vi sender innkallinger til valgmøtene til ordførere og rådmenn i desember 2017 og januar 2018. [Les mer og meld deg på møte her](#)

Nå kan du logge deg på
Kundeside med BankID

Fra 13. desember kan du bruke din personlige BankID for pålogging på Kundesiden, enten vanlig BankID eller BankID på mobil.

[Lurer du på noe? Les mer her](#)

Grenseløse kommuner
Alene med problemet. Sammen om løsningene.
KLP KOMMUNEKONFERANSEN 8. - 9. MARS 2017 [LES MER](#)

God jul!

Vi i KLP ønsker deg en riktig god jul og et godt nytt år, og ser fram til godt samarbeid også i 2018.

Postadresse: Postboks 400 Sentrum, 0103 Oslo
Hovedkontor: Dronning Eufemias gate 10, Oslo

[Facebook](#) [Kontakt oss](#) [Generelle vilkår](#)

Denne e-posten er sendt til rune.sjurgard@volda.kommune.no. Du mottar denne e-posten fordi du er kunde hos KLP. Din sikkerhet er viktig for oss i KLP, vi vil derfor aldri be deg om å oppgi personlige opplysninger per e-post.

[Klikk her dersom du ikke lenger ønsker å motta dette nyhetsbrevet](#)

OS 10/18 Orientering om EPC-prosjektet

PS 9/18 Referatsaker

RS 1/18 Nye takstar for buss, hurtigbåt og ferje frå 1. januar

**RS 2/18 Drosjeløyva i Volda kommune - Tildeling av ledig løyve tilknytt
Volda Taxisentral - Endeleg vedtak**